

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

Ayın Dosyası

- Dezenformasyonla Mücadele

Röportaj

- Mete Gazoz

- Türkiye'nin İnsanlı İlk Uzay Yolculuğu
- Kentsel Dönüşümde "Yüzyılın Dönüşümü"

- Türkiye Yüzyılı'nda Türkiye Eksenli
- İsrail'in Gazze Saldırılarındaki 100. Gün
- Vefa: Şehit Fethi Sekin
- CİMER: Millet ile Devlet Arasındaki İletişim Köprüsü
- Gazzeli Çocuk Ressamlar Sergisi

ISSN 1301-9325

9 771301 932000

4. Dönem
Sayı 3 / Ocak 2024

Ayın Tarihi

TÜRKİYE
YÜZYILI

#BirlikteYaşayalım

Parlayan yıldızı Anadolu'nun
Çağlayan sel gibi şanlı ulusun
Türkiye Yüzyılı titretiyor dünyayı
Sarsılmaz bir inançla kalpte tutkusun

Bu toprak bu deniz bu bayrak bizim
Tarihe sığmayan destanlar bizim
Türklüğün yazgısı yazılıyor koynunda
Kalplere kazınmış bu vatan bizim

Yüzyıllarca kutlanacak Cumhuriyetimiz
Her zaman aydınlık mavi göklere uzanacak ellerimiz

Yüzyıllarca kutlanacak Cumhuriyetimiz
Gazi'nin açtığı bu kutlu yolda yürüyeceğiz hepimiz

Özgürlük tutkusu damarlarımda
Çelikten her nefer semalarımda
Sarmaşık dal gibi sarılmışız biz bize
Tek yürek bu millet en zor anında

Düşmanlar bir olsa yağsa göklerden
Denizler köpürse taşsa dağlardan
Kimseye eğmedik boynumuzu eğmeyiz
Kahraman yarattı Türkü yaratan

Yüzyıllarca kutlanacak Cumhuriyetimiz
Her zaman aydınlık mavi göklere uzanacak ellerimiz

Yüzyıllarca kutlanacak Cumhuriyetimiz
Gazi'nin açtığı bu kutlu yolda yürüyeceğiz hepimiz

Söz: İlker Kömürcü
Düzenleyen: Yusuf Yalçın
Müzik: Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası

Ayın Tarihi

Ayın Tarihi 1. Dönem / 1923–1931
Ayın Tarihi 2. Dönem / 1934–1957
Ayın Tarihi 3. Dönem / 1978–2018
Ayın Tarihi 4. Dönem / Ocak 2024 Sayı 3

ISSN 1301–9325

Yayıncı Sertifika No: 45482

© 2024 CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI YAYINLARI

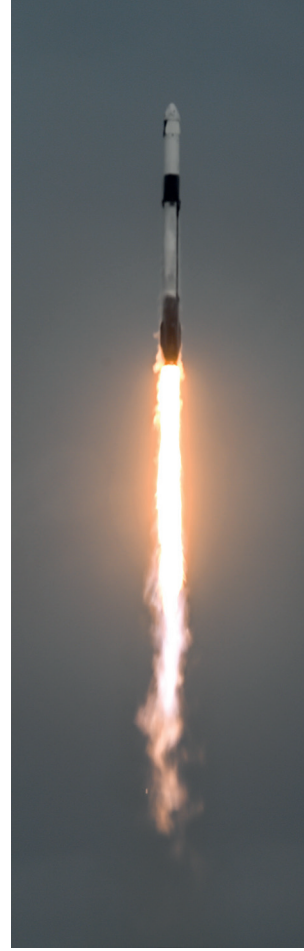
Yayın Türü Yerel Süreli Yayın | Aylık | Türkçe
Yayın Sahibi Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Adına Prof. Dr. Fahrettin Altun
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Doç. Dr. Oğuz Göksu
Yayın Koordinatörü Dr. Serkan Ökten
Hazırlayanlar Dr. Zeynep Zelan, Çiğdem Yaramış, Dr. Mehtap Uyar, Tuğba Çalık, Zeynep Koşan Boz, Doç. Dr. Mustafa Bostancı, Başak Balçık Demirci, Çağdaş Görmez, Alparslan Özkan, Emine Yıldırım, Mustafa Gökçe, Büşra Er, Rabia Çağlar, Muhammed Özdemir
Görsel Tasarım Uluslararası Piri Reis Kültür Ajansı / Muhammed Nur Anbarlı
Redaksiyon Uluslararası Piri Reis Kültür Ajansı / Meltem Barut

Yönetim Yeri Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı
Kızılırmak Mahallesi, Mevlana Bulvarı, No: 144, Çankaya/Ankara
Tel + 90 312 590 20 00
e-Posta ayintarihi@iletisim.gov.tr
Basım Tarihi Ocak 2024
Basım Yeri İmak Matbaası Sertifika No: 71320

Bu yayının tüm hakları Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına aittir. Dergi içeriği izin alınmadan kullanılamaz ve çoğaltılamaz. Alıntı yapılması kaynak gösterilmesi koşuluyla mümkündür. Dergide yayımlanan yazılardaki fikir ve görüşler Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının sorumluluğunda değildir.

Bu Sayı

Dördüncü Dönem / Ocak 2024 Sayı 3

4 Başyazı:
Dezenformasyona Karşı
Türkiye'nin Hakikat
Mücadelesi
Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı
Prof. Dr. Fahrettin Altun

6 Ayın Dosyası

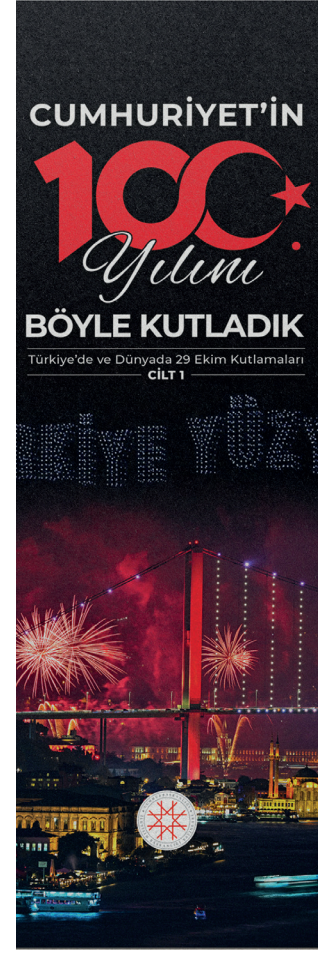
- 6 Dezenformasyonla
Mücadele: Tanımı, Türleri,
Tespiti
- 14 Dezenformasyonla
Mücadele Merkezi'nin
Faaliyetleri
- 16 Analiz: Küresel Riskler
Algı Araştırması-2024
- 17 Akademisyenler
Dezenformasyonu
Değerlendiriyor
Prof. Dr. Ayşe Elif Emre Kaya
Doç. Dr. İsmail Çağlar
Doç. Dr. Onur Taydaş

24 Türkiye

- 24 Cumhurbaşkanı
Recep Tayyip Erdoğan'ın
Yurt İçi Programı
- 32 Türkiye Gündemi Kronolojisi
- 36 Kentsel Dönüşüm: "Yüzyılın
Dönüşümü İstanbul" Projesi
- 42 Sabiha Gökçen Havalimanı
İkinci Pisti
- 46 Türkiye'nin İnsanlı İlk Uzay
Yolculuğu
- 52 Röportaj: Olimpiyat
ve Dünya Şampiyonu,
Fenomen Okçu Mete Gazoz
- 58 Vefa/Hatıra: Şehit Fethi
Sekin ve Münir Özkul

64 Diplomasi

- 64 Türkiye Yüzyılı'nda Türkiye
Eksen
- 66 Cumhurbaşkanı
Recep Tayyip Erdoğan'ın
Diplomasi Trafiği ve
Telefon Diplomasisi
- 70 Dünden Bugüne
Türkiye-İran İlişkileri
- 74 Trablus İletişim Forumu
- 76 Sınır Ötesi Operasyonlar

78

Dünya

- 78 Dünya Gündemi
Kronolojisi
- 84 **Makale:**
Filistin'in Haklı Davası
Büyükelçi-Cumhurbaşkanı Dış
Politika ve Güvenlik Başdanışmanı
Akif Çağatay Kılıç
- 86 İsrail'in Gazze
Saldırılarında 100. Gün
- 88 Öldürülen Filistinli
Gazeteciler
- 90 Tarihte Canlı Yayınlanan
İlk Soykırım Davası
- 94 Dünya Medyasında
Türkiye

96

Kültür ve Sanat

- 96 Kurşun Geçirmez Düşler:
Gazzeli Çocuk Ressamlar
Sergisi
- 102 2023 Yılı Bandrol
İstatistiklerine Ait Veriler
- 104 100. Yıl TÜBA ve TÜBİTAK
Bilim Ödülleri
- 110 Vâlîde Sultanlar
Yazma Eser Sergisi
Rami Kütüphanesi'nde
- 112 18. Yüzyıldan Günümüze
Türk Basın Tarihi
- 116 Arşivden: 10 Ocak Çalışan
Gazeteciler Günü

120

İletişim

- 120 2023 Panorama
- 126 CİMER: Millet ile Devlet
Arasındaki İletişim
Köprüsü
- 132 Türkiye Yüzyılı'nda Türkiye
Markası
- 138 İletişim Başkanlığı
Faaliyetleri
- 143 Geçmişten Günümüze
Basın Kartı

146

Yayın

- 146 100 Yıl Önce Ayın Tarihi
Gündemi
- 150 • Yaşanabilir Bir Dünya
İçin Türkiye'nin Sıfır Atık
Yolculuğu
- 21. Yüzyılın Parlayan
Yıldızı: Türk Devletleri
Teşkilatı
- Aynı Coğrafyada Barış
İçinde Farklı İnaniş Ortak
Anlayış
- İşgal Altındaki Filistin'in
Haklı Davasında
Türkiye'nin Barış
Diplomasisi
- Cumhuriyet'in 100. Yılına
Böyle Kutladık

Dezenformasyona karşı Türkiye'nin hakikat mücadelesi

Prof. Dr. Fahrettin Altun
Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı

Modern iletişim çağı tüm dünyayı birleştiren imkân ve fırsatlar sunmaktadır. Bununla birlikte algıyı etkileyen her bir yalan bilgi, yeni iletişim teknolojileriyle artan dolaşım hızı sayesinde, hakikate karşı kullanılan güçlü bir zehire dönüşmüştür. Yakın zamanda tüm insanlığı etkileyen küresel salgında bizatihi her birimizin şahitlik ettiği ve etkilerini gördüğü infodemide dezenformasyonun en uç örnekleri yaşanmıştır. Geldiğimiz noktada ise dezenformasyon, uluslararası platformlarda açıkça insanlığı bekleyen en büyük tehditlerin başında gelmektedir. Öyle ki Dünya Ekonomik Forumu tarafından hazırlanan “Küresel Riskler Algı Araştırması-2024” raporunda dezenformasyon, ge-

lecek 2 yılda en büyük ve 1 numaralı küresel risk olarak gösterilmektedir. Bu yüzden âdeta bir kanser hücresi gibi hızlı yayılabilen dezenformasyon, insanlığın topyekûn mücadele etmesi gereken bir meseleye dönüşmüştür.

Böyle bir gerçekliğe karşın maalesef uluslararası aktörler dezenformasyona karşı ortak bir tutum göstermemekte, hatta bazı devletler dezenformasyonu kendi çıkarları doğrultusunda bir enstrüman olarak kullanmaktadır. Hâlihazırda Gazze’de işlediği soykırıma varan insanlık suçlarına karşı kendisini uluslararası kamuoyunda mağdur göstermeye çalışan İsrail, bu durumun günümüzdeki en iyi örneğidir. İsrail, bir yandan çıkar ilişkisi ya da İslamofobiden beslenen bir nef-

retin sonucu olarak bir kısım batılı medyayla kola her türlü dezenformasyon aracını kullanırken, bir yandan da hakikatin ortaya çıkmaması için saldırılarına tanıklık eden gazetecileri de hedef almaktan çekinmemektedir. Öyle ki Gazze’de 7 Ekim’den bu yana öldürülen gazeteci sayısı 120’ye ulaşırken bu sayı İkinci Dünya Savaşı, Vietnam Savaşı ve Kore Savaşı’nda öldürülen gazetecilerin sayısını bile aşmıştır.

Ülkemiz ise dezenformasyona en fazla maruz kalan ve dezenformasyonla en fazla mücadele etmesi gereken devletlerin başında gelmektedir. Oxford Üniversitesi tarafından 37 ülkede yapılan ve Türkiye’nin yüzde 49 ile en çok dezenformasyona maruz kalan ülke olduğunu gösteren araştırma da bu olgunun kanıtıdır. Bununla birlikte, hiç şüphesiz, hakikati bilmek en doğal ve anayasal vatandaşlık hakkıdır ve bu doğrultuda dezenformasyonla mücadele etmek, hakikati aramak ve gerçekleri kamuoyunun bilgisine sunmak bir devletin asli görevleri arasındadır. Ayrıca bir devletin dezenformasyonla mücadele etmesi, o devletin uluslararası kamuoyunda kendini doğru anlatabilmesi için de bir gerekliliktir. Dolayısıyla dezenformasyonla mücadele ulusal boyutta olduğu kadar uluslararası planda da önem arz etmektedir. Artık dış politikanın yapım ve icrasında, dolayısıyla uluslararası arenada medyanın günümüzde daha da fazla artan etkisini göz ardı etmek mümkün değildir. Zira uluslararası konular mevzu bahis olduğunda çoğu zaman kurgu ve yalan haberlerin hakikatin önüne geçtiği süreçler yaşanmaktadır.

Türkiye bu yoğun dezenformasyona karşı mücadelesini kararlılıkla sürdürmektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın Türkiye Yüzyılı’nda “İletişim Seferberliği” çağrısının önemli bir boyutunu dezenformasyonla mücadele oluşturmaktadır. Bu itibarla, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı olarak dezenformasyona karşı hakikat mücadelesi bizim en önemli önceliklerimizden biridir. Ulusal ve ulus-

lararası arenada bütünlüklü, toplumsal anlamda interaktif bir dezenformasyonla mücadele stratejisi uyguluyoruz. Ülkemizin birlik ve bütünlüğü, milletimizin huzur ve refahına yönelik yürütülen tüm sistematik dezenformasyon faaliyetlerine karşı mücadelemizi kamunun ilgili ve ilişkili tüm kurum ve kuruluşlarıyla tam bir koordinasyon içinde yürütüyoruz. Bu doğrultuda; Başkanlığımız bünyesinde kurduğumuz Dezenformasyonla Mücadele Merkezi aracılığıyla Türkiye’ye yönelik yürütülen manipülasyon, psikolojik harekât, kara propaganda, algı operasyonu gibi iç ve dış dezenformasyon faaliyetlerini 7/24 takip ederek hakikatleri kamuoyuyla paylaşıyoruz. Gerek sosyal medya gerekse Dezenformasyon Bültenleri aracılığıyla hakikati tüm dünya kamuoyunun bilgisine sunuyoruz. En nihayetinde ise, dezenformasyonla mücadelemizi her şeyden öte ülkemizin demokratikleşme mücadelesinin tamamlayıcı unsurlarından biri olarak görüyoruz.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı olarak medya okuryazarlığının artırılmasına, insanların yanlış bilgi ve manipülasyon arasındaki farkı ayırt etmelerine yardımcı olacak ve dezenformasyonun yayılmasını engelleyecek program, yayın ve projelere öncülük ediyoruz. Zira hakikat ötesi çağda dezenformasyona karşı sadece doğru bilgiyi yaparak değil, aynı zamanda farkındalık oluşmasını sağlayarak da mücadele etmemiz gerektiği açıktır. Hakikat mücadelesinin yalnızca devlet kurumları eliyle değil toplumsal bilinç düzeyinde yaygınlaşması ve devlet-toplum birlikteliği içerisinde bir mücadele ortaya konulması elzemdir. Bu olgudan hareketle Ayın Tarihi dergimizin Ocak 2024 sayısında dosya konusu olarak “dezenformasyon” temasını seçtik. Bu doğrultuda dezenformasyon sorununa dikkat çekilerek bu alanda yürütülen faaliyetlere dair bilgiler ve uzman görüşleriyle yaşadığımız yüzyılda hayatî bir unsur hâline gelen dezenformasyon konusunun derinlikli ve kapsamlı bir şekilde ele alınması amaçlanmıştır.

Ayın Dosyası

DEZENFORMASYONLA MÜCADELE

Dezenformasyon halkı yanıltmayı, manipüle etmeyi ve istismar etmeyi amaçlamaktadır. Eksik, yanıltıcı veya tamamen uydurma bilgilerin oluşturulması ve dağıtılması anlamına gelir. Sahte haber ise, “doğru izlenimi veren, doğrulanabilir şekilde yanlış olan ve okuyucuları yanıltabilecek haber yazıları” olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, yanıltma ve/veya aldatma niyetiyle kasıtlı olarak yayılan sahte haberler, dezenformasyonun bir örneğidir.

Yalan haberlerin ulusal politika ve siyaset üzerinde ciddi etkilerinin görülmesi söz konusudur. Yanlış bilginin sosyal medyada hızla yayıldığı göz önüne alındığında, durumun ciddiyetinin anlaşılması ve mümkün olan en kısa sürede harekete geçilmesi önemlidir. Post-truth (hakikat sonrası) kelimesinin, 2016 yılında Oxford Sözlüğü tarafından yılın kelimesi seçilmesi ile yaşadığımız dönem bu kavramla ilişkilendirilmiştir. Hakikat sonrası dönemde; yalanı, çarpıtılmış ve yeniden tasarlanmış gerçekliği haklı çıkarmak olağan hâle gelmiştir. Dezenformasyonla birlikte, sosyal ve kişisel yaşamlarımızda yeni ve bir o kadar da temkinli değişiklikler meydana gelebilmektedir. Bu bağlamda dezenformasyon terimi yanıltıcı bilgi ve yönlendirme kapsamının ötesine geçerek iletişimin ve mahremiyetin çarpıtılması konusunda ulusal güvenlik tehdidi oluşturabilmektedir. Yeni iletişim teknolojilerinin etkisinin ve hızının önemli olduğu hakikat sonrası dönemde dezenformasyon; bireyleri, toplumu, ülkeleri, ulusal güvenliği ve hatta uluslararası ilişkileri etkileyecek bir güce sahiptir.

Dezenformasyon Nedir?

İnsanları kandırmanın karmaşık bir süreç olduğu bilinmektedir. Bu tartışmalı insan yeteneği, çeşitli psikolojik süreçlerin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Yalan söylemenin pek çok farklı nedeni vardır ve bunların hepsini kapsayan bir tanım bulmak oldukça zordur. Ancak dünya genelinde sosyal ağlardaki dijital kimlikler nedeniyle yalanın yıkıcı gücünün arttığı ve bunun giderek ciddi bir sorun hâline geldiği söylenebilir. Artık yalan haberler ve yanlış bilgiler, hızla haber üreten ve tüketen kamuoyuna her zamankinden daha fazla sunulabilmektedir.

Dezenformasyon dünya çapında sahte haberler ve yanlış bilgiler için kullanılan kolektif bir terim olarak anlaşılmaktadır. İçinde yaşadığımız zamanı tanımlayan bu kelime Fransızca kökenli olup Türkçe sözlüklerde “bilgi çarpıtma” olarak geçmektedir. Ancak sosyal medya çağında dezenformasyon kelimesinin anlamı “kamuoyunu etkilemek ve çeşitli yanıltıcı bilgi türlerini kullanarak gerçeği çarpıtmak veya gizlemek amacıyla kasıtlı şekilde yapılan bilgi kirliliği” olarak değişmiştir. Yani dezenfor-

masyonun artık sadece dolandırıcılık, “tık avcılığı” veya maddi kazanç amaçlı sahte haber gibi durumları tanımlamak için kullanılan bir terim olmadığı günümüzde savunulmaktadır. Dezenformasyon, hâlihazırda dünya genelinde ve yurt içinde büyük bir güvenlik tehdidi oluşturan bilgi kirliliğini ifade etmektedir.

Dezenformasyon halkı yanıltmayı, manipüle etmeyi ve istismar etmeyi amaçlamaktadır. Eksik, yanıltıcı veya tamamen uydurma bilgilerin oluşturulması ve dağıtılması anlamına gelir. Sahte haber ise, “doğru izlenimi veren, doğrulanabilir şekilde yanlış olan ve okuyucuları yanıltabilecek haber yazıları” olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, yanıltma ve/veya aldatma niyetiyle kasıtlı olarak yayılan sahte haberler, dezenformasyonun bir örneğidir.

Dezenformasyon ve sahte haberlerin varlığı yeni değildir. Dezenformasyon terimi, 1950’li yıllardan itibaren yaygın olarak kullanılmaktadır. Dezenformasyon kavramını yanlış bilgi ile karıştırmamak gerekir.

Aralarında ince de olsa bir çizgi bulunmaktadı. “Yanlış bilgi” basitçe hatalı veya yanıltıcı bilgi olarak tanımlanırken; “dezenformasyon” yanlış veya yanıltıcı bilginin kasıtlı ve kötü amaçlı bir çabayla yanıltma, aldatma, bilgi dağıtma, iddia etme veya yayma kavramlarına karşılık gelmektedir. Bu nedenle dezenformasyon, “tutumlu yanlış bilgi” olarak tanımlanabilir.

İnternetin ortaya çıkışı toplumlar ve ülkeler açısından büyük avantajlar sağlamaktadır. İnternet, bilginin hızlı yayılması için bir platform sağlamaktadır. İnternetin

sağladığı bu platformun; bireylerin yerel ve küresel haberler ile hakları konusunda daha bilinçli hâle gelmesi; iklim değişikliği, plastik kirliliği, sıfır atık ve benzeri küresel kaygılara ilişkin farkındalığının artması gibi olumlu etkileri bulunmaktadır. İnternetin kademeli olarak benimsenmesi daha bağlantılı bir dünya ile sonuçlanmış olsa da internetin ulaşılabilirliğinin artması aynı zamanda onun kötüye kullanılacağı anlamına da gelmektedir. İnternet bağlantısı aynı zamanda propaganda ve bazı bireysel veya grup çıkarlarını gerçek-

Dezenformasyon Türleri

Bugün tüm dünya, bilginin çarpıtılmasının ve yalan haber üretiminin ötesine geçen bir durumla karşı karşıyadır. Bu konuyu inceleyen bilim insanları, dezenformasyona daha derin bir perspektiften bakan kavram arayışında bulunarak, dezenformasyonun kaynağının, çarpıtmanın ötesine geçen bir bilgi karışıklığı olduğunu savunmaktadır. Bu kafa karışıklığına neden olan yanlış bilgi türleri elbette sahte haberlerle sınırlı değildir. Bu alanda önemli araştırmalar yürüten uzmanlar, sosyal ağlarda ne kadar yaygın ve karmaşık ön yargı

yapılarının ortaya çıktığını belirlemek için dezenformasyonun yedi farklı başlıkta incelenmesi gerektiğini önermektedir. Üzerinde geniş çapta mutabakata varılan bu yedi başlık; manipülasyon, çarpıtma, hatalı ilişkilendirme, uydurma, bağlamdan koparma, taklit ve parodidir.

Manipülasyon Gerçek bilgi ya da görsel üzerinde yanıltıcı değişiklikler yapılmaktadır.

Çarpıtma Olaya ilişkin bilgiler yanıltıcı şekilde sunulmaktadır.

Hatalı ilişkilendirme Başlık, görseller ya da görsel açıklamaları içerik ile tutarsız olmaktadır.

Uydurma İçerik zarar verme ya da aldatma amacıyla sıfırdan üretilmektedir.

Bağlamdan Koparma Gerçek içerik, yanlış bir bağlam içine yerleştirilmektedir.

Taklit Kaynaklar gerçek değildir, taklit edilmektedir.

Parodi Zarar verme amacı taşımasa da yanıltıcı olabilmektedir.

Uluslararası dezenformasyon kampanyaları, bir ülkenin uluslararası sahnede markasına ve imajına zarar vererek siyasî kazanç elde etmeyi amaçlayabilir. Bu kampanyaların ürettiği yanıltıcı içeriklerin sosyal medyada yayılmasıyla birlikte yabancı vatandaşların ve kurumların ülkeye karşı tutumları da değişmektedir.

leştirmek için de kötüye kullanılmaktadır. Sosyal medya aracılığıyla yayılan yanlış sansasyonel bilgiler nedeniyle insanların hayatının olumsuz etkilendiği sayısız olay yaşanmıştır. Whatsapp ve Facebook gibi mesajlaşma platformlarındaki sahte mesaj ve söylentilerin hızla yayılması, akıllı telefon kullanımının artmasıyla birlikte saf kamuoyunun bu asılsız iddiaları gerçek bilgi olarak görmesine ve buna göre fikir oluştu-
rup harekete geçmesine neden olmaktadır.

Dezenformasyon kampanyaları yürüten kişi veya gruplar, yalan/yanlış bilgiyle toplumun vicdan ve karar alma özgürlüğüne saldırmaktadır. Çünkü dezenformasyon hem demokrasinin işlemesi için gerekli olan kurumları ve toplumsal koşulları hedef almakta hem de halkın kendi görüşüne göre oy kullanma iradesini ve karşılıklı saygı ihtiyacını da göz ardı etmektedir. Bunun yanı sıra dezenformasyon ülke içi terörizmin artmasına da yol açmaktadır. Demokratik olmayan müdahaleci yöntemlerle demokratik güçlere zarar vermek isteyenler, bu meşru güçten korkup yasa dışı güç elde etmek için dezenformasyona başvurmaktadır. Üstelik dezenformasyon, halkın hükûmete olan güvenini zayıflatmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda dijital medyanın yaygınlaşması ve medyanın küreselleşmesi ile birlikte hem ulusal hem de uluslararası platformlarda dezenformasyon kampanyaları yürütülmektedir.

Dezenformasyonun Tespiti ve Dezenformasyonla Mücadele Yöntemleri

Dezenformasyonu tespit etmek, içerikle ve kullanıcıyla ilgili durumlardan dolayı kolay değildir. Dezenformasyon içeriği çoğu durumda son derece sansasyoneldir ve genellikle okuyucuyu etkilemek için duygular yoğun bir şekilde kullanılarak yazılmaktadır. Bu durum da onların gönderiyle daha fazla etkileşim kurmasını sağlamaktadır. Dolayısıyla uydurma içerik barındıran bu tür gönderiler çoğu zaman sosyal medyada “viral” ve “trend” hâline gelmektedir. Buna ek olarak dezenformasyon kaynakları oluşturmanın düşük maliyeti ve dezenformasyonun yayılmasına yardımcı olmak için yazılım kontrollü sosyal medya robotlarının kullanımının kolaylığı da dezenformasyonla mücadeleyi zorlaştıran etmenler arasında sayılabilir. Sahte haberler gibi dezenformasyon da tüm yenilik ölçümlerinde gerçeklerden çok daha yeni olma eğilimindedir. İnsanlar yeni haberleri paylaşmayı severler çünkü yeni bilgiler, insanlar için daha değerlidir. Bu nedenlerden dolayı dezenformasyonun yayılması, ikna edici içeriğe ve bu haberin viral olmasını sağlayacak bir yönetime ihtiyaç duymaktadır. Dezenformasyonun erken tespitinin amacı, zamanında uyarılar vererek sosyal medyada daha fazla yayılmasını önlemektir. Dezenformasyonun erken tespiti, etkilenen insan sayısını ve dolayısıyla zararı en

aza indirmek için son derece önemlidir. Bu tür dedektörlerin kullanıcı tepkilerine, yanıtlarına veya erkenden bilgi kontrolü için bilgi tabanlarına erişimi olmadığından, dezenformasyonun otomatik olarak tespit edilmesi bir zorluk hâline gelmektedir.

Özellikle afet sonrası kriz ve kaos ortamında iletişim sorunları daha da kaçınılmaz olmaktadır. Bir bölge veya ülkedeki afetler, anten-alıcı ve güç kaynakları gibi donanımlara zarar verebilmektedir. Bu durum da iletişim altyapısının kısmen veya tamamen çökmesine ve etkilenen bölgelerdeki insanlarla iletişim kurma aşamasında sorunlara yol açabilmektedir. Kişiler arası iletişim yöntemlerindeki bu sorunlar nedeniyle kitle iletişim araçları kriz ve afet dönemlerinde en önemli bilgi kaynağı hâline gelmektedir. Medya, krizler sırasında toplumların ve hükûmetlerin risklere ve felaketlere yönelik görüşlerini, algılarını ve tepkilerini önemli ölçüde etkileyip şekillendirebilmektedir. Afet sonrası bilgi akışının sağlanmasında sosyal medya ise haber kuruluşları arasında özel bir yere sahiptir.

Sosyal medya; bağış toplama etkinliklerinin düzenlenmesinde, gönüllü desteği sağlanmasında, yardım taleplerinin toplanmasında ve afet sonrası yardım çalışmalarının organize edilmesinde öncü bir rol oynamaktadır. Bu olumlu rolüne rağmen sosyal medya kriz zamanlarında çeşitli dolandırıcılık faaliyetlerine de yol açabilmektedir. Sosyal medya, iki yönlü kitle ile-

tişimini mümkün kılma özelliği nedeniyle, özellikle kriz dönemlerinde dezenformasyon kampanyalarının önemli bir kaynağı hâline gelmektedir.

Kriz zamanları doğal olarak anormal bilgi akışlarıyla karakterize edilen süreçlere yol açmaktadır. Bu nedenle kriz dönemlerinde dezenformasyon faaliyetleri artış göstermektedir. Kriz zamanlarında dezenformasyon kampanyalarının artmasının tek ve net bir nedeni bulunmamaktadır. Olağanüstü durumlarda dezenformasyon operasyonları yabancı ülkeler tarafından yapılabileceği gibi sosyal medyadaki hızlı ve kontrolsüz bilgi akışı sonucunda da gerçekleşebilmektedir. Kriz ve afet durumlarında bilgi kirliliği ve dezenformasyon faaliyetleri, yalnızca bilgi akış sürecini etkilemekle kalmayıp, afet yardım operasyonlarını da doğrudan etkileyebilmektedir.

Afet müdahâle sürecinde yanlış bilgilerin paylaşılması halkta olumsuz duygular uyandırabilir, korku ve paniğe neden olabilir, afet müdahâle faaliyetlerinin koordinasyonunu zorlaştırabilir ve afet yönetim sürecine olumsuz müdahalelere yol açabilir. Bu durum aynı zamanda acil durum yönetimi kurumlarını afetlerin etkileriyle başa çıkmaya çalışırken yanlış bilgiyle mücadele etmeye zorlamaktadır.

Sahte haberlerle mücadele edebilmek için bazı sosyal medya kuruluşları, potansiyel sahte haberleri fark edebilmeleri açısından kullanıcılara yardımcı olabilecek araçları kullanıma sunmuştur. Bu araçlar, kullanıcıların sahte olduğunu düşündükleri haberleri tespit etmesine olanak sunarak kullanıcıları dezenformasyonla mücadeleye teşvik etmektedir.

Sosyal medya kullanıcılarının yeni ha-

ber içeriğine tepki verme şekli, dezenformasyonu tespit etmenin mükemmel bir yoludur. İnsanlar dezenformasyona ve gerçek bilgiye farklı tepki verme eğilimindedir. Ancak bazı kişilerin dezenformasyona itibar etme olasılığı diğerlerine göre daha fazladır.

Bununla birlikte, dezenformasyona kolayca inanan insanlar, dezenformasyonun bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Ayrıca bu insanlar yankı odaları oluşturarak kendi aralarında dezenformasyon paylaşmakta ve dezenformasyonun yaygınlaştırılmasına destek olmaktadır. Yankı odaları, bireylerin inançlarını kişiselleştirilmiş mesajlarla daha da pekiştirdiği ve görüş alışverişini engellediği için toplum yapısı açısından büyük bir tehdittir. Bu nedenle, yankı odaları sorunuyla mücadele edildiğinde dezenformasyonun erken tespiti de sağlanmış olacaktır.

Sosyal medyanın özellikle afetler sırasında fark edilen yanlış bilgileri yayma, dezenformasyon faaliyetlerine platform olma, toplumda kutuplaşmayı artırma ve nefret söylemini yayma gibi riskleri bulunmaktadır.

Bireylerin dezenformasyona karşı benimseyecekleri bazı temel ilkeler bulunmaktadır. Bireyler öncelikle bilginin kaynağına odaklanmalıdır. Önemli ipuçları arasında bilgiyi kimin paylaştığı, gerçek adını kullanıp kullanmadığı, kaç takipçisi olduğu, kullandıkları dil ve kullandıkları hesabın ne zaman açıldığı yer almaktadır. Bunun nedeni dezenformasyonun genellikle ortak bir odak noktası sonrasında sahte hesaplar aracılığıyla yayılmasıdır. Bu anlamda dezenformasyonla mücadelede bilgiyi yayan kaynakların güvenilirliğinin sorgulanması ve bilginin yayılmasının belirli ağlar tarafından gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin belirlenmesi önemlidir.

İkinci olarak, bireyler kaynakları sorgulamalı, takip etmeli ve teyit etmelidir. Şüpheli görünen gönderilerin kaynağını sorgulamak ve mümkünse izini sürmek önemlidir. Bu anlamda arama motorlarının etkin kullanımı son derece önemlidir. Paylaşımlarda ve mesajlarda anahtar kelimelere dikkat etmek gerekmektedir. Bu kelimeler internette yapılabilecek hızlı ve kısa kontrollerde kullanılmalıdır.

Son olarak, bireyler teyit platformlarını takip etmelidir. Güvenilir teyit kuruluşlarına duyulan ihtiyaç doğrultusunda İletişim Başkanlığı "Dezenformasyonla Mücadele Merkezi" ve "Anadolu Ajansı"nın "Teyit Hattı" uygulamaları faaliyete geçmiştir. Bu

platformlar tedavüldeki bilgileri kanıtlara dayanarak iddiaların taraflı, ön yargılı ya da yanıltıcı olup olmadığını araştırmayı amaçlamaktadır. Nihayetinde çıkan bütün sonuçlar, kanıtlarıyla ve kamuoyuna güven verecek şekilde açıklanmaktadır. Dolayısıyla, şüphelenilen bilgiyle ilgili adı geçen teyit kuruluşlarının sitelerine ve sosyal medya hesaplarına başvurmak, dezenformasyondan korunmak açısından oldukça önemlidir. Tüm bu ilkeler doğrultusunda, internet kullanıcılarının bilgi kirliliğine karşı güçlenmesini sağlayacak başlıca araçların farkındalık, eleştirel yaklaşım ve medya okur-yazarlığı olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Dezenformasyondan Korunmak İçin

Günümüzde tüm bireylerin dezenformasyon konusunda bilgili olması gerekmektedir. Özellikle kriz veya afet anında medya aracılığıyla yanlış bilgi yayma riskinden korunmak için medya ve sosyal medyayı kullanırken dikkat edilmesi gereken hususlar özetle şunlardır:

- Sosyal medyadaki görsel ve videoların güncelliği kontrol edilmeli, eski olaylara ait olmadığından emin olunmalıdır.
- Bulunan bilgi/görüntülerin kriz durumunun yaşandığı bölgeye ait olup olmadığı doğrulanmalıdır.
- Afetlerle ilgili bilgiler, başta kamu otoriteleri olmak üzere resmi ve güvenilir kaynaklardan alınmalıdır.
- Doğal afetlerin boyutu ve yıkıcı doğası göz önüne alındığında, hiçbir bilimsel dayanağı olmayan, asılsız

komple teorilerine karşı dikkatli olunması ve uzman görüşlerine saygı duyulması gerekmektedir.

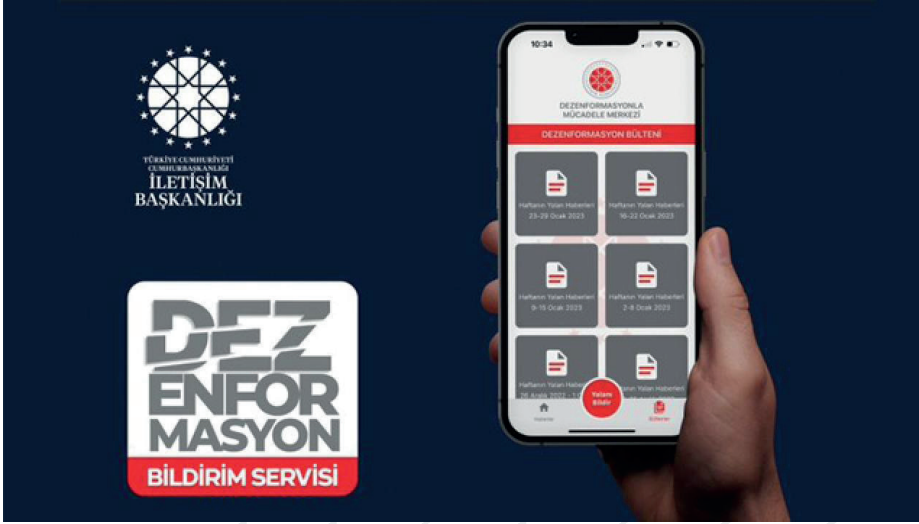
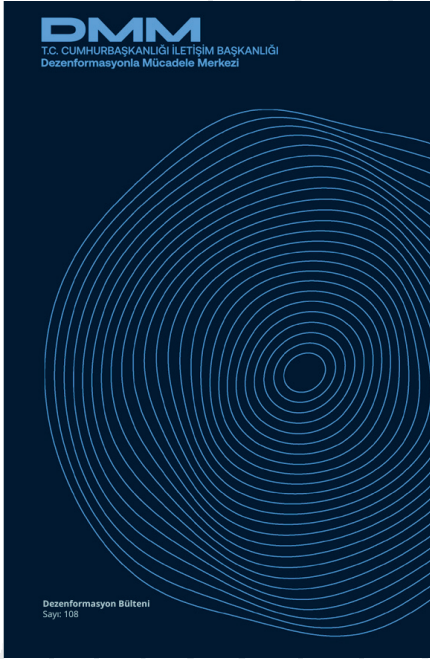
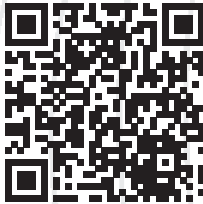
- Doğruluğu kesin olmayan yardım mesajları iletilmemeli, yardım faaliyetlerini aksatacak durumlar oluşturulmamalıdır.
- Sosyal medyadaki bot hesaplar üzerinden dağıtılabilen ve yanlış bilgi bulunduran mesajlar içeren kampanyalara karşı dikkatli olunmalıdır.

Kriz ve afet durumlarında dezenformasyonla mücadelede afet yönetimi aktörlerine ve karar vericilere de önemli sorumluluklar düşmektedir. Bu kapsamda;

- Medyada yayılan asılsız bilgilerin bir an önce teyit edilmesi ve doğru bilginin bir an önce kamuoyuna yayılması gerekmektedir.
- Bu süreç ne kadar hızlı ilerlese

dezenformasyonla mücadele de o kadar etkili olacaktır.

- Dezenformasyon operasyonları özellikle bilgi eksikliğinden ve bunun sonucunda halk arasında oluşan belirsizlikten kaynaklanmaktadır. Vatandaşların gelişmelere ilişkin güncel ve doğru bilgiye en basit ve şeffaf şekilde erişebilmesi için kamu kurumlarının internet sitelerinin ve sosyal medya hesaplarının aktif olarak kullanılması son derece önemlidir.
- Sosyal medyayı kullanırken her platformda geçerli olan içeriğin niteliğine dikkat ederek doğru bilgiyi paylaşmak önemlidir. Sosyal uyum ve dayanışmayı öne çıkaran sosyal medya kampanyaları aracılığıyla toplumsal uyumu ve kamuoyu bütünlüğünü güçlendirmek için faaliyetler yürütmek gerekmektedir.

Dezenformasyonla Mücadele Merkezi'nin Görev ve Faaliyetleri

Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM), yurt içinde ve yurt dışında üretilen ve kamuoyunu manipüle etmeyi amaçlayan yalan ve dezenformasyon amaçlı haberleri hızlıca tespit edip, doğru bilgileri anlık olarak resmi sosyal medya hesapları aracılığı ile kamuoyuyla paylaşmaktadır.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın küresel ölçekte başlattığı ve Birleşmiş Milletler toplantılarında da dile getirdiği "Hakikat Mücadelesi" Türkiye Cumhuriyeti'nin öncülüğünü üstlendiği bir mücadeledir. Bu mücadele kapsamında, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un direktifleri doğrultusunda İletişim Başkanlığı bünyesinde Dezenformasyonla Mücadele Merkezi kurulmuştur.

Dezenformasyonla Mücadele Merkezi, yalan haberlerle mücadele etmeye yönelik kurulan birimdir. Merkezin amacı, yurt içi ve yurt dışı algı operasyonlarının, komplo teorilerinin ve manipülasyon girişimlerinin önemli bir parçası olan dezenformasyonun erken tespit etmek ve aynı zamanda buna karşı koymaktır. Alanında uzman editörlerden oluşan haber ekibi, haberleri 24 saat inceleyerek haber takibini yapmaktadır. Sosyal medyada yayılan veya yayılma potansiyeli olan yalan haberleri araştırma merkez, yapay zekâ ile güvenilir araştırma ve doğrulama yöntemlerinden yararlanarak

haber tespiti de gerçekleştirmektedir.

Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM), kurulduğu 2022 yılı Ağustos ayından bugüne, yurt içinde ve yurt dışında üretilen ve kamuoyunu manipüle etmeyi amaçlayan yalan ve dezenformasyon amaçlı haberleri hızlıca tespit edip, doğru bilgileri anlık olarak resmi sosyal medya hesapları aracılığı ile kamuoyuyla paylaşmaktadır. Bu doğrulamalar, tasarım ve videolarla daha anlaşılır hâle getirilmektedir. Yapılan doğrulamalar medya ile iş birliği içerisinde Türk kamuoyunun tamamına ulaştırılmaya çalışılmaktadır. Bu doğrulamalar konunun ilgilendirdiği kitle veya ülkeye göre şu ana kadar; Türkçe, İngilizce, Arapça, Fransızca ve Yunanca olmak üzere 5 dilde yapılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi tarafından düzenli şekilde ve kapsamlı olarak Dezenformasyon Bülteni hazırlanmaktadır. İletişim Başkanlığı'nın web sayfasında ve DMM'nin sosyal medya hesaplarında yayınlanan bu bültenlerde ilgili yalan haber görselleri yer almaktadır. Aynı haberin gerçeği şeffaf ve anlaşılması kolay bir şekilde, kurumların görüntü ve açıklamalarıyla desteklenerek, paylaşılmaktadır. DMM, 2023 yılı sonuna kadar toplam 107 adet dezenformasyon bülteni yayınlamıştır. Bu bültenlerde bulunan yaklaşık 1.700 yanlış bilgi ve gerçek vaka detaylandırılmıştır.

2023 yılında özellikle 6 Şubat Kahramanmaraş depremi ve sonrasında, 14-28 Mayıs genel seçim sürecinde, Gazze'nin İsrail soykırımına kurban gittiği 7 Ekim sonrasında Türkiye ve Dünya çapında dezenformasyon miktarı artmıştır. DMM bu dönemlerde, etkili çalışmalarıyla gerçeğin yayılmasına önemli bir katkı sağlamıştır.

Deprem sırasında, başta depremten etkilenenler olmak üzere kamuoyunda panik ve korku yaratmak, kamu çalışmalarını karalamak veya sekteye uğratmak amacıyla yürütülen dezenformasyon kampanyaları, Deprem Dezenformasyon Bülteni'nde ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Kanıtlar yazılı olarak kamuoyuna sunulmuştur.

2023 seçim sürecinde; seçimleri baltalamayı, seçmenlerin oy verme kararlarını etkileyerek demokratik süreçleri baltalamayı, kargaşa ve düzensizliğe neden olmayı amaçlayan dezenformasyon kampanyaları tespit edilmiş ve kamuoyuna duyurulmuştur. Bu süreçteki anlık kontroller Dezenformasyon Bülteni'nde ayrıntılı olarak ele alınmaktadır.

7 Ekim 2023'ten bu yana, başta Gazze Şeridi olmak üzere Filistin topraklarındaki savaşı ve insanlığa karşı işlenen suçları gizlemeyi ve soykırımı meşrulaştırmayı amaçlayan İsrail propagandası hızla tespit edilerek yalanlanmıştır. İsrail Devleti'nin bizzat yürüttüğü bu propagandayı DMM'nin ortaya çıkarma çabası, dünya basınında geniş yankı bulmuştur. Dezenformasyonla Mücadele Merkezi'nin bu propagandayı ifşa ettiği çalışmaları, "Filistin Özel" temasıyla yayınlanan Dezenformasyon Bülteni'yle

Türkiye ve Dünya kamuoyunun ilgisine sunulmuştur.

DMM, vatandaşların dezenformasyon içerdiğine inandıkları haberleri bildirebilmelerine olanak sağlamak amacıyla Dezenformasyon Bildirim Servisi (DBS) dijital uygulamasını Şubat 2023'te hizmete sunmuştur. Vatandaşlarımız 2023 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 15.000 yalan haber vakasını DBS üzerinden bildirmiştir. Bu raporlar dikkatle değerlendirilmekte ve bu değerlendirmelere göre gerekli görülen kontroller topluma iletilmektedir. Uygulamadaki amaç, dezenformasyonla mücadeleyi toplum geneline yaymaktır.

Diğer taraftan DMM, dezenformasyonla mücadelenin önemli bir sacayağı olan bireysel farkındalığı ve toplumun tüm kesimlerinde dijital medya okuryazarlığını artırmak için eğitim faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Farklı yaş ve eğitim gruplarına, farklı seviyelerde eğitimler sunan merkez, dezenformasyonla mücadeleyi toplumun genelinde yaygınlaştırmak için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği protokolleri imzalamaktadır.

DMM tarafından doğrulamaların yanı sıra, tüm medya kuruluşları ile irtibat hâlinde bilgilendirme ve açıklamalar da yapıl-

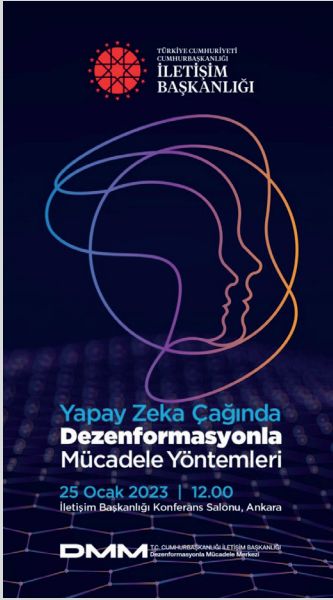
maktadır. Dezenformasyon üretileceği belirlenen bir konuda, hem kamuoyunu hem de medya kuruluşlarını bilgilendirerek konuyu açıklamaktadır. Merkez, hazırlanan içerikleri; ülkedeki kamu kurum ve kuruluşları, medya kuruluşları ve ilgili birimlere iletmektedir.

25 Ocak 2023'te medya temsilcileri ve akademisyenlerin katılımıyla düzenlenen "Yapay Zekâ Çağında Dezenformasyonla Mücadele Yöntemleri" paneli düzenlenmiş, bu panel kapsamında dezenformasyonun yayılmasında sosyal medya, yapay zekâ ve algoritmaların rolü ele alınmıştır.

11 Mayıs 2023'te, Türkiye ve yurt dışından birçok akademisyen ve uzmanın katılımıyla Dezenformasyonla Uluslararası Mücadele Paneli düzenlenmiştir. Programın birinci oturumunda "Sosyal Medya Algoritmaları ile Dezenformasyon", ikinci oturumunda ise "Sosyal Medya Platformları ve İfşalar" konusu ele alınmıştır.

Merkez, www.dmm.gov.tr isimli resmi internet sitesinde dezenformasyona karşı bireysel farkındalığı arttıracak bilgiler, videolar ve dezenformasyon ile ilgili yayınlar paylaşılarak vatandaşların bu konuda bilgilendirilmesine yardımcı olmaktadır.

DEZENFORMASYON İLE İLGİLİ YAPILAN DİĞER ÇALIŞMALAR

Yapay Zekâ Çağında Dezenformasyonla Mücadele Yöntemleri Paneli

İletişim başkanlığı tarafından 25 Ocak 2023 tarihinde düzenlenen “Yapay Zekâ Çağında Dezenformasyonla Mücadele Yöntemleri” panelinde Gazetecilik ve Dezenformasyon, Sosyal Medya Algoritmalarının Dezenformasyondaki Rolü, Dezenformasyonla Mücadelede Teknolojinin ve

Yapay Zekânın Kullanımı konuları ele alınmıştır. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, dezenformasyonun bugün tüm insanlığı tehdit eden bir virüse dönüştüğüne işaret ederek dezenformasyonun, her şeyden önce temelinde doğru ve temiz iletişim olması gereken toplumsal varoluş

için bir tehlike oluşturduğunu dile getirmiştir. Yalan haberin, sadece bugünün meselesi olmadığına dikkati çeken Altun, modern medyanın kurumsallaşmasıyla birlikte insanlığın yalan haber sorunuyla karşı karşıya kaldığını bildirmiştir.

Sosyal Medya Platformlarında Dezenformasyonla Uluslararası Mücadele Paneli

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından 11 Mayıs 2023 tarihinde “Sosyal Medya Platformlarında Dezenformasyonla Uluslararası Mücadele” paneli düzenlenmiştir. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun panele katılarak, farklı mecralarda insanların karşısına çıkan ve bütün dünyanın, ülkelerin, devletlerin ve hükümetlerin meselesi olan dezenformasyon ile uluslararası alanda mücadele

edilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Geleneksel medyanın kendi itibar kontrol sistemlerinden dolayı daha az dezenformasyon ürettiği bir dönemin yaşandığını ve bugün yeni bir döneme geçildiğini belirten Altun, sosyal medyanın tamamen kontrolsüz ve itibarsız bir yaklaşımla daha sistematik, yoğun ve kalıcı dezenformasyon ürettiği bir evreye geçildiğini anlatmıştır.

İletişim ve Diplomasi Dergisi Dezenformasyon Özel Sayısı

İletişim ve Diplomasi ilk olarak 2013 yılında yayımlanmıştır. Üçüncü sayının ve bir özel sayının ardından yayın hayatına bir müddet ara veren *İletişim ve Diplomasi*, 2021 yılında yeniden yayımlanmaya başlamıştır. Derginin amacı iletişim, medya, kamu diplomasisi ve uluslararası ilişkiler alanlarında akademik alana katkı sağlayan yüksek kalitede ulusal ve uluslararası araştırmalar yayınlamaktır. *İletişim ve Diplomasi*, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından Temmuz ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki kez yayınlanan uluslararası, hakemli, açık erişimli, basılı ve elektronik dergidir. *İletişim ve Diplomasi*'nin 11. sayı teması tüm dünyada önemli bir tehdide dönüşen "Dezenformasyon" olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, dezenformasyon konusuna ilgi duyan ve akademik literatüre katkı sunmak isteyen araştırmacıların değerli çalışmalarına 11. sayıda (Aralık 2023) yer verilmiştir.

Doğru Habercilik ve Medya Etiği Kitabı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından medya etiğine ilişkin uluslararası örnekler çerçevesinde derlenen ve sistematik hâle getirilen ilkelerle hazırlanan rehberin medya çalışanları ve araştırmacıları için önemli bir kaynak olması amaçlanmıştır. Rehberde, dünya genelinde medya alanında kabul edilen etik kodların incelenmesiyle "Meslek Mensupluğu", "Haber Kaynağı", "Haberin Sunuluş Biçimi", "Haber Düzeltme ve Cevap Hakkı", "Habercinin Sosyal Medya Kullanımı" başlıklarında kategorize edilen ilkeler yer almaktadır.

Dezenformasyonla Mücadele Rehberi

Ülkelerin dezenformasyonla başarılı bir şekilde mücadele edebilmek için son derece etkili bir önleyici sisteme ihtiyacı bulunmaktadır. Toplumsal alanda bilgi akışına aktif olarak katılan tüm vatandaşların kişisel güvenliğinin sağlanması ve millî güvenliğin korunmasına katkı sağlanması mücadelesine aktif, sorumlu, bilinçli ve duyarlı bir şekilde katılması esastır. Bu savaş hakikatin topyekûn seferberliğidir. Bu seferberliğe önemli bir katkı sağlamak amacıyla, İletişim Başkanlığı tarafından, kamuoyunun tüm olumsuzluklara karşı açık ve bilinçli bir tepki vermesini sağlamak amacıyla "Dezenformasyonla Mücadele Rehberi" oluşturulmuştur. Bu rehberin amacı; dezenformasyonla, yalan haberlerle, algı operasyonlarıyla, bilgi savaşlarıyla ve hibrit tehditlerle mücadele ederek demokrasi için hakikatin zorunluluğu ve sahip olunan çeşitli araçlar konusunda farkındalık oluşturmaktır.

**Dünya Ekonomik Forumu:
En büyük küresel risk
dezenformasyon**

Dünya Ekonomik Forumu'nca (WEF) hazırlanan Küresel Riskler Algı Araştırması-2024 açıklandı. Dezenformasyon, gelecek 2 yılda en büyük ve 1 numaralı küresel risk olarak görülüyor. Küresel ortamda bin beş yüz uzmanın analizine başvurularak oluşturulan rapor, kısa ve uzun vadede en büyük 10 küresel riski öngörüyor. Raporda yanlış bilgi ve dezenformasyon, bu yılın risk görünümünde belirleyici öneme sahip. İnsanlığı bekleyen en büyük tehditlerin başında geliyor. Dezenformasyon, gelecek 2 yıl için önem derecesine göre 1 numaralı küresel risk, kısa vadeli öngörülerde 2 numaralı risk ise aşırı hava olayları sorunu. Devamında toplumsal kutuplaşma, siber güvensizlik, devletler arası silahlı çatışma, ekonomik fırsat eksikliği, enflasyon, zorunlu göç, ekonomik kriz ve kirlilik sorunları sıralanıyor.

DÜNYA EKONOMİK FORUMU (WEF)

Küresel Riskler Algı Araştırması-2024

Dezenformasyon, gelecek 2 yılda en büyük ve 1 numaralı küresel risk olarak görülüyor

2 YIL İÇİNDE EN ÖNEMLİ KÜRESEL RİSKLER

1. Yanlış bilgi ve dezenformasyon
2. Aşırı hava olayları
3. Toplumsal kutuplaşma
4. Siber güvensizlik
5. Devletler arası silahlı çatışma
6. Ekonomik fırsat eksikliği
7. Enflasyon
8. Zorunlu göç
9. Ekonomik kriz
10. Kirlilik

10 YIL İÇİNDE EN ÖNEMLİ KÜRESEL RİSKLER

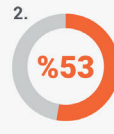
1. Aşırı hava olayları
2. Dünya sistemlerinde kritik değişiklik
3. Ekosistemin çöküşü ve biyoçeşitlilik kaybı
4. Doğal kaynak kıtlığı
5. Yanlış bilgi ve dezenformasyon
6. Yapay zeka teknolojilerinin olumsuz sonuçları
7. Zorunlu göç
8. Siber güvensizlik
9. Toplumsal kutuplaşma
10. Kirlilik

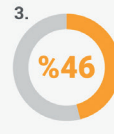
2024'TE KÜRESEL ÖLÇEKTE MADDİ KRİZ YARATMA İHTİMALİ EN YÜKSEK OLDUĞUNA İNANILAN 5 RİSK

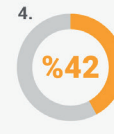
Aşırı hava olayları

Yapay zeka tarafından oluşturulan yanlış bilgi ve dezenformasyon

Toplumsal ve/veya politik kutuplaşma

Yaşam maliyeti krizi

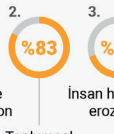
Siber saldırılar

HALKIN BİLİNÇLENDİRİLMESİ VE EĞİTİMİ KAPSAMINDA ELE ALINAN KÜRESEL RİSKLER

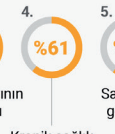
Yanlış bilgi ve dezenformasyon

Toplumsal kutuplaşma

İnsan haklarının erozyonu

Kronik sağlık koşulları

Sansür ve gözetim

Bulaşıcı hastalıklar

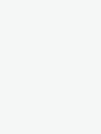
Yapay zeka teknolojilerinin olumsuz sonuçları

Devletler arası çatışmalar

İşçi kıtlığı

Kirlilik

Akademisyenler dezenformasyonu değerlendiriyor

Dezenformasyon konusu ile ilgili çalışmaları bulunan Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ayşe Elif Emre Kaya, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. İsmail Çağlar ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Onur Taydaş dezenformasyonu çeşitli boyutları ile değerlendiriyor.

■ ■ ■ COVID-19 süreci, 2023 Kahramanmaraş depremleri, İsrail-Filistin Savaşı gibi kriz dönemlerinde dezenformasyonun daha yoğun kullanıldığını gözlemliyoruz. Kriz dönemlerinde yayılma hızı ve kullanımı artan dezenformasyonun yalnızca ülkemizde değil neredeyse tüm dünyada gerçekleştiği söylenebilir. Normal şartlarda da maruz kalınan dezenformasyona kriz dönemlerinde daha çok maruz kalınması ile ilgili yorumunuz nedir?

Prof. Dr. Ayşe Elif Emre Kaya: Kriz zamanları olarak adlandırdığımız, “insan hayatının doğal akışını bozan ve olumsuz yönde etkileyen” olayların yaşandığı durumlarda, bilgi her zamankinden daha gerekli ve önemli hâle gelmekte, bilgilenme ihtiyacı da buna bağlı olarak artmaktadır. Bireylerin bilgi edinmeye daha çok gerek duyduğu bu dönemlerde; çeşitli kaynak-

lardan farklı biçimlerde yayılım gösteren yoğun bir bilgi akışı söz konusudur. Çünkü bilginin dağılımı günümüzde, geçmiş yıllardan farklı olarak yalnızca medya profesyonellerinin etkinlikleri ile sınırlı kalmamakta, dijital teknolojilerin verdiği imkânlar ile birlikte, sosyal medya aracılığıyla profesyonel olmayan bireylerin paylaşımları da söz konusu olmaktadır. Enformasyonun nicelik olarak bu yolla bir bolluk oluşturması ise, nitel bir zenginliğe dönüşmemekte, dezenformasyon dediğimiz, bilinçli olarak yanlış ya da yalan bilginin dolaşıma girmesi; böylesi denetimi zor bir ortamda daha da kolay hâle gelebilmektedir. Burada elbette bu kaotik ortamdan yararlanmak için kasıtlı olarak yanlış bilgi üreten kaynakların varlığı söz konusu olmakla birlikte, kriz anlarında bilgi açıklığının yüksek olması bilgi tüketimine hızlı cevap üretebilmek istenmesi de

bilginin niteliğine etki etmekte; rekabete dayalı pazar koşulları nedeniyle medya profesyonellerinin bilgiyi teyit etmeden ve olası sonuçları göz önüne almadan dolaşıma sokmalarına yol açabilmektedir. Benzer biçimde, meslek deontolojisine sahip olmayan bireylerin amatör girişimleri de, doğruluğu kanıtlanmamış bilginin yaygınlaştırılmasında hatta sorgulanmadan kabul görmesi açısından rol oynamaktadır.

Doç. Dr. İsmail Çağlar: Dezenformasyonu bir virüs olarak düşünürsek kriz dönemlerini virüsün daha kolay konak bulacağı yayılacağı dönemler olarak tanımlayabiliriz. Kriz dönemlerinde insanlar tabiatı gereği kriz gündemine yoğunlaşmışlardır. Haberlere, gelişmelere göz kulak kesilirler. Ortada bir enformasyon talebi vardır. Dezenformasyon odakları bu enformasyon talebini bir yayılma fırsatı olarak değer-

Kaotik ortamdan yararlanmak için kasıtlı olarak yanlış bilgi üreten kaynakların varlığı söz konusu olmakla birlikte, kriz anlarında bilgi açlığının yüksek olması bilgi tüketimine hızlı cevap üretebilmek istenmesi de bilginin niteliğine etki etmektedir.

– Prof. Dr. Ayşe Elif Emre Kaya

lendirirler. Toplumun bilgi açlığını yanlış bilgi, yalan, çarpıtma ve sansasyon ile yani dezenformasyon ile kapatmaya çalışırlar.

Doç. Dr. Onur Taydaş: Günümüz bilgi dünyasının acil önlem alması gereken problemlerden biri dezenformasyondur. Özellikle toplumları derinden etkileyen olayların yaşandığı dönemlerde ve kriz anlarında dünyanın her yerinde dezenformasyon konusu gündeme gelmektedir. Özellikle sosyal medya kullanıcıları, bilinçli ya da bilinçsizce yaptıkları paylaşımlarla, olayların kontrol edilmesini zorlaştırmakta ve dahası sürece zarar vererek dezenformasyonun bir parçası olabilmektedirler. Gittikçe kanayan bir yara hâline gelen bu durumu önlemek adına AB, 25 Ağustos 2023 itibarıyla Google, Facebook ve YouTube’a yaptırımlar getirmiş, Almanya, Rusya, Amerika hatta Türkiye’de dezenformasyonu önlemek için yasalar çıkarmış ve uygulamaya almıştır. Fakat dezenformasyonu tamamen ortadan kaldırmak, günümüz şartlarında çok mümkün gözükme de, etkisini azaltmaya yönelik çalışmaların yapılması önem arz etmektedir. Bu önleyici çalışmalar, kriz dönemlerindeki dezenformasyon içeren bilginin yayılmasının önlenmesine, hatta toplum üzerindeki etkisinin de azalmasına yardımcı olacaktır. Çünkü normal şartlarda insanlar, daha soğukkanlı davranıp karşısına çıkan bilgiyi doğrulama eğilimi gös-

terse de kriz anlarında bu mümkün olmamaktadır. Örneğin 6-7 Şubat Depremlerini ele alalım, insanlar bir refleks olarak paylaşımlar yapmaya başlamış ve her bilgiyi teyit etmeden yaymıştır. Bu durum özünde “yardım etmek” gibi görünse de; paylaşımlara bakıldığında konuyu dağıtan, devleti, hükûmeti hedef alan, arama kurtarma çalışmalarını sekteye uğratan içeriklerin yoğun olduğu, durumu daha da kaotik hâle getirdiği gözlenmektedir. Bununla birlikte, terör örgütlerinin ve bazı yapıların da bilinçli olarak dezenformasyon barındıran içerikler hazırladıkları, bunları paylaşımlara soktukları bilinmektedir. Ülkeleri zor duruma düşürmeyi amaçlayan bu içeriklerle mücadele, özellikle kriz zamanlarında bilgi savaşına dönüşmektedir. Kriz zamanlarında, sosyal medya kullanıcılarına önerilen içerikler, bölgelere göre değişiklik göstermekte, özel gruplara yönlendirilmekte ve algı yaratma süreçlerinde aktif olarak bu yola sıklıkla başvurulabilmektedir. Kullanıcıların önüne düşen, kimi zaman finansörler aracılığıyla düşürülen bu “önerilen içerikler” maalesef dezenformasyonun yayılmasında etkin bir araç ko- numundadır.

■ ■ ■ **Ülkemizde yaşayan göçmenlere ve mültecilere yönelik ayrımcı söylemlerin artmasında, göçmenleri ve mültecileri hedef alan dezenformasyon kampanyalarının nedenli etkili olduğunu düşünüyorsunuz?**

Prof. Dr. Ayşe Elif Emre Kaya: Bireyler gerçeklik ile ilgili deneyimlerini medya aracılığıyla kurmaktadır. Bu nedenle medyanın toplumsal gerçekliğin inşasında rolü giderek önem kazanmaktadır. Biliyoruz ki çoğu zaman, medyada herhangi bir gerçeklik nasıl temsil ediliyorsa, bireyler onları orada gösterildikleri biçimlerle tanımlayıp, algılayıp, kanaatler oluşturmakta, hatta bununla sınırlı kalmayıp, burada öğrenilen bilgiler insan zihninde stereotiplere ve basmakalıplara dönüşmektedir. Oysa medya gerçeklikleri olduğu gibi temsil etmemekte, aksine istediği biçimde filtreleyerek sunmaktadır. Böylelikle de, hatalı ve eksik temsil biçimleri medya aracılığıyla varlık kazanmaktadır. Toplumda medyanın ağırlıklı olarak bilgi edinme kanalı olması gerçeğini de göz önünde tuttuğumuzda, ayrımcı söylemlerin önemli ölçüdeki bir kısmının, medya içerikleri yolu ile yayıldığını hatta medya aracılığıyla kanıksanır hâle geldiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Medyada göçmen ve mültecilere ilişkin yer alan ön yargılı ve bazı çıkarlar nedeniyle kasıtlı olarak yayılan yanlış bilgiler şeklinde işleyen dezenformasyon kampanyaları, bu alandaki olumsuz davranışlara etki edebilmektedir. Yanlış ya da yalan bir bilginin farklı mecralarda iletilerek, yoğun ve sık bir biçimde dolaşıma sokulması, hatalı temsil biçiminin ilk aşamada çok duyulur ve konuşulur hâle gelmesini sağlamakta, ardından da

zaman içerisinde “doğru” imişçesine kabul görmesine yol açmaktadır. Bu durum da, doğruluğunu denetleme, teyit etme ve farklı kaynaklardan sorgulama geleneklerinin zayıf olduğu toplumlarda ayrımcı ve hedef alıcı davranışlara yol açabilmektedir.

Doç. Dr. İsmail Çağlar: Dezenformasyonun temel hedeflerinden birisi dezavantajlı gruplardır. Kendini hakıyla ifade edemeyen, savunamayan, derdini anlatamayan topluluklar dezenformasyonun diğerlerine nazaran daha rahat hedefi olurlar. Dolayısı ile göçmenler ve mülteciler gibi dezavantajlı gruplar dezenformasyonun nesnesi olmaya daha açıktırlar. Meselelerin diğer yönünde ise toplumda göçmenlere karşı var olan yerleşik ön yargılar yer alır. Toplum zaten göçmenler, mülteciler, azınlıklarla ilgili olumsuz içeriklere inanamaya hazırdır. Dezenformasyon dinamiği zaten aç olan kitleye ihtiyacı olan olumsuz içeriği verir. Bu açıdan bakıldığında bu türden dezavantajlı gruplar dezenformasyondan daha fazla mağdur olurlar.

Doç. Dr. Onur Taydaş: Göçmenler ve mültecilere yönelik ayrımcı söylemler tüm dünyada sıklıkla gündeme gelmektedir. Yakın zamanda İspanya’da, Almanya’da, Yunanistan’da ve Türkiye’de bu konu özelinde çalışmalar ve açıklamalar yapılmıştır. Örneğin, Alman gazeteci Alice Echtermann dezenformasyonun toplumsal ayrışmayı derinleştirdiğini, mültecilere karşı ön yargı, güvensizlik ve korkuyu beslediğini belirtmiştir. İspanya’da hazırlanan bir raporda ise; mültecilerin topluma entegre olmadığı, İspanya’nın değerlerini küçümselediği, hükümetin mültecilere ayrıcalıklı davrandığı ve tek başına seyahat eden küçük yaşta mültecilerin tehlikeli olduğuna dair dezenformasyon içeren bilgilerin yaygın olarak paylaşıldığına dikkat çekilmektedir. Diğer ülkelere oranla sayıca daha fazla göçmen ve mülteciye ev sahipliği yapan ülkemizde de benzer bir durum geçerlidir. Göçmenler ve mültecilere dair söylemler sertleşmekte, kimi zaman nefret

söylemine dönüşebilmektedir. Dolayısıyla tıpkı Almanya’da, İspanya’da, Yunanistan’da olduğu gibi toplumsal ayrışmayı derinleştiren göçmenler ve mülteciler üzerinden söylemler, kimi zaman terör örgütleri, kimi zaman da belirli grup ve taraflar üzerinden üretilmektedir. Ancak bu söylemler ara sıra sıkıntılar yaşanmasına sebebiyet verse dahi gerek devlet kurumlarının çalışmaları gerek kolluk kuvvetlerinin çabası belki de bunlar kadar önemlisi Türk halkının sağduyusu ve öngörüsü bu dezenformasyonun etkilerini azaltmaktadır.

■ ■ ■ Dezenformasyonun dijital platformlarda yayılmasını önlemek amacıyla medya okuryazarlığı eğitiminin alınmasının katkısı sizce ne olabilir?

Prof. Dr. Ayşe Elif Emre Kaya: Geleneksel medya mecraları, medya profesyonellerinin ağırlıklı olarak içeriği oluşturduğu ve yaygınlaştırdığı bir yapı üzerinden ilerlerken, dijital medya ortamında ise, ikili bir yapının hâkim olduğu; burada medya profesyonellerinin yanı sıra her kullanıcının bir içerik üreticisi rolüne sahip olabildiği bir üretim sürecinin var olduğu görülmektedir. Aslında medya okuryazarlığı kavra-

Dezenformasyonu bir virüs olarak düşünürsek kriz dönemlerini virüsün daha kolay konak bulacağı yayılacağı dönemler olarak tanımlayabiliriz. Dezenformasyonun temel hedeflerinden birisi dezavantajlı gruplardır. Kendini hakkıyla ifade edemeyen, savunamayan, derdini anlatamayan topluluklar dezenformasyonun diğerlerine nazaran daha rahat hedefi olurlar.

– Doç. Dr. İsmail Çağlar

mı ağırlıklı olarak tüketici rolü üzerinden algılsa da, daha açık bir deyişle medya okuryazarlığı bilinci, medya iletilerine erişebilme, bunları çözümleyip anlamlandırabilme, değerlendirebilme olarak görülse de; kavramın aslında mesaj üretme becerisini de kapsadığı bir gerçektir. Daha açık bir deyişle kavram; sorgulama, akıl süzgecinden geçirme ve etik ilkeler dâhilinde değerlendirme ve bunların üretiminde bazı ilke ve prensiplere göre hareket edebilme becerisine sahip olmayı öngörür. Bu bağlamda yorumlandığında, medya okuryazarlığı kavramı medya içerik üreticilerinin tamamına, hem bilginin üretilmesi sürecine, hem de dağılım sürecine ilişkin bir öneri çerçevesi sunar. Bu nedenle medyayı ve içinde bulunduğu üretim sürecini ve ilişkilerini net bir biçimde deşifre edebilen bir beceri kazandırma yönünde bir eğitim anlayışının yerleşiklik kazanması bu süreçlerde oluşan sorunların algılanması ve çözüm önerisi oluşturması açısından doğru bir rehber sunabilecektir.

Doç. Dr. İsmail Çağlar: Şüphesiz medya okuryazarlığı eğitimi dezenformasyonun dijital platformlarda yayılmasının önüne geçmek için hayati bir öneme sahip. Dijital platformlar tabiatı gereği geleneksel platformlara göre daha merkezlessiz ve daha denetimsiz. Bu iki özellik birçok açıdan önemli bir avantaj doğuruyor. Ancak konu kamu düzeni, yalan haber, dezenformas-

yon olduğunda bu iki özellik dezavantaja dönüşüyor. Kitleler eğer özel bir medya okuryazarlığı eğitimleri almamışsa dijital platformlarda gördükleri bir bilginin geleneksel platformlardaki süreçlerden geçtiği zannıyla hareket ediyorlar. Yani bir muhabir hazırlamış, bir editör gözden geçirmiş, bir yazı işleri değerlendirmiş gibi düşünüyor. Halbuki dijital platformlar bu süreçleri maalesef barındırmıyor. Kaldı ki geleneksel platformlarda da bu süreçlerin hakkıyla işlemediği bazen kasıt bazen de ihmal ile dezenformasyona neden olduğu bilinen bir durum. Bu sorunların olumsuz etkisini azaltmak için içeriğin muhatabı öncelikle neyle karşı karşıya kaldığını bilecek. Karşısındakinin su götürmez bir hakikat olmadığını, bir görüş olduğunu bilecek. Ayrıca bunun bir insan elinden çıktığının farkında olacak. O insanın bir hata ihtimali olduğunu hatta çoğu durumda hata ihtimalinin de ötesinde kastı olduğunu fark edecek. İnsanların şu soruyu sormasını sağlamak gerekiyor; “Bu içerik, bilgi, haber benim önüme neden geldi? Birileri bunu hazırlamak için belli bir külfete girdi. Yani ortada bir maliyet var. O maliyeti birileri karşıladı. O maliyeti karşılayarak deyim yerindeyse bir yatırım yaptı. Ben de o yatırımın müşterisiyim. Şimdi benden kar etmek istiyor. Dolayısı ile ben paramı harcarken nasıl dikkatliysem, ölçüp biçiyorsam, bilinçli tüketici olmaya gayret ediyorsam o ürünü yani enformasyonu

alırken de bilinçli tüketici olmalıyım ki dezenformasyona uğramayayım.” İşte bu bilinci medya okuryazarlığı verir.

Doç. Dr. Onur Taydaş: Medya okuryazarlığı aslında medyada kurgulanmış halde sunulan iletileri ayırt edebilmek ve algılayabilmek, konuyla ilgili yorumlarda bulunabilmek için ayrı bir beceri, altıyapı bilgisi ve eğitsel organizasyon gerektiren bir eğitim sürecidir. Çocuklar başta olmak üzere toplumun tüm bireylerinin gerçek dünya ile medyanın çizmiş olduğu kurgu dünyası arasındaki farkı kolaylıkla anlamalarını sağlamak ve medyadan faydalanırken zararlı etkilerinden kendilerini korumalarına yardımcı olmak medya okuryazarlığının amaçları arasındadır. Konuya bu açıdan bakıldığında özellikle dezenformasyonun hem sosyal medyada hem de geleneksel medyada yayılmasını önlemek amacıyla medya okuryazarlığı eğitiminin yaygınlaştırılması önemlidir. Zira medya metinlerini doğrudan almak ve kabul etmek eğiliminde olan bireylerin yerine onlara eleştirel bir gözle bakabilen, doğruluğunu teyit etme eğilimi gösterebilen bireylerin varlığı dezenformasyonun önlenmesinden yer yer kanunların da ötesinde fayda sağlayabilir. Hatta içerikleri üretirken dahi insanların bu bilinçle hareket etmesinin önünü de açacaktır. Bu nedenle medya okuryazarlığı eğitiminin geleneksel medya ve dijital platformlar

özelinde güncellenmesi ve yaygınlaştırılması gerekmektedir. Dezenformasyon dışında dijital ve geleneksel medyanın zararlı etkilerinin azaltılması sürecinde de yine medya okuryazarlığının önemi büyüktür.

■ ■ ■ **Yapay zekâ ile oluşturulan dezenformasyon içerikleri bireyi ve toplumu hedef almaktadır. Bu nedenle, devlet ve özel sektör paydaşları bir araya gelerek bu içerikleri ve içeriklerin doğurabileceği zararları en aza indirebilecek hangi politikaları benimseyebilir?**

Prof. Dr. Ayşe Elif Emre Kaya: Literatürde, yapay zekânın çalışma ilkesi; “veriye dayalı öğrenme” olarak tanımlanır ve yapay zekâ sisteminin önceden belirlenmiş bir dizi algoritma ve model kullanarak verileri analiz edip ve bu verilerden desen ve ilişkiler çıkardığı ifade edilir. Yani yapay zekânın içerikleri mevcut sistemde var olan içerikler üzerinden devşirilerek işler, bu noktada içeriklerin doğruluk ve özgünlük derecesi önemli ama bir o kadar da tartışmalı bir hâle gelmektedir. Yani, yapay zekânın algoritmik yapısına yalın ya da yanlış bir bilginin dâhil edilmesi ve teyit edilmeden tekrar tekrar dolaşıma sokulması böylelikle o bilginin yanlış bir biçimde bir referans hâline gelmesini sağlar ve bu durum da, içinden çıkılmaz bir sorun teşkil eder. Çünkü mesnetsiz yani aslında gerçekliğe işaret etmeyen bir bilginin sık bir biçimde, çoğunluk tarafından sorgulanmadan “iletilmiş” olması, ona bir dayanak ya da ahlaki bir çerçeve oluşturmaktadır. Bunun için diğer okuryazarlık eğitimlerinde olduğu üzere, yapay medya okuryazarlığı kavramının bir çözüm olarak hayata geçirilmesi gerekmektedir. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İletişim Fakültesi olarak da geçen sene bahar ayından itibaren müfredatımıza eklemiş olduğumuz “Sufle Yöneticiliği” yani Yapay Medya Okuryazarlığı dersi de aslında bu alanda etik çerçeve geliştirilmesi anlayışının bir tezahürü olarak iyi bir rol model sunmaktadır.

Doç. Dr. İsmail Çağlar: Yapay zekâ ile oluşturulan dezenformasyonu önlemek için devletin, özel sektörün ve bireylerin işbirliği oldukça önemli. Devlet tabii ki kontrol ve denetleme görevini yapacak. Ancak bunun yanında devlet dışındaki kurumların bir sosyal sorumluluk bilinci ile hareket etmeleri gerekiyor. Bu bilinç bir zorunluluk değildir. Ancak bilinç sahibine kazandıracak bir yaklaşım tarzıdır. Nihayetinde bireylerin de farkındalığını arttırması gerekiyor. Dezenformasyonla mücadele için kendi bireysel tedbirlerini almaları gerekiyor. Bu ayaklar eksik olursa mesele yarım kalır. Ortada devletin aldığı tedbirlerden

başka bir şey olmaz. Bu tür durumlarda devletin tek başına tedbir alması da hem etkisiz hem de suistimale açıktır.

Doç. Dr. Onur Taydaş: Dezenformasyon ile ilgili yasal düzenlemelere hız verilmeli, yapay zekâ geliştiricilerine de dezenformasyon konusunda sorumluluk verilmeli, sadece devlet ve kolluk kuvvetleri ile değil, bilişim sektörünün de desteği ile birlikte topyekûn bir mücadele ilkesi benimsenmelidir. Söz konusu süreçte sosyal medya platformlarının sahiplerinin/yöneticilerinin ağlarındaki botların tespit edilmesine dair çalışmalara hız vermesi, bunu da ülke

Günümüz bilgi dünyasının acil önlem alması gereken problemlerden biri dezenformasyondur. Özellikle toplumları derinden etkileyen olayların yaşandığı dönemlerde ve kriz anlarında dünyanın her yerinde dezenformasyon konusu gündeme gelmektedir. Özellikle sosyal medya kullanıcıları, bilinçli ya da bilinçsizce yaptıkları paylaşımlarla, olayların kontrol edilmesini zorlaştırabilmekte ve dahası sürece zarar vererek dezenformasyonun bir parçası olabilmektedirler.

– Doç. Dr. Onur Taydaş

ya da kişi özelinde değil tüm dünya üzerindeki kullanıcıların eşit hakları olduğu ilkesine göre yapması bir zorunluluktur. Özel sektör ve kamu iş birliğinin artırılması ve yapılan ortak çalışmalarda doğruluk kontrollerinin sıklaştırılması, araştırmacıların ve doğruluk kontrol uzmanlarının veri ve bilgi paylaşımının artması, sosyal medya platformlarının kendi platformlarında dezenformasyonla mücadele konusunda sorumluluk almasının artık kaçınılmaz olduğunun benimsenmesi önemlidir. Bu platformlarda dezenformasyonla mücadele için sürdürdükleri yöntemlerin de şeffaflığının ve hesap verebilirliğinin bulunmasına odaklanılması gereklidir. Tabi bu süreçte devletler ve yargı açısından dezenformasyonla ilgili düzenlemelerde “muğlak” olarak değerlendirilebilecek ifadeleri ya da var olan boşlukları düzenlemesi fayda sağlayacaktır. Böylelikle yargı organları, ülkedeki hem iç huzurun sağlanmasında hem de iç ve dış güvenliğinin korunmasında yardımcı olabilecektir.

■ ■ ■ Çevrimiçi dezenformasyonla mücadele sürecinde, yapay zekâ sistemleri aktif rol alabilir mi? Alabilirse eğer nasıl bir yol izlenebilir?

Prof. Dr. Ayşe Elif Emre Kaya: Yapay zekâ; kendisine öğretileni size geri sunan bir yapı ile işlediği için dezenformasyon kavramı ve onunla mücadele edilmesi için yönlendirilebilir. Bu sayede, bir şekilde sistemin “sorunlu” içerikleri tespit etmesi, bunun yaygınlaşmasının önünün kesilmesi yönünde bir işlev görmesi mümkündür. Fakat burada sektörün ticarî yapısı, kâr ve maliyet yaklaşımlı bakış açısı bu yönde ortak iyiye evrilebilecek doğru hamlelerin gerçekleştirilmesinin zaman zaman önünü tıkamaktadır, bunun da göz önünde tutulması gerekmektedir.

Doç. Dr. İsmail Çağlar: Yapay zekâ birçok alanda kullanılabildiği gibi sağlıklı enformasyon akışı, dezenformasyon ve dezenformasyonla mücadele için de kullanılabilir. Bu başta belki biraz paradoksal gözükebilir ancak nihayetinde bir araçtır; kullananın tercihlerine göre değer kazanır. Yapay zekâ insan emeği ile yapılacak işlerden emek tasarrufu sağlar. Dezenformasyonun yaygınlığını düşündüğümüzde mücadele için de ciddi bir emek gerekiyor.

Yapay zekâ tam bu noktada bu emeği azaltarak daha verimli bir mücadele imkânı sağlar. Diğer bir avantaj ise insan unsurundan kaynaklanan hataları ve sübjektiviteyi ortadan kaldırmasıdır. Akıllıca tasarlanmış, iyi eğitilmiş yapay zekâ sistemleri bu avantajları ile dezenformasyonda mücadelede oldukça faydalı olabilir.

Doç. Dr. Onur Taydaş: Yıllardır fütüristik gelecekle ilgili birçok romanın ya da filmin ana temalarından biri yapay zekâdır. Yapay zekânın insanlığı tehdidi çok uzun zamandır bu eserlerde konu edilmektedir. Günümüzde ise yapay zekâ ile ilgili duyurulan veya kullanıma sunulan uygulamalar heyecan uyandırdığı gibi korku da vermektedir. OpenAI firmasının ChatGPT’si, Google’n Gemini’si, Microsoft’un Copilot-Microsoft AI uygulaması ve daha nice farklı uygulama hâlihazırda kullanımdadır. Bunların dışında sosyal medya platformlarında kullanılan güçlü algoritma güdümlü botlar da isteğe bağlı veri üretmekte ve yaymaktadır. Bu durum gerçeğin deformasyonuna uğramasına, “yeni gerçekliklerin” daha doğrusu kurgu ve gerçek olmayan “yepyeni bir gerçekliğin” üretilmesine neden olmaktadır. Hâl böyleyken hangi gerçekliğin doğru olduğu büyük sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun saptanmasına

yönelik nöral ağlar, derin öğrenme, doğal dil işleme ve gerçek doğrulama platformlarına gereken desteğin verilmesi gerekliliği bulunmaktadır. Yine de unutulmamalıdır ki; dezenformasyonun özellikle yapay zekâ üzerinden tespiti de kolay olmayacaktır. Burada sektör paydaşları ile sürekli iletişim hâlinde olunması, politikaların ve yasaların belki de daha dinamik bir şekilde yürütülmesi, doğrulama platformlarının yaygınlaştırılmasına da önem verilmelidir. Avrupa Birliği'nin 2020 yılından itibaren bu alanda çalışmalar yürüten firmalara ya da hazırlamak isteyen projelere destek verdiği bilinmektedir. Google firmasının fotoğraflarla yürütülen dezenformasyonu önlemek için "About this image" ve "Reverse Image" uygulamaları ya da internetteki iddiaların doğruluğunu araştıran "Fact Check Explorer" uygulaması gibi uygulamaların çoğaltılması gerekmektedir.

■ ■ ■ 2023 yılı Cumhurbaşkanı ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi öncesinde seçmenlerin sosyal medyada dezenformasyona maruz kalma oranında artış olmuştur. 2024 Türkiye yerel seçimleri öncesinde seçmenlerin sosyal medyada dezenformasyona maruz kalma oranında sizce aynı şekilde artış olacak mı? Bu konuyla ilgili endişelenmeli miyiz? Dezenformasyona maruz kalabilecek seçmenlere tavsiyeleriniz nelerdir?

Prof. Dr. Ayşe Elif Emre Kaya: Seçim dönemleri siyasi kutuplaşmanın daha hissedilir hâle geldiği bir sürece işaret ettiği için yerel seçimler öncesinde de buna ilişkin bir yoğunlaşma söz konusu olacaktır. Bunu endişe ile karşılamak yerine kamuoyunun bilinçlenmesi yönünde izlenecek stratejilerle bu durumu bertaraf edebilmek mümkün hâle gelecektir. Karşılaşılan bilgi bombardımanına karşın, bireylerin bir güven sarmalı ile kendilerini koşulsuz teslim etmeleri yerine gelen bilgilerin olası yanlışlığına karşı, doğruluğunu teyit etme

çapraz ve farklı kaynak sorgulama refleksinin kazandırılıp, içerikleri tüketme ve bir adım ötesinde de emin olmadıkları bilgiyi, bir kirlilik üretimine destek vermemek adına temkinli bir biçimde paylaşma yönünde eğitmek gerekmektedir. Bugün İletişim Başkanlığımızın bünyesinde var olan Dezenformasyonla Mücadele Merkezi ve düzenli bir biçimde yayınladığı bültenleri bu farkındalığı oluşturma açısından önemli bir işlev üstlenmiş durumda. Düzenli bir biçimde doğrunun teyit edilme yoluyla sisteme yüklenmesi böylelikle dolaşıma dâhil edilmesi, yani bireylerin "doğru" ile buluşturulmasının sağlanması yalanın ötekileştirilmesi ve dışlanması ve buna ilişkin bir bilinç oluşturma anlamında önemli bir girişimdir.

Doç. Dr. İsmail Çağlar: "Yaklaşan yerel seçimlerde de dezenformasyona maruz kalma oranında maalesef artış olacaktır. Çünkü seçimler insanların daha fazla bilgi istedikleri, gelişmeleri daha dikkatli takip ettikleri süreçlerdir. Karar verme arefesindeki seçmen karar vermek için daha çok girdiye ihtiyaç duyar. Bu sistemin girdisi ise daha çok bilgidir. Bilgiye açlık varsa orada dezenformasyon için bir yayılma imkânı vardır. Bu açıdan seçmenler kolay ve muhtemel hedeflerdir. Bu durumdan kaçınmak için tanınmış ve güvenilirliği yüksek bilgi kaynaklarını takip etmeleri yapılacakların en başında yer alır. Bunun yanında tek bir kaynağa değil kaynak çeşitliliğine güvenmek de en iyisidir. Farklı kaynakların çapraz okuması dezenformasyon riskini düşürecektir. Son olarak sansasyonel içeriklere karşı yapısal bir mesafeye sahip olmak her zaman kazandırır. Bir haber, bilgi, gelişmenin sansasyonelliği arttıkça ona karşı sahip olmamız gereken temkin de artmalı.

Doç. Dr. Onur Taydaş: Siyasal seçimler ne zaman hangi amaçla yapılırsa yapılsın önemli tartışmaları beraberinde getirmekle kalmayıp, aynı zamanda yeni tekniklerin de kullandığı bir süreç olarak göze çarpmaktadır. Seçim kampanyalarında başvuru yöntem ve tekniklerde ilgili aktörler yeniliğe adapte olmakta, internetin, sosyal medyanın kullanımının siyasal seçim nerede yapılırsa yapılsın, sonuçlarına etki yaptığı da yadsınamaz bir gerçekliktir. Dahası dezenformasyon barındıran içerikleri oluşturma kolaylaşması, deepfake başta olmak üzere birçok uygulamanın yaygınlaşması ve kolaylaşması sonucunda seçim sürecinde, propaganda faaliyeti olarak düşünülen, kimi zaman "Amaca giden her yol mübahtır." düsturuyla hareket eden kesimlerinde bunu "mübah" görmesi sonucunda tabi ki sosyal medyada bu içeriklerin dolaşımı artacaktır. Zira kararsız seçmenlerin iknasına yönelik olarak yürütülen birçok faaliyet içinde en sorunlusu da şüphesiz dezenformasyon tabanlı olanlardır. Rakip siyasal partilere ya da adaylara dair hazırlatılan bu içerikler toplumda algı yaratmakla kalmayıp, seçim sonuçlarının da manipüle edilmesine neden olmaktadır. Nitekim seçmenlerin, özellikle seçimlerin yaklaştığı günlerde artan bu dezenformasyondan etkilenmemeleri için, karşılarına çıkan içeriklerin doğruluğunu teyit etmeleri fayda sağlayabilecektir. Artık çağımızda normal bir süreç olarak görülen, bankacılık işlemleri, internet sitesi oturma açma bilgileri, sosyal medya girişlerinde olduğu gibi ikili doğrulama sistemini hemen hemen her içerik için uygulamayı bir alışkanlık hâline getirmeli, kimi zaman bazı bilgileri geleneksel medyadan, güvenilir kaynaklardan ya da kimi zaman muhataplarından doğrulama yoluna gitmelidir.

Ocak ayı yurt içi programı oldukça yoğun bir tempoda geçen Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gündeminde başta terörle mücadele ile ulusal ve uluslararası gelişmelerin yanı sıra Türkiye'nin "İlk İnsanlı Uzay Misyonu" kapsamında Türk astronot Alper Gezeravcı ile canlı bağlantı ile görüşme, 2023 ihracat rakamları ve emeklilerin maaş artışının kamuoyuyla paylaşılması da yer aldı.

Yurt İçi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yurt içi programı

2 Ocak 2024

2023 Yılı İhracat Rakamlarının Açıklanması Programı

📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2023 Yılı Dış Ticaret Rakamlarının Açıklanması Programı'na katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan programda yaptığı konuşmada, "2023 yılı ihracatımız geçen yıla göre yüzde 0,6 oranında artışla '255 milyar 809 milyon dolara' ulaşarak, Cumhuriyet tarihimizin rekorunu kırmıştır. Bu rakamla Orta Vadeli Program'daki 255 milyar dolarlık ihracat hedefimizi de aştık." dedi.

3 Ocak 2024

Savunma Sanayii İcra Komitesi Toplantısı

📍 Ankara

Savunma Sanayii İcra Komitesi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde toplandı. İki saat süren toplantıda, Türk savunma sanayiinin eriştiği seviye, gelecek hedefleri ve kritik projelere ilişkin değerlendirmelerde bulunuldu.

4 Ocak 2024

Sanatçı Ayla Algan için taziye mesajı

📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 86 yaşında vefat eden tiyatro sanatçısı Ayla Algan için taziye mesajı paylaştı. Cumhurbaşkanı Erdoğan sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "Türk tiyatrosunun, sinemasının ve müziğinin usta ismi, Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü sahibi, çok değerli Ayla Algan Hanımefendi'nin vefat haberini üzüntüyle öğrendim. Merhumeye Allah'tan rahmet; ailesine, sevenlerine ve tüm sanat camiamıza başsağlığı diliyorum." ifadesini kullandı.

5 Ocak 2024

TİSK Ortak Paylaşım Forumu

📍 İstanbul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) tarafından Çırağan Sarayı'nda "Cumhuriyet'imizin 100. Yılında Çalışma Hayatı" temasıyla düzenlenen Ortak Paylaşım Forumu'na katıldı. Programda yaptığı konuşmada "İnşallah işçi-işveren ve kamu olarak hep beraber omuz omuza verecek, ülkemizi güçlendirme mücadelemizi mutlaka zafere ulaştıracacağız" dedi.

5 Ocak 2024

**6992 Polisin Göreve Başlaması ve
1573 Yeni Aracın Hizmete Alım Töreni**

📍 İstanbul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Atatürk Havalimanı'nda düzenlenen 6992 polisin göreve başlaması ve 1573 yeni aracın hizmete alım törenine katıldı. Törende yaptığı konuşmada Erdoğan, "Güvenliğimizden taviz vermediğimiz gibi değerlerimizin ve çıkarlarımızın yıpratılmasına, örselenmesine, çiğnenmesine de rıza göstermeyeceğiz." dedi.

7 Ocak 2024

AK Parti Aday Tanıtım Toplantısı

📍 İstanbul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Haliç Kongre Merkezi'nde AK Parti Aday Tanıtım Toplantısı'nda AK Parti'nin belediye başkan adaylarını açıkladı.

10 Ocak 2024

**Millî İstihbarat Teşkilatı'nın
97. Kuruluş Yılı Dönümü Etkinlikleri**
📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Millî İstihbarat Teşkilatı'nın 97. Kuruluş Yılı Dönümü Etkinlikleri'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Etrafımız âdeta bir ateş çemberiyle kuşatılmışken hem ülkemizi büyütmenin hem de devletimizin güvenliğini sağlamanın gayretindeyiz. Belirsizliğin arttığı bu dönemde ülkemiz; ekonomik, askerî, diplomatik ve istihbari alandaki başarılarıyla adından söz ettirmektedir." değerlendirmesinde bulundu.

10 Ocak 2024

Valiler Buluşması Programı
📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen Valiler Buluşması Programı'na katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan programda yaptığı konuşmada "Ülkemize, geçtiğimiz 21 yılda kazandırdığımız kalkınma ve demokrasi atılımları ile eser ve hizmetler Türkiye Yüzyılı'nın temelidir. Asırlık ihmallerin telafisiyle inşa edilen bu güçlü temel üzerinde yükselteceğimiz Türkiye Yüzyılı'nı, bizden sonraki nesillere bırakacağımız en büyük miras olarak görüyoruz." dedi.

10 Ocak 2024

Millî Uzak Programı Paylaşımı
📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, sosyal medya hesabından Uluslararası Uzak İstasyonu'nda (ISS) görev yapacak Türkiye'nin ilk uzay yolcusu Albay Alper Gezeravcı'nın da yer aldığı videoyu paylaşarak, "Millî Uzak Programımız kapsamında ilk kez bir vatandaşımızı bilim misyonuyla uzaya gönderme hedefimize ulaşmamıza çok az kaldı. Gurur Duy Türkiye." mesajına yer verdi.

11 Ocak 2024

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'yi kabul
📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'yi Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti.

11 Ocak 2024

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'u kabul

📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Numan Kurtulmuş ile Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde görüştü.

12 Ocak 2024

Cuma Namazı sonrası basın açıklaması

📍 İstanbul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, cuma namazını kıldığı Üsküdar'daki Hz. Ali Camisi'nin çıkışında gazetecilerin gündeme ilişkin sorularını yanıtladı.

12-13 Ocak 2024

Şehit Bahadır Canbulat'ın ve şehit Samet Aslan'ın ailelerine başsağlığı mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Denizkurdu Tatbikatı kapsamında dalış eğitimi sırasında rahatsızlanarak, kaldırıldığı hastanede şehit olan Mayın Harbi Dalgıcı Astsubay Kıdemli Çavuş Bahadır Canbulat ve Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde teröristlerce düzenlenen taciz ve sızma girişimi neticesinde şehit olan Piyade Uzman Çavuş Samet Aslan'ın ailelerine başsağlığı mesajı gönderdi.

Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde yaralanan Üsteğmen Duran'ın ailesiyle görüşme

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde teröristlerle çıkan çatışmada yaralanan Üsteğmen Mutlu Duran'ın ailesiyle telefonda görüştü. Cumhurbaşkanı Erdoğan, yaralı komutanın amcası, annesi ve nişanlısı ile görüşerek, Üsteğmen Duran'ın durumu hakkında bilgi aldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan görüşmede, aileye geçmiş olsun ve acil şifa dileklerini iletti.

Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan askerlerimizin ailelerine başsağlığı mesajı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Irak'ın kuzeyindeki Pençe-Kilit Harekâtı bölgesindeki bir üsse sızmaya çalışan teröristlerle çıkan çatışmada şehit olan Piyade Üsteğmen Gökhan Delen, Piyade Uzman Çavuş Serkan Sayın, Piyade Uzman Çavuş Ahmet Köroğlu, Piyade Uzman Çavuş Hakan Gün, Piyade Sözleşmeli Er Kemal Batur, Piyade Sözleşmeli Er Müslüm Özdemir, Piyade Sözleşmeli Er Emrullah Gülmez ve İstihkam Sözleşmeli Er Murat Atar ile İstihkam Sözleşmeli Er Muhammed Tunahan Evcin'in ailelerine başsağlığı mesajı gönderdi.

Eskişehirli şehidin babasıyla telefonda görüşme

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Irak'ın kuzeyindeki Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde teröristlerle çıkan çatışmada şehit olan Sözleşmeli Er Muhammed Tunahan Evcin'in babası Nazif Evcin ile telefonda görüşerek taziyelerini iletti.

Gaziantep'li Şehit Hakan Gün'ün babasıyla telefonda görüşme

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Irak'ın kuzeyindeki Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde bir üs bölgesine sızmaya çalışan teröristlerle çıkan çatışmada şehit olan Piyade Uzman Çavuş Hakan Gün'ün babası Süleyman Gün ile telefonda görüşerek kendisine geçmiş olsun ve acil şifa dileklerini iletti.

13 Ocak 2024

Dolmabahçe Çalışma Ofisi'nde Güvenlik Toplantısı
 İstanbul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında İstanbul Dolmabahçe Çalışma Ofisi'nde bir güvenlik toplantısı yapıldı. Toplantıya Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Metin Gürak, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanı İbrahim Kalın, İletişim Başkanı Fahrettin Altun ve Cumhurbaşkanı Dış Politika ve Güvenlik Başdanışmanı Akif Çağatay Kılıç katıldı. Toplantıda terörle mücadele stratejilerimiz bütünlüklü olarak değerlendirildi, Irak'ın kuzeyinde Pençe-Kilit Harekât Bölgesi'nde düzenlenen hain terör saldırısı ve terörle mücadele bağlamında atılacak adımlar ele alındı.

16 Ocak 2024

Kabine Toplantısı
 Ankara

Cumhurbaşkanlığı Kabinesi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde toplandı. Saat 14.30'de başlayan Kabine Toplantısı, yaklaşık 4 saatin ardından sona erdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan toplantı sonrası yaptığı açıklamada "Türkiye başarılı sınır ötesi operasyonlarıyla toprakları üzerinde ameliyat yaptırmayacağını çok açık ve net göstermiştir" dedi.

14 Ocak 2024

Şehit Müslüm Öztürk'ün babasıyla telefon görüşmesi
 İstanbul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Irak'ın kuzeyindeki Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde bir üs bölgesine sızmaya çalışan teröristlerle çıkan çatışmada şehit olan Piyade Sözleşmeli Er Müslüm Öztürk'ün babası Ali Öztürk ile telefonda görüşerek taziyelerini ilettili. İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın, şehit Öztürk'ün ailesini ziyareti sırasında Bakan Yerlikaya'nın telefonuyla, baba Öztürk ile görüşen Erdoğan, "Rabb'im inşallah makamını âli eylesin tüm aileye başsağlığı dileklerini özellikle iletmek isterim. Rabb'im cenneti ile buluştursun. Tüm aileye en kalbî selamlarımızı, saygılarımızı iletiyorum." dedi.

16 Ocak 2024

Kabine toplantısında Türkiye'nin ilk astronotu Gezeravcı ile video konferans
 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Millî Uzak Programı'nın ilk ayağı olan "ilk insanlı uzay misyonu" kapsamında Uluslararası Uzay İstasyonu'na (ISS) gönderilecek ilk Türk astronot Alper Gezeravcı ile Kabine Toplantısı esnasında video konferansla görüşti. Cumhurbaşkanı Erdoğan Gezeravcı'ya "Bu görev hem bilim misyonu hem de çocuklarımıza, gençlerimize ilham kaynağı olması yönüyle çok çok kıymetli. İnşallah bu yeni bir başlangıç olacak. Bu misyonun devamını getireceğiz." dedi.

16 Ocak 2024

Emekli maaş artışına ilişkin sosyal medya paylaşımı

📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kabine Toplantısının ardından sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "Emekli maaşı alt sınırını 7 bin 500 liradan 10 bin liraya çıkartıyoruz." dedi.

17 Ocak 2024

DSP Genel Başkanı Aksakal'ı kabul

📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Demokratik Sol Parti (DSP) Genel Başkanı Önder Aksakal'ı Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti.

17 Ocak 2024

BBP Genel Başkanı Destici'yi kabul

📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Büyük Birlik Partisi (BBP) Genel Başkanı Mustafa Destici'yi Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti.

18 Ocak 2024

Türk Hava Yolları Yönetim Zirvesi'ne video mesaj

📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Türk Hava Yolları Yönetim Zirvesi'ne gönderdiği video mesajda "2023 yılı rakamlarına göre, Türk Hava Yolları ülkemiz ekonomisine 56 milyar dolarlık katkı yapmış, yaklaşık 16 milyar dolarlık hizmet ihracatıyla bu alandaki liderliğini perçinlemiştir." dedi.

18 Ocak 2024

AK Parti Aday Tanıtım Toplantısı

📍 Ankara

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, ATO Congressium'da düzenlenen AK Parti Aday Tanıtım Toplantısı'na katılarak konuşma yaptı.

19 Ocak 2024

"İlk İnsanlı Uzay Misyonu" hakkında video mesaj

📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Millî Uzay Programı'nın ilk ayağı olan "İlk İnsanlı Uzay Misyonu" için paylaştığı video mesajda, Cumhuriyet'in ikinci asrına, Türkiye Yüzyılı'na ilk kez gerçekleştirdikleri insanlı uzay göreviyle adım atıldığını, Türkiye'nin tarihi bir ana şahitlik ettiğini, ortak gururun zirveye yükseldiği zamanlardan birini yaşadığını belirtti.

19 Ocak 2024

Yeni Deniz Platformları Teslimat Töreni

📍 İstanbul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Yalova Sefine Tersanesi'nde Mavi Vatana Güç: Yeni Deniz Platformları Teslimat Töreni'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan törende yaptığı konuşmada, "Günümüzde savunma alanında güçlü ve bağımsız olamayan milletlerin, istikballerine güvenle bakabilmeleri mümkün değildir." dedi.

22 Ocak 2024

İlk Türk Astronot Gezeravcı ile canlı bağlantı

📍 Ankara

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Millî Uzay Programı'nın ilk ayağı olan "İlk İnsanlı Uzay Misyonu" kapsamında Uluslararası Uzay İstasyonu'ndaki Alper Gezeravcı ile canlı bağlantıyla görüşme gerçekleştirdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Millî Uzay Programımız kapsamında gerçekleştirdiğin bu kritik görevle çocuklarımız ve gençlerimiz başta olmak üzere tüm milletimize ilham kaynağı oldun." dedi.

25 Ocak 2024

Millî Güvenlik Kurulu Toplantısı

📍 Ankara

Millî Güvenlik Kurulu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde toplanmıştır. Toplantının ardından yayımlanan bildiride Türkiye'nin kararlılıkla uyguladığı millî güvenlik siyasetinin, proje terör örgütleri üzerinden kurgulanan planlarla akamete uğratılamayacağını altı çizilmiştir.

Bildiride ayrıca, Kızıldeniz'deki son gelişmeler değerlendirilmiş, küresel istikrara yönelik menfi tesirleri bulunan mevcut durumun çözüme kavuşturulmasının önemine dikkat çekilmiştir. Türkiye'nin mevcut riskleri bertaraf etmeyi amaçlayan yaklaşım ve uygulamalarını Montrö rejimi çerçevesinde titizlikle sürdürerek muhafaza edeceği ifade edilmiştir. Gazze'de işlenen insanlık suçlarına engel olamayan uluslararası sistemin ıslah edilmesinin, küresel barışın sağlanması bakımından aciliyet arz ettiği belirtilmiştir. Ülkemiz için tehdit teşkil eden tüm terör örgütlerini ve uzantılarını, zaman ve mekân ayırımı gözetmeksizin hedef almaya devam edeceğimiz bir kez daha hatırlatılmıştır.

Toplantıda, savunma sanayiindeki başarıların yanı sıra uzayda atılan adımlarla taçlandırılan bilim ve teknolojiye atılımların, kararlılıkla sürdürüleceği vurgulanmıştır.

27 Ocak 2024

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İzmir Şehir Hastanesi ve Bağlantı Yolları Açılış Töreni'nde konuştu

📍 İzmir

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Önümüzdeki ay kamuya 15 bini hemşire olmak üzere 35 bin sağlık personeli daha alıyoruz.” dedi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, “İzmir Şehir Hastanesi dünyanın en büyük en modern sağlık komplekslerinden biridir. Bünyesinde 6 hastane barındıran bu yatırım hizmet siyasetimizin nişanesidir.” ifadelerini kullandı. Toplantıda, savunma sanayiindeki başarıların yanı sıra uzayda atılan adımlarla taçlandırılan bilim ve teknolojiye atılımların, kararlılıkla sürdürüleceği vurgulanmıştır.

Şehitlerimizi anmak ve Gazze’de yaşanan insanlık dışı katliama dikkat çekmek için 2024 yılının ilk ayının ilk günü binlerce insan Galata Köprüsü’nde toplandı. İlerleyen günlerde Türkiye’nin uzay yolculuğu, ihracat rakamlarının artması, TOGG’un ikinci aracının tanıtımı gibi sevindirici gelişmeler yanında, milletimizi derinden üzen şehitlerimiz ve vefatlar da vardı. Ocak 2024’te ülkemizde yaşananların kısa bir özeti...

Yurt İçi

Türkiye gündemi

kronolojisi

1 Ocak 2024 Sivil toplum kuruluşlarınca, şehitlerimizi anmak ve Gazze’de yaşanan insanlık dışı katliama dikkat çekmek için “Şehitlerimize Rahmet, Filistin’e Destek, İsrail’e Lanet” yürüyüşü düzenlendi. Yürüyüşün ardından Galata Köprüsü’nde toplanan kalabalık Kuzey Irak’ta şehit olan askerlerimize rahmet okuyarak, sloganlarla teröre lanet etti ve İsrail’in Gazze’de çocuk, kadın, genç, yaşlı demeden yaptığı katliamlara tepki gösterdi. İki saat süren eyleme yaklaşık 250 bin kişi katıldı.

2 Ocak 2024 2023 yılı ihracat rakamları açıklandı. 2023 yılı ihracatı geçen yıla göre yüzde 0,6 oranında artışla 255 milyar 809 milyon dolara ulaşarak, Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdı. Bu rakamla Orta Vadeli Program'daki 255 milyar dolarlık ihracat hedefi aşılmış oldu. Ayrıca ülkemizin dış ticaret açığı da geçen yıla göre yüzde 3,2 oranında geriledi. En fazla ihracat yapan 5 il İstanbul, Kocaeli, İzmir, Bursa ve Tekirdağ oldu.

4 Ocak 2024 Türk tiyatrosunun, sinemasının ve müziğinin usta ismi Ayla Algan 86 yaşında aramızdan ayrıldı. 1937 yılında İstanbul'da doğan Algan, hem dans hem tiyatro hem de sinemada pek çok ismin yetişmesine öncülük etti. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü sahibi de olan sanatçı, Yunus Emre'nin şiirlerini Almanca, Fransızca, İngilizce dillerinde şiirli, şarkılı okuyarak Yunus Emre'yi dünyada tanıttı.

Ayla Algan

(1937-2024)

5 Ocak 2024 İşçi, işveren ve kamu kesimini bir araya getiren Ortak Paylaşım Forumu "Cumhuriyetin 100. Yılında Çalışma Hayatı" temasıyla İstanbul'da yapıldı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Prof. Dr. Vedat Işıkkhan'ın katılımlarıyla gerçekleştirilen forumda iş dünyasının sorunları ve geleceği ele alındı.

7 Ocak 2024

7 Ocak 2024 Sarıkamış Harekâtı'nın 109'uncu yılında Kars'ta "Sarıkamış Şehitlerini Anma Yürüyüşü", "Bu toprakta izin var" ve "Türkiye Şehitleriyle Yürüyor" temasıyla düzenlendi. Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın yanı sıra Türkiye'nin birçok ilinden ve yurt dışından genç, yaşlı çok sayıda vatandaşın katıldığı yürüyüşte 100 metre uzunluğunda Türk Bayrağı taşındı.

10 Ocak 2024

Togg'un ikinci akıllı cihazı T10F dünya sahnesinde

Türkiye'nin küresel teknoloji markası Togg, doğuştan elektrikli ikinci akıllı cihazının güncel hâlini T10F ismiyle dünyanın en büyük teknoloji fuarı CES 2024'te kamuoyu ile paylaştı.

RWD (standart menzil arkadan itiş)
RWD (uzun menzil arkadan itiş)
160 kW / 217 beygir güç
550 Nm tork
350+ ve 600 km menzil

Çift motorlu AWD (dört çeker)
700 Nm tork
0-100 km/saat hızlanma 4,6 saniye
550 km menzil

Çevreden elektrikli aletlere enerji aktarımı (V2L)

Uzaktan güncelleme (OTA, over-the-air) özelliği

Togg'un trafik pilotu asistan özelliği

10.01.2024

10 Ocak 2024 Türkiye'nin küresel teknoloji markası Togg, doğuştan elektrikli ikinci akıllı cihazının güncel hâlini T10F ismiyle dünyanın en büyük teknoloji fuarı CES 2024'te kamuoyu ile paylaştı.

12 Ocak 2024 Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde bir üs bölgemize sızmaya çalışan teröristlerle çıkan çatışmada dokuz kahraman askerimiz şehit oldu, dört kahraman askerimiz de yaralandı. Yaralılarımız hastaneye sevk

edildi ve tedavilerine başlandı. Aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabır, yaralılarımıza da acil şifalar dileriz. Milletimizin başı sağ olsun.

13 Ocak 2024

13 Ocak 2024 Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında Dolmabahçe Çalışma Ofisi'nde terörle mücadele konulu bir güvenlik toplantısı yapıldı. Toplantıda terörle mücadele stratejileri bütünlüklü olarak değerlendirildi ve Irak'ın kuzeyinde Pençe-Kilit Harekât Bölgesi'nde düzenlenen hain terör saldırısı ve terörle

mücadele bağlamında atılan ve atılacak adımlar ele alındı. Yapılan açıklamada "Türkiye Cumhuriyeti'nin, bekasına yönelik tehditleri kaynağında engelleme ve imha etme stratejisi çerçevesinde terör örgütü PKK/YPG/KCK ve destekçileriyle mücadelesini azim ve kararlılıkla sürdürmekte olduğunu açık ve net bir biçimde ifade ediyoruz." denildi.

14 Ocak 2024

14 Ocak 2024 Millî Eğitim Bakanlığına bağlı tüm okullarda, Pençe-Kilit Harekat bölgesinde şehit olan askerlerimiz için bayrak töreni öncesinde bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu.

19 Ocak 2024 Türkiye'nin uzay yolculuğu başladı... Türkiye'nin ilk astronotu Alper Gezeravcı'nın da içinde bulunduğu uzay aracı TSI 00.49'da NASA'nın Florida'daki Kennedy Uzay Merkezi'nden başarıyla fırlatıldı. Gezeravcı'nın uzaydaki ilk

sözleri, "Türkiye'nin insanlık ilk uzay misyonu için ilk Türk'ün uzaya adım attığı şu anda Yüce Ata'mızın sözüyle bu anı başlatmak istiyorum: Türkiye Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün dâhiyane sözü; İstikbal göklerdeki." şeklinde oldu.

19 Ocak 2024 Yalova'nın Altınova ilçesinde "Mavi Vatan'da Güç: Yeni Deniz Platformları Teslimat Töreni" düzenlendi. Sefine Tersanesi'nde gerçekleştirilen

törende Deniz Kuvvetleri Komutanlığı envanterine dâhil edilen yeni deniz araçları "TCG Derya, TCG İstanbul, TCG Üsteğmen Arif Ekmekçi ve Marlin SİDA" hizmete alındı.

19 Ocak 2024

19 Ocak 2024

Türk Donanması'na dört yeni güç

TCG Derya
Denizde İkmal Muharebe Destek Gemisi

- 2 adet 25 mm GÖKDENİZ Yakın Hava Savunma Sistemi
- 3 adet helikopter
- Genesis Advent Savaş Yönetim Sistemi
- Maksimum hız 24+ knots
- Seyir menzili 4.500 NM

TCG Arif Ekmekçi
Lojistik Destek Gemisi

- Dikey ikmal faaliyeti
- 8 adet konteyner taşıma kabiliyeti
- 2 adet STAMP
- Maksimum hız 12,5+ knots
- Seyir menzili 9.500 NM

TCG İstanbul
İlk Milli Fırkateyn

- Yüksek manevra
- Dayanıklılık ve stabilite
- Radar Kesit Alanı (RKA) azaltıcı tasarım
- Gelişmiş Elektronik Harp
- Gelişmiş Hava Savunma Harbi
- Gelişmiş Muhabere Sistemleri

MARLIN SİDA
İnsansız Su Üstü Aracı

- Güdümlü füze
- Hafif torpido
- 12,7 mm top
- Elektronik taarruz
- Elektronik destek
- Çekili dizin sonar sistemleri
- Hız yaklaşık 36 Kts

19.01.2024

Kaynak: Savunma Sanayi Bakanlığı

23 Ocak 2024

23 Ocak 2024 Meclis Genel Kurulunda İsveç'in Kuzey Atlantik Antlaşması'na (NATO) Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerindeki

görüşmeler tamamlandı. İsveç'in NATO'ya katılım protokolünün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edildi.

25 Ocak 2024 Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İsveç'in Kuzey Atlantik Antlaşması'na katılımına ilişkin Türkiye Büyük

Millet Meclisince kabul edilen kanuna dair Cumhurbaşkanı Kararını imzalayarak ilgili protokolü onayladı. İlgili kanun *Resmî Gazete*'de yayımlandı.

Kentsel Dönüşüm

“Yüzyılın Dönüşümü İstanbul” projesi

Yüzyılın Dönüşümü İstanbul'da başladı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Yüzyılın Dönüşümü İstanbul" programında İstanbul'un kentsel dönüşümünde yol haritasını açıkladı.

Yüzyılın Dönüşümü İstanbul programı kapsamında "Yarısı Bizden" kampanyası ile kentsel dönüşümüne giren her bir bağımsız bölümün dönüşümü için devlet tarafından 1,5 milyon TL destek verilecek. Desteğin 700 bin TL'si hibe, 100 bin TL'si tahliye desteği, 700 bin TL'si de kredi desteği olarak verilecek. Verilen kredi ilk yıl faizsiz olmak üzere 10 yıl vadeli olacak. "Yarısı Bizden" kampanyasıyla toplam 350 bin konutun dönüşümünün sağlanması hedefleniyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: "Kentsel dönüşüm seferberliğimiz sayesinde, İstanbul'un çehresini tamamen değiştireceğiz."

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ev sahipliğinde düzenlenen "Yüzyılın Dönüşümü İstanbul" programı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla gerçekleşti. İstanbul'un kentsel dönüşümünde yol haritası Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından kamuoyuyla paylaşıldı.

İstanbul Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlenen "Yüzyılın Dönüşümü İstanbul Programı" na katılarak konuşma yapan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Kentsel dönüşüm seferberliğimiz sayesinde,

elbette vatandaşlarımızın da desteğiyle, inşallah, şehrimizin çehresini tamamen değiştireceğiz. Zihninde soru işaretleri, kalbinde tereddüt olan her bir kardeşimizi güvenli, modern, estetik ve yaşanabilir evlere mutlaka kavuşturacağız." dedi.

Nisan ayında şehrin en acil ihtiyaçlarından olan kentsel dönüşümle ilgili özgün bir projeyi kamuoyu ile paylaştıklarını hatırlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları dile getirdi: "Kentsel dönüşümde 'Yarısı Bizden' adını verdiğimiz kampanyamıza İstanbullu kardeşlerimiz çok yoğun teveccüh gösterdi. Kampanyaya bugüne kadar 1 milyon 233 bin bağımsız bölüm için başvuru yapıldı. Yarısı Bizden kampanyasıyla toplamda 350 bin konutun dönüşümünü gerçekleştirmeyi hedefliyoruz. Kampanyamız kapsamında her bağımsız bölüm için toplamda 1,5 milyon liralık destek vereceğiz. Bunun 100 bin lirası kira desteği olmak üzere 800 yüz bin lirası hibe, 700 bin lirası çok uygun şartlarda kredi şeklinde verilecektir. Kredilerin ödenmesi evler tamamlandıktan sonra başlayacak ve ilk yılı faizsiz olarak tahsil edilecektir."

Kalan yıllarda kredi maliyet oranının da TEFE'nin yarısı kadar olacağını aktaran Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Vatandaşımız alacağı

Kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında
İstanbul'un Beyoğlu ve Kağıthane ilçelerinde
1086 konut hak sahiplerine teslim edildi.

“Yıkım ve yapım dâhil tüm aşamalarıyla İstanbul’da ‘Yüzyılın Dönüşümü’ projemize start veriyoruz.” – Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan

bu 1,5 milyon liralık destekle inşallah evini yapacak, yeni yuvasında güvenli, huzurlu, mutlu bir şekilde oturacaktır.” şeklinde konuştu.

“Yüzde 100 anlaşmaya varan bağımsız bölüm sayısı 71 bini aştı.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, kampanyaya başvurup yüzde 100 anlaşmaya varan bağımsız bölüm sayısının 71 bini aştığını kaydederek, “Yine başvuru yapıp yüzde 50 ve üzerinde mutabakat oluşan bağımsız bölüm sayısı ise 158 bine ulaştı. Bu insanlarımız da aralarındaki pürüzleri giderip, anlaşma sağlayabilirse kampanyadan faydalanma imkânına kavuşacaklardır.” ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Marmara Kentsel Dönüşüm Hizmet Ofisi’ne canlı bağlantı yaparak 100 binadaki 500 kişiyle

ilk sözleşmelerini imzalayacaklarını söyledi. Böylelikle toplamda 350 bin konutu dönüştürmeyi amaçlayan “Yarısı Bizden Kampanyası” nı “bismillah” diyerek fiilen başlatmış olacaklarını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, kampanyanın İstanbul’a ve İstanbullulara şimdiden hayırlı, uğurlu olmasını diledi.

“Yıkım ve yapım dâhil tüm aşamalarıyla İstanbul’da ‘Yüzyılın Dönüşümü’ projemize start veriyoruz.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bugün atacakları bir diğer kritik adımın “İstanbul Kentsel Dönüşüm Yıkım Programı” nın başlatılması olduğunu ifade ederek, şöyle konuştu: “Şehrimizdeki kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında toplam 17 yapıda yer alan 261 bağımsız bölümün yıkımını ger-

çekleştireceğiz. Bugün ayrıca, Bağcılar’da 371, Gaziosmanpaşa’da 1096, Tuzla’da 3 farklı noktada 1570 olmak üzere toplam, 3 bin 37 konutun temellerini atıyoruz. Dolayısıyla bugünkü programımızda imza, yıkım ve yapım dâhil tüm aşamalarıyla İstanbul’da ‘Yüzyılın Dönüşümü’ projemize start veriyoruz. Bu projelerde emeği geçen tüm bakanlarımızı ve ilgili kurumlarımızı canıgönülden tebrik ediyorum.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, buradan özellikle yüzde 50 oranlarında anlaşma sağlamış vatandaşları, henüz “evet” dememiş komşularını da ikna etmek suretiyle bir an evvel “Yarısı Bizden Kampanyası” nda yer almaya davet ettiğini söyledi.

“Hedefimiz İstanbul’da 600 bini acilen olmak üzere toplam 1,5 milyon riskli bağımsız bölümü dönüştürmektir.”

Kentsel dönüşüm ihtiyacının had safhada olduğu illerin başında İstanbul’un geldiğini kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle konuştu: “İstanbul’da 6 milyon konut ve 1,5 milyon ticarî alandan oluşan toplam 7,5 milyon bağımsız bölüm yer alıyor. Bunların 600 bini süratle dönüştürülmek zorunda. Şehrimizde 2012 yılından itibaren 800 bin bağımsız bölümün dönüşümünü gerçekleştirdik. 170 bin 941 bağımsız bölümün dönüşümü ise devam etmektedir. İstanbul genelinde yürütülen kentsel dönüşüm çalışmaları için toplamda 128 milyar lira tutarında kaynak kullandık. Hedefimiz, 5 yıl içerisinde İstanbul’da 600 bini acilen olmak üzere toplam 1,5 milyon riskli bağımsız bölümü dönüştürmektir.”

Kentsel Dönüşümde Türkiye: 2012 yılında tarihimizde ilk defa kentsel dönüşüm yasası çıkarıldı

Türkiye, Alp’ler’den Himalayalar’a uzanan kuşak içerisinde en fazla deprem riski taşıyan beşinci ülke konumunda.

Topraklarının yüzde 66’sı, nüfusunun yüzde 71’i deprem açısından riskli alanlarda yer alıyor. Ülkemizde son bir asırda altı ve üzeri büyüklükte 231 deprem meydana geldi. Bu afetlerde 130 binden fazla can toprağa verildi. Son olarak 6 Şubat depremlerinde 50 binden fazla insanımız göçük altında kalarak hayatını kaybetti. 2012 yılında tarihimizde ilk defa kentsel dönüşüm yasası çıkarıldı. Yapı Denetim Kanunu başta olmak üzere konuyla ilgili mevzuat güncellendi, geliştirildi. Kentsel dönüşüm yasasının çıktığı tarihten bugüne kadar hayata geçen projelerde Türkiye genelinde 480 milyar liralık yatırımla 2 milyon 200 bin bağımsız bölümün dönüşümü tamamlandı. Hâlihazırda ülke genelinde yaklaşık 400 bin bağımsız bölümün dönüşüm süreci devam ediyor. Türkiye’de yaklaşık 31 milyon konut ve 5 milyon ticarî alandan oluşan 36 milyon bağımsız bölüm var. Bunların 6 milyonu deprem riski altında. Üstelik bunların neredeyse yarısının acilen dönüşmesi gerekiyor. Dolayısıyla, güvenli şehirler için tek çare kentsel dönüşüm.

**YÜZYILIN DÖNÜŞÜMÜ
İSTANBUL’DA BAŞLADI**

YARISI BİZDEN İLE

700 BİN TL HİBE	700 BİN TL KREDİ	100 BİN TL TAHLİYE DESTEĞİ
----------------------------	-----------------------------	---

1,5 MİLYON TL DESTEK

**İLK YIL FAİZSİZ
10 YIL VADE**

Yeni kanunla kentsel dönüşüm konusunda önemli değişiklikler yapıldı

Kentsel Dönüşüm Kanununda önemli değişiklikler yapıldı. TBMM Genel Kurulunda kabul edilen “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 9 Kasım 2023 tarihinde Resmi Gazete’ de yayımlandı. Yeni kanunla kentsel dönüşüm konusunda yapılan değişiklikler şunlar: Öncesinde daha fazla çoğunluk gerektiren çok sayıda bağımsız birime sahip binaların kentsel dönüşüme dâhil edilmesi salt çoğunluğa bağlandı. Yani bir binada oturanların

yüzde 50’sinden 1 fazlası onay verdiği zaman kentsel dönüşüm ve inşaat ruhsatı alınabilmesi mümkün hâle getirildi. İmar planlarının ilan-askı ve itiraz süreçleri kısaltıldı. Tebligatların yapıların kapısına asılabilmesi, elektronik devlet üzerinden bildirilebilmesi ve muhtarlıklarda ilan edilebilmesiyle süreç hızlandırıldı. Deprem riskinin en çok olduğu yerlerin başında gelen İstanbul’daki kentsel dönüşüm projeleri için Yarısı Bizden kampanyasının uygulanabilmesi amacıyla yasaya mali yardım hükmü de eklendi. Diğer şehirlerimizin her biri için de şehrin şartlarına, ihtiyaçlarına, beklentilerine uygun özgün modeller geliştirilmesine imkân tanındı. Anlaşmazlıkların çözümü için

ara buluculuk sisteminin devreye alınmasından ihtisas mahkemelerine kadar çeşitli mekanizmalar getirildi. Dönüşüm alanlarında imar planlarının yeni kurulan Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca onaylanması zorunluluğu getirilerek istismarların ve gecikmelerin önüne geçilmesi hedeflendi. Hak sahibinin borcunu ödeyememesi hâlinde dönüşen konut borcu nispetinde teshil edilmesi ve yine hak sahibine ömür boyu ücretsiz tahsisine imkân verildi. Yerleşime uygun olmayan bütün bu alanların riskli alan olarak belirlenmesi ve bu alanlarda yapılaşmaya izin verilmemesi temin edildi. Kentsel dönüşüm projelerine kamu desteği için kaynak sağlayacak yöntemler geliştirildi. Yapılan tüm bu düzenlemele-

“Yüzyılın Dönüşümü İstanbul” programında konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Kentsel dönüşüm seferberliğimiz sayesinde, elbette vatandaşlarımızın da desteğiyle, inşallah, şehrimizin çehresini tamamen değiştireceğiz. Zihninde soru işaretleri, kalbinde tereddüt olan her bir kardeşimizi güvenli, modern, estetik ve yaşanabilir evlere mutlaka kavuşturacağız.” dedi.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı “Yüzyılın Dönüşümü İstanbul” ve “Yarısı Bizden” kampanyasının tanıtımlarını yaptı.

Kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında İstanbul Kağıthane ilçesinde konutlar hak sahiplerine teslim edildi.

rin amacı kentsel dönüşümü hızlandırarak milletin can ve mal güvenliğini sağlamaktır.

2024 yılı bütçesinden depremzede şehirlerin yeniden inşasına 1 trilyon lira kaynak ayrıldı

6 Şubat depremlerinde yıkılan şehirleri ayağa kaldırmaya yönelik çalışmalarda, va-

tandaşlardan gelen taleplere kulak vererek yerinde dönüşümü kolaylaştıracak hibe ve kredi desteklerini içeren yeni modeller de devreye alındı. Yerinde dönüşüm projelerine başvuru sayısı 247 bini buldu. Sadece bölgedeki altyapı çalışmaları için 40 milyar liralık kaynak ilgili kurumların kullanımına tahsis edildi. 2024 yılı bütçesinden depremzede şehirlerin yeniden inşasına 1

trilyon lira kaynak ayrıldı. Deprem bölgesindeki şehirlerde sadece konut yapmakla kalınmıyor, bu şehirlere kimliğini veren ticarî alanlar ve kültürel yapılar da yeniden ayağa kaldırılmaya çalışılıyor. Bakanlığın çalışmaları arasında bu şehirlerin meydanlarını, kent merkezlerini ve önemli ana caddelerini dönüştürme de yer alıyor.

Sabiha Gökçen Havalimanı
İkinci Pisti ile
kapasitesini ikiye
katlayacak

İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı'nın ikinci pisti 25 Aralık 2023'te Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katıldığı törenle hizmete açıldı. İleri Teknoloji Endüstri Parkı ve Havaalanı Projesi'nin (ITEP) ilk adımı olarak tasarlanan ikinci pistin, havalimanının trafik kapasitesini ikiye katlaması bekleniyor. İstanbul Havalimanı ve Antalya Havalimanı'ndan sonra yolcu trafiğinin en çok olduğu üçüncü havalimanı olan Sabiha Gökçen'den seyahat eden yolcu sayısının 85 milyonu aşacağı öngörülüyor.

Ulusal ve Uluslararası Ulaşımın Merkez Şehri İstanbul

Türkiye'nin ticarî ve kültürel beşiği olan İstanbul; kara, deniz, demir yolu altyapısı itibarıyla geçmişten günümüze ulusal ve uluslararası ulaşım da merkezi bir konumda bulunuyor. Şehir, Sabiha Gökçen Havalimanı'nın yanı sıra yakın bir zamanda faaliyete geçen İstanbul Havalimanı ile de önemli bir stratejik değere sahip olmuştur. Söz konusu iki havalimanı uluslararası nitelikte olmaları nedeniyle Türkiye için olduğu kadar Avrasya ve Afrika için de vazgeçilmez bir mahiyettir.

Sabiha Gökçen Havalimanı İkinci Pisti Açıldı

Temeli 1998 yılında atılan Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı, 8 Ocak 2001 tarihinde hizmete açılmıştır. Sabiha Gökçen havalimanı yaklaşık 20 yıl içerisinde ilave yapılanmalar ile yıllık 30 milyonun üzerinde yolcu

ve 200 binden fazla uçak trafiğine ulaşmıştır. Türkiye'nin sanayi şehirleri olan Kocaeli, Sakarya, Yalova, Düzce, Bursa ve Balıkesir için de önemli bir konumda olan Sabiha Gökçen Havalimanı, İstanbul'un nüfusu ve hava trafiğinin artması nedeniyle son zamanlarda talebi karşılayamamıştır. Bu sorunu telafi etmek amacıyla ikinci pist inşaatı hızlı bir şekilde tamamlanmıştır. Yapımına 2014'te başlanan ikinci pistin uzunluğu 3 bin 500 metredir. İkinci pistle birlikte havalimanına yeni bir terminalin kazandırılması da hedeflenmektedir. Yine havalimanında 3 bin 520 metre, 3 bin metre ve 2 bin 400 metre uzunluğunda üç adet paralel taksi yolu bulunuyor. Toplam 62 uçak kapasiteli 650 bin metrekaarelik orta apron ve 40 uçak kapasiteli 300 bin metrekaarelik kargo apronuna sahip olan havalimanı, rakiplerine göre çok ileri özelliklere sahiptir. Bunların yanı sıra yeni pistin iniş, eski pistin ise kalkış amacıyla kullanılması planlanarak havalimanı

“Rabb’im, Türkiye için hayal kuran, Türkiye için çalışan, ülkenin ve milletin istikbali uğrunda gayret gösteren herkesten razı olsun diyorum. Sabiha Gökçen Havalimanı’nın hikayesi, aynı zamanda Türkiye’ye dair iki tasavvurun, iki farklı yaklaşımın, birbirine zıt iki anlayışın da hikayesidir. Buranın inşasıyla ilgili ilk çalışmayı başlatan rahmetli Özal, siyasî hayatı boyunca haksız, insafsız ve vizyonsuz eleştirilerin muhatabı olmuştur.”

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan

daha etkin ve verimli bir şekilde uçuş trafiğini yönetebilecek kapasiteye kavuşan havalimanı, inşa edilen ikinci pist ile yıllık 30 milyon civarında olan yolcu kapasitesinin iki katına ulaşması hedefleniyor.

Yeni Pistle Birlikte Yıllık 85 Milyon Yolcu Hedefleniyor

Türkiye’nin en önemli havalimanlarından biri olan Sabiha Gökçen Havalimanı’nın 2. pisti uzun süren çalışmanın ardından tamamlanmış olup 25 Aralık 2023 Pazartesi günü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın katıldığı törenle hizmete açıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan açılış töreninde hedefin, havalimanının kısa bir süre içerisinde 85 milyondan fazla yolcuyla karşılayacak kapasiteye ulaşması olduğunu ifade etti.

Havalimanında tüm bu altyapıyla birlikte hava trafik kontrolü kulesi, teknik blok, gümrük, itfaiye ve garaj binası gibi 19 bin metrekare kapalı alana sahip tüm üstyapı tesislerini de en son teknolojiyle yenilediklerini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Hava trafiği açısından maksimum kapasiteyi sağlamak için yeni pistimizi inşa, eski pisti ise kalkış amacıyla kullanacağız. Böylece havalimanımızın hava trafik kapasitesini iki katına çıkaracağız. Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı, yeni pistin de devreye girmesiyle yıllık 85 milyondan fazla yolcuyla ağırlayacak kapasiteye erişecektir.” diye konuştu.

Türkiye Hava Taşımacılığında Aktarım Merkezi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan projenin gerek İstanbul gerek Türkiye açısından önemine değinerek maliyeti yaklaşık 1 milyar doları bulan ikinci pistin tamamlanmasının büyük bir başarı olduğunu ifade etti. Türkiye’nin neredeyse tüm şehirlerinde ulaşımın hava yoluyla mümkün olduğunu, başta İstanbul’daki havalimanları ve Türkiye’deki uluslararası havalimanlarıyla Türkiye’nin dünya için bir aktarma merkezine dönüştüğünü de ekledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı'nın kullanım oranı ve yolcu trafiğinin sürekli yükseldiğini aktararak, "Havalimanımız 2021 yılında iç ve dış hatlarda yaklaşık 181 bin uçuş trafiğiyle 25 milyon yolcuyla ağırladı. 2022 yılında bu sayı 31 milyon yolcuyla ulaştı. 2023 yılının ilk 11 ayında 208 bin uçuş trafiğiyle yolcu sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 21'lik artışla 34 milyona yükseldi. Bugün Sabiha Gökçen, İstanbul Havalimanı ve Antalya Havalimanı'ndan sonra yolcu trafiğinin en çok olduğu üçüncü havalimanıdır. Sene sonunda havalimanımızdan seyahat eden yolcu sayısının 37 milyonu aşacağını öngörüyoruz." diye konuştu.

Sabiha Gökçen Havalimanı'na 2'nci pist

Sabiha Gökçen Havalimanı'nın 2'nci pisti, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katıldığı törenle açıldı

2. Pist

Genişlik
60 m

Uzunluk
3.540 m

En geniş gövdeli uçaklar da inebilecek

Yeni pist, mevcut pistten **540 metre daha uzun** inşa edildi

Hayata geçirilen yeni projeler

SAW

1. Pist

3 adet paralel **taksi yolu** inşa edildi

3.520 m

3.000 m

2.400 m

2. Pist

62 uçak kapasiteli

Yaklaşık 650 bin metrekare **orta apron**

40 uçak kapasiteli

Yaklaşık 300 bin metrekare **kargo apronu**

25.12.2023

Kaynak: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

Millî Uzay Programı'nın İnsanlı İlk Uzay Misyonu kapsamında Türkiye'nin ilk uzay yolculuğu başladı.

Uzay Misyonu Türkiye'nin insanlı ilk uzay yolculuğu

Millî Uzay Programı'nın İnsanlı İlk Uzay Misyonu kapsamında Türkiye'nin ilk uzay yolculuğu başladı.

Türkiye'nin ilk uzay yolculuğunu gerçekleştirecek olan Alper Gezeravcı, 14 gün boyunca Uluslararası Uzay İstasyonu'nda üniversite ve araştırma kurumları tarafından hazırlanan 13 farklı bilimsel deney yapacak.

Türkiye'nin ilk astronotu Alper Gezeravcı'nın da içinde bulunduğu uzay aracı, ABD yerel saatiyle 16.49'da (TSİ 00.49) NASA'nın Florida'daki Kennedy Uzay Merkezi'nden başarıyla fırlatıldı. Kennedy Uzay Merkezi'ndeki Fırlatma Kompleksi 39A'dan gerçekleştirilen fırlatma işlemiyle Ax-3 misyonunun üyesi olan Gezeravcı'nın uzay yolculuğu başladı.

İlk Türk astronot unvanını alan Alper Gezeravcı kimdir?

Türkiye'nin ilk astronotu olma özelliğini taşıyan Alper Gezeravcı, Mersin'in Silifke ilçesinde dünyaya geldi. Lisans eğitimini İstanbul Hava Harp Okulu'nda Elektronik Mühendisliği alanında tamamlayan Alper Gezeravcı, Wright-Patterson Hava Kuvvetleri Üssü'ndeki Hava Kuvvetleri Teknoloji Enstitüsü'nde yüksek lisans yaptı.

Türk Hava Kuvvetleri'nde görev yapan Gezeravcı'nın, T-41, SF-260, T-37, T-38, F-5, KC-135 ve F-16'nın da aralarında bulunduğu birçok uçakla 15 yıllık uçuş tecrübesi bulunuyor. Gezeravcı ayrıca Türk Hava Yolları'nda da 7 yıl kaptan pilotluk deneyimine sahip.

Türkiye'nin ilk uzay yolculuğu planetaryumlarda ve bilim merkezlerinde heyecanla izlendi

Milli Uzay Programı'nın ilk ayağı olan "ilk insanlı uzay misyonu" kapsamında Uluslararası Uzay İstasyonu'na (ISS) gönderilen ilk Türk astronot Alper Gezeravcı'nın yolculuğu Türkiye'nin farklı illerinde vatandaşlar tarafından planetaryumlarda ve bilim merkezlerinde heyecanla izlendi.

Türkiye Uzay Ajansı (TUA) tarafından yürütülen Milli Uzay Programı'nın ilk ayağı kapsamında, NASA'nın Florida'daki Kennedy Uzay Merkezi'nde gerçekleşen yolculukla vatandaşlar ilk Türk astronotun uzay yolculuğuna şahitlik etmiş oldu.

Türkiye'nin ilk astronotu uzayda 13 deney gerçekleştirecek

Türkiye'nin ilk astronotu Alper Gezeravcı, 14 gün boyunca Uluslararası Uzay İstasyonu'nda (ISS) üniversite ve araştırma kurumlarının hazırlanan 13 farklı bilimsel deneyi gerçekleştirecek. Türkiye'nin insanlı ilk uzay misyonu hem küresel bilim literatürüne hem de Türkiye'nin uzay bilim alanında gerçekleştireceği çalışmalara ilham kaynağı olacak.

Türkiye'nin ilk insanlı uzay yolculuğuna ilişkin merak edilenler

İlk Türk astronot nasıl seçildi?

Mayıs 2022'de "Türk Uzay Yolcusu ve Bilim Misyonu" görevi için 2 Türk vatandaşının seçileceği bildirildi ve Türk astronot başvurusu hakkındaki bilgiler Türkiye Uzay Ajansı'nın (TUA) internet sitesinde yayımlandı. Türk astronot seçimleri için 36 bin aday başvuru yaptı. Adaylar arasından 30'u Ankara'ya çağrıldı. Adayların seçilmesinde mühendislik, fizik, tıp ve astronomi alanlarında gösterdikleri faaliyetlerin yanı sıra yaptıkları sporlar da belirleyici oldu. Gerekli şartları sağlayan adaylar Ankara'da tıbbi ve psikolojik testlerden geçirildi.

TÜRKİYE'NİN İNSANLI İLK UZAY MİSYONU

İlk Türk astronot Alper Gezeravcı'nın uzay yolculuğu başladı. Gezeravcı, 14 gün boyunca 13 bilimsel deneyi uzayda gerçekleştirecek.

13 BİLİMSEL ARAŞTIRMA

UzMan

Uzay Görevleri için Mikroalgal Yaşam Destek Üniteleri

EXTREMOPHYTE

Ekstrem Halofit Olan Schrenkiella Parvula'nın Tuz Stresine Verdiği Yanıtların Uzay Ortamında Araştırılması

METABOLOM

Uzay Görevlerinde Bulunan Astronotların Metabolom/Transkriptomlarındaki Değişimlerin Analizi ve Ulusal Omik Veri Setlerinin Oluşturulması

MESSAGE

Microgravity Associated Genetics Science Mission/Mikro Yer Çekimi İlişkili Genetik Bilim Misyonu

CRISPR-GEM

Mikro Yer Çekimi Altında Bitkilerde CRISPR Gen Düzenleme Verimliliğinin Araştırılması

OKSİJEN SATURASYONU

Solunum Sistemi Fizyolojisi İçerisinde Yapay Zeka Desteği ile Verilen Havanın Oksijen Seviyesini Hesaplayarak Düşük Yer Çekiminin Sebep Olduğu Rahatsızlıkların Tanımlanması

UYNA

Uzay İçin Yeni Nesil Alaşımlar

ALGALSPACE

Uzay Koşullarında Antarktika ve İlman Mikroalg Yetiştiriciliğinin Karşılaştırmalı Bir Çalışması

gMETAL

Katı Fazdaki Parçacıkların Bir Akışkan İçindeki Dinamiğine Yer Çekimsiz Ortam Etkisi

VOKALKORD

Uzay'da Yaşamaya Karşı Oluşan Hayati Tepkimelerin Vokal Kord Kaynaklı Değişimler ile Tespiti ve Düşük Yer Çekimsizliğin Sebep Olduğu Rahatsızlıkların Ses Frekansları ile Tanımlanması

PRANET

Propolisin Antibakteriyel Etkisi

MİYOKA

Mikro Yer Çekimi Ortamında Kurşunsuz Lehimleme Araştırması

MİYELOİD

Uzay Misyonuna Katılan Bireylerde Radyasyona Maruz kalmanın Kansere İçin Öncül Lezyonlar Olan Periferik Kandaki Miyeloid-Köklenli Baskılayıcı Hücrelere Etkisinin İncelenmesi

YOLCULUK 14 GÜN SÜRECEK

00:49
19.01.2024

ABD

NASA FLORİDA

KENNEDY UZAY MERKEZİ

FIRLATMA KOMPLEKSİ 39A'DAN UZAY'A FIRLATILDI

TC100ISS Milli Çağrı İşaretiyle İletişim Kuracak

iletim.gov.tr

Seçilen astronotlar ne zaman ilan edildi?

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Atatürk Havalimanı'nda geçen yılın nisan ayı sonunda başlayan dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST'te yaptığı konuşmada (29 Nisan 2023) Alper Gezeravcı'nın asil, Tuva Cihangir Atasever'in yedek uzay yolcuları olarak belirlendiğini duyurdu.

Astronotlar nerede eğitim aldı?

Türkiye'nin insanlı ilk uzay görevini gerçekleştirecek "uzay yolcusu"nun eğitim ve uçuş hizmeti için ABD'deki Axiom Space ile işbirliğine gidildi. Astronotların eğitim süreci ABD'nin Teksas eyaletinin Houston kentinde yürütüldü.

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM) tarafından geliştirilen **UYNA** deneyiyle yüksek sıcaklıklara dayanıklı, yüksek mukavemetli alaşımların üretilmesi çalışması, **KIBO** modülünde bulunan **ELF** kullanılarak gerçekleştirilecek. Ergitme ve katılaşma prosesleri sırasında termofiziksel ve kristal büyümesi gibi özellikler üzerinde yer çekimsiz ortam etkileri araştırılacak. Bunun, Türkiye'nin uzay, havacılık ve savunma sanayisi için yeni nesil malzeme geliştirme kabiliyeti kazanmasında önemli katkısı olması hedefleniyor.

TÜBİTAK MAM tarafından geliştirilen ikinci proje **gMETAL** deneyiyle kimyasal tepkimesiz koşullarda, katı parçacıklarla akışkan ortamı arasında homojen bir karışımın oluşturulmasına yer çekiminin etkisi araştırılacak. Böylece uzay araçlarının itki sistemlerinin daha verimli hâle getirilmesi sağlanacak.

Boğaziçi Üniversitesi tarafından geliştirilen **UzMan** deneyiyle dünyada zorlu koşullara adapte olan mikroalg türlerinin yer çekimsiz koşullar altında büyüme ve dayanıklılık testlerinin gerçekleştirilmesi, metabolik değişikliklerinin incelenmesi, karbondioksit (CO₂) yakalama performanslarının ve oksijen (O₂) üretim kabiliyetlerinin belirlenmesi için bilim misyonu ortağı TÜBİTAK MAM ile yaşam destek sistemi geliştirilmesi hedefleniyor.

Ege Üniversitesi tarafından geliştirilen **EXTREMOPHYTE** deneyiyle uzayda ve yeryüzünde yetiştirilen ve de tuz stresine maruz bırakılan **A. thaliana** ve **S. parvula** bitkilerinde yeni nesil dizilemeyle (RNA-seq) transkriptomun ortaya konulması ve mikro yer çekiminde glükofitik ve halofitik bitkilerin tuz stresine verdikleri bazı fizyolojik ve moleküler yanıtların karşılaştırılması planlanıyor.

Ankara Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen **METABOLOM** araştırmasıyla, uzay koşullarının

insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin ortaya çıkarılması amaçlanıyor. Bu olumsuz etkilerin azaltılmasına yönelik, uzay görevine katılan astronotun, uzay ortamı koşullarının etkisiyle gen ekspresyonlarında ve metabolizmalarında gerçekleşen fizyolojik ve biyokimyasal değişimlerin incelenmesi öngörüldüğü. Çalışmayla, vücuttaki sistem çapındaki değişikliklerin uzay yolcularının sağlığına yönelik olası risk faktörlerinin anlaşılmasında yeni bilgiler sağlanması amaçlanıyor. Çalışmanın dünyada var olan hastalıklar için yeni tedaviler ve önleyici tedbirlerin geliştirilmesinde faydalı olabileceği de düşünülüyor.

Hacettepe Üniversitesi tarafından geliştirilen **MİYELOİD** deneyiyle uzay misyonu katılımcılarının maruz kalacağı yolculuk ve uzay koşulları, kozmik radyasyon hasarının immünolojik olarak 'miyeloid kökenli baskılayıcı hücreler (MKBH) düzeyinde ölçülmesi ve değerlendirilmesi hedefleniyor.

Üsküdar Üniversitesi tarafından geliştirilen **MESSAGE** deneyiyle yer çekimsiz ortamdan etkilenen henüz işlevi keşfedilememiş genlerin tespit edilmesi ve uzay görevlerinde, bağışıklık hücrelerinden hangilerinin yer çekimi tarafından direkt olarak etkileneceğinin, **CRISPR** gen mühendisliği yöntemleriyle belirlenmesi amaçlanıyor.

Yıldız Teknik Üniversitesi tarafından geliştirilen **ALGALSPACE** deneyiyle uzayda, Antarktik ve ılıman bölge mikroalglerinin büyüme verileri karşılaştırılarak, literatürde ilk kez kutup alglerinin uzayda kullanımına yönelik bir çalışma gerçekleştirilecek. Uzayda algler, CO₂'den O₂ rejenerasyonu, ek gıda temini, su iyileştirme, yaşam destek alanlarında kullanılmak amaçlarıyla araştırılacak.

Aynı üniversite tarafından gerçekleştirilen **CRISPR-GEM** deneyiyle insanlığın uzaydaki geleceği için aşılması gereken en büyük engellerden olan uzun süreli uzay

görevlerinde sürdürülebilir bir sistemin sağlanamaması sorununu çözmek amacıyla tasarlanan biyorejeneratif yaşam destek sistemlerinin iskeleti olan bitkilerin, uzay görevi sırasında meydana gelen biyolojik ve biyolojik olmayan stresler karşısındaki savunma mekanizmalarının anlaşılması ve geliştirilmesine yönelik moleküler biyolojinin modern gen düzenleme tekniklerinden **CRISPR**'in mikro yer çekimi ortamda bitkiler üzerindeki etkinliğinin araştırılması amaçlanıyor.

Muş Bilim ve Sanat Merkezi öğrencilerince hazırlanan **PRANET** deneyiyle propolisin mikro yer çekimi ortamındaki bakteriler üzerindeki etkisi araştırılacak. Kontrol ve deney grupları oluşturularak propolisin anti bakteriyel etkisi test edilecek, sonuçların yer çekimli ortamlar benzer sonuçlar verip vermeyeceği karşılaştırılacak.

Haliç Üniversitesince yapılan **VOKALKORD** deneyiyle solunum sistemi fizyolojisi içinde akıllı saat yapay zekâ desteğiyle seste meydana gelen frekans değişiminden rahatsızlıkların tespit edilmesi ve yer çekimsiz ortamın etkilerinin insan sesi üzerine etkilerinin araştırılması planlanıyor.

Nişantaşı Üniversitesince gerçekleştirilecek **OKSİJEN SATURASYONU** deneyiyle, yapay zekâ desteğiyle verilen havanın oksijen seviyesini hesaplayarak düşük yer çekiminin sebep olduğu farklılıklar ve rahatsızlıkların tanımlanması hedefleniyor.

TÜBİTAK UZAY tarafından gerçekleştirilen **MİYOKA** deneyiyle ilk Türk uzay yolcusu, istasyonda elektronik kart üzerine kurşunsuz bileşen montajı gerçekleştirecek. Uzay görevi sonrası dünyaya getirilecek elektronik kartlar TÜBİTAK UZAY tarafından ayrıntılı incelemeye tabi tutularak mikro yer çekiminin kurşunsuz lehimleme sürecine etkileri bilim dünyasının kullanımına sunulmak üzere raporlanacak.

Ax-3 Misyonu astronotları: İspanyol Michael López-Alegría, İtalyan Walter Villadei, İsveçli Marcus Wandt ve Türk Alper Gezeravcı.

Alper Gezeravcı'nın da içinde bulunduğu uzay aracı dört mürettebatı ile birlikte NASA Kennedy Uzay Merkezi'nden fırlatıldı.

Dragon kapsülü, Uluslararası Uzay İstasyonu'na kenetlenme sürecindeyken uzayda ilk Türkçe konuşma gerçekleştirildi: "İstikbal göklerde dir."

Alper Gezeravcı uzayda ne görevler yapacak?

Gezeravcı, 14 gün boyunca Uluslararası Uzay İstasyonu'nda çeşitli bilim misyonlarını gerçekleştirmek üzere uzaya gönderiliyor. Üniversite ve araştırma kurumlarının bu misyon için hazırlanan deneyler, çıkılan çağrı neticesinde TUA ve TÜBİTAK Uzay uzmanlarından oluşan bir komisyonca değerlendirildi. Aralarında kanserden bağışıklık hücrelerine, algilerden propolise kadar literatüre katkı sağlayacak çalışmaların bulunduğu 13 deney uzayda gerçekleştirilecek.

Gezeravcı yanında neler götürdü?

Ax-3 uzay görevine giden uzay yolcuları beraberlerinde kişisel ve ülkelerini simgeleyen bazı objeler de götürdü. Gezeravcı'nın bavulunda başta yeğeni olmak üzere, aile bireylerinin fotoğrafları, Yörük kültürüne ait bazı objeler, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kendilerine verdiği Türk bayrağı vardı.

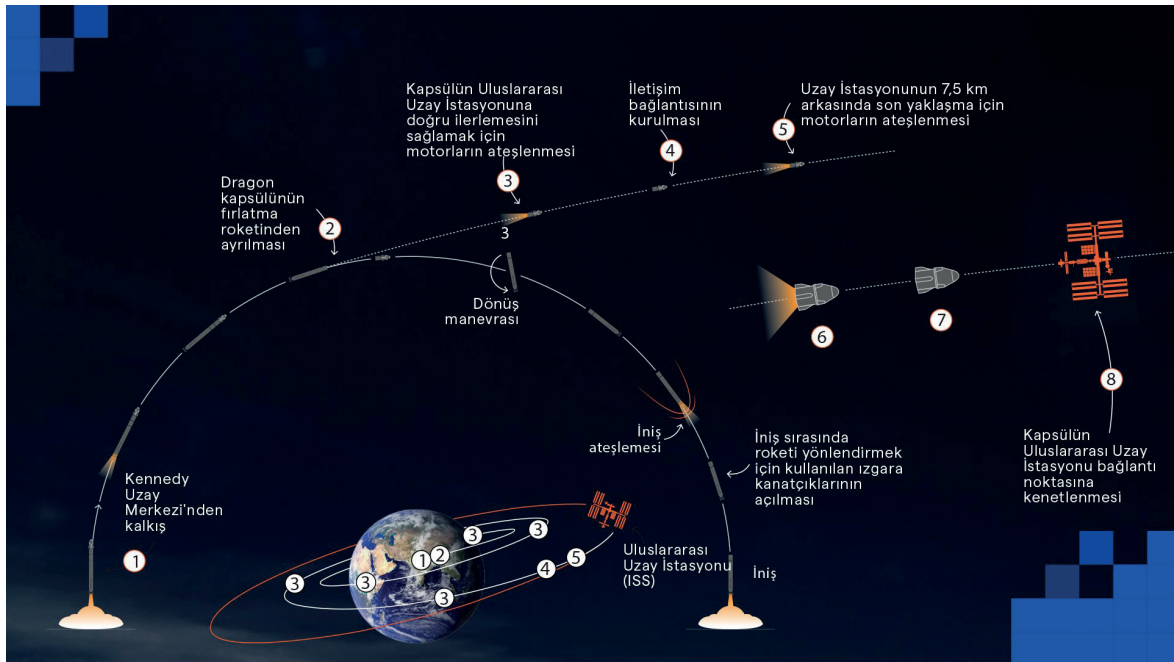
Yemek ihtiyaçları nasıl karşılanacak?

Nisan 2023'te astronotların beğendikleri yemek grupları tespit edildi. İlk numunelerin testleri NASA bünyesindeki laboratuvarlarda gerçekleştirildi. ISS'de yenilecek

yemekler astronotlardan çok önce kargo olarak oraya ulaştırıldı. ISS'ye ulaşmak için kullanılacak "Crew Dragon" kapsülünün içinde yolculuk için yemek olacak.

Türk Uzay Yolcusu ve Bilim Misyonu kapsamında kaç uçuş yapılacaktır?

Misyonda 2 insanlı uçuş gerçekleştirilecek. İlk Gezeravcı'nın ISS'ye yapacağı, ikincisi ise Atasever'in yılın ilk yarısında gerçekleştirmesi beklenen yörünge altı uçuşu olacak.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Türkiye'nin ilk astronotu Gezeravcı ile canlı bağlantıyla görüştü

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Millî Uzak Programı'nın ilk ayağı olan, "İlk İnsanlı Uzak Misyonu" kapsamında Uluslararası Uzak İstasyonu'ndaki ilk Türk astronot Alper Gezeravcı ile canlı bağlantıyla görüşme gerçekleştirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Alper Gezeravcı'ya, "Millî Uzak Programı'mız kapsamında gerçekleştirdiğin bu kritik görevle çocuklarımız ve gençlerimiz başta olmak üzere tüm milletimize ilham kaynağı oldun." dedi.

Gezeravcı'ya görevinin hayırlı olmasını dileyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Ülkemiz tarihindeki bu ilk ve çok önemli vazifeyi yerine getirmek için çıktığın yolda sana başarılar diliyorum. Millî Uzak Programı'mız kapsamında gerçekleştirdiğin bu kritik görevle çocuklarımız ve gençlerimiz başta olmak üzere tüm milletimize ilham kaynağı oldun. İnsanlı ilk uzak misyonumuzun Fergani, Ali Kuşçu, Cezeri gibi ilim yolcularının mirasını bir adım öteye taşıyacağına inanıyorum. Senin seyahatle birlikte uzak çalışmalarında da artık yeni bir dönemin kapısını araladık" diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, "Nasılsın? Her şey yolunda mı?" sorularını yönelttiği Gezeravcı, şöyle konuştu: "Sayın Cumhurbaşkanım, öncelikle sizi, devletimizin güçlü iradesi ve kararlılığıyla başlatılan insanlı ilk uzak görevimizi yerine getirmek için bulunduğum Uluslararası Uzak İstasyonu'ndan saygıyla selamlıyorum. Çok şükür gayet iyiyim, teşekkür ederim. Gökyüzündeki istikbalimizin teminatı olan liderlik vizyonunuzun bir parçası olarak Türk astronot ve bilim misyonunda görev almaktan mutluluk duyuyorum. Cumhuriyetimizin 100. yılında Türkiye Yüzyılı'na adım atarken bu önemli ve anlamlı görevde ülkemizi temsil etmenin ve bayrağımızı Uluslararası Uzak İstasyonunda taşımanın gururunu yaşıyorum. Yıllarca uzayı, başka milletlere ait olan bir rüya olarak kabul edip hayal dahi etmekten çekinen, ben de dâhil nice Türk gencine ve gelecek nesillerimize bu hayali gerçek hâline getirerek hediye ettiniz. Kendimize olan öz güvenimizi ayağa kaldırmamıza ve pekiştirmemize imkân tanıdınız. Bunun için size minnettarım Sayın Cumhurbaşkanım."

Cumhurbaşkanımız Sayın
Recep Tayyip Erdoğan'ın

Millî Uzak Programı Kapsamında Türkiye'nin İnsanlı
İlk Uzak Misyonu Dolayısıyla Yayımladığı Video Mesajı:

"Cumhuriyetimizin ikinci asrına, Türkiye Yüzyılı'na ilk kez gerçekleştirdiğimiz insanlı uzak göreviyle adım atıyoruz."

"Bilim tarihine eşsiz katkılar sunmuş medeniyetin varisleri olarak tarihte taşıdığımız misyonu yeniden icra etmek adına çok değerli bir başlangıç yapıyoruz."

"2021 yılında dünyaya ilan ettiğimiz Millî Uzak Programımızdaki hedeflerimizden birini daha böylece gerçeğe dönüştürüyoruz."

"Rabbim yolunuzu, bahtınızı açık etsin."

İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

iletisim.gov.tr

Röportaj
Olimpiyat ve dünya şampiyonu,
fenomen okçu

Mete Gazoz

Henüz 24 yaşında olmasına rağmen okçuluk sporundaki başarıları ile Türk ve Dünya spor tarihine adını altın harflerle yazdıran millî okçumuz Mete Gazoz, 2020 Tokyo Olimpiyatları'nda Erkekler Bireysel Okçuluk kategorisinde şampiyon olarak bunu başaran ilk Türk okçusu oldu.

Türk tarihiyle özdeşleşmiş, savaşçılıktan avcılığa spordan edebiyata Türklerin hayatında birçok alana etki etmiş bir faaliyetdir okçuluk. Cumhuriyet Dönemi ile birlikte spor dalı olarak daha fazla öne çıkan okçuluk son yıllarda spora yapılan yatırım, verilen destek, okçuluk alanındaki alt yapı çalışmaları, elde edilen başarılarla daha fazla ilgi çeken ve tanınan bir spor dalı hâline geldi.

Okçuluğa yönelik bu ilginin baş mimarlarından biri de şüphesiz millî sporcumuz Mete Gazoz. Henüz 24 yaşında olmasına rağmen okçuluk sporundaki başarıları ile Türk ve dünya spor tarihine adını altın harflerle yazdıran bir isim. Okçuluk sporuna gönül veren bir ailede yetişen Mete Gazoz, spora başladığı 2010 yılından itibaren çok sayıda başarı elde etti. 2020 Tokyo Olimpiyatları'nda Erkekler Bireysel Okçuluk kategorisinde şampiyon olarak Türk Okçuluk tarihinin ilk Olimpiyat altın madalyasını kazandı. 2023 yılında Almanya'nın başkenti Berlin'de düzenlenen Dünya Okçuluk Şampiyonası'nda Erkekler Klasik Yay Final

mücadelesinde altın madalya kazanarak dünya şampiyonu olan Mete Gazoz, tarihte bunu başaran ilk Türk okçusu oldu. Olimpiyat şampiyonu sporcumuz, asrın felaketini yaşayan depremzedeler yararına düzenlenen açık artırmaya 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda kullandığı oku bağışlayarak depremde etkilenen çocukların eğitimine katkı sağladı.

Önemli başarılarının ve sporcu kimliğinin yanı sıra mütevazı kişiliği ve güler yüzü ile tüm Türkiye'nin sevgisini kazanan millî sporcumuz, Ayın Tarihi dergisinin konuğu oldu.

■■■ Öncelikle başarılarınız için sizi tebrik eder, Türk gençliğine ilham kaynağı olduğunuz için teşekkürlerimizi sunarız. Kısaca kendinizi anlatır mısınız Mete Gazoz kimdir?

Kendimden bahsetmeyi pek sevmem aslında. Şunu yaptım, bu başarıları elde ettim gibi şeyleri anlatmaktan hep kaçınmışımdır. Benim işim daha çok sahada. Ben ok atarım. Pek fazla konuşmam, kendimden bahsetmem. Onun yerine işimi yapmayı daha çok severim. Bu hep

2020 Tokyo Olimpiyatları'nda Erkekler Bireysel Okçuluk kategorisinde şampiyon olarak Türk Okçuluk tarihinin ilk Olimpiyat altın madalyasını kazandı.

böyle oldu. Ancak sohbetimizin girizgâhı olması adına bazı satır başlarını sizlerle paylaşayım elbette.

İlk defa ok ve yayı elime aldığımda henüz 3 yaşındaydım. Bunda okçu bir aileden gelmemin payı büyük. Babam eski millî okçudur. Çocukluğum birçok sporu deneyerek geçti. Aslında hepsi daha iyi ok atabilmem içindi. Tabii o yaşlarda bana hepsi eğlence gibi geliyordu. Zaman geçtikçe okçuluğa olan aşkım daha da büyüdü. Sonrasında millî takım sürecim başladı. 8. sınıfta millî takım oyunculuğuna ilk adımlarımı attım.

2014 yılında A Millî Takımı sporcusu oldum. İlk zamanlarım alışma süreciydi. Uluslararası ilk başarıyı 2014'teki Yıldız-

lar Avrupa Şampiyonası'nda kazandım. Sonrasında ülkemizi Gençlik Olimpiyatları'nda temsil etme başarısı gösterdim.

Gençlik Olimpiyatları sırasında Dünya Okçuluk Federasyonu beni gelecek vadeden 6 okçudan biri olarak gösterdi. 2016 yılında ilk Olimpiyat tecrübemi yaşadım. Bundan tam 5 yıl sonra ise halkımıza verdiğim sözü tutarak Olimpiyat Şampiyonu oldum. Son olarak da Almanya'da gerçekleşen Dünya Şampiyonası'nda ülkemizin bayrağını göndere çekerek dünya şampiyonu oldum.

■ ■ ■ Okçuluğa başlamadan önce sporun ve sanatın farklı dallarıyla ilgilendiğiniz biliyor. Başarılı bir okçu olmak için fiziksel ve zihinsel hangi eğitimleri almak gerekir?

Çok küçük yaşlarda, babamın desteği ve vizyonu sayesinde okçu olacağıma inanıyordum. Bu inanç beni daha çok çalışmaya ve gelişmeye teşvik etti. Oyun başlığı altında birçok farklı aktiviteyi daha iyi ok atabilmek adına denedim ve gerçekleştirdim. Her bir aktivitenin benim bugünkü Mete olmamda çok katkısı olmuştur. Denediğim her şeyin hâlâ yarışmalar sırasında artılarını hissediyorum. Sadece ok üzerinden yorumlamazsak kişiliğime de çok şey katan aktivitelerdi diyebilirim. Farklılıklara açık olmayı, yeni tecrübelerin insan hayatına çok değer katacağını bu şekilde öğrendim. Alanında profesyonel olanlara çok saygı duyarım ve hep işin uzmanlarıyla hareket etmeye çalışırım. Bu sahanın içinde de sahanın dışında da böyle. Hayatım ve kariyerim planlıdır ve bu planlara uyarım.

■ ■ ■ 2016'da henüz 17 yaşındayken katıldığınız Rio Olimpiyatları'ndan sonra 2020 Tokyo Olimpiyatları için madalya sözü vermiştiniz ve Tokyo'dan altın madalyayla dönerek tüm Türkiye'yi gururlandırdınız. Bu tarihi başarı sonrası neler hissettiniz?

Doğru kelimeleri bulmak inanın bana çok zor. Olimpiyat Oyunları her sporcunun hayalidir. Madalyayı bir yana koyuyorum orada ülkemizi temsil etmek bile başlı başına çok büyük bir gururdur benim için.

Rio'da gerçekleşen Olimpiyat Oyunları'na katıldığında henüz yeterli tecrübem yoktu. Çok fazla ilerleyememiştim.

“Her bir aktivitenin benim bugünkü Mete olmamda çok katkısı olmuştur. Denediğim her şeyin hâlâ yarışmalar sırasında artılarını hissediyorum. Sadece ok üzerinden yorumlamazsak kişiliğime de çok şey katan aktivitelerdi diyebilirim. Farklılıklara açık olmayı, yeni tecrübelerin insan hayatına çok değer katacağını bu şekilde öğrendim. Alanında profesyonel olanlara çok saygı duyarım ve hep işin uzmanlarıyla hareket etmeye çalışırım.”

Yarışmadan sonra verdiğim bir röportajda “2020’de altın madalya benim olacak, tüm halkımıza söz veriyorum.” demiştim. Hayallerimi süsleyen olimpiyat altınını almak ve halkımıza verdiğim sözü tutmak için o günden itibaren hep çok çalıştım. Ne mutlu bana ki bunu başardım. O gün o madalyayı kazanacağımı biliyordum desem belki bana inanmazsınız ama gerçekten biliyordum. Bütün çalışmalarımı bunun için yaptım. Her ok o gün için atıldı. Her oku altın madalyanın hayaliyle arkamda ki milyonlarca yürekle birlikte attım. Beni o gün kim geçebilirdi ki? Altın madalyayı kazandıktan sonra da büyük bir mutluluk yaşadım, her şey harikaydı. Okçuluk branşında ülkemize ilk olimpiyat madalyasını, ilk altın madalyayı kazandırmanın gururu harika bir histi. O anlar aklıma geldiğinde hâlâ tüylerim diken diken olur.

■ ■ ■ Son dönemde ülkemizde okçuluğun yakaladığı popülaritede sizin ve başarılarınızın katkısı yadsınamaz bir gerçek. Gençler arasında okçuluk sporunun daha fazla sevilmesi ve yaygınlaşması için ne gibi adımlar atılmalı?

Öncelikle nazik sözleriniz için çok teşekkür ederim. Ben ve takım arkadaşlarım bu işin görünen yüzü. Biz çok büyük bir aileyiz: Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi, Türkiye Okçuluk Federasyonu, teknik ekibimiz ve daha fazlası. Her gün bu güzel ülke için

daha iyisini yapabilmek adına çalışıyoruz. Tesisleşme ve yeni sporcular yetiştirme noktasında çok başarılı adımlar atılıyor. Sporcular olarak bizler de sahada kazandığımız başarılarla branşımızın daha fazla duyulması için çaba sarf ediyoruz. Elbette benim kazandığım olimpiyat ve dünya şampiyonlukları, gençler arasında okçuluğun sevilmesine pozitif bir etki yapmıştır. Ama tüm yapıya baktığımızda sporun tabana yayılması ve gelişmesi noktasında da çok kıymetli adımlar atıldığını söylememiz gerekiyor. Her geçen gün daha da iyiye gidiyoruz ve umuyorum ki Paris’te yeni bir rekor kıracağız.

Ülkemizde okçulukla ilgili çalışmalar aslında çok uzun yıllara dayanıyor. Ben de bu sürece dâhil olmuş bir sporcuyum. Federasyonumuz ve hocalarımız yıllardan beri Türk okçuluğunu en iyi seviyeye taşımak için büyük gayret gösteriyorlar. Var olan sistemimizde teknik ekibimiz teknolojiye ve bilime dayalı bir çalışma sürdürüyor. Zaten geçmiş ve son dönem başarılarına baktığınızda bu sistemin ne kadar güzel çalıştığını görebilirsiniz.

■ ■ ■ Gençler kategorilerinden itibaren Millî Takımlarda yer alınız. Ay yıldızlı forma altında Olimpiyat ve Dünya Şampiyonluğu’nun yanı sıra birçok madalya kazanınız. Millî formayla kazandığınız bu başarılar sizin için neler ifade ediyor?

Millî forma... Ay Yıldız’ı temsil ettiğim

her yarışma benim için aynı öneme sahip. Dünyanın en güzel ülkesinin bir ferdi olarak, bu ülkeye hak ettiği başarıları kazandırmak için çocukluğumdan beri çok çalışıyorum. Ülkemizi her yaş kategorisinde temsil ettim. Ne mutlu bana ki bu gururu yaşadım. Ay Yıldızlı bayrağımız göndere çekilirken İstiklal Marşımızı okumak tarifi mümkün olmayan bir mutluluk benim için. Umarım önümüzdeki yıllarda bu gururu daha çok yaşar ve güzel ülkemize yaşatırım.

■ ■ ■ Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın öncülüğünde, 2013 yılında Okçular Vakfı’nın kurulmasıyla birlikte Türk okçuluğunda bir atılım gerçekleşti. Cumhurbaşkanımızın turnuvalardan sonra sizi ilk tebrik edenlerden olduğunu da görüyoruz. Cumhurbaşkanımızın okçuluğa ve size verdiği destekle ilgili neler söylersiniz?

Sayın Cumhurbaşkanımız spora ve sporcuya çok yüksek derecede değer veren bir insan. Yalnızca yarışma sonrasında değil, kamp ve yarışmalardan önceki dönemlerde daima bizimle ilgilenir ve başarı dileklerini iletir. Branş bilgisi, şampiyonluklarımız, önümüzdeki yarışma takvimi... Belki birçok sporseverin bile bilmediği konuları çok yakından takip eder. Cumhurbaşkanımızın spora bu denli değer veren bir insan olmasının biz sporcular adına çok büyük bir şans olduğunu düşünüyorum.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan
Tokyo 2020 Olimpiyatları'nda altın madalya
kazanan olimpiik okçu Mete Gazoz'u "rol
model" olarak ilan etti.

■■■■ Okçuluk sporu ile iç içe olan bir ailede yetiştiniz, anne ve babanızın sizi sürekli desteklediğini de görüyoruz. Kariyerinizin şekillenmesinde onların rolü hakkında neler söylemek istersiniz?

Aile her şeydir, benim ailem de benim her şeyim. Onlar benim en büyük destekçim. Ben okçuluğun içine doğmuş bir çocuktum. Ok ve yayı ilk defa elime aldığımda 3 yaşındaydım. Yaptığım işte bu bir avantaj evet ama benim asıl büyük avantajım arkamdaki aile desteği.

2015 yılında çok kötü geçen bir dünya şampiyonasında okçuluğu bırakmayı düşündüm. O gün ailem benim arkamda durmasaydı belki okçuluğa geri dönmeyecektim. Annem bana "Biz seni hep çok seveceğiz, bu sporu yapmak istemiyorsan sen

bilirsin. Biz senin çok iyi yerlere geleceğine inanıyoruz ama son karar senin dedi." O an benim kariyerimin kırılma anı oldu. Sonrasında Rio'da ülkemizi temsil etmeye hak kazandım. Bir sonraki olimpiyatta da şampiyon oldum. Etrafınızda size inanan, size güvenen insanlar varsa bu sizin en büyük şanslarınızdan biri oluyor.

■■■■ Türk halkıyla aranızda sadece başarıyla açıklanamayacak bir bağ oluştu. Birçok kişi sizi ailesinden, arkadaşlarından biri olarak görüyor. Bu durum size nasıl hissettiriyor?

Bu harika bir duygu. "Evin çocuğu gibiyim." derler ya tam olarak öyle, sokakta karşılaştığım her insan bana bu şekilde yaklaşıyor. Gittiğim her yerde en güzel şe-

kilde karşılanıyorum. Sokakta yürürken esnafımız bir şeyler ikram etmek istiyor. "Sen o şampiyon çocuk değil misin?" diyorlar. Bunlar gurur verici şeyler. Ülkemizin insanının misafirperverliği zaten hepimizin malumu. Ben de bunu her gittiğim yerde hissediyorum. Bu güzel ülkenin bir değeri olmak, halkımız tarafından takdir edilmek çok özel. Ben her yayımı gerdiğimde onların desteğini hep arkamda hissediyorum. Kazandığım madalyalarla da onları gururlandırmak en büyük mutluluklarımdan biri. Onların sevgisi paha biçilemez. Hepsi-ne sizin aracılığınızla bir kez daha teşekkür etmek isterim.

■■■■ Brezilyalı roman ve söz yazarı Paulo Coelho, Okçu'nun Yolu (The Archer) adıyla

Millî okçumuz Mete Gazoz, 2023 Dünya Okçuluk Şampiyonası'nda olimpiik erkekler finalinde Kanadalı Eric Peters'i 6-4 mağlup ederek altın madalya kazandı.

çıkardığı kitabını "Mete Gazoz, bu kitabı ilk olarak sana adıyorum. Senin gibi bir okçuluk dehasına kendi okçuluk eserimi sunuyorum. Bu sayede hayatlarımızı daha iyi anlayabiliriz." diyerek size adanmıştı. Bunun hakkında neler söylemek istersiniz?

Tabii ki inanılmaz bir gurur yaşadım. Dünya çapında bir yazarın kitabını bana adaması çok mutlu etti beni. Bir sporcu olarak sizi en çok etkileyen, besleyen ve mutlu eden şey başarılarınızın toplum tarafından takdir görmesi. Gördüğünüz bu takdir aslında size devam etme gücünü veriyor. Dünyaca ünlü Brezilyalı bir yazarın kitabını bana adaması hem çok şaşırtıcı hem de inanılmaz gurur verici bir olay. Dünya şampiyonluğumdan sonra beni tebrik etmesi de çok ince bir davranıştı.

■■■■ Gününüzün çoğunu antrenman yaparak geçiriyorsunuz, antrenmanlardan kalan zamanlarda ilgilendiğiniz alanlar, yapmaktan hoşlandığınız aktiviteler nelerdir?

Benim hayatımın çok ama çok büyük bir bölümü okçuluk. Yılın çok büyük bir zamanını kamp, antrenman ve yarışmalarla geçiriyorum. O nedenle kendime ayıracak çok fazla vaktim oluyor dersem pek doğruyu söylemiş sayılmam. Okçuluktan geriye kalan sınırlı vaktimde ilgimi çeken konulara vakit ayırıyorum. Özellikle teknoloji, saat ve otomobil konularına çok büyük bir ilgim var. Bu alanlarla ilgili her fırsatta bir şeyler izliyorum ve okuyorum. Sınırlı vaktimi, ilgim olan konuların üzerine yoğunlaşarak geçiriyorum. Bu sayede kendimi geliştirmeye çalışıyorum.

■■■■ Mete Gazoz'un bundan sonraki hedefleri ve sporla ilgilenen gençlere tavsiyeleri nelerdir?

En yakın ve büyük hedef 2024 Paris

Olimpiyat Oyunları. Bu turnuvada hem bireysel hem de takım olarak başarılarımıza yenilerini eklemek için mücadele edeceğiz. Çok güzel bir jenerasyonuz ve bu zamana kadar yazdığımız hikâyeye yeni bölümler eklemek için çok çalışıyoruz.

Kazandığım şampiyonlukların arkasında çok ciddi bir emek var. Doğru planlama ile oluşturulan antrenman programları, beslenme ve dinlenme rutinleri de bunun

bir parçası. Tabii ki her sporun kendine özel antrenman teknikleri mevcut. Benim antrenman programımda oldukça planlı ve düzenli oluyor. Zaten başarıyı da bu planlama sayesinde yakalyorsunuz. Bu noktada benim gençlere tavsiyem yeterli ve planlı çalışmalar. Hedefleri ne olursa olsun başarı için doğru planlama çok önemli. Hayallerinden vazgeçmeden çok çalışınlar ve başarıya inansınlar.

"Elazığ, tarihinin her döneminde cesaret abidesi kahramanlar çıkarmış bir şehirdir. Fethi Sekin, tıpkı 15 Temmuz şehitlerimiz gibi yurdu yaşatmak için can veren kahramanlardan biri olarak milletimizin ve ülkemizin tarihine ismini yazdırmıştır."

13 Ocak 2018

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan

Vefa/Hatıra

**Cesaretin, fedakârlığın,
kahramanlığın adı**

Fethi Sekin

(1973-2017)

5 Ocak 2017'de PKK terör örgütünün İzmir Adliyesi'nde düzenlediği hain saldırıda teröristlere karşı kahramanca mücadele ederken şehit olan polis memuru Fethi Sekin, Türk Milleti'nin kalbinde yaşamaya devam ediyor.

1973'te Elazığ'da dünyaya gelen Fethi Sekin,

lise eğitimini tamamladıktan sonra 1995 yılında Samsun 19 Mayıs Polis Meslek Yüksekokulu'ndan mezun oldu. İlk görev yeri olarak Kilis'e atanan Sekin, 1999'da Bingöl'de çalışmaya başladı. 2002 yılında İzmir'de göreve başlayan Sekin, burada yaklaşık dokuz yıl Motosikletli Şahinler Timi'nde görev yaptı.

5 Ocak 2017'de İzmir Adalet Sarayı önünde PKK'lı teröristlerin bomba yüklü araç ve uzun namlulu silahlarla saldırısında terör örgütü mensupları ile canı pahasına kahramanca mücadele ederek şehit düşen Fethi Sekin, tüm Türkiye'nin kahramanı oldu.

Yaklaşık 15 yıl Sekin ile beraber mesai yapan emekli trafik polisi Şahin Çevik arkadaşını şu sözlerle anlatırken, "Fethi farklı bir insandı. Çok sevecen ve yardımseverdi. İnsanlara hep yardım etmek ister ve hiçbir karşılık beklemezdi" dedi. Çevik, öyle bir insanla arkadaşlık yaptığı için gurur duyduğunu ve onu asla unutamayacağını ifade etti.

Yine Fethi Sekin ile olan bir anısını aktaran Çevik, 2014'te bir gün İzmir Adliyesi önünde çalışırken, telsizden Manisa'dan gelen bir tırın frenlerinin patladığı ve kontrolsüz bir şekilde ilerlediği ihbarının gelmesiyle Sekin'in hemen motoruna binip gitmeye kalktığını, kendisinin "Senin görev yerin burası, ne işin var orada?" diye seslense de onun "Abi gideyim, ben çabuk giderim, belki daha önce yetişirim, uyarabildiğim kadar aracı uyarayım." şeklinde cevap verdiğini söyledi ve polis memuru Fethi Sekin'in, tır olay yerini gelmeden son sürat gidip birçok aracı uyararak büyük bir kazayı önlediğini anlattı.

5 Ocak 2017 tarihinde saat 16:00'da

saldırı hazırlığı içerisinde olan 2 PKK'lı terörist, bomba yüklü bir otomobille İzmir Adliyesi'nin önüne geldiler. Sürücü koltuğundaki terörist, direksiyonu İzmir Adliyesi'nin önüne kırarak C kapısı önünde bulunan bir polis memuruna çarptı. Planlarının dışında gerçekleşen bu olayla afallayan teröristler, arabadan inerek eylemi gerçekleştirmek için yaya olarak uzaklaşarak caddenin karşısına geçtiler ve bomba yüklü aracı patlattılar.

Bölgede görevli polis memuru Fethi Sekin, patlama sesinin üzerine hiç tereddüt bile etmeden teröristlerle çatışmaya girerek birini etkisiz hâle getirdi ve diğer teröristin ateş açması sonucu vurularak şehit oldu. Kurşunların isabet etmesiyle mübaşir Musa Can da Fethi Sekin ile beraber aynı saldırıda şehit düştü.

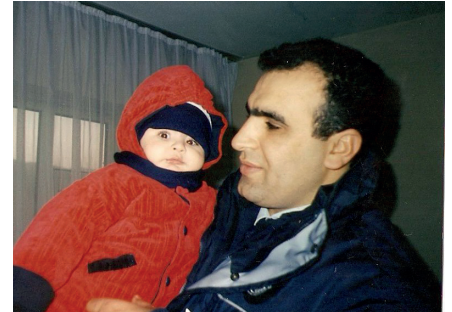
Evli ve üç çocuk babası Fethi Sekin, 7 Ocak 2017'de memleketi Elazığ'ın Baskil ilçesine bağlı Doğancık köyünde toprağa verildi. Hain saldırının ardından İzmir-liler, ellerinde Türk bayrakları ile teröre karşı birlik ve beraberlik mesajı vermek için adliyeye geldiler. Saldırının gerçekleştiği adliye önünde bulunan İslam Kerimov Caddesi'nin adı ise, Şehit Polis Fethi Sekin olarak değiştirildi.

Şehit polis memuru Fethi Sekin'in adı kahramanlığın sembolü oldu ve yurt genelinde birçok yere şehit polisin adı verilerek kahramanın ismi ölümsüzleştirildi. Türkiye çapındaki bazı spor organizasyonlarının şehit polis memurunun adına yapılmasının yanı sıra memleketi Elazığ'daki şehir hastanesinde, İzmir'de bir okulda, kütüphanelerde ve caddelerden parklara pek çok yerde Fethi Sekin'in adı yaşatılıyor.

Kahraman polisimiz Fethi Sekin'i ve aynı saldırıda hayatını kaybeden mübaşir Musa Can'ı şehadetlerinin 7. yılında rahmet ve saygıyla anıyoruz.

Kahraman şehit polisimiz Fethi SEKİN

Vefa/Hatıra

**Yeşilçam'ın "Mahmut Hoca"sı
efsane aktör**

Münir Özkuş

(1925-2018)

Türk sinemasında, “Mahmut Hoca” ve “Yaşar Usta” tiplerleriyle seyircinin kalbinde yer edinen usta oyuncu Münir Özkul’un vefatının üzerinden 6 yıl geçti. Sanat hayatı boyunca çok sayıda tiyatro oyununda ve sinema filminde yer alarak onlarca ödül alan usta sanatçı, Türk tiyatro ve sinema tarihinin unutulmaz isimleri arasında yerini aldı. 5 Ocak 2018’de yaşamını yitiren usta sanatçı, 7’den 70’e herkesin gönlüne taht kurarak Türk sinema tarihine adını altın harflerle yazdırdı.

Münir Özkul 15 Ağustos 1925 yılında İstanbul’da dünyaya geldi. İstanbul Erkek Lisesi’nde eğitim gören usta oyuncu sanat hayatına henüz daha lise dönemlerindeyken başladı. İçindeki oyunculuk aşkını her daim önde tutan Özkul, üniversiteye gittiği yıllarda da oyunculuk yapmaya devam etti. Bir süre İstanbul Üniversitesi’nde ‘Sanat Tarihi’ bölümüne devam eden Münir Özkul, içindeki tiyatro sevdasıyla eğitimini yarıda bırakarak hayallerinin peşinden gitmeyi tercih etti. Ses Tiyatrosu’nda 1948’de sahnelenen “Aşk Köprüsü” ile profesyonel olarak oyunculığa adım atan sanatçı, daha sonra Muhsin Ertuğrul yönetimindeki Küçük Sahne’ye geçti.

Münir Özkul, Türk sineması dendiği zaman akla ilk gelen isimlerdendir. Sinemanın yanı sıra tiyatrodaki de seyircinin kalbinde derin bir iz bırakmıştır. Özkul’u yakınları, daha çok mahcup ve içine kapanık olarak tanımlasa da sahneye çıktığında bunun tam aksi görülüyordu. Münir Özkul sahneye çıktığı an, provalardaki o çekingen adam gidiyor, yerine bambaşka biri geliyordu. Bu durum Özkul’un başta rol arkadaşları olmak üzere herkesi hem şaşırtıyor

hem de kendine hayran bırakıyordu. Canlandırdığı onlarca tiplere, yüzlerce film ve tiyatro oyunları ile tanınan usta oyuncu milyonların gönlünde hep o hâliyle kalmaya devam etmektedir.

Usta sanatçı Münir Özkul, 1951’de John Steinbeck’in “Fareler ve İnsanlar”, John Millington Synge’in “Babayiğit”, 1954’te George Axelrod’un “Yaz Bekarı”, 1955’te John Patrick’in «Çayhane» eserlerinin yanı sıra «Bana Çiçek Yollama», «Generalin Aşkı», «Yağmurcu» ve «Godot’yu Beklerken»’in de aralarında olduğu önemli yapıtlarda rol aldı. İstanbul Şehir Tiyatroları, Ankara Devlet Tiyatrosu ve özel tiyatroalarda da görev yapan Özkul, Sadık Şendil’in “Kanlı Nigar” oyunundaki rolüyle 1968’de İlhan İskender Armağanı’nı kazandı. Bu başarısından dolayı, geleneksel Türk tiyatrosunun son temsilcisi İsmail Hakkı Dumbüllü, Kel Hasan’dan devraldığı 50 yıllık kavuğunu 1968’de Özkul’a teslim etti.

Unutulmaz karakterlere hayat veren sanatçı, 1950’lerden itibaren sinemada adından söz ettirmeye başladı. Özellikle 1970’li yıllarda, Ertem Eğilmez’in yönettiği kalabalık kadrolu filmlerde rol aldı. Bu rollerden en çok öne çıkanı ise ‘Hababam

Türk sinema ve tiyatrosunun saygıdeğer isimlerinden biri olan Münir Özkul'un vefatını derin bir teessürle öğrendim.

Canlandırdığı karakterler; oyunculuğu ve sanatçı kişiliğiyle, tüm vatandaşlarımızın sevgisini kazanan kıymetli sanatçımız, usta oyuncu Münir Özkul, gelecek nesiller tarafından da her zaman sevgi ve saygıyla yad edilecektir.

Türk tiyatrosuna ve sinemasına değerli katkılarıyla milletimizin gönlünde taht kuran merhum Münir Özkul'a Allah'tan rahmet; sanat camiamıza, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

05 Ocak 2018

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan

Sınıfı' serisindeki Özel Çamlıca Lisesi'nin tatlı sert müdür yardımcısı "Mahmut Hoca" karakteri oldu. Kendini eğitime ve öğren-cilerine adayan, kimi zaman sert kimi zaman duygusal müdür yardımcısı "Mahmut Hoca" tiplmesiyle gönüllere girdi, hafızalarda yer edindi. Usta sanatçının rol aldığı önemli filmlerden bazıları; Mavi Boncuk, Bizim Aile, Gülen Gözler, Neşeli Günler ve Görgüsüzler'dir. Bunların büyük bir kısmında bir diğer usta sanatçı olan Adile Naşit ile birlikte oynamış ve beraber nice başarılarına imza atmışlardır. Münir Özkul ve Adile Naşit ikilisi, Türk sinemasının efsane karakterlerini canlandırarak toplum bilinci için unutulmaz rollerine imza atmıştır.

Muhsin Ertuğrul, "İnsan ve Tiyatro Üzerine Gördüklerim" adlı kitabında usta oyuncu Özkul ile olan bir anısına yer vermiş; Mustafa Kemal Atatürk'ün 12 yaşında Ankara'da sahneye çıktığı bir tiyatro oyununda usta oyuncuyu izlediğini belirterek oyunda başarılı bir oyunculuk sergileyen Özkul'u Atatürk ile tanıştırdığını ve Atatürk'ün usta oyuncuya "Çocuk, çok büyük bir tiyatrocu olacaksın" dediğini aktarmıştır.

Özkul, bir röportajında sanat yaşamında beş kişinin büyük etkisi olduğunu şu sözlerle ifade etmiştir: "Bu isimler; Muhsin Ertuğrul, Ferdi Tayfur, Haldun Dormen, Sadık Şendil ve Şakir Eczacıbaşı'dır. Bugün sanatımın geleceğiyle ilgili hiçbir şey söyleyecek durumda değilim. Sanat yaşamım içinde her zaman 'İbiş'e ve 'Kavuklu'ya hayranlık duymuşumdur. Nedenini şöyle anlatayım; insanı çeşitli etkilerden kurtarabilseydik, ortaya birçok müşterek yönleri olan bir insan tipi çıkardı. Bu, gerçek yönleri ağır basan evrensel insan tanımı ve tipidir. Ben Kavuklu'da veya İbiş'te kendi içimdeki o insanı yakalamak ve o insana varmak istiyorum."

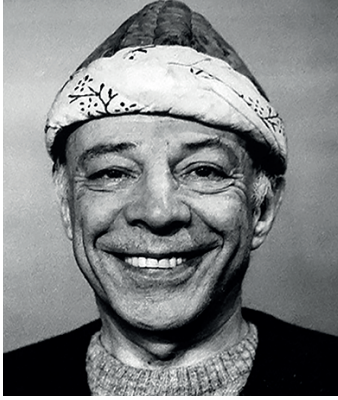
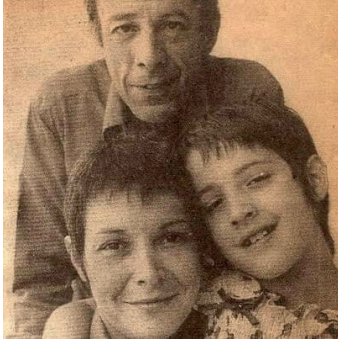
Kızı Güner Özkul babasıyla olan bir anısını anlatırken, Hababam Sınıfı için teklif geldiğinde babasının; 15 yıldan sonra ilk defa başrole benzer bir rol geldi diyerek oyunda kendisine öğretmen rolünün verildiğini söylediğinde kaç lira alacağını sorduğunu ve babasının 'Bilmem, sormayı unuttum' diye cevap verdiğini aktararak, paranın babasının hiç umurunda olmadığını söylemiştir.

Sanatçı, 2003 yılından itibaren demans

ve kronik akciğer hastalığı ile mücadele ettiği dönemde evinden çıkmak ve kimseyle görüşmek istememiştir. Yine Güner Özkul, usta oyuncunun son zamanlarını aktarırken, hastalığın daha yeni görüldüğü dönemlerde hafıza kaybı ile başladığını ve bir gün babasının odasındaki televizyon kanalını değiştirmesini istediğinde açtığı kanalda "Limonnn" diye bağran 'Neşeli Günler'in efsane aktörü yani babasının çıktığını söyledi. Güner Özkul, gülümseyerek babasına baktığını ve o usta aktörün artık kendisini bile hatırlamadığını belirterek, babasının şu sözleriyle gözlerinin dolduğunu ifade etti, "Ben bu adamı çok seviyorum. Çok güzel oynuyor. Adı ne bu adamın?"

Türk sinemasında canlandırdığı karakterlerle vefayı, saygıyı, hoşgörüyü, adaleti hatırlatan ve bugün bile nesilleri etkilemeye devam eden Münir Özkul, 92 yaşında 5 Ocak 2018'de hayatını kaybetti. Usta oyuncu, Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi'nde gerçekleştirilen törenin ardından Bakırköy Mezarlığı'ndaki aile kabristanına defnedildi.

Münir Özkul'un hayatından kesitler

- 1937 Sanat hayatına lise yıllarında Bakırköy Ortaokulu'nda başlayan sanatçı, daha sonra Bakırköy Halkevi sahnesinde, "Erkek Güzeli" adlı oyundaki başarısıyla adını duyurdu.
- 1948 Profesyonel olarak oyunculuğa ilk adımını Ses Tiyatrosu'nda sahnelenen "Aşk Köprüsü" ile atmış daha sonra ise Muhsin Ertuğrul yönetiminde olan Küçük Sahne'ye geçti.
- 1950 Sinemalarda ilk kez yer almaya başlamasıyla 'Edi ile Bıldı' ve Balıkçı Güzeli' dönemin dikkat çeken filmlerinden oldu. Dönemin ünlü sanatçılarından olan Sadri Alışık, Cahit Irgat, Nevin Akkaya ve Şükran Güngör gibi isimlerle çalışarak büyük bir ün yakaladı.
- 1955 John Patrick'in "Çayhane" eserlerinin yanı sıra "Bana Çiçek Yollama," "Generalin Aşkı," "Yağmurcu" ve "Godot'yu Beklerken" gibi önemli tiyatro eserlerinde rol aldı.
- 1968 Geleneksel Türk tiyatrosunun son temsilcisi İsmail Hakkı Dümbüllü, Kel Hasan'dan devraldığı 50 yıllık simgesel kavuğu, usta sanatçı Münir Özkul'a devretti.
- 1969 Haldun Taner ile beraber Bizim Tiyatro'yu kurdu.
- 1979 "İbiş'in Rüyası" adlı bir yapımla ilk kez bir televizyon dizisinde rol aldı.
- 1989 Usta Sanatçı simgesel kavuğu, Orta Oyuncular Tiyatro Topluluğu kurucusu Ferhan Şensoy'a bıraktı.
- 1998 Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından "devlet sanatçısı" unvanı verildi.
- 2018 5 Ocak'ta 92 yaşında vefat etti.

Filmlerinden Bazıları

- Ayşecik'le Ömercik
- Boş Çerçeve
- Arım Balım Peteğim
- Seven Ne Yapmaz
- Şoför Nebahat
- 7 Kocalı Hümmüz
- Hayat Sevince Güzel
- Sev Kardeşim
- Hababam Sınıfı
- Mavi Boncuk
- Salak Milyoner
- Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz
- Gülşah
- Ya Ya Ya Şa Şa Şa
- Afife Jale

Tiyatro Oyunları

- Aşkımızın Gemisi Fındık Kabuğu
- Aşk Köprüsü
- Babayığit
- Çayhane
- Fareler ve İnsanlar
- Generalin Aşkı
- Hababam Sınıfı
- İstanbul'u Satıyorum
- Keşanlı Ali Destanı
- Keşanlı Ali Destanı
- Sersem Kocanın Kumaz Karısı
- Soyut Padişah
- Yaz Bekarı
- Yorgun Matador

Ödülleri

- 1967: İlhan İskender Armağanı
- 1972: 9. Altın Portakal Film Festivali
- 1991: İsmail Dümbüllü Ödülü
- 1995: 9. Altın Koza Film Festivali
- 1997: 25. Altın Kelebek Ödülleri
- 1999: Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü, "Muhsin Ertuğrul Tiyatro Emek Ödülü"
- 1999: 36. Altın Portakal Film Festivali, Yıldırım Önal Anı Ödülü
- 2004: 37. Sinema Yazarları Derneği Ödülleri, Onur Ödülü
- 2006: İstanbul Tiyatro Festivali, Onur Ödülü
- 2014: 18. Afife Tiyatro Ödülleri, Muhsin Ertuğrul Özel Ödülü
- 2015: T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü

Gündem

Türkiye Yüzyılı'nda Türkiye eksenli

Binlerce yıllık devlet geleneğimizin bir halkası olan Cumhuriyetimiz, ilk asrını tamamlayarak “Türkiye Yüzyılı” vizyonu ile ikinci asrına dümen kırdı. Ülkemiz demokrasisiyle, ekonomisiyle, artan savunma kapasitesi ve askerî gücüyle, insan kaynağıyla 100 yıl öncesine nazaran çok daha güçlü bir konuma erişti. Gazi Mustafa

Kemal Atatürk’ün “Yurtta Barış, Dünyada Barış” ilkesi doğrultusunda, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, bölgesinde barışın ve istikrarın tesisi için çaba harca-yan, küresel krizlerin çözümünde inisiyatif alan Türkiye; ekonomiden ticarete, güvenlik-ten demokrasiye başarı çitasını yükselterek her alanda daha kararlı ve daha aktif bir ülke

oldu. Kural temelli uluslararası düzenin yok olmaya yüz tuttuğu, uluslararası hukukun işlemez hâle geldiği bir dünyada gündemi belirleyen, gerektiğinde oyun kuran, gerektiğinde oyun bozan etkin ve müessir bir aktör olma konumunu güçlendirdi.

2023 yılı, Cumhuriyetimizin 100. yılı olmasının yanı sıra Türkiye’nin bölgesel

ve küresel ölçekte ağırlığını artırdığı, Orta Doğu'dan Kafkasya'ya, Balkanlar'dan Asya'ya ve Afrika'ya nüfuzunu gösterebildiği bir yıl oldu. İnsanlığın gündemini meşgul eden krizlerin kahir ekseriyeti ülkemizin yakın çevresinde vuku bulmasına rağmen Türkiye ekonomik, askerî, diplomatik ve istihbari alandaki başarılarıyla adından söz ettirdi. Küresel sınamaların eskiye oranla büyük ölçüde arttığı bir dönemde Türkiye, devletimizin ve milletimizin bütünlüğünü, güvenliğini ve refahını güçlendirmeyi hedeflerken aynı zamanda komşuluk hukukunun bir gereği olarak bölgesinde barış ve istikrar ikliminin yeniden tesis edilmesi için uğraş verdi. Çözüm odaklı, girişimci ve çok boyutlu diplomasisini Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde sürdüren ülkemiz bu çerçevede güvenilir bir aktör olarak itilafların çözümü için aktif rol üstlendi. Tüm yakıcılığıyla devam etmekte olan Rusya-Ukrayna Savaşı'nda ve İsrail'in Filistin'e yönelik hiçbir ölçüt ve ölçeğe sığmayan orantısız güç kullanımını içeren saldırılarında Türkiye aynı tutumla hareket etti. Küresel barışı ve güvenliği sağlamakla mükellef uluslararası kuruluşların sorun çözme kabiliyetlerinin olmadığı Filistin-İsrail çatışmasıyla tekrar aşikâr olurken, Türkiye'nin Birleşmiş Milletler'de reform yapılması yönündeki çağrı ve çabalarının haklılığı bir kez daha ortaya çıktı.

Küresel güç rekabetinin tam merkezindeki bir bölgede yer alması hasebiyle âdeta bir ateş çemberiyle kuşatılmış olan ülkemiz, tüm olumsuz koşullara rağmen masada ve sahada güçlü Türkiye iddiasını günbegün gerçeğe dönüştürdü. Hayata geçirdiği her politikayı tamamen Türkiye eksenli olarak belirledi. Türkiye'nin menfaatleri doğrultusunda kimin ne tepki vereceğine aldırış etmeden ulusal çıkarlarını gerçekleştirmenin peşinde oldu. Devletimiz Türkiye eksenli doğrultusundaki faaliyetleriyle küresel satranç tahtasındaki müessir güç konumunu günden güne pekiştirdi. Cumhuriyetimizin 100. yılına kavuşmanın heyecanını yaşadığımız 2024 yılında da ülkemiz daha adil bir dünya inşa etmenin gayretinde olacaktır.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Diplomasi Trafiği

6 Ocak 2024

ABD

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken'i kabul etti. Vahdettin Köşkü'nde gerçekleşen kabulde, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) Başkanı İbrahim Kalın ve ABD'nin Ankara Büyükelçisi Jeffry Flake de hazır bulundu.

16 Ocak 2024

Japonya

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Japonya Dışişleri Bakanı Kamikawa Yoko'yu kabul etti. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde basına kapalı gerçekleştirilen kabulde, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan da yer aldı.

17 Ocak 2024

Endonezya, Venezuela, Kanada

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan; Endonezya Büyükelçisi Achmad Rizal Purnama, Venezuela Büyükelçisi Freddy Eduardo Molina Gutierrez ve Kanada Büyükelçisi Kevin David Hamilton'ı Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti. Kabulde, Endonezya, Venezuela ve Kanada büyükelçileri, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a güven mektuplarını sundu. Büyükelçiler kabulde, ailelerini ve bazı büyükelçilik mensuplarını Cumhurbaşkanı Erdoğan'a takdim etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, büyükelçiler ve beraberindekilerle hatıra fotoğrafı çekti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, daha sonra Endonezya Büyükelçisi Purnama, Venezuela Büyükelçisi Gutierrez ve Kanada Büyükelçisi Hamilton'ı makamında ayrı ayrı kabul etti.

20 Ocak 2024

İtalya

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İtalya Başbakanı Giorgia Meloni'yi Vahdettin Köşkü'nde kabul etti.

20 Ocak 2024

Uluslararası Demokratlar Birliği Kongresi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Uluslararası Demokratlar Birliği Kongresi'ne video mesaj gönderdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Uluslararası Demokratlar Birliği Kongresi'ne gönderdiği video mesajda, "Avrupa'da pek çok tehdidin tırmandığı bir dönemde birliğimizin öncelikli görevi demokrasi ve hukuktan sapmadan, Avrupalı Türklerin hakkını ve çıkarını sonuna kadar savunmaktır." ifadelerini kullandı.

23 Ocak 2024

Avusturya, Tunus, Singapur, Portekiz

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Avusturya Büyükelçisi Gabriele Juen, Tunus Büyükelçisi Ahmed Ben Sghaier, Singapur Büyükelçisi Li Peng Kok ve Portekiz Büyükelçisi Maria Virginia Mendes Da Silva Pina'yı kabul etti. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki kabulde büyükelçiler, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a güven mektuplarını sundu. Bazı büyükelçilik mensuplarını takdim eden büyükelçiler, Cumhurbaşkanı Erdoğan ile hatıra fotoğrafı çekti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, daha sonra Avusturya Büyükelçisi Juen, Tunus Büyükelçisi Sghaier, Singapur Büyükelçisi Kok ve Portekiz Büyükelçisi Pina ile ayrı ayrı görüştü.

24 Ocak 2024 İran

Türkiye-İran Yüksek Düzeyli İş Birliği Konseyi'nin sekizinci toplantısı vesilesiyle Türkiye'ye ziyarette bulunan İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde resmî törenle karşılandı.

Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde gerçekleştirilen toplantı ve iş birliği anlaşmalarının imza töreninin ardından Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi ile ortak basın toplantısı düzenledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, basın toplantısında İran'la ilişkilerin karşılıklı güven ve müşterek menfaatler temelinde derinleştirilmesine önem verildiğini ve gerçekleştirilen görüşmeyle bu iradenin bir kez daha teyit edildiğini ifade etti.

Ziyaret kapsamında Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde düzenlenen Türkiye-İran İş Forumu'na İran Cumhurbaşkanı Reisi ile birlikte katılan Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptığı konuşmada, "Bölgemizde güvenlik, istikrar ve refahın hâkim kılınmasında, bölgesel sahiplenme ve iş birliğinin önemi vazgeçilmezdir. Dolayısıyla, iki büyük bölgesel güç olan Türkiye ve İran, refah, kalkınma ve istikrar için aralarındaki iktisadî iş birliğini mutlaka ilerletmelidir. Bu anlayışla, geçmişte İran'la ortaya koyduğumuz 30 milyar dolarlık ticaret hedefine ulaşma kararlılığımızı devam ettiriyoruz." dedi.

26 Ocak 2024 İngiltere

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İngiltere Dışişleri Bakanı David Cameron'ı Vahdettin Köşkü'nde kabul etti.

1 Türkiye Elektrik İletim AŞ (TEİAŞ) ile İran Şebeke Yönetim Şirketi (IGMC) Arasında İşletme Anlaşması

3 Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Kültür ve İslami İrşad Bakanlığı Arasında Medya ve İletişim Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı

5 Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile İran Bilim ve Teknolojiden Sorumlu Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı Arasında Bilimsel, Endüstriyel Ve Teknolojik İşbirliği Mutabakat Zaptı

7 Türkiye Cumhuriyeti Polis Akademisi Başkanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Amin Polis Üniversitesi Arasında Mutabakat Muhtırası

9 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Silahlı Uçuş Güvenlik Görevlisi Görevlendirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptı

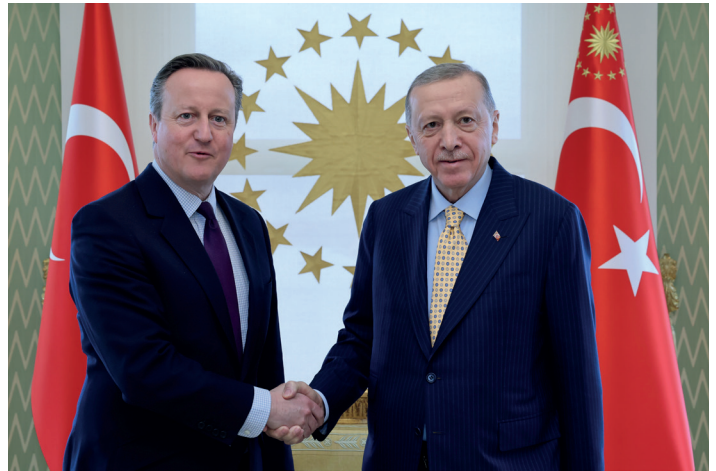
2 Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Serbest Ticaret, Endüstriyel ve Özel Ekonomik Bölgeler Yüksek Kurulu Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı

4 Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Yol ve Şehircilik Bakanlığı Arasında Demiryolu Taşımacılığına İlişkin Çerçeve Anlaşması

6 Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Kültür ve İslami İrşad Bakanlığı Arasında 2025 Karşılıklı Kültür Yılına İlişkin İşbirliği Niyet Bildirgesi

8 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimine İlişkin Mutabakat Zaptı

10 Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Petrol Bakanlığı Arasında Enerji Sektöründe İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Telefon Diplomasisi

3 Ocak 2024
İran Cumhurbaşkanı
İbrahim Reisi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan görüşmede Reisi'ye, Kirman'da meydana gelen terör saldırısı nedeniyle başsağlığı dileklerini iletti. Sivilleri hedef alan terör saldırısını kınadığını dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin terörle mücadelede İran'ın yanında olduğunu söyleyerek İran halkına kayıpları nedeniyle sabır temenni etti. Görüşmede Cumhurbaşkanı Erdoğan, İran'a terörle mücadelede ortak hareket etme çağırısını yineledi. İran Cumhurbaşkanı Reisi'nin planlanan Türkiye ziyaretinin ileri bir tarihe ertelenmesi de görüşmede kararlaştırıldı.

5 Ocak 2024
Ukrayna Devlet Başkanı
Volodimir Zelenskiy

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy ile telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Ukrayna-Rusya savaşı başta olmak üzere bölgesel ve küresel konuların ele alındığı görüşmede, Türkiye'nin hem Ukrayna'da hem de Filistin topraklarında akan kanın durması ve kalıcı barışın sağlanması için yoğun gayret gösterdiğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ukrayna'da barışın sağlanması için Türkiye'nin kolaylaştırıcı rolünü üstlenmeye ve barış görüşmelerine ev sahipliği yapmaya hazır olduğunu ifade etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, tahıl koridorunun yeniden yapılandırılarak işler hâle gelmesinin önemli olduğunu ve bunun için diplomatik temasları sürdürdüğünü söyledi. Görüşmede Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ukrayna'da bir an önce ateşkesin sağlanıp barış için kapı aralanması gerektiğini belirtti.

5 Ocak 2024
Somali Cumhurbaşkanı
Hasan Şeyh Mahmud

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Somali Cumhurbaşkanı Hasan Şeyh Mahmud ile telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmede Türkiye-Somali ilişkileri, terörle mücadele, küresel ve bölgesel meseleler ele alındı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede, Türkiye'nin terörle mücadelesinde Somali'nin yanında olduğunu, iki ülke arasındaki iş birliklerinin artarak devam edeceğini ifade etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Somali ile Etiyopya arasındaki kaygı verici gerilimin Somali'nin toprak bütünlüğü temelinde sona ermesi gerektiğini dile getirdi.

14 Ocak 2024
Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Devlet Başkanı Şeyh Muhammed Bin Zayid Al Nahyan

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Devlet Başkanı Şeyh Muhammed Bin Zayid Al Nahyan ile telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmede Al Nahyan, askerlerimize yönelik terör saldırısı nedeniyle başsağlığı dileklerini Cumhurbaşkanı Erdoğan'a iletti.

26 Ocak 2024
NATO Genel Sekreteri
Jens Stoltenberg

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmede, küresel ve bölgesel meseleler ve Türkiye'nin İsveç'in NATO üyeliğine verdiği onay ele alındı.

Diplomasi
Dünden bugüne
Türkiye-İran
ilişkileri

Cumhurbaşkanı Atatürk ve konuğu
İran Şahı Rıza Pehlevi ile 26 Haziran
1934'te Gülcemal Vapuru'nda.

Kökleri Hun ve Göktürk Devletleri dönemine kadar uzanan Türk-Fars ilişkileri, çeşitli evrelerden geçerek cumhuriyet dönemine değin kesintisiz olarak süregelmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının dünyaya anti-empyralist ve bağımsızlığı korumadan yana verdiği mesajlar, İran'da milliyetçi, anti-empyralist bir subay olan ve 1921'de başbakanlık koltuğuna oturan Rıza Han'la dostane ilişkilerin kurulmasına zemin hazırlamıştır.

22 Nisan 1926 tarihinde imzalanan "Türkiye-İran Dostluk ve Güvenlik Anlaşması"yla taraf ülkelerin birbirinin toprak bütünlüğünü tanıması ve ardından 23 Ocak 1932 tarihinde Tahran'da imzalanan "Türkiye-İran Sınır Anlaşması", bugün Türkiye ile İran arasındaki siyasi ve ekonomik ilişkilerin temelini Cumhuriyetin erken döneminde oluşturmuştur.

Son 20 yılda Türkiye ile İran arasındaki ilişkiler, bu derin tarihi ve siyasi geçmişten aldığı güçle devam etmiştir. Bu noktada, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2004 yılı Tahran ziyareti, Türkiye ile İran arasındaki iş birliği açısından önem taşımaktadır. Erdoğan'ın ziyareti sırasında güvenlik ve iş birliği anlaşması imzalanmış ve bu anlaşmaya göre Tahran Hükûmeti, PJAK ve PKK'nin terör örgütü olduğunu açıklamıştır. Ayrıca iki ülke arasındaki sınır güvenliğine saygı gösterilmesi ve genelkurmay düzeyinde bir toplantı yapılması da bu görüşme sonucu kararlaştırılmıştır.

Türkiye ile İran arasındaki önemli gelişmelerden biri terör örgütleriyle mücadele, bir diğer önemli gelişme ise Ankara'da gerçekleştirilen "12. Türkiye-İran Yüksek Güvenlik Konseyi Toplantısı" olmuştur. Ana gündemi, iki ülke arasındaki mevcut iş birliklerini genişletmek olan bu konsey toplantısında alınan kararlar; organize suç, uyuşturucu kaçakçılığı, sınır güvenliği ve terör örgütleriyle mücadelede iki ülkenin ortak hareket sahasını derinleştirmiştir.

Türkiye-İran Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi 8. Toplantısı

Türkiye, 2013 yılında göreve başlayan Hasan Ruhani yönetimine olumlu yaklaşımda bulunmuş ve İran yönetimiyle bölgesel konularda çoğunlukla ortak bir tutum sergilemiştir. Bu doğrultuda Ruhani'nin iktidara gelişinden 6 ay sonra, 28-29 Ocak 2014 tarihlerinde, Recep Tayyip Erdoğan başbakan olarak İran'ın başkenti Tahran'a resmî bir ziyarette bulunmuş, bu ziyaret ikili ilişkilerin geliştirilmesi konusunda büyük bir beklenti oluşturmuştur. Nitekim ziyaret sırasında Başbakan Erdoğan ve Cumhurbaşkanı Ruhani, "Türkiye-İran Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi"nin kurulmasına dair ortak bir "Mutabakat Zaptı" imzalamışlardır. Son 10 yılda gerçekleşen "Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi Toplantıları", iki ülkenin siyasî ve ekonomik alanlarda aldığı kararlarda belirleyici olmuştur.

İlki 9 Haziran 2014 tarihinde Ankara'da gerçekleşen "Türkiye-İran Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi Toplantısı"na, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani başkanlık etmiştir. Toplantı bitiminde yayımlanan ortak bildiride iki ülkenin ilişkilerini uluslararası hukuk ve karşılıklı çıkarlara dayalı iyi komşuluk ilişkileri temelinde, ortak ilgi alanlarında güçlendirmeye hazır oldukla-

rının altı çizilmiştir. Ayrıca taraf iki ülke, bölgelerindeki halkların refah düzeyini ileri taşıyacak ve bölgesel istikrarın geliştirilmesine katkıda bulunacak olan ekonomik ve ticarî ilişkilerin geliştirilmesinin önemini vurgulamıştır.

Belirli aralıklarla düzenlenen konsey toplantıları, Türkiye ile İran arasındaki ilişkilerin gelişmesine önemli katkılar sunmuştur. "Türkiye-İran Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi Toplantıları"nın ikincisi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın İran ziyareti sırasında 7 Nisan 2015 tarihinde Tahran'da; üçüncüsü Cumhurbaşkanı Ruhani'nin 16 Nisan 2016 tarihinde ülkemizi ziyareti vesilesiyle Ankara'da; dördüncüsü 4 Ekim 2017 tarihinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın İran'ı ziyareti vesilesiyle Tahran'da; beşincisi Cumhurbaşkanı Ruhani'nin 20 Aralık 2018 tarihinde ülkemizi ziyareti sırasında Ankara'da, altıncısı salgın koşulları nedeniyle 8 Eylül 2020 tarihinde video konferans aracılığıyla, yedincisi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın İran'ı ziyareti vesilesiyle 19 Temmuz 2022 tarihinde Tahran'da ve sonuncusu 24 Ocak 2024 tarihinde İran Cumhurbaşkanı Reisi'nin Türkiye'yi ziyareti sırasında Ankara'da yapılmıştır.

2022 yılında Cumhurbaşkanı Erdoğan ve İran Cumhurbaşkanı Reisi'nin eş başkanlığında gerçekleştirilen toplantı sonrasında yayımlanan ortak bildiri, iki ülkenin siyasî ve ekonomik meselelerde geliştirdiği ortak yaklaşımların en önemli göstergelerinden biri olmuştur. Bu bildiriyle Türkiye ve İran, ikili ve bölgesel düzeyde terörün her türüne ve biçimine karşı güçlü siyasî iradeye dikkat çekmiş, iyi komşuluk ilişkilerini vurgulamış ve ekonomik ilişkilerin artırılması noktasında yeni imkânların varlığına dikkat çekmiştir.

İyi komşuluk ilişkileri, teröre karşı ortak duruş ve ekonomik iş birliklerinin artırılmasına yönelik hazırlanan bu ortak bildiri, 1 Ocak 2024 tarihinde İran'ın Kırman şehrinde gerçekleşen terör saldırısıyla önemini bir kez daha göstermiştir. Terör saldırısının hemen sonrasında İran Cumhurbaşkanı Reisi ile bir telefon görüşmesi gerçekleştiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, sivilleri hedef alan terör saldırısını kınamış, Türkiye'nin terörle mücadelede İran'ın yanında olduğunu belirtmiştir. Görüşmede, Cumhurbaşkanı Erdoğan, İran'a terörle mücadelede ortak hareket etme çağrısını yinelemiştir.

1932

22 Nisan 1926 “Türkiye–İran Dostluk ve Güvenlik Anlaşması” imzalanarak taraf ülkelerin birbirinin toprak bütünlüğünü tanıdı.

23 Ocak 1932 Tahran’da imzalanan “Türkiye–İran Sınır Anlaşması”, bugün Türkiye ile İran arasındaki siyasî ve ekonomik ilişkilerin temelini oluşturdu.

29 Temmuz 2004 Dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Tahran ziyareti, Türkiye ile İran arasındaki iş birliği açısından önem taşımaktadır. Erdoğan’ın ziyareti sırasında güvenlik ve iş birliği anlaşması imzalanmış ve bu anlaşmaya göre Tahran Hükûmeti, PJAK ve PKK’nin terör örgütü olduğunu açıklamıştır. Ayrıca iki ülke arasındaki sınır güvenliğine saygı gösterilmesi ve genelkurmay düzeyinde bir toplantı yapılması da bu görüşme sonucu kararlaştırılmıştır.

14 Nisan 2008 Ankara’da gerçekleştirilen “12. Türkiye–İran Yüksek Güvenlik Konseyi Toplantısı” iki ülke arasındaki mevcut iş birliklerini genişletmek olan bu konsey toplantısında alınan kararlar; organize suç, uyuşturucu kaçakçılığı, sınır güvenliği ve terör örgütleriyle mücadelede iki ülkenin ortak hareket sahasını derinleştirmiştir.

28–29 Ocak 2014 Recep Tayyip Erdoğan başbakan olarak İran’ın başkenti Tahran’a resmî bir ziyarette bulundu. “Türkiye–İran Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi”nin kurulmasına dair ortak bir “Mutabakat Zaptı” imzalandı.

9 Haziran 2014 Ankara’da gerçekleşen “Türkiye – İran Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi Toplantısı”na, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani başkanlık etmiştir. Toplantı bitiminde yayımlanan ortak bildiride iki ülkenin ilişkilerini uluslararası hukuk ve karşılıklı çıkarlara dayalı iyi komşuluk ilişkileri temelinde, ortak ilgi alanlarında güçlendirmeye hazır olduklarının altı çizilmiştir. Ayrıca taraf iki ülke, bölgelerindeki halkların refah düzeyini ileri taşıyacak ve bölgesel istikrarın geliştirilmesine katkıda bulunacak olan ekonomik ve ticarî ilişkilerin geliştirilmesinin önemini vurgulamıştır.

2022

2018

Türkiye – İran Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi Toplantıları

9 Haziran 2014 İlki İran Cumhurbaşkanı Ruhani’nin Türkiye’yi ziyareti sırasında Ankara’da;

7 Nisan 2015 İkincisi Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın İran ziyareti sırasında Tahran’da;

16 Nisan 2016 Üçüncüsü Cumhurbaşkanı Ruhani’nin ülkemizi ziyareti vesilesiyle Ankara’da;

4 Ekim 2017 Dördüncüsü tarihinde Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın İran’ı ziyareti vesilesiyle Tahran’da;

20 Aralık 2018 Beşincisi Cumhurbaşkanı Ruhani’nin ülkemizi ziyareti sırasında Ankara’da;

8 Eylül 2020 Altıncısı salgın koşulları nedeniyle videokonferans aracılığıyla;

19 Temmuz 2022 Yedincisi Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın İran’ı ziyareti vesilesiyle Tahran’da;

24 Ocak 2024 Sekizincisi İran Cumhurbaşkanı Reisi’nin Türkiye’yi ziyareti sırasında Ankara’da yapılmıştır.

2014

İletişim Trablus İletişim Forumu

Geçtiğimiz yıl Türkiye ve Kuzey Afrika ülkelerinde birçok insanın hayatını kaybetmesine neden olan deprem, sel ve yangın felaketleri; afet sonrası dönemde kriz iletişiminin stratejik önemini bir kez daha ortaya koymuştur.

2023 yılı Aralık ayında “Afet ve Kriz İletişimi” temalı “Trablus İletişim Forumu”, afet sonrası dönemde ulusal ve uluslararası etkin kriz iletişim yöntemlerinin değerlendirilmesi amacıyla Libya’nın başkenti Trablus’ta düzenlenmiştir.

Trablus İletişim Forumu’nda konuşan, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Fahrettin Altun, hem Türkiye’nin hem de Libya’nın 2023 yılında binlerce kişinin hayatını kaybetmesine neden olan ciddi doğal afetlerle karşı karşıya kaldığının altını çizmiştir.

Türkiye’nin Libya halkının acılarını hafifletme konusunda Libya’ya olan desteğini teyit eden Altun, Trablus Forumu’nun afet ve kriz iletişimi açısından son derece verimli geçmesi temennisinde bulunmuştur.

Konuşmasında Türkiye ile Libya arasındaki tarihsel ve güncel siyasal ilişkilerin önemine değinen Altun, Türkiye’nin Libya ile bağlarını güçlendirme konusundaki kararlılığını yinelemiş ve bu bağlamda iki ülke arasında 2022 yılında imzalanan, medya ve iletişim alanlarında iş birliği anlaşmasını içeren mutabakat zaptına vurgu yapmıştır.

Fahrettin Altun
@fahrettinaltun

Dost ve kardeş ülke Libya ile tarihi ve kültürel manada çok köklü ilişkilerimiz bulunmaktadır. Bu kapsamda geçtiğimiz yıl Libya ile Medya ve İletişim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı’na imza atmış ve ilişkilerimizi bu alanda da derinleştirmiştik.

Biz Türkiye olarak önümüzdeki süreçte de hiç tereddüt etmeden Libya’lı kardeşlerimizin yanında olmaya, yaralarını sarmaya ve onları desteklemeye devam edeceğiz.

Trablus İletişim Forumu vesilesiyle Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti’nin de “Afet ve Kriz İletişimi” konusuna büyük bir önem verdiğini bilmek, Libya halkı adına bizleri ziyadesiyle memnun etmektedir.

Türkiye olarak, gerek ulusal gerekse uluslararası alanda doğal afetler ve diğer insani krizlere karşı daha dirençli, daha dayanıklı bir toplumun inşası için çalışmayı sürdüreceğiz.

Afet ve Kriz İletişimi temasıyla düzenlenen “Trablus İletişim Forumu”nun hayırlara vesile olmasını diliyorum.

ÖÖ 10:30 - 26 Ara 2023 - 43,3 B Görüntülenme

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin sınır ötesi operasyonları, kahraman Türk askerinin üstün yetenek ve fedakârlıklarıyla her türlü terör unsuruna karşı etkin bir biçimde sürdürülmektedir.

Güvenlik

Sınır ötesi operasyonlar

Türkiye Cumhuriyeti, iç ve dış terör tehditlerine karşı kesin-
tisiz mücadele anlayışıyla, bölgesel huzur ve barışın tesisi için sınır ötesi askerî operasyonlarını on yıllar boyunca kararlılıkla sürdürmüştür. Bu doğrultuda, terör unsurlarının Suriye ve Irak üzerinden Türkiye'ye sızma girişimlerinin önlenmesi ve terör koridorlarının engellenmesi hedefiyle yürütülen bu operasyonlar sayesinde tüm terör unsurlarıyla etkin bir biçimde mücadele edilmiştir. Türk ordusunun sınır güvenliğini sağlamak amacıyla terör unsurlarına karşı 1980'li yıllarda başlattığı ve "Sü-
pürge, Çelik, Atmaca, Tokat, Şafak" ve benzeri birçok hava ve kara harekâtıyla 1990'lı yıllarda da etkin bir biçimde yürüttüğü sınır ötesi operasyonlar; binlerce yıllık devlet aklı ve ordu millet anlayışının sonucu olarak bugün de kahraman Türk askerinin büyük özverisiyle devam etmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin bu doğrultuda, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 51'inci maddesinden kaynaklanan meşru müdafaa hakkı kapsamında, güvenli-

ğini tehdit eden terör unsurlarına karşı sınır ötesi mücadelesi yakın dönemde tekrar yoğunlaşmış, 2016 yılında Fırat Kalkanı, 2018 yılında Zeytin Dalı, 2019 yılında Barış Pınarı ve 2020 yılında başlatılan Bahar Kalkanı Harekâtlarıyla Suriye sınırından yönelen hain saldırılar bertaraf edilmiştir. Türk Silahlı Kuvvetleri, Suriye'nin kuzeyinde yürüttüğü Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı hareketleri ile geçtiğimiz 8 yılda 17.000'i aşkın teröristi etkisiz hâle getirmiştir.

Benzer bir biçimde 2019 yılında başlatılan "Pençe Serisi Operasyonlar", Irak sınırından gelen terör tehditlerine geçit vermemiştir. Pençe Serisi Operasyonlar sonucunda bugüne kadar 831'i aşkın terörist etkisiz hâle getirilmiş, 1281 adet çeşitli silah ele geçirilmiş, 1812 adet EYP imha edilmiş ve 1407 terörist üssü mağara kullanılmaz hâle getirilmiştir.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin sınır ötesi operasyonları, kahraman Türk askerinin üstün yetenek ve fedakarlıklarıyla her türlü terör unsuruna karşı etkin bir biçimde sürdürülmektedir.

TÜRKİYE
YÜZYILI

Dünya
Dünya gündemi
kronolojisi

1 Ocak 2024

• Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Etiyopya, İran, Mısır ve Suudi Arabistan BRICS'e resmen üye oldu. Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika'nın üye olduğu grubun sayısı böylece 10'a yükseldi.

• Etiyopya, Somali'den bağımsızlık talep eden Somaliland ile bir mutabakat zaptı imzaladı. Denizle bağlantısı olmayan Etiyopya mutabakata göre Somaliland'da 20 kilometrelik bir kıyı şeridi kiralama hakkı kazandı.

3 Ocak 2024

• Devrim Muhafızları Kudüs Gücü Komutanı Kasım Süleymani'nin mezarı yakınında gerçekleştirilen iki ayrı bombalı terör saldırısında 103 kişi hayatını kaybederken 146 kişi yaralandı. Süleymani'yi anma töreni sırasında vukubulan saldırıları Irak Şam İslam Devleti (İŞİD) üstlendi.

8 Ocak 2024

• Birleşmiş Milletler Yakın Doğu'daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı (UNRWA), 7 Ekim'den bu yana İsrail tarafından Gazze Şeridi'ne yönelik gerçekleştirilen saldırılar nedeniyle 1,9 milyon kişinin yerinden edildiğini bildirdi.

10 Ocak 2024

• Uluslararası Adalet Divanında (UAD) Güney Afrika Cumhuriyeti'nin İsrail aleyhine açtığı "soykırım" davasındaki ihtiyati tedbir taleplerine ilişkin duruşmalar başladı.

• Ürdün Kralı 2. Abdullah, Mısır Cumhurbaşkanı Abdülfettah es-Sisi ve Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas Akabe'de bir araya geldi. Gerçekleştirilen Zirve'de Gazze Şeridi sakinlerinin yerinden edilmesine yönelik her türlü karara karşı çıktığı ve iki devletli çözüm planına sadık kalındığı vurgulandı.

11 Ocak 2024

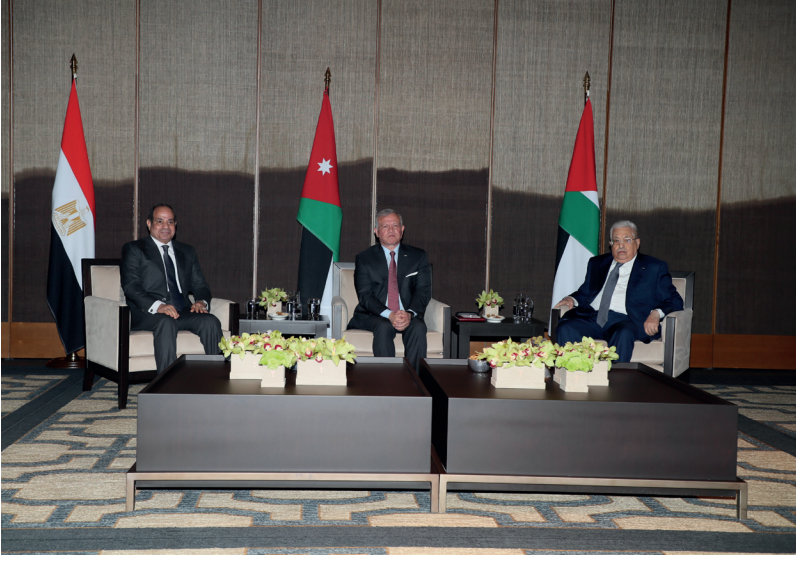
• Uluslararası Adalet Divanı'nda (UAD) "soykırım yapmak" ve "1948 Soykırım

1 Ocak 2024 BRICS'e üye ülke sayısı 10'a yükseldi.

3 Ocak 2024 Devrim Muhafızları Kudüs Gücü Komutanı Kasım Süleymani'nin anma töreninde terör saldırısı gerçekleştirildi.

10 Ocak 2024 Ürdün Kralı 2. Abdullah, Mısır Cumhurbaşkanı Abdülfettah es-Sisi ve Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas Akabe'de bir araya geldi.

12 Ocak 2024 ABD ve İngiliz savaş uçakları Yemen'de bazı noktalara hava saldırısı düzenledi.

11 Ocak 2024 Uluslararası Adalet Divanı (UAD)

Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılmasına İlişkin Sözleşme'yi İhlal Etmek" suçlamasıyla Güney Afrika tarafından İsrail aleyhine açılan davaya Arap Birliği tam destek verdiğini açıkladı.

- İngiltere menşei uluslararası yardım kuruluşu Oxfam, İsrail'in Gazze'ye saldırılarında günlük ortalama 250 kişinin öldürüldüğünü ve bu sayının 21. yüzyıldaki tüm büyük çatışmalardan daha yüksek olduğunu açıkladı.
- Yemen'deki Husilerin Kızıldeniz'deki saldırılarının acilen sonlandırılmasına yönelik Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) karar tasarısı 11 "evet" ve 4 "çekimser" oyla kabul edildi.

12 Ocak 2024

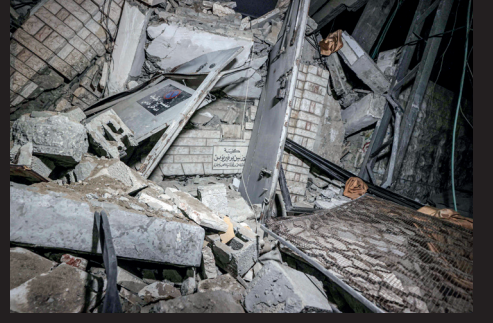
- ABD ve İngiliz savaş uçakları Yemen'in Sana, Hudeyde ve Taiz kentlerinde bazı noktalara hava saldırısı düzenledi.

- Myanmar ordusunun, Çin'in arabuluculuğunda Myanmar Ulusal Demokratik İttifak Ordusu (MNDAA), Arakan Ordusu ve Ta'ang Ulusal Kurtuluş Ordusu'ndan silahlı gruplardan oluşan "Üç Kardeşler İttifakı" ile ateşkese vardı.

13 Ocak 2024

- Namibya, Berlin hükümetinin Uluslararası Adalet Divanı'nda İsrail'i savunmasını eleştirerek, "Almanya'nın, ahlâki olarak Birleşmiş Milletler Soykırım Sözleşmesi'ne bağlılığını ifade edemeyeceğini" bildirdi. Namibya Cumhurbaşkanlığından yapılan açıklamada, Almanya'nın 20. yüzyılın ilk soykırımını Namibya topraklarında yaptığı, halen bu suçun sorumluluğunu tam olarak üstlenmediği belirtildi.

- Uluslararası Ceza Mahkemesinin (UCM), İsrail'in Gazze dâhil Filistin topraklarında gazetecilere yönelik suçlarını da soruşturacağı bildirildi. Paris merkezli Sınır Tanımayan Gazetecilerden yapılan açıklamada, örgütün başvurusuyla UCM Başsavcısı Karim Han'ın, Filistin topraklarındaki ihlallerle ilgili soruşturmaya, gazetecilere karşı işlenen suçların da dâhil olacağına güvencesini verdiği belirtildi.

12 Ocak 2024 Dünya genelinde çocukların yaşam koşullarını iyileştirmeyi amaçlayan uluslararası yardım kuruluşu Save the Children, 7 Ekim'den bu yana düzenlediği saldırılarla İsrail'in Gazze Şeridi'ndeki çocukların yüzde 1'ini öldürdüğünü ve ölen çocuk sayısının 10 bini aştığını belirtti.

17 Ocak 2024 Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütü (IOM) Genel Direktörü Amy Pope

18 Ocak 2024 Pakistan Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Mumtaz Zahra Baloch

14 Ocak 2024

- Suriye'nin Deyrizor ilinde, İran destekli terörist gruplar ABD ordusunun konuşlandığı üsse roketlerle saldırıda bulundu. Yerel kaynaklardan edinilen bilgiye göre, Deyrizor'da Fırat Nehri'nin batı yakasındaki İran destekli gruplar, ABD güçlerinin konuşlandığı Koniko Gaz Tesisi'ndeki üsse roketlerle saldırdı.

- Yarım asırdan fazladır tahtta olan Danimarka Kraliçesi 2. Margrethe, oğlu Prens Frederik'e yol açmayı planladığını duyurmasının ardından tahttan çekildi.

15 Ocak 2024

- Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından düzenlenen operasyonlarla Irak ve Suriye'de PKK/PYD'ye ait hedefler vurularak 77 terörist etkisi hâle getirildi.

17 Ocak 2024

- BM Soykırımın Önlenmesi Özel Danışmanı Alice Wairimu Nderitu Birleşmiş Milletler'in (BM), 1995'te Bosna Hersek'teki savaş sırasında Boşnak nüfusa yapılan Srebrenitsa soykırımının inkar edilmesi ve savaş suçlularının yüceltilmesinden derin endişe duyduğunu bildirdi.

- Birleşmiş Milletler (BM) Uluslararası Göç Örgütü (IOM) Genel Direktörü Amy Pope, Nisan 2023'ten bu yana ordu ile Hızlı Destek Kuvvetleri (HDK) arasında devam eden çatışma nedeniyle 7,7 milyondan fazla kişinin zorla yerinden edildiğini belirtti.

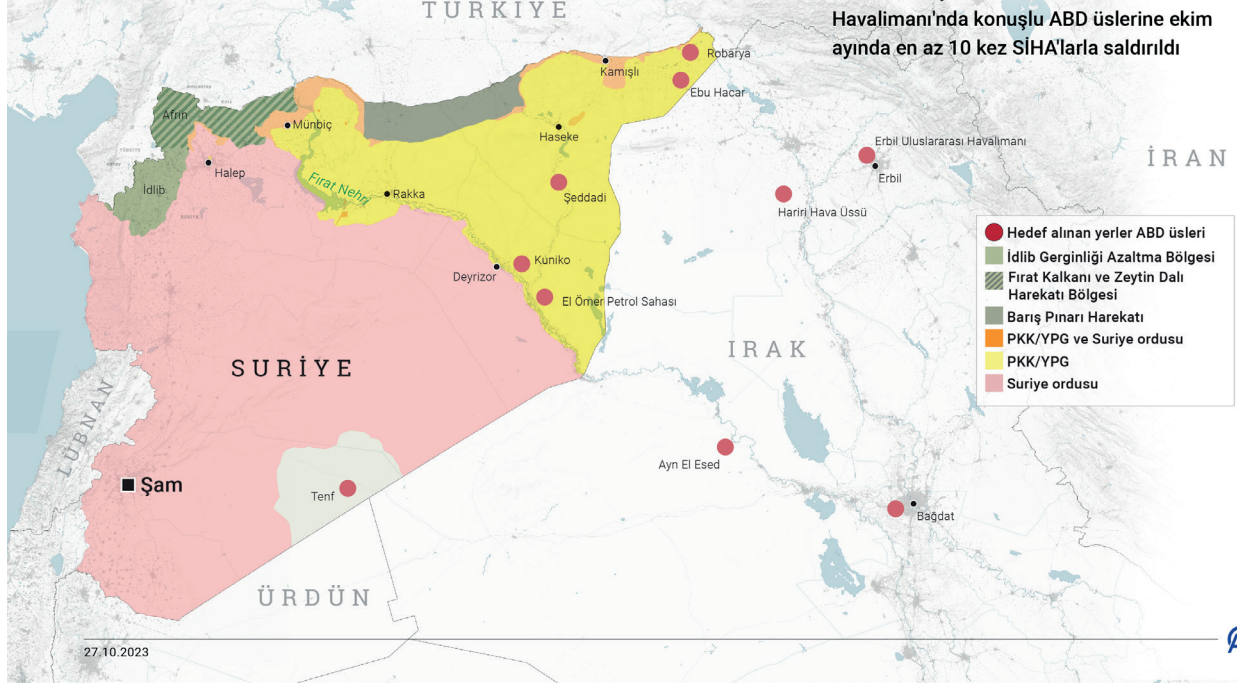
- Husilere bağlı Yemen Silahlı Kuvvetleri Aden Körfezi'nde Amerikan gemisi Ginko Picardie'ye uygun sayıda deniz füzesi ile hedefleme operasyonu gerçekleştirdiğini ve hedefi doğrudan vurduğunu bildirdi.

18 Ocak 2024

- Ukrayna'ya Taurus füzeleri gönderilmesini içeren önerge Almanya'da hükûmeti oluşturan Sosyal Demokrat Parti (SPD), Yeşiller ve Hür Demokrat Parti (FDP) oylarıyla reddedildi.

- Pakistan Dışişleri Bakanlığı İran'ın Sistan-Beluçistan eyaletinde "teröristlerin saklandıkları yerlere" yönelik bir dizi hassas askerî saldırı gerçekleştirildiğini ve istihbarata dayalı operasyon sırasında çok sayıda "teröristin" öldürüldüğünü açıkladı.

ABD'nin Suriye ve Irak'taki üslerine saldırılar, İsrail saldırılarına paralel arttı

18 Ocak 2024 ABD'nin Irak ve Suriye'deki üslerine saldırılar

Suriye'de ABD'nin 8 üssü, son 10 günde karadan karaya atış yapılan silahlar ve aidiyeti bilinmeyen SIHA'larla 9 kez hedef alındı

Irak'ta Ayn el-Esed Askeri Üssü, Harir Hava Üssü, Victory Askeri Üssü ve Erbil Uluslararası Havalimanı'nda konuşlu ABD üslerine ekim ayında en az 10 kez SIHA'larla saldırıldı

• ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon), 17 Ekim 2023'ten bu yana Irak ve Suriye'deki ABD güçlerine yönelik toplam 140 saldırı gerçekleştirildiğini bunların 57'sinin Irak'ta, 83'ünün de Suriye'de olduğunu açıkladı.

19 Ocak 2024

• ABD Merkez Kuvvetler Komutanlığı (CENTCOM) Yemen'deki İran yanlısı Husilerin kontrol ettiği bölgede 2 gemi savar füze rampasını vurduğunu bildirdi.

• BM Cenevre Ofisinin BM İnsanî İşler Koordinasyon Ofisi (OCHA) verilerine dayanarak yaptığı açıklamada 2023-12 Ocak 2024 tarihlerinde Doğu Kudüs dâhil Batı Şeria'da 88'i çocuk 344 Filistinlinin öldürüldüğü, bu senenin Batı Şeria'daki Filistinliler için en ölümcül yıl olduğu belirtildi.

26 Ocak 2024

• Uluslararası Adalet Divanı Gazze'deki felaket boyutundaki insanî durumun, tedbir kararı vermesini gerektirecek düzeyde "acil tehlike" teşkil ettiğine hükmederek İsrail hakkında 15'e 2 oyla ihtiyati tedbir kararı verdi. Güney Afrika'nın başvurusunun kabul edilmesiyle soykırım suçuyla yargılanacak olan İsrail'in duruşması Lahey'de görülecek.

26 Ocak 2024 İsrail'in yargılandığı Uluslararası Adalet Divanı Duruşması

Filistin'in haklı davası

Akif Çağatay Kılıç

Büyükelçi - Cumhurbaşkanı Dış Politika ve Güvenlik Başdanışmanı

İnsan yani eşref-i mahlûkat olmak bizatihi haksızlık karşısında ses çıkarmak, zulmün karşısında durmaktır. Dünyanın herhangi bir yerinde yaşanan acılara kayıtsız kalmamak, bu acıların son bulması için çaba göstermektir. Buradan hareketle; hepimizin ortak amacı, hemen yanı başımızda en büyük acılardan birinin yaşandığı işgal altındaki Filistin'in mukaddes davasının bir çözüme kavuşturulmasıdır.

İnsanlığın huzur ve refahı, uluslararası barışın temin edilmesiyle mümkün olup, tarihi insanlık tarihi kadar eski bu kadim toprakların korunması da maşerî vicdana karşı bir borçtur. Filistin'de kalıcı bir barış ortamının tesis edilmesi hukuka inanan vicdan sahibi; ırk, dil, din ve siyasî görüş

fark etmeksizin bütün insanlığın vazifesidir. Fakat Filistin'deki durum her geçen gün daha da kötüleşmekte, İsrail yönetiminin sergilediği haksızlık, adaletsizlik, zulüm ve katliam şiddetini giderek artırmaktadır. Gazze'nin zalimane tecridi ve Filistinlilerin hem ferdi hem toplumsal olarak maruz kaldıkları saldırılar devam etmektedir.

Türkiye olarak her zaman dile getirdiğimiz gibi; kapsamlı ve adil bir barış, İsrail'in Filistin'e yönelik işgalinin sona erdirilmesinden ve 1967 sınırlarına dayalı, başkenti Doğu Kudüs olan, barış ve güvenlik içinde yaşayan bağımsız ve egemen bir Filistin Devleti'nden geçmektedir. Bu, Ortadoğu'da barış, huzur ve güven ortamının kalıcı hâle gelmesinin de ön şartıdır. Ancak bölgede yaşanan son

“Filistin meselesi “iki devletli çözüm”e dayalı kalıcı ve âdil bir şekilde çözülmedikçe bölgede barış ve istikrarın sağlanması mümkün değildir.”

gelişmeler, bu çözümün uygulanmasını zorlaştırmakta; İsrail, Filistin topraklarını işgal ederek işgalci konumunu teyit etmektedir. Esasen Filistin’de yaşananlar yalnızca Filistinlilerin sorunu değil tüm insanlığı ilgilendiren uluslararası bir sorundur. Birleşmiş Milletler’in bu konuda aldığı çok sayıda karar da bu sorunun uluslararası bir mesele hâline geldiğini göstermektedir. BM’nin aldığı kararların İsrail tarafından uygulanmaması, İsrail’in uluslararası hukuku ve uluslararası insancıl hukuku aleni bir şekilde ihlal etmesi, insanlık adına endişe verici bir durumdur.

Filistin’de yaşanan acıların son bulması için İsrail’in gerçekleştirmiş olduğu eylemlerden uluslararası kurumlar nezdinde sorumlu tutulması gerekmektedir. Ancak mevcut uluslararası düzen, İsrail’e yaptırım uygulamak yerine, Filistin’den ve Filistinlilerden daha fazla taviz vermesini istemektedir. Bu nedenle, sömürü ve işgal üzerine kurulmuş mevcut uluslararası düzenin yeniden şekillenmesi gerektiğine inanıyoruz.

Uluslararası kurumların temsilde çoğulculuk ve hakkaniyet ilkeleri çerçevesinde revize edilmesi gerektiğine inanıyor; uluslararası sistemin de herkesin adalet, barış, huzur ve refah içinde yaşayabilmesi gayesiyle ve en önemlisi merkeze insanı alacak şekilde dönüştürülmesi gerektiğini savunuyoruz. Bu bağlamda Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda ve çeşitli platformlarda; tüm dünyaya karşı yüksek bir sesle dile getirdiği “Dünya beşten büyüktür” söylemi çok büyük bir anlam ifade etmektedir. Bu söylem, uluslararası

kurumların revize edilmesi gerektiğini gösteren bir tespit olmasının yanı sıra yaşanan sorunların çözümü konusunda gösterilen çabalara vurulan engellemelere de dikkat çekmektedir. Son yaşanan olaylarda, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde, Gazze’de acilen insani ateşkes talep edilen karar tasarısının tek bir üye tarafından veto edilmesi, bu sözün haklılığını bir kez daha tasdik ederek bütün dünyaya göstermiştir.

Filistin meselesi “iki devletli çözüm”e dayalı kalıcı ve adil bir şekilde çözülmedikçe bölgede barış ve istikrarın sağlanması mümkün değildir. Ortadoğu’da barışın anahtarı olan ve İbrahimi dinlerin tevhit geleneğinin ortak mukaddes mirasına ev sahipliği yapan Filistin, vahyin ışığı ile bizleri aydınlatan Mescid-i Aksa’yı kucaklayan bir mekân olması hasebiyle de bizler için vazgeçilmesi mümkün olmayan mübarek ve kutlu bir beldedir. Bu kutlu belde; tarihiyle, toprağının altında yatan şehitleri ve üzerinde direnen kahramanlarıyla, bir fikrin, bir eylemin, bir mücadelenin, bir ülkünün simgesidir.

Türkiye olarak ilk kiblemiz ve üçüncü mukaddes mescidin yer aldığı, Hz. Peygamber’in miraca yükseldiği, Hz. Musa’nın kabrinin yer aldığı Nebi Musa Makamı’nın bulunduğu ve aynı zamanda Hz. İsa’nın doğduğu yer olan Kudüs-ü Şerif’e ev sahipliği yapan Filistin’in, halkının ve haklı davasının yanında olmaya, her yerde Filistin gerçeğini haykırmaya, dünyanın dikkatini Filistin’deki zulme çekmeyi üzerimize bir vazife, bir borç olarak görmeye ve bu minvalde çalışmalarımızı sürdürmeye devam edeceğiz.

Veri İsrail'in Gazze saldırılarında 100. gün

Avrupa-Akdeniz İnsan Hakları İzleme Örgütü (Euro-Med), İsrail'in Gazze Şeridi'ne yönelik saldırılarının 100. gününde yaklaşık 100 bin kişinin öldüğü, yaralandığı ve kaybolduğu korkunç katliamlar işlediğini açıkladı. Filistin hükûmeti ve uluslararası örgütlerin açıkladığı verilere göre 100 günlük sürecin özeti şöyle:

Yaklaşık olarak **24 bin** Filistinli öldürüldü.

60 bin den fazla Filistinli yaralandı.

Ölenlerin **%92**'si sivil,

12 bin 345'i çocuk,

6 bin 471'i kadın.

295 sağlık çalışanı,

41 sivil savunma mensubu,

136 BM çalışanı ve

113 gazeteci öldürüldü.

Bu sayılar modern savaş tarihinin en kanlı istatistiği olarak kaydedildi.

İsrail Gazze'ye **65 bin** ton bomba attı.

359 bin bina yıkıldı ve tahrip edildi.

388 camii yıkıldı ve kullanılamaz hâle geldi.

3 antik kilise büyük hasar aldı.

95 okul yıkıldı.

28 hastane hizmet veremez hâle geldi.

2.4 milyon nüfuslu Gazze'de **1.9 milyon** kişi yerlerinden edildi.

100 günlük süreçte İsrail Gazze'yi yaşanılmaz bir hâle dönüştürdü ve on binlerce insanı asgari yaşam standartlarından yoksun bir şekilde göçe zorladı.

Öldürülen Filistinli gazeteciler

İsrail, Gazze'de sadece kadın ve çocukları değil, görevini çok zor şartlar altında yapmaya çalışan basın mensuplarını da öldürüyor. 7 Ekim'den bu yana insanlığın tüm değerlerinin ayaklar altına alındığı, hiçbir ölçüt ve ölçeğe sığmayan saldırılarda hayatını kaybeden gazeteci sayısı 26 Ocak 2024 itibarıyla 120 oldu. Bu sayı 6 yıl süren ve milyonlarca insanın hayatını kaybettiği 2. Dünya Savaşı'nda ölen basın mensubu sayısının neredeyse 2 katına ulaştı. Gazze'deki insanlık dramını dünyaya duyurmaya çalışan gazeteciler kasıtlı bir şekilde hedef alınıyor ve öldürülüyor. Elektriğini, suyunu, yakıtını ve gıdasını keserek savaş suçu işleyen İsrail, Gazze halkının dünyayla iletişimini keserek ve basın mensuplarını öldürerek işlediği suçlara yenilerini ekliyor. Bu zalimane tutum karşısında uluslararası örgütler ve küresel sistem bir kez daha sınıfta kalırken uluslararası basın kuruluşları İsrail'in işlediği insanlık ve savaş suçlarını görmezden gelmeye devam ediyor. Demokrasi karneleri dağıtan ve basın özgürlüğü raporları dayatan ülkeler ve büyük medya kuruluşları Gazze'deki mevcut tabloyu ise meşrulaştırmaya çalışıyor. Gazze'de yaşamaya devam eden vahşet sadece özgür değil, aynı zamanda tarafsız ve adil basının da ne kadar elzem olduğunu gösteriyor.

• Filistinli Gazeteciler Sendikası, İsrail'in Gazze Şeridi'ne yönelik 7 Ekim'den bu yana sürdürdüğü saldırılarda Gazze'deki

gazetecilerin % 9'unun öldürüldüğünü bildirdi.

• Merkezi Paris'te bulunan Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (IFJ) uluslararası hukuka göre, silahlı kuvvetlerin gazetecileri sivil olarak görüp güvenliklerini sağlaması gerektiğini, gazetecileri kasıtlı olarak hedef almanın ise açıkça savaş suçu olduğunu kaydetti.

• Washington merkezli olan ve basın özgürlüğüne yönelik çalışan Freedom Forum verilerine göre İsrail'in 7 Ekim'den bu yana gerçekleştirdiği saldırılarda yaşamını yitiren basın mensubu sayısı İkinci Dünya Savaşı (1939-1945), Vietnam Savaşı (1955-1975), Kore Savaşı (1950-1953) ve Rusya-Ukrayna Savaşı' (2022-) nda öldürülenlerin sayısını aştı.

• İsrail işlediği savaş suçlarını ve soykırıma varan eylemlerini uluslararası kamuoyuna duyurmaya çalışan ve savaş hukukuna göre dokunulmazlığı olan gazetecileri Filistin toplumunun diğer kesimlerine göre daha fazla hedef alıyor. Gazze'deki Filistinli gazetecilerin %9'u öldürülürken buna karşılık Gazze'deki toplam nüfusun %1'i yok edildi.

• Gazeteciler İsrail tarafından özel hedef olarak belirlendi ve keskin nişancılar tarafından çoğunlukla aileleriyle birlikte kasıtlı biçimde öldürüldüler. Ayrıca İsrail tarafından tutuklama, sansür, aile

üyelerinin öldürülmesi gibi olaylarla da karşı karşıya kaldılar.

• Merkezi New York'ta bulunan ve basın özgürlüğünü destekleyen Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) Gazze'de öldürülen gazeteci sayısını emsalsiz olarak nitelendirdi ve saldırılar neticesinde yaşamını yitiren gazeteci sayısının herhangi bir ülkede 1 yılda ölen gazeteci sayısından daha fazla olduğunu bildirdi.

• Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF), 1 Kasım 2023'te yaptıkları açıklamada, Filistin'deki gazetecilere karşı İsrail tarafından işlenen savaş suçlarının soruşturulması için Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne (UCM) başvurduğunu duyurdu. Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF), gazetecilerin açıkça üzerlerindeki "basın" işaretlerine rağmen özellikle hedef alındığını bildirdi.

• Saldırılar sırasında Anadolu Ajansı'nın (AA) Gazze'deki foto muhabiri Ali Cadallah'ın evi 13 Ekim'de bombaların hedefi oldu. Saldırıda Cadallah'ın babası ve kardeşleri dâhil ailesinden en az 8 kişi hayatını kaybetti.

• AA'nın serbest habercisi olarak Gazze'de görev yapan kameramanı Muntasır es-Savvaf İsrail'in hava saldırısı neticesinde 1 Aralık 2023'te yaşamını yitirdi.

İsrail saldırılarının bilançosu

22 Ocak 2024 itibarıyla

Hayatını kaybeden Filistinli sayısı

25.105

Yaralanan Filistinli sayısı

62.681

Hayatını kaybeden çocuk sayısı

10.000+

Hayatını kaybeden kadın sayısı

7.000+

Hayatını kaybeden
basın mensubu
sayısı

2. Dünya Savaşı (1939-1945)

69

Kore Savaşı (1950-1953)

17

Rusya-Ukrayna Savaşı (2022-)

17

İsrail saldırılarında hayatını kaybeden
gazeteci sayısı

120

Güncel

**Güney Afrika'nın İsrail'e karşı
Uluslararası Adalet Divanı'nda
açtığı dava**

Tarihte canlı yayınlanan ilk soykırım davası

İsrail'in 7 Ekim saldırılarının ardından Gazze'ye yönelik başlattığı operasyonun 1948 tarihli Soykırım Sözleşmesi'ni ihlal ettiği gerekçesiyle Güney Afrika Cumhuriyeti, 29 Aralık 2023'te İsrail aleyhine ihtiyati tedbir kararı alınması için Uluslararası Adalet Divanı'nda (UAD) dava açtı.

İsrail'in 7 Ekim saldırılarının ardından Gazze'ye yönelik başlattığı operasyonun 1948 tarihli Soykırım Sözleşmesi'ni ihlal ettiği gerekçesiyle Güney Afrika Cumhuriyeti, 29 Aralık 2023'te İsrail aleyhine ihtiyati tedbir kararı alınması için Uluslararası Adalet Divanı'nda (UAD) dava açtı.

Güney Afrika'nın Mahkemeye sunduğu 84 sayfalık iddianamede; İsrail'in Gazze'deki Filistinlilere karşı öldürerek, ciddi zihinsel ve bedensel zarar vererek, doğumlarını engellemeye yönelik tedbirler uygulayarak, yerleşim yerlerini yıkarak, % 85'inin zorla tahliye edilmesi ve yerinden edilmesine neden olarak, kuşatma ile açlık ve susuzluğa maruz bırakıp fiziksel yıkımlarına yol açacak koşulları yaratarak ve tıbbi ihtiyaçlarının karşılanmasını engelleyerek soykırım yaptığı ifade edildi.

BM Genel Kurulu tarafından kabul edilen ilk insan hakları antlaşması olan "Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi" "soykırım"ı ulusal, etnik, ırksal veya dinsel bir gruba, kısmen veya tamamen ortadan kaldırmak amacıyla;

- i. gruba mensup olanları öldürmek,
- ii. grubun mensuplarına ciddi surette bedensel veya zihinsel zarar vermek,
- iii. grubun bütünüyle veya kısmen, fiziksel varlığını ortadan kaldıracağı hesaplanarak, yaşam şartlarını kasten değiştirmek,
- iv. grup içinde doğumları engellemek amacıyla tedbirler almak,
- v. gruba mensup çocukları zorla bir başka gruba nakletmek olarak tanımlanmıştır.

Soykırımı hem savaş hem de barış zamanında işlenebilecek bir suç olarak ilk kez nitelendiren sözleşmeye 153 devlet taraf olmuş ve devletlerin bu suçu önleme ve cezalandırma konusunda yükümlülük-

leri olduğu ifade edilmiştir. Sözleşmenin 9. maddesine dayanarak taraflardan birisinin sözleşmeyi ihlal ettiğini düşündükleri durumlarda devletlere Uluslararası Adalet Divanı'na başvurma hakkı tanınmıştır.

Güney Afrika bu kapsamda, Birleşmiş Milletler'in ana yargı organı olarak ülkeler arasındaki hukuki anlaşmazlıkları çözüme kavuşturmak üzere kurulan ve uyruklarına bakılmaksızın uluslararası hukuk alanındaki yetkinlikleriyle bilinen bağımsız hakimlerden müteşekkil bir yargı heyetinden oluşan Uluslararası Adalet Divanı'nda İsrail aleyhine dava açtı.

Güney Afrika Uluslararası Adalet Divanı'ndan; İsrail'in Gazze'deki askerî operasyonlarını derhal durdurması, kontrolü altındaki herhangi bir grup tarafından herhangi bir askerî operasyonu ilerletecek adımlar atmaması, Soykırım Sözleşmesi'nin 2. maddesi kapsamına giren her türlü eylemden kaçınması, yerlerinden edilenlerin evlerine dönerek yeterli gıda, su, yakıt, tıbbi ve hijyen malzemeleri, barınak ve giysi dâhil olmak üzere insanî yardıma erişimini sağlaması, soykırımı karışanların cezalandırılmaları için gerekli adımları atması, soykırımın delillerini muhafaza etmesi ve bu amaçla gelen uluslararası görevliler ve diğer yetkililerin Gazze'ye erişimini engellememesi, verilen tedbirleri uyguladığına ilişkin Divan'a düzenli rapor sunması, davayı zorlaştıracak ya da uzatacak eylemlerden kaçınması yönünde 9 ihtiyati tedbir kararına hükmetmesini talep etti.

İsrail'e yönelik suçlamaların etkili sunumlar yapılarak gerekçe ve delilleriyle Divan'a sunulması dünyanın dikkatini dava sürecine çekti. Lahey'de görülen duruşmada Güney Afrika'yı temsil eden avukatlar duruşma sırasında delil olarak Anadolu Ajansı fotoğraflarını kullandı. 11-12 Ocak 2014 tarihinde gerçekleştirilen duruşma-

larda Güney Afrika ve İsrail taraflarının dinlenmesinin ardından Divan, tarafların beyanları ve delillerini inceleyerek karar için müzakerelere başladı. Bu çerçevede Uluslararası Adalet Divanı, 26 Ocak 2024 tarihinde Güney Afrika'nın İsrail'e ilişkin başvurusunu uygun bularak İsrail'in Soykırım Sözleşmesi çerçevesindeki yükümlülüklerinin bazılarını ihlal ettiğine ilişkin ihtiyati tedbir kararı almaya yetkisi olduğuna hükmetti. Gazze'deki felaket boyutundaki insani durumun, tedbir kararı vermesini gerektirecek düzeyde "acil tehlike" teşkil ettiğine hükmeden Divan, İsrail'in Güney Afrika'nın kendisine karşı açtığı davanın düşürülmesi talebini reddettiğini ve soykırım suçuyla yargılanacağını açıkladı.

Lahey'de görülecek olan soykırım davası uluslararası hukuk açısından büyük önem arz ediyor. Filistin toprakları üzerinde işgal ve ayrımcılık politikası uygulayan ve bu politikayı sonlandırması için hakkında Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları alınan İsrail, bugüne kadar ne devletin hukuki sorumluluğu ne de İsraili yöneticilerin bireysel cezai sorumluluğu bağlamında yargılanmamıştı. Divan kararlarının uluslararası kamuoyunu önemli ölçüde etkilemesi ve tartışmaları şekillendirmesinden ötürü Güney Afrika lehine verilecek bir kararın, İsrail üzerindeki uluslararası baskıyı artırması ve bireysel cezai sorumluluğa bakan Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne yönelik başvurularda tarafların ellerini güçlendireceği öngörü- lüyor. Gazze'ye 7 Ekim'den bu yana toplamda 2 atom bombası şiddetinde bomba atarak burada insan yaşamına ve ekosistemin devamına dair her şeyin yok edilmesi ni amaçlayan İsrail ilk kez bu dava dolayısıyla dünya kamuoyunun vicdanı önünde yargılanıyor.

İsrail'in Soykırımı Suçlandığı Uluslararası Adalet Divanı Duruşması Anadolu Ajansı fotoğrafları delil olarak sunuldu

Güney Afrika tarafından İsrail aleyhine açılan soykırım davasında mahkemeye sunulan kanıtlar arasında Anadolu Ajansı fotoğrafları da yer aldı. Güney Afrika'yı temsil eden avukatlardan Adila Hassim, hitabı sırasında AA Foto Muhabiri Fadi Alwhidi'nin çektiği, Filistin Sivil Savunma ekipleri tarafından Beyt Lahya kentinde enkaz altından çıkarılan cansız bedenlerin Endonezya Hastanesi'nin yakınında hazırlanan toplu mezara defnedildiği fotoğrafı delil olarak kullandı.

Mahkemeye Hassim tarafından kanıt olarak sunulan görseller arasında AA foto muhabiri Mustafa Haruf'un 9 Ekim'de çektiği ve İsrail ordusunun Gazze'nin yoğun nüfuslu sivil bölgelerinde beyaz fosforlu top mermilerini kullandığı gösteren fotoğraf ile AA

foto muhabiri Mohammed Fayk tarafından 30 Ekim'de çekilen Gazze'de bazı mezarlıklarda boş yer kalmaması nedeniyle Fatayer ailesinin naaşlarının, topluca bir bölgede defnedildiğinin görüldüğü fotoğraf da yer aldı.

Anadolu Ajansı katliamlar için "delil yetersizliği" olduğu iddialarına karşılık olarak saldırıların başından bu yana önemli bir görev üstlenen foto muhabirleri ve kameramanların görüntülerini, uluslararası hukukta delil olması amacıyla kitaplaştırma kararı almış ve İsrail'in Gazze'de işlediği suçları tüm açıklığıyla ortaya koyan ve temel delil niteliğinde olan görsellerin yer aldığı "Kanıt" isimli kitabı 4 Aralık 2023'te Türkçe, İngilizce ve Arapça olarak yayımlamıştı.

Gündem

Dünya medyasında Türkiye

Şık ve elektrikli... Türk otomobil markası TOGG ikinci modelini duyurdu

Yayın Tarihi: 13 Ocak 2024 / Ülke: Almanya

Yeni bir elektrikli otomobil markası olan Togg, geçen yıl Türkiye’de piyasaya sürüldü ve başarılı oldu. Bu başarı devam edecek gibi görünüyor. Elektrikle çalışan yeni otomobil markası Togg, kendi ülkesi Türkiye’de geçen yıl T10X SUV modelinden yaklaşık 13 bin 500 adet sattı. Şirket şimdi de bu cuma günü sona erecek olan Las Vegas’taki CES teknoloji fuarında sedan otomobil görünümündeki kardeş modeli T10F’yi tanıttı. Fuar prömiyerinde prototip olduğu açıklanan elektrikli otomobilin seri versiyonunun 2025 yılında diğer Avrupa ülkelerinde piyasaya sürülmesi planlanıyor.

“Türk Tesla” Almanya pazarına girmeye hazırlanıyor

Yayın Tarihi: 11 Ocak 2024 / Ülke: Fransa

Las Vegas’taki CES’e üçüncü kez katılan üretici Togg, 2024 yılı sonuna kadar Almanya’ya ihracat yapma niyetini doğruladı. Fransa ve diğer ülkelere açılmayı da planlıyor. Togg’un Almanya’ya gelişi, patronu Gürcan Karakaş için köklerine dönüş gibi olacak. Pek çok genç yurttaş gibi bu mühendis de kariyerinin başında otomotiv sektöründe çalışmak için yurt dışına taşınmış.

TOGG... Başka dünyanın otomobili

Yayın Tarihi: 09 Ocak 2024 / Ülke: İtalya

Türkiye'nin iki kıta arasında buluşma noktası niteliğindeki konumu bu ülkeyi bir süredir mükemmel bir üretim merkezi hâline getirdi. Stellantis, Ford, Hyundai, Renault, Toyota, Volkswagen, tek başlarına ya da yerel partnerlerle birlikte Anadolu'da faaliyet gösteren çok sayıda aktörlerden birkaçı. Bunun neticesinde bu ülkede 2023'te bir buçuk milyonu aşkın araç üretildi. Bu rakam; İtalya'nın iki katından fazlasına, Birleşik Krallık'tan daha fazlasına, Çek Cumhuriyeti'ne eşit ve yerli olmayan üreticilerin vadedilmiş toprakları niteliğindeki İspanya'nın yarısına karşılık geliyor. Bunun neticesinde Ankara, üretici ülkeler sınıflandırmasında ilk 10'un sınırlarında bulunuyor. Kısa süre öncesine kadar dünyanın dördüncü pazarına sahip İtalya ise artık ilk 20 arasına girmiyor. Bu durum, tamamen Türk bir şirket yaratma projesi için kendisini ve daha bile fazlasını riske atan Ankara'nın güçlü adamı Recep Tayyip Erdoğan'a belli ki yetmiyordu. Bu şekilde 2018'de, ülkenin en önemli sanayi-finans gruplarından bazılarını araç üretmek üzere bir ortak girişime hayat vermeye "ikna" etti. Yeni doğan Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG) dört yıldan kısa bir süre zarfında ilk modeli etkileyici Suv T10X'i sundu.

Türkiye'nin insansız savaş uçağı ilk uçuşunu başarıyla tamamladı

Yayın Tarihi: 30 Aralık 2023 / Ülke: Pakistan

Türkiye'nin insansız savaş uçağı ANKA-3 ilk test uçuşunu başarıyla tamamladı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "TUSAŞ tarafından geliştirilen insansız savaş uçağımız ANKA-3, bugün ilk uçuşunu başarıyla gerçekleştirdi. İnşallah uçağımız, sahip olduğu gelişmiş teknolojilerle, tasarımıyla ve özellikleriyle ülkemizin savunmasına çok güçlü bir katkı sağlayacak." ifadelerini kullandı.

"Kurşun Geçirmez Düşler" İstanbul'da Gazzeli çocukların resim sergisi

Yayın Tarihi: 01 Ocak 2024 / Ülke: Senegal

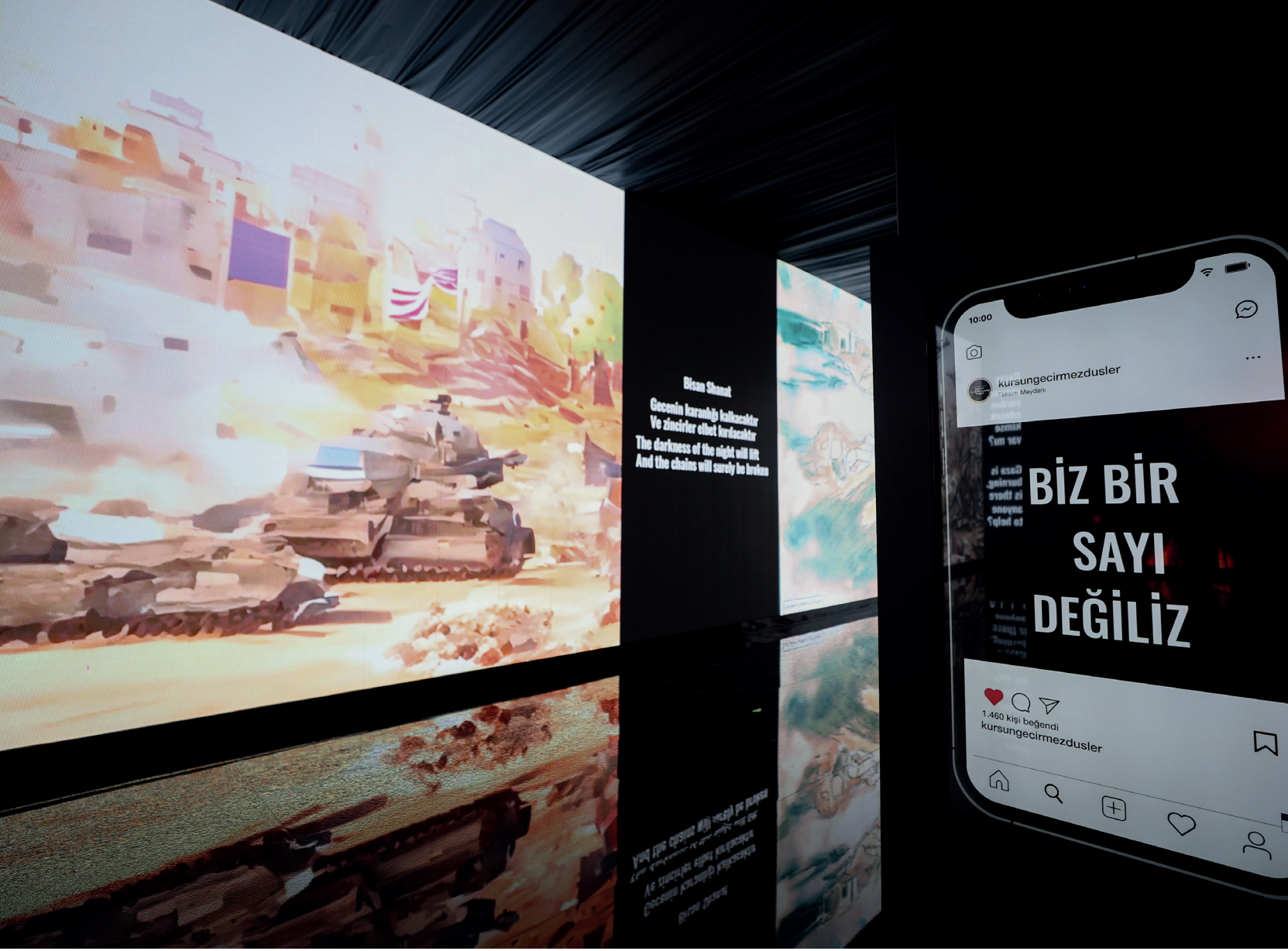
Gazzeli çocukların çizdiği resimlerden oluşan bir sanat sergisinin açılışını yapan Türkiye Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının amacı çocukların gözünden Gazze'deki insanî trajediye dikkat çekmek. "Kurşun Geçirmez Düşler: Gazzeli Çocuk Ressamlar Sergisi" Türk Cumhurbaşkanı'nın eşi Emine Erdoğan ile İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un katılımıyla İstanbul'daki Taksim Meydanı'nda açıldı. Cumhurbaşkanı'nın eşi Emine Erdoğan Türkiye'nin İsrail'in Filistinlilere uyguladığı vahşete son vermek için yoğun çabalarını sürdürdüğünün altını çizerek, "En temel hakları olan yaşam hakkı (İsrail tarafından) göz ardı edilen Filistinli çocukların sesi olmak zorundayız." diye açıkladı. Altun ise törende gerçeği ortaya çıkarmakta ve ölen masum çocukların hakkını savunmakta asla tereddüt etmeyeceğinin altını çizdi.

Yeni Sanat Filmleri Festivali: Türkiye Filmleri Haftası

Yayın Tarihi: 21 Ocak 2024 / Ülke: Çin

İzleyicilerin heyecanla beklediği sanat filmi festivali nihayet başladı. Shanghai Art Film Alliance'ın ev sahipliğinde düzenlenen "Türkiye Filmleri Haftası" 12 Ocak-21 Ocak tarihlerinde gerçekleştirildi. Altı sinema salonunda toplam 12 film gösterildi. Türkiye Cumhuriyeti Şangay Başkonsolosluğu ve Yunus Emre Enstitüsü tarafından desteklenen etkinlikler kapsamında Türk usta yönetmen Nuri Bilge Ceylan'ın klasik eserlerinin yanı sıra çağdaş Türk yönetmenlerin pek çok seçkin eseri gösterildi. Şangaylı izleyiciler Türk filmlerinin cazibesini yaşadı. Türkiye Filmleri Haftası'nda "Ahlat Ağacı", "Kardeşim Benim", "Ekşi Elmalar", "Nefesim Kesilene Kadar" ve "Senden Nasıl Ayrılıyorum" dâhil olmak üzere Türkiye'den altı film gösterildi.

Kültür Sanat

Gazzeli çocuklar yaşadıkları dramı resimleriyle anlattı

Kurşun Geçirmez Düşler: Gazzeli Çocuk Ressamlar Sergisi

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca çocukların kaleminden Gazze'deki insanlık dramına dikkat çekmeyi amaçlayan "Kurşun Geçirmez Düşler: Gazzeli Çocuk Ressamlar Sergisi" düzenlendi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan ile Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun tarafından açılışı yapılan sergi ocak ayı boyunca İstanbul Taksim Meydanı'nda izlenime sunuldu.

İsrail'in saldırılarıyla Gazze'de savaşa tanık olan çocukların duygularını, yaşadıkları travmaları, acılarını, içinde bulundukları zorlu koşulları sanat aracılığıyla aktararak, uluslararası toplumda farkındalık yaratmayı amaçlayan sergi, Gazze'de 2008-2009'daki "Dökme Kurşun Operasyonu" sırasında annesinin roketle hedef alınarak şehit edilmesi ve ardından ailesinden 26 kişinin katledilmesine tanık olan 6 yaşındaki Gazzeli Mona'nın çizdiği resimden hareketle, gazeteci Abdullah Aytekin tarafından başlatılan resim projesini içeriyor.

Sergide, Aytekin tarafından toplanarak bugüne kadar muhafaza edilen ve bir kısmı daha sonra yaşanan saldırılarda hayatını kaybeden Gazzeli çocukların çizdiği 266 eser arasından bir seçki yer aldı. Ayrıca, İsrail'in son saldırılarında hayatını kaybeden gazeteciler ve doktorlar için de özel bir bölüm ziyaretçilerin dikkatine sunuldu.

Toplam 1350 metrekarelik alana kurulan sergide, Gazzeli çocukların resimlerinden oluşan fiziksel enstalasyonlar ile yine resimlerin orijinallerinin aktarıldığı dijital gösterim bölümleri yer aldı.

Bir diğer bölümde ise İsrail'in son saldırılarının ardından şehit olan çocukların eşyası, savaşı ve yıkımı tasvir eden moloz yığınları sergilendi.

"Dökme Kurşun Operasyonu" günlerinde Emine Erdoğan, "Filistin'de Barış İçin Kadınlar Toplantısı"ndaki konuşmasında, Gazze'de katledilen çocuklara ve kadınlara dikkati çekmiş, Gazze'deki trajedi nedeniyle gözyaşlarını tutamamıştı.

“Gazzeli çocukların kendi dünyalarında, küçük kalplerinde ve ruhlarında hissettiklerini küçük parmaklarıyla kâğıda döktükleri resimlerden oluşan bu sergi, onların neler yaşadığını ve neler hissettiklerini açık ve net ortaya koyuyor.”

“İsrail’in zulmü artık hiçbir şekilde meşrulaştırılamaz. Zira bu resimlerde yer alan her bir çizgi, her bir fırça izi, iyiyle kötüyü, masumla zalimi, haklıyla haksızı tefrik etmektedir.”

– Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun

Televizyondan Emine Erdoğan’ı izleyen Gazzeli Maysa Yousuf’un, “Sayın Hanımefendi, gözyaşlarınız bize ulaştı.” notuyla Emine Erdoğan’ı resmettiği portre de bir diğer sembolik eser olarak sergide dikkati çekti. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, portreyi Emine Erdoğan’a takdim etti.

Emine Erdoğan: “Filistinli çocukların seslerini daha fazla duyurmak zorundayız”

Emine Erdoğan, sergiye ilişkin yaptığı değerlendirmede, 7 Ekim’den bu yana Filistin’de eşi benzeri görülmemiş bir şiddet yaşandığını belirterek, İsrail’in tüm dünyanın gözü önünde Filistin halkı üzerine kurşun ve bombalar yağdığını ve bu durumdan en çok siviller, özellikle de kadınlar ve çocukların etkilendiğini ifade etti.

Gazze’de 7 Ekim’den bu yana hayatını kaybedenlerin 9 bine yakını çocukların oluşturduğuna işaret eden Emine Erdoğan, “Şifa Hastanesinde çalışan bir doktorun ‘En zor şey, ölmüş küçük bir bebeğin vücuduna meçhul bebek x yazmak.’ şeklindeki sözleri, Gazze’deki çocukların maruz kaldığı vahşeti çok iyi anlatmaktadır. Bu sergi de aslında bize Gazzeli çocukların yaşadıklarını, duygularını en yalın şekilde anlatıyor. Onların çektikleri acı aslında kalemlerine, resimlerine yansıyor.” değerlendirmesinde bulundu.

Gazzeli Maysa Yousuf’un, “Sayın Hanımefendi, gözyaşlarınız bize ulaştı.” notuyla yaptığı resmin de kendisini çok etkilediğini ifade eden Emine Erdoğan, “Kurşun Geçirmez Düşler: Gazzeli Çocuk Ressamlar Sergisi”nin de Filistinli çocukların sesinin dünyaya ulaştırılması bakımından kıymetli bir organizasyon olduğunu vurguladı.

Emine Erdoğan, herkesi bu masum çocukların barış çağrısına kulak vermeye, onların resimle anlattıkları hikâyelerinin gönüllü anlatıcısı ve haklı davalarının sözcüsü olmaya davet ederek, resimlerin toplanması ve muhafaza edilmesinden bu-

“En temel hakları olan yaşam hakları elinden alınan, gelecek yılları değil yarını bile görüp göremeyeceği meçhul olan Filistinli çocukların seslerini daha fazla duyurmak, onların yaşadıkları acıyı daha fazla görünür kılmak zorundayız. Bu zulmün son bulması için dünyayı bir an önce harekete geçmeye çağırıyor ve Cumhurbaşkanı'mız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye olarak bu yönde yoğun çaba harcıyoruz. 15 Kasım'da 'Filistin İçin Tek Yürek Zirvesi' düzenledik ve dünyaya lider eşleri olarak güçlü bir ateşkes çağrısı yaptık. Söz konusu zirvenin devamı niteliğinde olan sergi ile aynı çağrıyı yeniliyoruz.”

– Emine Erdoğan

güne kadar bu sergide emeği olan herkese şükranlarını sundu.

“En temel hakları olan yaşam hakları elinden alınan, gelecek yılları değil yarını bile görüp göremeyeceği meçhul olan Filistinli çocukların seslerini daha fazla duyurmak, onların yaşadıkları acıyı daha fazla görünür kılmak zorundayız.” diyen Emine Erdoğan, “Bu zulmün son bulması için dünyayı bir an önce harekete geçmeye çağırıyor ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye olarak bu yönde yoğun çaba harcıyoruz. 15 Kasım’da ‘Filistin İçin Tek Yürek Zirvesi’ düzenledik ve dünyaya lider eşleri olarak güçlü bir ateşkes çağrısı yaptık. Söz konusu zirvenin devamı niteliğinde olan sergi ile aynı çağırını yeniliyoruz.” ifadelerini kullandı.

- Sergi, Gazze’de 2008-2009’daki “Dökme Kurşun Operasyonu” sırasında annesinin roketle hedef alınarak şehit edilmesi ve ardından ailesinden 26 kişinin katledilmesine tanık olan 6 yaşındaki Gazzeli Mona’nın çizdiği resimden hareketle, gazeteci Abdullah Aytekin tarafından başlatılan resim projesini içermekte.

“Filistin’in masum çocuklarına adil ve huzurlu bir dünya borçluyuz”

“Uzat Elini Ey İnsanlık” sloganıyla 2009’da düzenledikleri zirvede gözyaşı dökerek barış çağrısı yaptıkları çocukların, bugün birer yetişkin olarak savaşın karanlık yüzüyle karşı karşıya olduklarını, bugün belki de onların çocuklarının da aynı kaderi paylaşarak İsrail zulmünün mağduru olduğunu anlatan Emine Erdoğan, şöyle devam etti:

“14 sene önce Filistinli çocuklar için insan onuruna yakışır gelecek diliyorduk. Bugün ise Gazze, kimliği belirsiz şehit çocuklar şehri. Gözü, Maysa Yousuf gibi bizde, sizde ve tüm insanlığın vicdanında olan Filistin’in masum çocuklarına adil ve huzurlu bir dünya borçluyuz. 2023 yılında da aynı çağrılarını sürdürüyor olmamız ne acı... Filistin topraklarında kalıcı ve sürdürülebilir bir barış inşa etmek için daha kaç neslin feda edilmesini bekleyeceğiz? Bugün yaşanan soykırımı, hesabı görülmeden sonraki nesillere aktarmayı reddediyoruz. Bugün döktüğümüz gözyaşının, söylediğimiz sözün, attığımız her somut adımın Filistinli masumlar için hayatî anlamı var. Gözyaşlarımızla birlikte Maysa Yousuf gibi Filistin’in ve insanlığın geleceği olan çocuklara bir gün barışı ve huzuru da Gazze ve Filistin topraklarına ulaştırma ümidini taşıyor, Türkiye olarak, başta insanî yardımlar olmak üzere elimizden gelen tüm imkânları seferber ediyoruz.”

- Sergide, Gazzeli çocukların çizdiği 266 eser arasında bir seçki yer aldı. Ayrıca, İsrail’in son saldırılarında hayatını kaybeden gazeteciler ve doktorlar için de özel bir bölüm ziyaretçilerin dikkatine sunuldu.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun: “İsrail’in zulmü artık hiçbir şekilde meşrulaştırılamaz.”

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun da savaşların ve katliamların en çok çocuklar üzerinde yıkıcı etkisi bulunduğunu belirterek, şu değerlendirmeyi yaptı: “Dünyanın sahip çıkmadığı mağdur ve mazlum Gazzeli çocuklar içinse bu durum çok daha yıkıcı. Gazzeli çocukların kendi dünyalarında, küçük kalplerinde ve ruhlarında hissettiklerini küçük parmaklarıyla kâğıda döktükleri resimlerden oluşan bu sergi, onların neler yaşadığını ve neler hissettiklerini açık ve net ortaya koyuyor.”

Sergide yer alan resimlerin, İsrail’in zulmünü meşrulaştırma arayışı içinde olanların foyasını da ayan beyan ortaya döktüğünü dile getiren İletişim Başkanı Altun, “İsrail’in zulmü artık hiçbir şekilde meşrulaştırılamaz. Zira bu resimlerde yer alan her bir çizgi, her bir fırça izi, iyiyle kötüyü, masumla zalimi, haklıyla haksızı tefrik etmektedir.” diye konuştu.

İletişim Başkanı Altun, bu çizgilerin, hiçbir şüpheye yer bırakmaksızın İsrail’in, çocukları ve Filistin’in geleceğini pervasızca hedef aldığını, ağır savaş suçları işlediğini, bir soykırım amacıyla olduğunu gösterdiğini ifade ederek, “Bu çizgiler, İsrail’in on yıllardır, insanlığın tanıdığı tüm ahlakî sınır çizgilerini aştığını açık ve net bir şekilde ortaya koymaktadır.” değerlendirmesini yaptı.

- Toplam 1350 metrekarelik alana kurulan sergide, Gazzeli çocukların resimlerinden oluşan fiziksel enstalasyonlar ile yine resimlerin orijinallerinin aktarıldığı dijital gösterim bölümleri yer aldı.
- Bir diğer bölümde ise İsrail'in son saldırılarının ardından şehit olan çocukların eşyası, savaşı ve yıkımı tasvir eden moloz yığınları sergilendi.

"Türkiye olarak Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde hakikati haykırmaktan bir adım dahi geri durmayacağız. Gazzeli kardeşlerimizin, öldürülen masum çocukların haklı davasını savunmaktan asla vazgeçmeyeceğiz." diyen İletişim Başkanı Altun, değerlendirmesini şu sözlerle tamamladı:

"Elimizde ne kadar imkân varsa, bu zulmün karşısında durmak için kullanıyoruz ve kullanmaya devam edeceğiz. Cumhurbaşkanı'mızın 'Daha adil bir dünya mümkün.' şiarı doğrultusunda Filistin'deki insanlık dramının son bulması ve kalıcı barışın tesis edilmesi Türkiye olarak en önemli önceliğimizdir."

Maher Zain

Sergide, Lübnan asıllı İsveçli şarkıcı, söz yazarı ve müzik yapımcısı olan Maher Zain ile Tunuslu şarkıcı ve söz yazarı Emel Mathlouthi'nin Gazze'de yaşanan dramı dünyaya anlatmak ve Filistinlilerin yaşadığı zorluklara dikkat çekmek amacıyla Filistin için özel bestelenen şarkılarının klip çekimleri gerçekleştirildi.

Emel Mathlouthi

Kültür Sanat
2023'te
400 milyondan fazla
bandrol satıldı

2023 yılı müzik, sinema ve kitap bandrolü satışı, müzik ve sinema alanında düzenlenen yapımcı sertifikaları, fikir ve sanat eserleri kapsamında gerçekleştirilen kayıt tescil istatistiklerine ait veriler açıklandı.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü'nün bandrol istatistiklerine göre 2023 yılı süreli olmayan yayın bandrolü satışı 2022 yılına oranla yüzde 5 artarak 400 milyon 340 bin 577 olarak gerçekleşti.

Süreli olmayan yayınlar kapsamında 2023'te eser türlerine göre en fazla bandrol satışı 2022'de olduğu gibi eğitim kategorisindeki yayınlarda oldu.

Eğitim alanında 175 milyon 959 bin 970 bandrol satışı yapılırken, yetişkin kültür kategorisinde 59 milyon 998 bin 452, yetişkin kurgu edebiyat kategorisinde 56 milyon 978 bin 980, çocuk kategorisinde 50 milyon 379 bin 362, inanç kategorisinde 38 milyon 964 bin 161, akademik alanda 8 milyon 785 bin 812, ithal yayımlar kategorisinde 5 milyon 707 bin 783 ve gençlik kitapları kategorisinde 3 milyon 566 bin 57 bandrol satıldı.

Basılan Kitap Sayısında %6 Artış

2023'te basılan kitap sayısı önceki yıla göre yüzde 6 artışla 216 bin 533'e, ilk kez basılan kitap sayısı ise yüzde 2 artışla 57 bin 735'e yükseldi.

Kültür ve Turizm Bakanlığının 2023 bandrol satış verileri Milli Eğitim Bakanlığının ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine ücretsiz dağıttığı 249 milyon 493 bin 647 kitap ile toplam 649 milyon 834 bin 224 süreli olmayan yayın üretimi sayısına ulaştı.

Dijital platformlardan indirilen kitaplar, bandrol muafiyetine tabi kapak hariç toplam 48 sayfayı geçmeyen eğitim amaçlı süreli olmayan yayınlar, kütüphanelerden ödünç alınan ve şahıslar arasında ödünç verilen ya da değiş tokuş edilen kitaplar hariç, Türkiye İstatistik Kurumu yıl ortası nüfus projeksiyon verileri baz alındığında, 2023'te kişi başına düşen fiziki kitap sayısı 7,52 oldu.

Yapımcı Sertifikası

Telif Hakları Genel Müdürlüğü 2023'te, faaliyet alanı sinema olan 594 ve faaliyet alanı müzik olan 363 olmak üzere 957 yapımcı sertifikası düzenledi. Geçerliliği devam eden yapımcı sertifikası sayısı 2023'te 2 bin 754'e ulaştı. Müzik faaliyet alanında 1156, sinema faaliyet alanında ise 1598 aktif yapımcı sertifikası bulunuyor.

Bilgisayar Programları İlk Sırada

Hak sahiplerinin talebi doğrultusunda gerçekleştirilen isteğe bağlı kayıt-tescil işlemi sayısı 2023 yılında yüzde 15 artışla 2 bin 133'e yükseldi. Gerçekleştirilen kayıt-tescil işlemlerinden en çok yararlanan hak sahibi grubu ise 1028 tescil ile bilgisayar programları oldu.

Geçen yıl 1028 bilgisayar programı, 653 ilim ve edebiyat, 277 güzel sanat, 93 musiki ve 82 sinema eserinin kayıt-tescili yapıldı.

Sinema ve Müzik Sektöründe Üretim Arttı

Sinema alanında 2023'te bir önceki yıla göre yüzde 3,5 artışla 492 sinema eseri tescil edilerek 50 bin 947 bandrol satışı gerçekleşti.

Müzik alanında 2023'te bir önceki yıla göre yüzde 7 artışla 1855 yapımcı tescil edildi ve 1 milyon 57 bin 689 bandrol satışı gerçekleşti.

Sinema ve müzik yapımları için geçtiğimiz yıl 2 bin 347 eserin tescili gerçekleştirilerek bu eserler için 1 milyon 108 bin 636 bandrol satışı yapıldı.

100. YIL TÜBA VE TÜBİTAK BİLİM ÖDÜLLERİ TÖRENİ

27 ARALIK 2023

Kültür Sanat
100. Yıl
TÜBA ve TÜBİTAK
Bilim Ödülleri

100. Yıl TÜBA ve TÜBİTAK Bilim Ödülleri

Cumhurbaşkanlığı himayesinde Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nun (TÜBİTAK) ortaklaşa düzenlediği 100. Yıl TÜBA ve TÜBİTAK Bilim Ödülleri, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ev sahipliğinde sahiplerine tevdi edildi.

2023 yılı TÜBA ve TÜBİTAK ödülleri toplam 77 bilim insanı layık görülürken, TÜBA Akademi Ödüllü bilim insanı sayısı 28'e, üstün başarılı genç araştırmacılara verilen TÜBA-GEBİP Ödülü kazanan bilim insanı sayısı ise 644'e yükselmiş oldu. Bilimsel Telif Eser Programı (TESEP) kapsamında bugüne kadar ödüllendirilen eser sayısı ise toplam 239 oldu.

100. Yıl TÜBİTAK Ödülleri kapsamında ise 21 farklı üniversite ve araştırma kurumundan bilim insanına 7 bilim ödülü, 1 özel ödül, 1 hizmet ödülü ve 18 teşvik ödülü verildi.

TÜBA Ödülleri

TÜBA Uluslararası Akademi Ödülleri

TÜBA'nın bilim insanlarını teşvik ve takdir misyonu kapsamında ihdas ettiği ve dünyadaki bütün bilim insanlarına açık olan 2023 yılı "TÜBA Uluslararası Akademi Ödülleri"ne Fen ve Mühendislik Bilimleri, Sosyal ve Beşerî Bilimler ile Sağlık ve Yaşam Bilimleri olmak üzere iki kategoride toplam 3 bilim insanı layık görüldü.

TÜBA Bilim Ödülleri kapsamında Uluslararası TÜBA Akademi Ödülleri takdim edilen bilim insanları şöyle:

Sağlık ve yaşam bilimleri kategorisinde

Prof. Dr. Caner Süsal ve

Prof. Dr. Serdar Durdağı

Fen ve Mühendislik Bilimleri kategorisinde

Prof. Dr. Derviş Karaboğa

"TÜBA Uluslararası Akademi Ödülleri" kapsamında Fen ve Mühendislik Bilimleri, Sosyal ve Beşerî Bilimler ile Sağlık ve Yaşam Bilimleri olmak üzere iki kategoride toplam

3

bilim insanı

Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı (TÜBA-GEBİP) ödülleri kapsamında, 24 farklı üniversiteden

34

genç bilim insanı

Bilimsel Telif Eser Programı (TESEP) kapsamında

13

eser

TÜBİTAK ödülleri kapsamında 21 farklı üniversite ve araştırma kurumundan bilim insanına

7

Bilim Ödülü

1

Hizmet Ödülü

1

Özel Ödül

18

Teşvik Ödülü

Toplamda TÜBA Akademi Ödüllü bilim insanı sayısı

28'e,

TÜBA-GEBİP Ödülü kazanan bilim insanı sayısı **644'e,**

Bilimsel Telif Eser Programı (TESEP) kapsamında bugüne kadar ödüllendirilen eser sayısı ise **239'a** yükseldi.

TÜBA-GEBİP (Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı) Ödülleri

Türkiye'nin uluslararası bilim camiasındaki tanıtımı ve ilişkileri, üstün başarılı genç bilim insanlarının teşviki ve çalışmalarını Türkiye'de sürdürmeleri bakımından özel bir öneme sahip olan TÜBA-GEBİP Ödülü'nü 2023 yılında; Ahmet ve Nezahat Keleşoğlu TÜBA-GEBİP Eczacılık Özel Ödülü de dâhil olmak üzere 24 farklı üniversiteden 34 üstün başarılı genç bilim insanı kazandı. Böylelikle bugüne kadar TÜBA-GEBİP Ödülü kazanan bilim insanı sayısı 644'e yükselmiş oldu.

Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı (TÜBA-GEBİP) Ödülleri'nin takdim edildiği 24 farklı üniversiteden 34 üstün başarılı genç bilim insanı şunlar:

Prof. Dr. Bünyemin Coşut,
Doç. Dr. Şeref Gül,
Doç. Dr. Haydar Kılıç,
Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim Okur,
Doç. Dr. Muhammed Zeynel Öztürk,
Doç. Dr. Özge Şensoy,
Doç. Dr. Emrah Tıraş,
Doç. Dr. Fuat Topuz,
Prof. Dr. Ekin Uğurlu,
Dr. Öğr. Üyesi Talha Erdem,
Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Nuri Ertaş,
Doç. Dr. İlknur Eruçar Fındıkçı,
Doç. Dr. Metin Gençten,
Prof. Dr. Mustafa Servet Kıran,
Dr. Öğr. Üyesi Faiz Muhaffel,
Doç. Dr. Nil Özbek,
Doç. Dr. Didem Şen Karaman,
Doç. Dr. Cem Tekin,
Doç. Dr. Mehmet Turan,
Doç. Dr. Sadiye Velioğlu,
Doç. Dr. Seçkin Köstem,
Doç. Dr. Büşra Müceldili,
Doç. Dr. İsmail Yaşayanlar,
Dr. Öğr. Üyesi Sevcan Yeşiltaş,

Doç. Dr. Onurcan Yılmaz,
Prof. Dr. Ramazan Yılmaz,
Doç. Dr. Nur Yiğitoğlu Aptoula,
Doç. Dr. Serkan Yolcu,
Doç. Dr. Ezgi Deniz Batu Akal,
Prof. Dr. Özge Çevik,
Doç. Dr. Fatih Kocabaş,
Doç. Dr. Cangül Keskin,
Doç. Dr. Atay Vural

• **Ahmet ve Nezahat Keleşoğlu**
TÜBA-GEBİP Eczacılık Özel Ödülü
Doç. Dr. Sündüs Erbaş Çakmak

TÜBA-TESEP (Bilimsel Telif Eser Programı) Ödülleri

Üniversitelere yönelik nitelikli telif eser üretimi teşvikini amaçlayan Bilimsel Telif Eser Programı (TESEP) kapsamında; 2023 yılında Doğa ve Mühendislik Bilimleri alanında 2 eser, Sosyal Bilimler alanında 4 eser Telif Eser Ödülü ve 1 eser Halil İnalçık Özel Ödülü, 1 eser Mehmet Genç Özel Ödülü ve 1 eser Kemal Karpat Özel Ödülü olmak üzere toplam 9 eser ödül aldı. Ayrıca Sosyal Bilimler alanında 4 esere de Kayda Değer Eser (Mansiyon) Ödülü verildi. 2023 yılında bu kapsamda 13 eser ödüllendirilirken TESEP kapsamında bugüne kadar ödüllendirilen eser sayısı da 239'a yükseldi.

Bilimsel Telif Eser Programı (TESEP) Ödülleri

• Doğa ve Mühendislik Bilimleri Ödülü

Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu
Havacılık Meteorolojisine Giriş

Prof. Dr. Nurhan Karaboğa
Optimizasyon Yöntemleri ve Matlab Uygulamaları

• Sosyal Bilimler Ödülü

Prof. Dr. Cemil Koçak
Akis Dergisi: Ümit ve Hayal Kırıklığı (1954-1957)

Prof. Dr. İlhami Yurdakul
İktidarın Ruhu: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Kişizade İmtiyazları (Beşik Uleması, Siyaseten Katl, Müsadere)

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Elyesa Koytak
Mesleğin Dönüşümü: Hekimler ve Avukatlar

Prof. Dr. Hamit Emrah Beriş
Türkiye'de İdeolojiler ve Siyaset: Liberalizm, Muhafazakârlık ve Kemalizm'in Farklı Görünümleri

• Mehmet Genç Özel Ödülü

Prof. Dr. Zafer Karademir
Osmanlı Yeni Çağı'nda Tarımsal Gelişim: Ziraat, Hasılat, Ticaret

• Halil İnalçık Özel Ödülü

Doç. Dr. Hakan Kırımlı
Geraylar ve Osmanlılar: Kırım Hanlık Hânedânının Osmanlı Devleti'ndeki Hikâyesi

• Kemal Karpat Özel Ödülü

Prof. Dr. Yüksel Çelik
Râmi Kışlası: II. Mahmud Devrinde Aydın-Despotik Modernleşmenin Karargâhı

• Mansiyon Ödülü

Doç. Dr. Ökkeş Kürşad Karacagil
Ahmet Rüstem Bey: Osmanlı'dan Cumhuriyet Sıra Dışı Bir Diplomat

Doç. Dr. Cenk Demir
Osmanlı'da Amerikan Kızılhaçı

Doç. Dr. Süleyman Tekir
Süleyman Askerî Bey: Teşkilat-ı Mahsusa'nın İlk Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi Şeyma Kömürcüoğlu
Quis ut Deus: Orta Çağ Felsefesinde Bir Model Olarak Tanrı

TÜBİTAK Ödülleri

TÜBİTAK'ın bilimsel ve teknolojik alanlarda araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek, bilim insanlarının, araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkân sağlamak amacıyla, 2023 yılında 21 farklı üniversite ve araştırma kurumundan bilim insanına 7 Bilim Ödülü, 1 Özel Ödül, 1 Hizmet Ödülü ve 18 Teşvik Ödülü verildi.

• 7 Bilim Ödülü

Temel bilimler alanında
Prof. Dr. İlhami Gülçin
Prof. Dr. Özgür Esat Müstecaplıoğlu

Mühendislik alanında
Prof. Dr. Hüseyin Arslan
Prof. Dr. Derviş Karaboğa
Prof. Dr. Murat Uysal

Sağlık bilimleri alanında
Prof. Dr. Devrim Gözüaçık

Sosyal ve beşerî bilimler alanında
Prof. Dr. Nazlı Baydar

• 100. Yıl Özel Ödülü

Temel bilimler alanında
Prof. Dr. Adil Mardinoğlu

• 100. Yıl TÜBİTAK Hizmet Ödülü

Sağlık bilimleri alanında
Prof. Dr. Ömer Özkan

• 100. Yıl TÜBİTAK Teşvik Ödülü

Temel bilimler alanında
Doç. Dr. Sündüs Erbaş Çakmak,
Prof. Dr. Göktuğ Karpat,
Doç. Dr. Şiir Kılıç,
Prof. Dr. Rifat Onur Umucalılar

Mühendislik bilimleri alanında
Doç. Dr. Muhammet Deveci,
Prof. Dr. Ozan Erding,
Prof. Dr. Yusuf Kaynak,
Doç. Dr. Savaş Taşoğlu,

Sağlık bilimleri alanında
Prof. Dr. Servet Altay,
Doç. Dr. Zerrin Sezgin Bayındır,
Doç. Dr. Zeynep Burçin Gönen,
Dr. Öğr. Üyesi Serkan Kır,
Doç. Dr. Serap Erkek Özhan,

Sosyal ve beşerî bilimler alanında
Doç. Dr. Sedat Şen,
Doç. Dr. Efe Tokdemir,
Doç. Dr. Onurcan Yılmaz,
Prof. Dr. Ramazan Yılmaz,
Prof. Dr. Rabia Meryem Yılmaz

100. YIL TÜBA VE TÜBİTAK BİLİM ÖDÜLLERİ TÖRENİ

27 ARALIK 2023

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan “Türkiye’yi bilimsel araştırmalarda 21 yıl öncesine göre çok farklı bir noktaya taşıdık”

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi’nde gerçekleştirilen, 100. Yıl TÜBA ve TÜBİTAK Bilim Ödülleri Töreni’ne katılarak konuşma yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında bilim kültürünün toplumda yaygınlaştırılması amacıyla 2007’den bu yana 47 bin projeye toplam 4 milyar lira destek sağladıklarını belirterek, “Farklı alanlarda attığımız bu kritik adımlarla hamdolsun Türkiye’yi bilimsel araştırmalarda 21 yıl öncesine göre çok farklı bir noktaya taşıdık” dedi.

Takdir edilen her başarının, yeni çalışmaların ilham veren, yepyeni başarı hikâyelerinin önünü açtığını kaydederek, ödülleri takdimi ile bunları yapma gayretinde olduklarını vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: “İlmî çalışmaları ve çığır açıcı eserleriyle bilim dünyasına önemli katkılar sunan, ülkemizin müreffeh yarınları adına gece gündüz demeden çalışan tüm bilim insanlarımızı, şahsım ve milletim adına tebrik ediyorum. Bu sene 77 bilim insanımız, TÜBA ve TÜBİTAK ödülleriyle layık görüldü. Uluslararası TÜBA Akademi Ödülleri’ni bu yıl sağlık ve yaşam bilimleri ile fen ve mühendislik bilimleri kategorisinde üç bilim insanımıza veriyoruz. Bu üç ödülle TÜBA Akademi Ödüllü bilim insanı sayımız 28’e yükseliyor. Üstün başarılı genç araştırmacılara verilen TÜBA-GEBİP Ödülleri ise 24 farklı üniversiteden 34

genç bilim insanımıza takdim edeceğiz. Böylece TÜBA Ödülü kazanan bilim insanı sayımız 644’e ulaşıyor. Bilimsel telif eser ödülleri 13 Türkçe bilimsel telif eserimiz ödül almaya hak kazandı. Bu kategoride vereceğimiz üç özel ödülle merhum Halil İnalıcık, Kemal Karpat ve Mehmet Genç hocalarımızın hatırasını yaşıyoruz. Bu ödülleri, bu alanda ödül alan sayısı 239’a çıkacak.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 100. Yıl TÜBİTAK Ödülleri kapsamında ise 21 farklı üniversite ve araştırma kurumundan bilim insanına yedi bilim ödülü, bir özel ödül, bir hizmet ödülü ve 18 teşvik ödülü vereceklerini aktardı.

Toplamda, 77 bilim insanına bilim ve kültür müktesebatına katkıları için ödülleri teşekkürlerini ifade edeceklerini söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, ödülleri, Türkiye’de bilimsel faaliyet yürüten herkes için teşvik unsuru olacağına inandığını dile getirdi.

2007’den Bu Yana 47 Bin Projeye Toplam 4 Milyar Lira Destek Sağladık

Tam 60 yıldır bilim ve teknolojinin mihranlığını yapan millî araştırma kurumu TÜBİTAK’ı, her alanda destekleyerek daha da güçlendirdiklerini kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları söyledi: “TÜBİTAK akademik araştırma geliştirme destek programları kapsamında toplam 31 bin projeye destek sağladık. Bunlar için 68 milyar liranın üzerinde

kaynak kullandık. Bilim insanı destekleri programıyla 270 bin bilim insanına toplam 17,8 milyar lira tutarında destek verdik. Bilim kültürünün toplumda yaygınlaştırılması amacıyla 2007’den bu yana 47 bin projeye toplam 4 milyar lira destek sağladık. Bilim ve kültür mirasımızın serpilmesine yönelik çalışmalarını yakından ve takdirle takip ettiğimiz TÜBA’ya sahip çıktık. Farklı alanlarda attığımız bu kritik adımlarla hamdolsun Türkiye’yi bilimsel araştırmalarda 21 yıl öncesine göre çok farklı bir noktaya taşıdık.”

İnanmanın, başarmanın yarısı olarak tarif edildiğini, inancın olmadığı bir yerde başarıdan söz edilemeyeceğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle devam etti: “Bugün takdim edeceğimiz bilim insanlarımızın başarılarını, inancın ve azmin bir zaferi olarak gördüğümü özellikle belirtmek isterim. Her biriniz inandınız, ter döktünüz, fedakârlıkta bulundunuz, çalıştınız ve sonuçta kendi alanınızda çığır açan bilimsel çalışmalara imza attınız. Biz de devlet olarak bu zorlu süreçte sizleri desteklemeye gayret ettik. İnşallah bundan sonra da sizlere katkı sunmayı, imkânlarımızı sizler için sizin başarınız için seferber etmeyi sürdüreceğiz. Sizler, Türkiye için Türkiye Yüzyılı için tüm insanlık için çalıştıkça hiç endişeniz olmasın biz de sizin gibi bilim insanlarımıza sahip çıkacağız. Sizlerin gayreti, birikimi, kabiliyeti ve ortaya koyacağı ürünlerle inşallah hedeflerimize daha emin adımlarla yürüyeceğiz.”

Tüm Yetişmiş İnsan Kaynağımızın Desteğine, Katkısına İhtiyacımız Var

Fikrî ve ilmî boyutu eksik her mücadelenin, yarım kalmaya mahkûm olduğuna dikkati çeken Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Şayet siyasî, ekonomik, diplomatik, askerî olarak tam bağımsız bir Türkiye hedefliyorsak; bilimde, teknolojiye, inovasyonda, bilimsel araştırmalarda da zirveyi hedeflemek mecburiyetindeyiz. Bunun için herkesin, yurt içinde ve yurt dışında bulunan tüm yetişmiş insan kaynağımızın desteğine, katkısına ihtiyacımız vardır. Akademik ve bilimsel çalışmalarının belli bir kısmını yurt dışında yapmış, orada bilgi ve tecrübe kazanmış bilim insanlarımızın, ülkemize dönerek Türkiye’nin kalkınma mücadelesine destek vermeleri çok ama çok önemlidir” değerlendirmesinde bulundu.

Devletin, mensubu olduğu millette şükran borcunu ödemeyi isteyen tüm bilim insanlarının yanında olduğuna işaret eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: “Bu amaçla başlattığımız Uluslararası Lider ve Genç Araştırmacılar Programı, bu misyonu hakkıyla yerine getiriyor. Program kapsamında şimdiye kadar 199 lider bilim insanı ülkemize geldi. Lider araştırmacılarımızın projelerinde 408’i doktora öğrencisi olmak üzere toplamda 1256 öğrenci ve araştırmacı görev aldı. Ulusal Lider Araştırmacılar Programı ve Ulusal Genç Liderler Programı ile de 81 araştırmacıyı destekliyoruz. Bu projelerde doktora öğrencileri ağırlıklı olmak üzere 446 bursiyer görev alıyor. Sayıları giderek artan öncül AR-GE laboratuvarlarımız, tersine beyin göçü konusunda önemli rol oynuyor. Hayallerini gerçekleştirme gayesiyle hareket eden tüm bilim insanlarına, ülkemizin eşsiz fırsatlar sunduğunu görüyoruz. Türkiye’nin küresel rolü güçlendikçe inşallah ilmî birikimini ve tecrübesini ülkemizde değerlendirmek isteyenlerin sayısı da artacaktır.”

Gazze krizi sonrasında Batı’nın prestijli üniversitelerinde yaşanan utanç verici sahnelerin bir süreci daha da hızlandıracağına inandığını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, Gazze’de 7 Ekim’den beri çoğu çocuk ve kadın 21 binden fazla masum Filistinlinin hayatına mal olan İsrail vahşetinin bir nevi turnusol işlevi gördüğünü, kimin gerçekten insan hak ve onurunu savunduğunun, kimin de bunların sadece istismarını yaptığının ayan beyan ortaya çıktığını söyledi.

Şayet siyasî, ekonomik, diplomatik, askerî olarak tam bağımsız bir Türkiye hedefliyorsak; bilimde, teknolojiye, inovasyonda, bilimsel araştırmalarda da zirveyi hedeflemek mecburiyetindeyiz. Bunun için herkesin, yurt içinde ve yurt dışında bulunan tüm yetişmiş insan kaynağımızın desteğine, katkısına ihtiyacımız vardır. Akademik ve bilimsel çalışmalarının belli bir kısmını yurt dışında yapmış, orada bilgi ve tecrübe kazanmış bilim insanlarımızın, ülkemize dönerek Türkiye’nin kalkınma mücadelesine destek vermeleri çok ama çok önemlidir.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan

Kültür Sanat

Vâlîde Sultanlar Yazma Eser Sergisi Rami Kütüphanesi'nde

Yazma kitap kültürünün ve kitap sanatlarının eşsiz örneklerinin yer aldığı Vâlîde Sultanlar Yazma Eser Sergisi'nin Rami Kütüphanesi'ndeki açılışı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan tarafından yapıldı.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığına bağlı yazma eser kütüphanelerinde bulunan ve Vâlîde Sultanların vakfı olan koleksiyonlardan seçilen 59 eserin yer aldığı Vâlîde Sultanlar Yazma Eser Sergisi, Kültür ve Turizm Bakanlığının himayesinde Rami Kütüphanesi'nde ziyarete açıldı.

Valide Sultanlar Yazma Eser Sergisi'nin açılışı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan tarafından yapıldı.

Yazma kitap kültürünün ve kitap sanatlarının eşsiz örneklerinin yer aldığı Valide Sultanlar Yazma Eser Sergisi, Rami Kütüphanesi'ndeki Yazma Eserler Kurumuna tahsisli sergi salonunda 15 Nisan 2024 tarihine kadar ziyaretçilerini ağırlayacak.

Emine Erdoğan: Yazma Eserler, asırlarca farklı coğrafyalarda hüküm süren medeniyetimizin göstergeleridir

Rami Kütüphanesi'nde Valide Sultanlar Yazma Eser Sergisi'nin açılışı dolayısıyla düzenlenen törende konuşan Emine Erdoğan tam bir yıl önce kışladan dönüşürülen Rami Kütüphanesi'nin bugün âdeti bir kültür ve buluşma merkezi hâline geldiğini ifade ederek, çağının tanığı yapıların yaşamla bağımlı yeniden kurmanın, toplumsal hafızada yerini pekiştirmenin kültürel süreklilik açısından büyük önem taşıdığını söyledi.

Emine Erdoğan, bir dönem ışığın yükseldiği Doğu'nun bilgisiyle bilgeliğin ve tüm insanlığın yolunu aydınlatan bir kandil gibi olduğunu vurgulayarak, "Horasan, Semerkant, Buhara, Bağdat, Şam, Tebriz gibi ilmin başkentleri, yüzlerce yıl nice âlimi topraklarından doğurup yetiştirdi. Bugün

bu sergi vesilesiyle bir kısmına tanık olduğumuz yazma eserler, köklü tarihimizin ve asırlarca farklı coğrafyalarda hüküm süren medeniyetimizin göstergeleridir. Bizim anlayışımızda ilim; altından daha kıymetli, kılıçtan daha keskindir." diye konuştu.

Dünya bilim tarihine ismi altın harflerle yazılan âlimlerin kâğıda nakşettiği, Baharat ve İpek yollarını katederek İstanbul'a ulaşan nadide eserlerin serüveninin, bugün hâlâ yeni muhataplarına ulaşarak devam ettiğini anlatan Erdoğan, "İstanbul'un fetihle birlikte Doğu'nun ve Batı'nın en işlek zekâlarının Devlet-i Aliyye'nin himayesine girmek istedikleri, vesikalardan izlenebiliyor." dedi.

Emine Erdoğan, altı asır boyunca Doğu ile Batı'nın kavşağında hüküm sürmüş devletlerin vârisleri olarak, insanlığın birikimini geleceğe aktarmakla mükellef olduklarını belirterek, şunları söyledi: "Bu bakış açısıyla Osmanlı dönemindeki vâlîde sultanlar gibi tarihimizdeki öncü isimlerin ilmi ve kültürümüzü muhafaza etme çabalarını takdirle öne çıkaran etkinlikleri ayrıca önemsiyorum. Cumhuriyetimizde yeni bir yüzyıla girdiğimiz bugünlerde, kadim geçmişle bağını sürdüren, geleceği şekillendiren, kökleri derinde, dalları göğe uzanan bir çınar olma hayalini taşıyoruz. Türkiye Yüzyılı'nda yazma eserlerdeki kadim bilgiyi çağdaş araştırmacılarla buluşturacak faaliyetlerin giderek yaygınlaşmasını canıgönülden temenni ediyorum."

Her sayfası mücevher değerinde sayısız yazma eser Valide Sultanlar sayesinde günümüze ulaşıyor

Emine Erdoğan, bu eserler arasında su yolları, kuyular, hisar ve kaleler, köprüler, han ve hamamlar gibi büyük ölçekli yapı-

ların bulunduğunu belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu özel yapılar Anadolu şehirlerimizin sokaklarında, imparatorluğun gönül sınırlarının ulaştığı nice coğrafyada beklemediğiniz bir anda karşınıza çıkabiliyor. Cami, medrese, hamam ve çarşı gibi hayatın çeşitli bölümlerinde insana merkezi mekân olan külliye, işlevselliğini yüzyıllardır koruyarak bugünkü mimariye ilham olmayı sürdürüyor. Bu eserler kadar, ilmi ve sanatı günümüze kadar taşıyan kıymetli yazma eserleri derlemiş olmaları ayrıca takdire şayan. İslâmî ilimlerden felsefeye, tasavvuftan tarih ve coğrafyaya, optik, matematik ve tıbbı dek her sayfası mücevher değerinde sayısız yazma eser vâlîde sultanlar sayesinde günümüze ulaşıyor."

Emine Erdoğan, Nurbanu Sultan, Turhan Sultan, Bezmiâlem Valide Sultan ve Pertevniyal Valide Sultan'ın külliyelelerine bağışladıkları şahsi kütüphanelerinin zenginliği ile dikkati çektiğini ifade ederek, "Himaye ettikleri ve halkın hizmetine sundukları medeniyet yadigarları ile hafızalarımıza kazınıyorlar." diye konuştu.

Yaşadıkları dönemde medeniyete kıymetli katkılarda bulunan, eserleriyle asırlar sonrasına dahi ilim köprüleri kuran valide sultanları rahmetle andığını ifade eden Emine Erdoğan, "Bugün de ülkemizin öncü isimleri, hayır için yarıştıkları ilme ve kültüre yatırımı bir vazife olarak gördükleri oranda geleceğimize ışık olacak, isimlerini hürmetle yâd edilecek şekilde tarihe yazdıracaklardır." dedi.

Tarih

18. yüzyıldan günümüze

Türk basın tarihi

Osmanlı Döneminde Basın

1727 Türk Basın Tarihinin temeli 18. yüzyıla kadar uzanmaktadır. Osmanlı Devleti yönetiminde ilk basımevi Darü't Tıbbâtî'l-Amire (Resmî Basımevi) 1727 yılında kurulmuştur.

1795 Osmanlı Devleti içerisindeki ilk gazete İstanbul'da 1795 yılında Fransız Elçiliği matbaasında Bulletin des Nouvelles (Haber Bülteni) adıyla çıkarılmıştır.

1828 Osmanlı Devleti içerisinde çıkarılan ilk Türkçe gazete Mısır'da vali olan Kavalalı Mehmet Ali Paşa tarafından 1828 yılında *Vaka-i Mısıriye* adıyla yarı Türkçe yarı Arapça olarak çıkarılmıştır.

1831 Osmanlı Devleti'nin ilk resmî gazetesi olan *Takvîm-i Vekâyî* ise II. Mahmut döneminde 1 Kasım 1831 tarihinde çıkarılmıştır.

1840 Devlet destekli ilk Türkçe özel gazete *Ceride-i Havadis* 1 Ağustos 1840 tarihinde William N. Churchill (Winston Churchill ile yakınlığı yoktur) tarafından çıkarılmıştır.

1857 "Matbaa Nizamnamesi" ile ön kontrol ve izin koşuluna yasal bir düzenleme getirilmiştir. Bu nizamname ile gazete çıkarmak isteyen yabancı uyrukluların Hariciye Nezareti'nden izin almadan basımevi açamayacağı belirtilmiştir.

1860 Şahsî girişimler sonucu ilk özel gazete *Tercüman-ı Ahval*, Ağâh Efendi tarafından 22 Ekim 1860 tarihinde yayınlanmıştır.

1860-1870'ler İlk gazetelerin hükûmet merkezi Bâbîâlî'de çıkmasından dolayı basının merkezi Bâbîâlî olmuştur. Bâbîâlî'den Cağaloğlu Yokuşuna doğru sektörel bir büyüme gerçekleşmiştir.

1861 Şinasi tarafından 1861 yılında *Tasvîr-i Efkâr* yayın hayatına başlamıştır.

1870 Matbuat Nizamnamesi, 1870 yılında Hariciye Nezareti'ne, 1877 yılında ise Dâhiliye Nezareti'ne bağlanmıştır ve 1913'e kadar müdürlük olarak faaliyet göstermiştir. Bu tarihte genel müdürlük olarak yeniden düzenlenmiş ve Matbuat

Tercüman-ı Ahval'in başlığı ve kuruculan Ağâh Efendi (solda) ile Şinasi.

تجرمان احوال

Vekayî-i Mısıriye'nin 1. sayısının başlığı.

Lozan'a katılan gazeteciler

Hüseyin Cahit Yalçın, Tanin

Ahmet Şükrü Esmer, Vatan

Velit Ebuzziya, Tevhid-i Efkâr

Yahya Kemal Beyatlı, Basın Danışmanı

Ruşen Eşref Üneydin, Basın Danışmanı

Ali Naci Karacan, Akşam

Asım Us, Vakıf

Mustafa Kemal Atatürk,
İstanbul gazetesileri,
1922

Atatürk İstanbullu
gazetecileri, 1922

Ceride-i Havadis'te
gazetecilerin toplu
fotoğrafi

Hakimiyet-i Milliye
23 Eylül 1928

Hakimiyet-i Milliye gazetesi
(1928 Harf Devrimi Öncesi)
5 Muharrem 1341
(28 Ağustos 1922)

Müdüriyet-i Umumiyesi adını almıştır. Bu kurum varlığını saltanatın kaldırıldığı 1 Kasım 1922 tarihine kadar sürdürmüştür.

1876 I. Meşrutiyet'in ilanına kadar günlük gazete sayısı giderek artmıştır. Bu gazetelerden önemlileri 1866 yılında *Muhbir*, 1869 yılında *Basiret*, 1872 yılında çıkan *İbret* gazeteleridir.

1883 Batı kamuoyunda kurgulanmaya çalışılan olumsuz Osmanlı Devleti imajı ile mücadele etmek ve dünyadaki gelişmeleri takip etmek için 1883-1884 yıllarında Hariciye Nezareti bünyesinde Matbuat-ı Ecnebiye İdaresi kurulmuştur.

Millî Mücadele Döneminde Basın

1919 Millî Mücadele döneminde Gazi Mustafa Kemal Atatürk iletişime büyük önem vermiştir. Sivas kongresi esnasında *İrade-i Milliye* gazetesini yayınlattırılmış, bu çabalarını Ankara'ya geldiğinde *Hakimiyet-i Milliye* gazetesi ile sürdürmüştür.

1919 İşgal altındaki İstanbul'da Millî Mücadele'ye zor şartlar altında destek vermiş birçok gazete olmuştur.

1919 Şinasi tarafından çıkarılan *Tasvir-i Efkar* gazetesi Anadolu'daki Millî Mücadele'ye destek vermiştir. Gazetenin muhabiri Ruşen Eşref (Ünaydın) Sivas Kongresi'ne gönderilmiştir. Aydın cephesine de muhabirler gönderilerek Millî Mücadele hakkında etkili ve düzenli haberler yayımlanmıştır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün resmi biyografisi ilk kez bu gazetede yayımlanmıştır.

1919 *Vakit* gazetesi Filip tarafından 1875 yılında kurulmuş olup Ekim 1917'den itibaren Hakkı Tarık Us ve Asım Us tarafından günlük olarak çıkarılmıştır. Başyazarlığını Ahmet Emin Yalman'ın yaptığı *Vakit* gazetesi Millî Mücadele'yi desteklemiştir.

1919 *İkdam* gazetesi, 1894-1928 yılları arasında günlük yayımlanan ve Ankara'ya ilk muhabir gönderen gazete olmuştur.

1919 *İleri* gazetesi, 1918-1924 yılları arasında yayımlanan ve ilk cephe haberlerini veren gazetedir. Millî Mücadele'yi bütünüyle desteklemiştir.

1919 *Akşam* gazetesi, Mayıs 1918'den itibaren İstanbul'da yayımlanmıştır. Millî Mücadele'ye tam destek olmuştur.

1919 İstanbul'da 1908 yılında yayımlanmaya başlayan Sebilürreşad Dergisi Millî Mücadele için önemli bir yayın olmuştur. İlk 185 sayısı *Sırât-ı Müstakîm* adı ile yayımlanan derginin başyazarı Mehmet Akif Ersoy'dur.

- Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri ile ilişkili yayın yapan ve Millî Mücadele'yi destekleyen Anadolu gazetelerinden bazıları şunlardır: *Babalık*, *Öğüt Dergisi*, *İrade-i Milliye*, *Hâkimiyet-i Milliye*, *İzmir'e Doğru*, *Doğrusöz* (Balıkesir), *Ses* (Balıkesir), *Ertuğrul* (Bursa), *Yeni Adana* (Adana), *Misâk-ı Millî* (Kayseri), *Açıksöz* (Kastamonu), *Mücadele-i Milliye* (Sivas), *Gaye-i Milliye* (Sivas), *Satvet-i Milliye* (Elazığ), *Hukuk-u Beşer* (İzmir), *Amal-i Milliye* (Maraş), *Emel* (Amasya), *Türkoğlu* (Bolu), *Işık* (Giresun), *Ahali* (Edirne), *Albayrak* (Erzurum).

1920 6 Nisan 1920 tarihinde Anadolu Ajansı, 7 Haziran 1920 tarihinde Matbûât ve İstihbârat Müdiriyet-i Umûmiyesi kurulmuştur. Her iki kurumun kuruluşunda da "İç ve dış kamuoyunun aydınlatılması" fikri gözetilmiştir.

Cumhuriyet Sonrası Basın

1952 13 Haziran 1952 tarihinde TBMM'de kabul edilen 5953 sayılı "Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun", Türkiye'de çok partili hayat sonrası çıkarılan ilk iş kanunudur.

1961 212 sayılı kanun ile kıdem hakkı, ölüm tazminatı, gazetelerin kapanması hâlinde gazetecilere tazminat verilmesi, istifa eden gazeteciye kıdem tazminatı verilmesi, aylıkların peşin ödenmesi, gece çalışanlara haftada iki gün izin verilmesi, ikramiye, iş anlaşmazlıklarında iş mahkemelerine başvuru hakkı gibi haklar verilmiştir.

1984 Matbûât Müdiriyet-i Umûmiyesi, dünyaya ulusun gerçekleştirdiği ve gerçekleştirmeye çalıştığı işleri tanıtmak, davanın haklılığını kanıtlamaya

Adnan Menderes, Yugoslav gazeteciler, 1956

Fatin Rüştü Zorlu gazetecilerle

Bülent Ecevit, basın şeref kartları ödül töreni

Süleyman Demirel gazetecilerle

Necmettin Erbakan, gazetecilerle

Turgut Özal, İstanbul Gazeteciler Cemiyeti'nin Ankara temsilcileri açılış töreni, 1996

çalışmak ve ulusu, ülke içinde aynı noktada birleştirmek için her araçtan yararlanarak sürekli aydınlatmak ve uyarmakla görevlendirilmiştir. Kurum, 8 Ağustos 1984 tarihli ve 231 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü adını almıştır.

2018 Daha sonra 10 Temmuz 2018 tarihinde kapatılarak görev ve yetkileri Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına devredilmiştir.

10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü

Türkiye'deki basın mensuplarının sosyal ve ekonomik haklarını güvence altına alan 212 Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun'un 1961 yılında yürürlüğe girdiği gün olan 10 Ocak, "Çalışan Gazeteciler Günü" olarak kutlanıyor. Arşivden bölümümüzde dünyanın çeşitli yerlerinde her koşulda canla başla çalışan gazetecilerimizin İletişim Başkanlığı arşivinde yer alan fotoğraflarına yer vermek istedik.

4. Gazeteciler Semineri

Anadolu Ajansı
çalışanları, 1972

Alman gazetecilerin
Türkiye ziyareti, 1982

Anadolu Ajansı Genel
Müdürlüğü servislerinden
dış yayında kullanılan
telsiz

Ankara Radyosu
çalışanı röportajda

Ankara Radyosu
canlı yayın

KÜLTÜR VE SANAT BÜYÜK ÖDÜLÜ

10 OCAK

ÇALIŞAN GAZETECİLER GÜNÜ

Toplumun, kamuoyunun hızlı, doğru, tarafsız haber alma hakkını temin etmek demokratik ülkelerin en belirgin göstergesidir.

Medya kuruluşlarının herhangi bir kısıtlamaya maruz kalmadan, ülkemizin her bir köşesinde, dünyanın dört bir tarafında olup biteni insanımıza ulaştırmasını sağlamak demokrasinin de gereğidir.

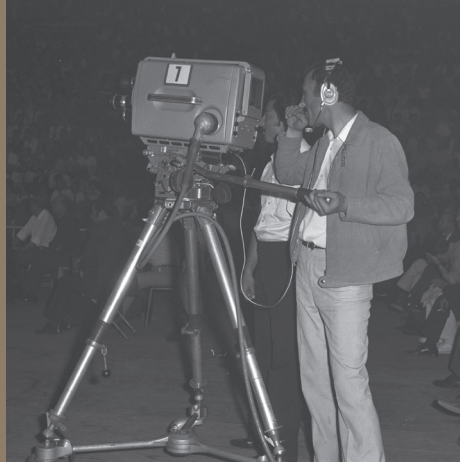
Dünyaya açık, ülkesinin ve insanlığın meselelerini takip edebilen, söz söyleyebilen, katılımcı, gerçeklerden kaçmayan bir toplum, özgür, şeffaf, hakkaniyetli medya organlarıyla mümkündür.

Medya mensuplarımızın Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutluyor, kendilerine başarılar diliyorum.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
TÜRKİYE CUMHURBAŞKANI

Ankara Radyosu,
radyo tiyatrosu

Balkan Boks Şampiyonası,
TRT kameramanı

Barış Harekâtı, esir
düşen gazeteciler

Barış Harekâtı, esir
düşen gazeteciler

Barış Harekâtı, esir
düşen gazeteciler

Basın Kanunu
yıldönümü töreni, 1972

Basın Şeref Kartları dağıtımı, 1975

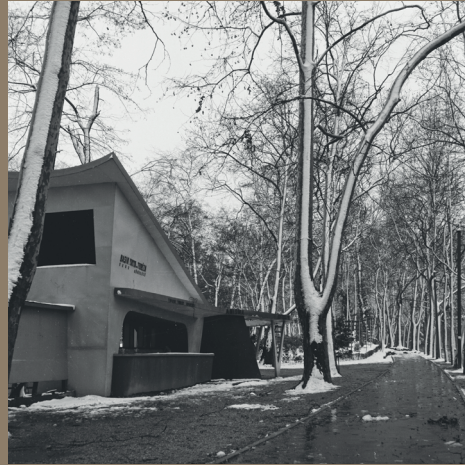
Basın Şeref Kartları dağıtımı, 1975

Basın Şeref Kartları ve Emekli Gazetecilere Kartların Dağıtım Töreni, 1977

Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü Foto Film Şubesi

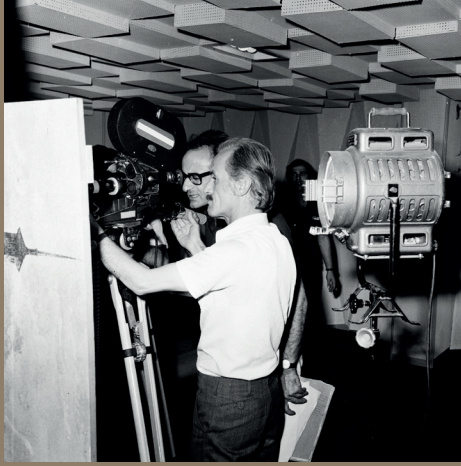
Basın Yayın Turizm Müdürlüğü Binası, 1970

Film çekim çalışmaları

Film Radyo Televizyon Eğitim
Merkezi, baskı işleri

Film TV ile TRT elemanlarının
müşterek film çekimi, 1974

Dış mekân fotoğraf
çekim çalışması

İç mekân, fotoğraf çekim
çalışması

İstanbul, fotoğraf ve
video çekim çalışması

TRT Ankara, röportaj

TRT çalışanları

TV Meslek Seçim
Programı, kameraman

TV Meslek Seçim
Programı, kameraman

Faaliyetler

İletişim Başkanlığı

2023 Panorama

“Türkiye Yüzyılı” nı, aynı zamanda “İletişim Yüzyılı” yapma anlayışıyla millet-devlet arasındaki iletişim köprüsünü güçlendiren Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı’nın 2023 faaliyetleri çok yoğun geçti.

2018 yılında kurulan ve “Türkiye Yüzyılı” nı aynı zamanda “İletişim Yüzyılı” yapma vizyonu ile millet-devlet arasındaki iletişim köprüsünü güçlendirmeyi ve “Türkiye” markasını daha da geliştirmeyi hedefleyen T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, 2023 yılında da yoğun bir şekilde faaliyetlerini sürdürmüştür. Başkanlık, basın mensuplarının çalışmalarını kolaylaştıracak çalışmalardan kriz iletişimine, dezenformasyonla mücadelede kamu diplomasisine, pozitif iletişim kampanyalarından uluslararası etkinliklere, halkla ilişkilerden Türkiye tanıtım faaliyetlerine kadar geniş bir çerçevede, halkın ve hakikatin yolunda ilerlemeye devam etmektedir. Kamuda söylem birliğini tesis etmek için stratejik iletişim çalışmaları yürüten kurum, ulusal ve uluslararası arenada Türkiye’nin haklı tezlerini tüm dünyaya duyurmak için var gücüyle çalışmaktadır.

Halkı yanıltmak için ortaya atılan manipülasyon amaçlı yalan haberlere ve yeni medya içeriklerine karşı doğruyu gösteren İletişim Başkanlığı, kara propaganda ve dezenformasyonla mücadelede etkin bir rol oynayarak hakikati tüm dünyaya yaymayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda Dezenformasyonla Mü-

cadele Merkezi (DMM), kurulduğu 2022 yılı Ağustos ayından bugüne, yurt içinde ve yurt dışında üretilen ve kamuoyunu manipüle etmeyi amaçlayan yalan ve dezenformasyon amaçlı haberleri hızlıca tespit edip, doğru bilgileri anlık olarak resmi sosyal medya hesapları aracılığı ile kamuoyuyla paylaşmaktadır. Merkez, periyodik olarak kapsamlı şekilde Dezenformasyonla Mücadele Bülteni hazırlamakta, İletişim Başkanlığı’nın web sayfasında ve DMM’nin sosyal medya hesaplarında yayımlamaktadır. Bu bültenlerde, ilgili yalan haberlerin görüntülerine yer verildiği gibi aynı haberin gerçeği, kamuoyunu tatmin edecek şekilde, görselleri, kurumların açıklamaları ile destekleyerek oldukça şeffaf ve anlaşılabilir bir şekilde paylaşılmaktadır. DMM, 2023 yılı sonu itibarıyla toplam 105 adet Dezenformasyon Bülteni yayımlamıştır. Bu bültenlerde 1.700 kadar dezenformasyon tespit edilmiş ve doğru su anlatılmıştır.

2023 yılında özellikle 6 Şubat’ta yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremler süreci ve sonrasında, 14-28 Mayıs genel seçim sürecinde ve 7 Ekim sonrası Gazze’nin İsrail’in katliamına maruz kaldığı süreçte, Türkiye ve dünya kamuoyunda yer alan dezenformasyon sayısı hızla artmış, DMM ise yaptığı etkin çalış-

■ Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun Kamu Diplomasisi Koordinasyon Kurulu'nun dördüncü toplantısında konuştu.

□ Türkiye Yüzyılı" panel serisinin ikincisi, Almanya'nın başkenti Berlin'de gerçekleştirildi.

□ Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, COP 28 kapsamında açtığı standta, Türkiye'nin çevre, atık yönetimi, yenilenebilir enerji politikaları ve Emine Erdoğan öncülüğünde başlatılan Sıfır Atık Hareketi konusunda yapılan çalışmaları tanıttı.

masıyla bu süreçlerde hakikatin yayılması na vesile olmuştur. Bu kapsamda Deprem Dezenformasyon Bülteni, Seçim Dezenformasyon Bülteni ve Filistin Özel Dezenformasyon Bülteni yayımlanmış ve kamuoyuna sunulmuştur.

DMM, 2023 yılının Şubat ayında vatandaşlarımızın dezenformasyon içerdiğini düşündükleri haberleri bildirebilecekleri Dezenformasyon Bildirim Sistemi (DBS) isimli dijital uygulamayı hizmete sunmuştur. DBS aracılığıyla vatandaşlarımız, 2023 yılı sonuna kadar yaklaşık 15 bin yalan haber ihbarında bulunmuştur. Bu ihbarlar titizlikle incelenmekte ve değerlendirmeler sonucunda gerekli görülen doğrulamalar kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

2023 yılı maalesef "Asrın Felaketi" 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerini yaşadığımız bir yıl olmuştur. Depremi ilk anından itibaren aksiyon alan İletişim Başkanlığı bu süreçte aktif kriz iletişimi yönetimiyle kurumlar arası üst düzey koordinasyon sağlamış, kamuoyunun doğru ve anında bilgilendirilmesi ve basın mensuplarının bölgedeki çalışmalarını kolaylaştırmak için faaliyetler yürütmüş ve dezenformasyon çalışmalarına karşı mücadele etmiştir.

Başkanlık, kriz iletişimi yönetiminin yanı sıra Türkiye'yi stratejik iletişim alanında lider bir ülke hâline getirme çalışmalarına hız kesmeden devam etmiştir. 2021 yılından bu yana Uluslararası Stratejik

İletişim Zirvesi'ni (Stratcom Summit) düzenlemektedir. Son olarak "Hibrit Tehditlerle Küresel Mücadele: İstikrar. Güvenlik. Dayanışma." temasıyla 24-25 Kasım 2023 tarihleri arasında İstanbul'da başarıyla gerçekleştirilen zirve ile dünya çapında alanın da uzman isimler Türkiye'de ağırlanarak ülkemizin marka değerinin güçlendirilmesine katkı sağlanmıştır.

Kurulduğu günden bu yana 15 Temmuz Anma Etkinlikleri'nin koordinasyonunu yürüten İletişim Başkanlığı, 2023 yılında Cumhuriyetimizin 100. Yılı kutlamalarının da yurt içi ve yurt dışı iletişim, koordinasyon, kurumsal kimlik ve tanıtım faaliyetlerine imza atmıştır. Bu çerçevede 360 derece stratejik iletişim kampanya yönetimi yaklaşımı benimsenerek yüzüncü yıla ilişkin kurumlar arası üst düzey koordinasyon yürütülmüştür.

Başkanlığın diğer önemli misyonlarından biri de millet-devlet arasındaki iletişim köprüsünü güçlendirmektir. Katılımcı demokrasinin adeta bir simgesi hâline gelen CİMER, talep ve şikâyetlerinin yanı sıra vatandaşların kamu politikalarına yönelik düşüncelerini paylaşabileceği dünyanın en büyük kamuoyu iletişim platformu olarak da önemli bir kurumsal kimlik kazanmıştır. Bu kapsamda "Türkiye Yüzyılı" kampanyasına vatandaşların etkin katılımını sağlamak için "Türkiye Yüzyılı Hayallerini Paylaş" butonu ve Türkiye Yüzyılı'na damga vuracak konularda vatandaşların görüşlerini paylaşabileceği başlıklar eklenmiştir. Ayrıca engelli vatandaşların kullanabileceği "Engelsiz CİMER" projesi geliştirilerek 1 Eylül 2022 tarihinde uygulamaya konulmuştur. CİMER sistemine kamu kurumlarının faaliyet alanlarıyla ilgili her gün farklı konularda başvuru yapılmakta olup 2023 yılında 7 milyon 650 bin başvuru alınmıştır.

2023 yılında İletişim Başkanlığı

Toplam haber sayısı

Devlet Enformasyon Sistemi (DES)
aracılığıyla 29 dilde 50'den fazla
ülkeden devlet makamlarına
sunulan toplam haber sayısı.

38.562

29 dil

50 ülke

20.947

Basın kartı sahibi basın
mensubu sayısı
(11 Ocak 2024 itibarıyla)

Çeşitli türlerde düzenlenen basın kartı sayıları (31 Aralık 2023 itibarıyla)

6.979

Düzenlenen basın kartı

2.229

Düzenlenen basın
trafik kartı

272

Kamu diplomasisi
faaliyeti

Kamu diplomasisi faaliyeti

Panel, sempozyum, forum, sergi,
eğitim programı, çalışma ziyareti
ve yuvarlak masa toplantısı gibi
kategorilerde gerçekleştirilen kamu
diplomasisi faaliyeti

73 etkinlik

160 video

300 rapor

1500 bülten

214 makale

58 kitap

4

ilde "Devlet
Teşvikleri Tanıtım
Günleri" programları
düzenlendi.

7.650.000

CİMER'e yapılan başvuru sayısı

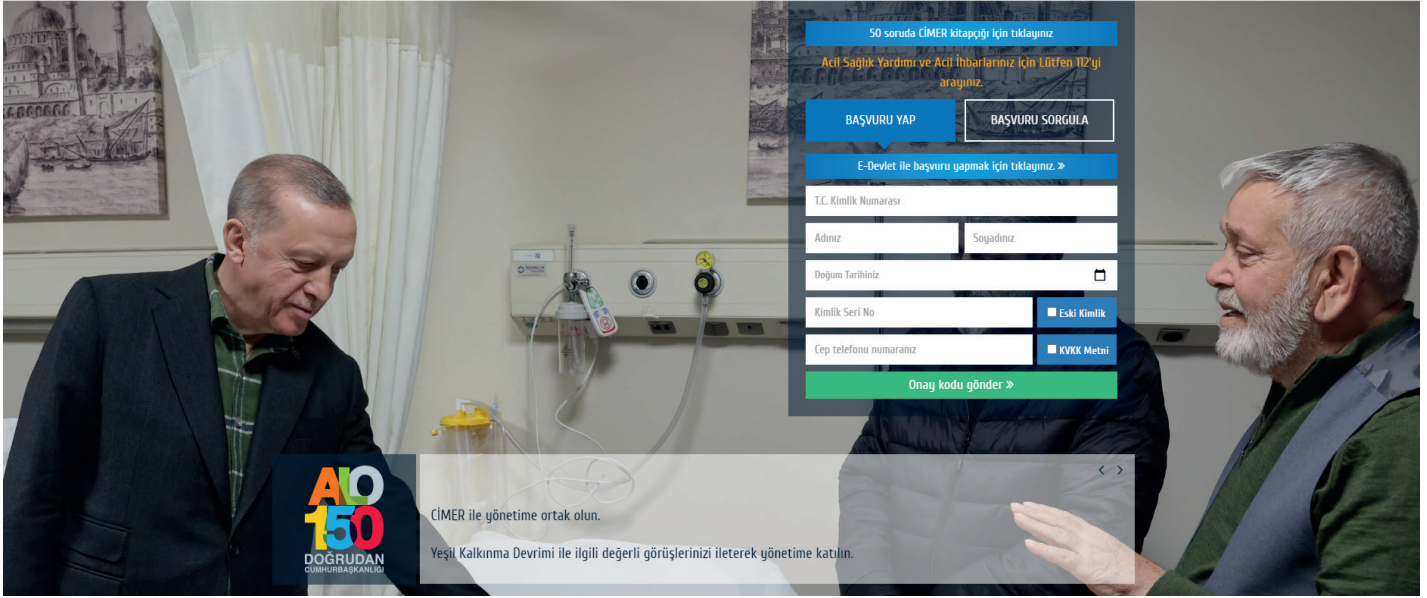

1.700

dezenformasyon
tespit edilerek doğrusu
açıklanmıştır.

105

Dezenformasyon
Bülteni

CİMER'in internet sitesi.

Gençlerin kamu kurumlarını tanınması ve devletin kendilerine sundukları kredi, teşvik, hibe, burs, eğitim desteği gibi imkânlarla ilişkin bilgi edinmeleri amacıyla, 2022 yılında 12, 2023 yılında 4 ilde "Devlet Teşvikleri Tanıtım Günleri" programları düzenlenmiştir.

Ulusal ve uluslararası basın mensuplarının çalışmalarını düzenleyici ve kolaylaştırıcı çalışmalar yürüten Başkanlık, 2023 yılında da basın mensuplarına basın kartı ve basın trafik kartı düzenlenmesi, basın mensuplarının yurt dışına çıkışta hizmet damgalı pasaport almalarının sağlanması, mesleki kıdemlerinin tutulması ve çeşitli akreditasyon işlemleri gibi faaliyetlerine devam etmiştir. 2023 yılında gerçekleşen Basın Kartı Yönetmeliği değişikliği birçok düzenlemeyi ve yeniliği de beraberinde getirmiştir. Özellikle; internet haber siteleri Basın Kartı Yönetmeliği kapsamına dâhil edilerek şartları sağlayan internet haber sitesi çalışanlarının basın kartı alması sağlanmıştır. Ayrıca, basın kartlarının geçerlilik süresi on yıla çıkarılırken ilk defa basın kartı talebinde bulunan basın mensuplarının bekleme süreleri kaldırılmıştır.

Başkanlık tarafından 2023 yılında 3 Basın Kartı Komisyonu gerçekleştirilmiş olup basın mensuplarına 2023 yılında 6.979 basın kartı ve 2.229 basın trafik kartı düzenlenmiştir. Toplam basın kartı sayısı 11 Ocak 2024 tarihi itibarıyla 20.947 olup bunlardan 13.807'si göreve bağlı basın kartı, 7078'i sürekli basın kartı, 38'i basın şeref kartı ve 24'ü serbest basın kartıdır.

Başkanlık bünyesinde yer alan Devlet Enformasyon Sistemi (DES) ile Türkiye ve dünya basınında yer alan Türkiye ile ilgili gelişmeler gerçek zamanlı izlenerek arşivlenmekte ve bu veriler üzerinden yetkili makamlara günlük ve özel bülten ve raporlar hazırlanarak paylaşılmaktadır. DES kapsamında İletişim Müşavirliklerimiz ve 65 mütercimimiz ile 29 dilde 50'den fazla ülkeden Türkiye'yi dolaylı veya dolaysız olarak ilgilendiren günlük ortalama 150 haber DES sistemine aktararak ilgililere ulaştırılmaktadır. Hafta içi günde üç hafta sonu günde bir kez olmak üzere toplamda 28 kamu kurumuna ve ilgili 325 kullanıcıya Türkiye'ye ilişkin en önemli haberlerin derlenmesiyle oluşturulan "Dünya Bası-

nında Türkiye" ve dünyada önemli gazetelerin manşet sayfalarının çevirilerinin yer aldığı "Dünyadan Manşetler" bülteni gönderilmektedir. 2023 yılında devlet makamlarına toplam 38.562 haber sunulmuştur.

Kamu diplomasisi alanında büyük bir atılım içinde olan İletişim Başkanlığı, yurt içinde ve yurt dışında Türkiye'yi tanıtmak, ülkemizin dünyaya örnek olan insanî ve adil dış politikasını göstermek, Türkiye'nin hikâyesi ve hakikatin izinde hakkaniyetli bir dünya için mücadele yeteneğini uluslararası kamuoyuyla paylaşmak için 2023 yılında da etkin rol oynamıştır. 2023 yılı içerisinde İletişim Başkanlığı ile bağlı ve ilişkili kuruluşları olan TRT ve Anadolu Ajansı tarafından panel, sempozyum, forum, sergi, eğitim programı, çalışma ziyareti ve yuvarlak masa toplantısı gibi kategorilerde toplam 272 kamu diplomasisi faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı "İletişim seferberliği" çağrısı çerçevesinde, İletişim Başkanlığı tarafından hayata geçirilen Kamu Diplomasisi Koordinasyon Kurulu, bütün

TÜRKİYE YÜZYILI

Bu site; Türkiye Yüzyili vizyonunun gerçekleşmesine katkı sağlayacak Cumhuriyetimizin referans projelerini tanıtmaktadır.

DEVAM

Türkiye Yüzyılı'nın internet sitesi

bakanlıklar ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katılımıyla 2020 yılından bu yana toplanmaktadır. Ulusal kamu diplomasisi koordinasyon süreci çerçevesinde, kamuda söylem birliğini tesis ederek kamu diplomasisi alanında kurumlar arası iş birliğini sistematik bir şekilde tek çatı altında toplayan kurul, Ulusal Kamu Diplomasisi Strateji Belgesi ve Eylem Planı ve iş birliği toplantılarına 2023 yılında da devam etmiştir.

2023 yılında 73 etkinlik düzenleyen kurum tarafından, 128 video, 58 kitap, 300'e yakın rapor, 1500'e yakın bülten ve 214 makale hazırlanmıştır. 5 yıl gibi kısa bir süre içerisinde başkanlık, 9 dilde toplamda 110 yayına imza atmıştır.

"İletişim ve Diplomasi" akademik dergisiyle iletişim alanına katkı sunan başkanlık, 2023 yılında yüz yaşında olan "Ayn Tarihi" dergisini yeniden kamuoyuna sunmuştur.

Geleceğin iletişimcilerinin yetişmesine katkı sağlamayı hedefleyen kurum, 2024 yılında İletişim Fakültesi öğrencileri ve yerel medya mensuplarına yönelik çeşitli yayınlar ve eğitimler gerçekleştirmeyi

hedeflemektedir. Ayrıca medya sektörü ve kamuoyunun katılacağı yerel ve ulusal medyaya yönelik sergi, çalıştay, panel, buluşma ve etkinlik düzenlenmesinin yanı sıra, yerel medya buluşmaları, "İletişim ve Diplomasi" panelleri gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, Türkiye Yüzyılı'nı "İletişimin Yüzyılı" yapmak, hakikat mücadelesinde milletimizin sesi olmak ve Türkiye'nin haklı davasını uluslararası alana taşımak için çalışmaya devam edecektir.

DOĞRU BİLGİ

31 Mart 2024 tarihinde gerçekleştirilecek Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde, deprem bölgesinde oy kullanacak vatandaşlarımızın mağduriyetlerini önlemek adına bir karar alınmıştır. Hatay Valiliği'nin karara ilişkin açıklamasında, 6 Şubat'ta yaşanan deprem felaketi nedeniyle yerleşim yeri ağır hasarlı, yıkılmış ve orta hasarlı bina pozisyonunda olan vatandaşların, "Ulusal Adres Veri Tabanında adres kayıtlarının deprem tarihinden önce söz konusu binada bulunması halinde" metruk binaya güncel taşınma tarihiyle adres beyanlarının alınacağı açıkça belirtilmiştir.

İddiaya konu haberlerde, Hatay Valiliği'nin açıklamasında geçen, "Ulusal Adres Veri Tabanında adres kayıtlarının deprem tarihinden önce söz konusu binada bulunması" şartına değinilmeyerek manipülasyon yapılmıştır.

Asılsız iddialara itibar etmeyiniz.

Bazı basın yayın organlarından, "Hatay Valiliği'nin 6 Şubat depreminde hasar gören binalara ikametgâh taşıma izni vermesiyle ilgili" manipülatif haberler servis edildiği tespit edilmiştir.

Yıldırımlara ikamet verilerek...

BASIN AÇIKLAMASI

SC STRATECOM
ZİRVESİ '23

Hibrit Tehditlerle Küresel Mücadele

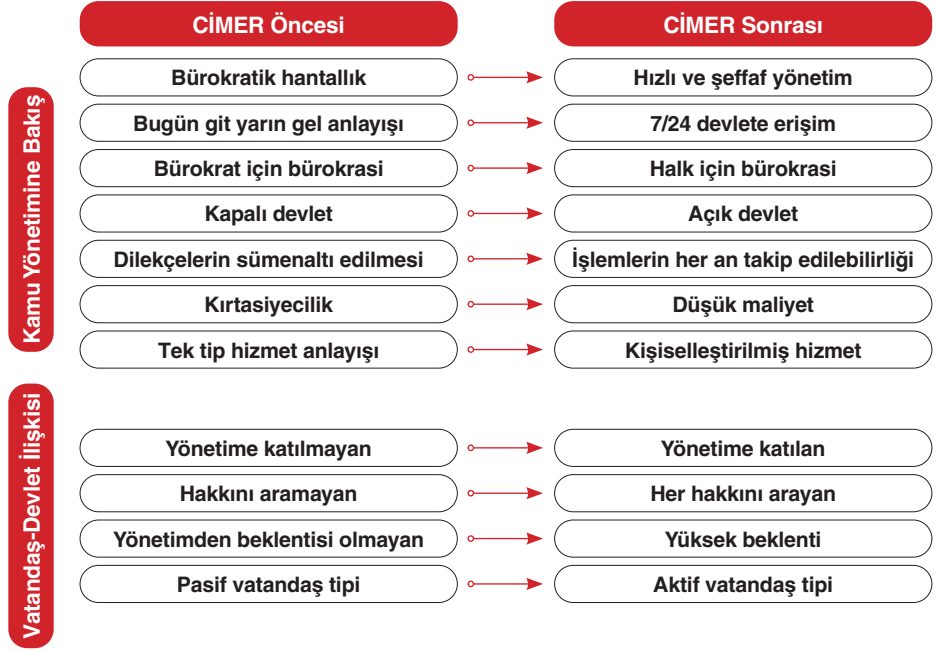
İstikrar. Güvenlik. Dayanışma.

24-25 Kasım 2023, İstanbul
stratcomsummit.com

CİMER Millet ile devlet arasında iletişim köprüsü

Millet-Devlet Arasındaki İletişim Köprüsü

“Millet ile devlet arasındaki iletişim köprüsü” olma vizyonu ile kurulan Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER), 2018 yılı itibarıyla Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı uhdesinde vatandaşlara hizmet etmeye başlamıştır. CİMER, önemli anayasal haklardan olan bilgi edinme ve dilekçe haklarının kullanımını kolaylaştırmak ve demokratik katılım yoluyla idare üzerinde kamuoyu denetimini sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. Ayrıca CİMER, vatandaşlarımızın görüş, talep, şikâyet ve beklentilerini iletebilecekleri ve yapılan başvuruların yetkili makamlara rapor şeklinde sunulmasıyla rasyonel kamu politikalarının oluşturulmasını sağlayan bir kamu hizmeti platformudur.

CİMER, Türkiye genelinde kamu kurum ve kuruluşlarındaki yaklaşık 60 bin idari birimde kayıtlı 90 bin kamu personeli aracılığıyla hizmetlerini sürdürmektedir. Başvurular vatandaşlara en hızlı ve en doğru cevabın verilmesi için ilgili kamu kurumuna gönderilmekte ve en verimli şekilde sonuçlandırılmaktadır. CİMER sistemine kamu kurumlarının faaliyet alanlarıyla ilgili her gün farklı konularda başvuru ya-

pılmakta olup 2023 yılında 7 milyon 650 bin başvuru alınmıştır.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi, 7/24 esasında çalışmalarını sürdürerek anlık olarak kamuoyunun nabzını ölçmeyi amaçlayan, kamu yönetiminde açıklık ve şeffaflık ilkelerinin hayata geçirilmesi, yönetilenlerin sorumlu tutulabilmesi, demokrasinin güçlendirilmesi ve milletimizin devletine ulaşılabilirliğini kolaylaştırılmasına katkı sağlama misyonunu üstlenmiş olan bir halkla ilişkiler uygulamasıdır. Bu uygulamayla, vatandaş ile devlet arasında çift yönlü bir iletişiminin kurulması ve şeffaf yönetim anlayışının oluşturulmasına zemin sağlanmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi ile güçlü bir devlet yönetimi oluşmuş, halk odaklı hizmet, katılımcılık, hesap verebilirlik, saydamlık ve dijitalleşme kavramlarına verilen önem artmıştır. Toplumumuzdaki bu gelişmelerle birlikte CİMER’e olan ilgi de her gün artmaya devam etmektedir. CİMER, kamu yönetiminin olumlu yönde gelişmesini, insanlarda güçlü bir hak arama bilincinin ve demokratik olgunluğun oluşmasını sağlamaktadır.

1994

Yerel Düzeyde İlk Katılım Uygulaması:
Alo 153 Beyaz Masa İstanbul Büyükşehir Belediyesi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından 1994 yılında kurulan "Alo 153 Beyaz Masa" uygulaması ile vatandaşların belediye hizmetlerine ilişkin şikâyet ve önerilerini ileterek yönetime yerel düzeyde katılmaları sağlanmıştır.

2006

Türk Kamu Yönetiminde Merkezi Düzeyde İlk Katılım Uygulaması: BİMER

Mikro düzeyde sadece büyükşehirlerde uygulanan bu yöntemin vatandaşların hak arama bilincini artırmasına bağlı olarak vatandaş odaklı yönetim anlayışının gelişmesi ülke genelinde merkezi bir sistemin uygulamaya konulması fikrini ortaya çıkarmıştır. Bu doğrultuda 2006 yılında 2006/3 Başbakanlık Genelgesi ile Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) kurulmuştur.

2015-2018

Cumhurbaşkanına Yazın

2015-2018 yılları arasında vatandaşlar Cumhurbaşkanlığı internet sayfası üzerinden "Cumhurbaşkanına Yazın" bölümünden e-posta yoluyla başvuruda bulunabilmekteydi.

2022

5690 sayılı CİMER Yönetmeliği

Yürütülen hizmetlerin usul ve esaslarını belirlemek üzere 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu hükümleri ile 14 sayılı İletişim Başkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine dayanılarak 4 Haziran 2022 tarihli ve 31856 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5690 sayılı Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi Yönetmeliği yürürlüğe girmiştir.

2018

Millet ile Devlet Arasındaki İletişim Köprüsü: CİMER

Sistemin hem vatandaş hem de personel açısından verimli olmaması ve yeni ihtiyaçların ortaya çıkmasından dolayı Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) ve "Cumhurbaşkanına Yazın" sistemi birleştirilerek istek, ihtiyaç ve beklentilerinin doğrudan Cumhurbaşkanına iletebildiği bir sistem olarak Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) hayata geçirilmiştir.

oluşturulan CİMER, bugün geldiği noktada millet-devlet iletişiminin kalbinin attığı, devrim olarak nitelendirilebilecek, dünyanın en büyük ölçekli kamu iletişim platformlarından biridir.

CİMER, ülke genelindeki kamu kurum ve kuruluşlarının entegrasyonu ile birlikte güçlü ve hızlı bir hizmet sunma hedefi doğrultusunda vatandaşların istek, öneri ve şikâyetlerini yönetime ulaştırmasına aracılık ederek devlet ve millet iletişimini kolaylaştırmaktadır.

"Türkiye Yüzyılı"nda CİMER

Cumhurbaşkanımız öncülüğünde cumhuriyetimizin 100. yılına güçlü bir başlangıç yapmak için "Türkiye Yüzyılı" programı hayata geçirilmiştir. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ise "Türkiye Yüzyılı"nın aynı zamanda bir "İletişim Yüzyılı" olması vizyonuyla çalışmalar başlatmıştır. Bu kapsamda, vatandaşlarımızın yeni yüzyıla damga vuracak konulara dair kıymetli görüşlerini almak amacıyla "Türkiye Yüzyılı" başvuru türü 1 Kasım 2022 tarihinde CİMER sistemine dâhil edilmiştir. Böylece her vatandaşın tüm kamu politikaları hakkında görüş ve önerilerini ileterek bir kamu yönetim enstrümanı hâline gelmesi ve politika yapım sürecinde aktif rol alabilmesi sağlanmıştır. Türkiye Yüzyılı türündeki başvuruların alınmaya başlandığı ilk günden itibaren vatandaşlarımızdan çeşitli konularda proje, öneriler ve fikirler gelmeye başlamıştır. 31 Aralık 2023'e kadar CİMER'e bu türden toplamda 67.277 başvuru yapılmıştır.

CİMER'in Katılımcı Demokrasideki Konumu

Yöneten ve yönetilen arasındaki ilişki, tarihsel bağlamda her zaman var olmuş bir olgudur. Bu ilişki aynı zamanda millet ile devlet arasındaki bağın ne oranda güçlü ya da zayıf olduğunu belirleyen temel ölçüt olarak kabul görmüştür. Bu bağ güçlü olan demokratik yönetim biçimine sahip devletlerde ve dolayısıyla ifade özgürlüğünün yerleşik olduğu toplumlarda devlet adına yönetim fonksiyonunu üstlenen kamu yönetiminin "katılımcı yönetim" prensibini öne çıkardığı görülmüştür.

Ülkemizde özellikle 2000'li yılların başı ile birlikte Sayın Cumhurbaşkanımızın Başbakanlığı döneminde gerek doğrudan vatandaşlarımıza hitap eden, onları değerli kılan hizmetleri artırmak, gerekse kamu hizmetlerinde çeşitliliğe gidilerek hizmetlerin sunumunu dijital hâle getirmek

önemli bir amaç hâline gelmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi'nin öncelik verdiği konuların başında, vatandaş ve devlet arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi ve halkın yönetime katılım mekanizmalarının genişletilmesi gelmektedir. Türkiye'de bu mekanizmaların en başarılı örneği olarak Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) öne çıkmaktadır. Millet ve devlet arasındaki iletişimin güçlendirilmesi vizyonu üzerine inşa edilen CİMER ile vatandaşların her türlü beklentisini, talebini, önerisini anlamak ve anlamlandırmak daha önemli hâle gelmiş ve bu bağlamda CİMER kendi temel işlevini de bu yönde şekillendirmiştir.

İletişim Başkanlığı Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığının sorumluluğunda yürütülen ve anayasa tarafından güvence altına alınan dilekçe hakkı ile bilgi edinme hakkının kullanımını kolaylaştırmak için

VERİLERLE CİMER

%23+

2022-2023
arası fark

%26+

2022-2023
arası farkBaşvuru Sayısı
7.650.000Başvuran Sayısı
4.676.000

CİMER'e Başvuru ve Başvuran Sayısı

2023 yılı Ocak-Aralık döneminde CİMER'e 4.676.000 vatandaş tarafından 7.650.000 başvuru yapılmış olup cevaplanan başvuru sayısı ise 7.367.000'dir. Bu yıl başvuruların yaklaşık yüzde 97'si, çoğunlukla mobil aygıtlar üzerinden "cimer.gov.tr" ve "e-Devlet Kapısı" aracılığıyla, %3'ü ise telefon ve posta yoluyla yapılmıştır. 2023 yılında, 2022'ye göre yapılan başvuru sayısı oranı yaklaşık %23, başvuru yapan vatandaş sayısı ise %26 oranında artmıştır. Başvuruların cevaplanma oranı ise 2022 ile aynı ölçüde (%96) olmuştur.

Başvuranların Yaş Gruplarına Göre Konu Dağılımları

27 yaş üzeri CİMER'e başvuru yapan kullanıcıların yoğunlukla sosyal yardım talepleri, deprem ve emeklilik işlemleri ile ilgili konularda başvuru yaptıkları görülmektedir. 18 yaş ve altı CİMER başvuru sahiplerinin eğitim konulu talepleri yoğunlaşmakta; 18-26 yaş aralığında ise sosyal yardımlar ve üniversite ile yurtlarda yaşanan sorunları içeren başvurular öne çıkmaktadır.

18

Açıköğretim Lisesi, MEB Mevzuatı bilgi talebi, öneriler, öğretmen/okul/yönetici şikâyetleri

18-26

Sosyal yardımlar, devlet üniversiteleri şikâyetleri, yurtlarda yaşanan sorunlar

26-35

Sosyal yardımlar, deprem, hukukî danışma/yardım talepleri

36-45

Sosyal yardımlar, emeklilik işlemleri, deprem

46-64

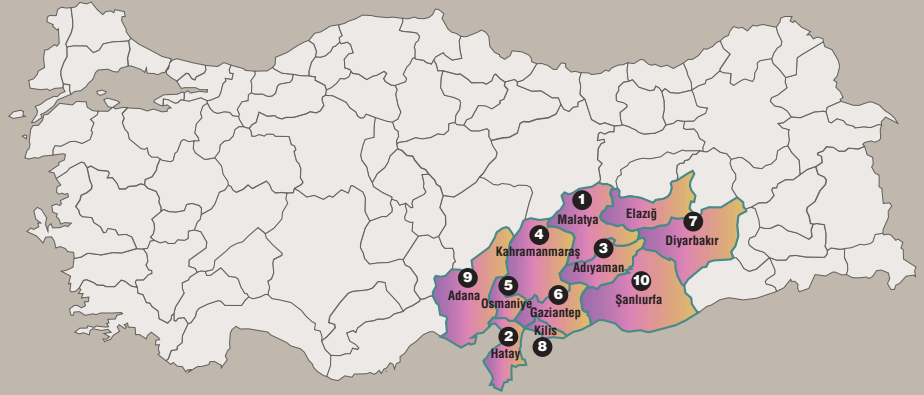
Emeklilik işlemleri, emekli aylığı zam ve kesintileri, sosyal yardımlar

65+

Emeklilik işlemleri, deprem, emekli aylığı zam ve kesintileri

Nüfusa Oranlı Başvuru Yoğunluğu

Vatandaşların Türkiye genelinde CİMER'e yapmış oldukları istek, talep, şikâyet, bilgi edinme başvuruları, il bazlı olarak illerin nüfus miktarları dikkate alınarak nüfusa oranlı şekilde analiz edilebilmektedir. Bu kapsamda, 2023 yılı içerisinde nüfusa oranlı en yoğun başvurular sırasıyla Malatya ve Hatay illerinden yapılırken bunu sırasıyla Adıyaman ve Kahramanmaraş illeri takip etmiştir.

Malatya **1**Hatay **2**Adıyaman **3**Kahramanmaraş **4**Osmaniye **5**

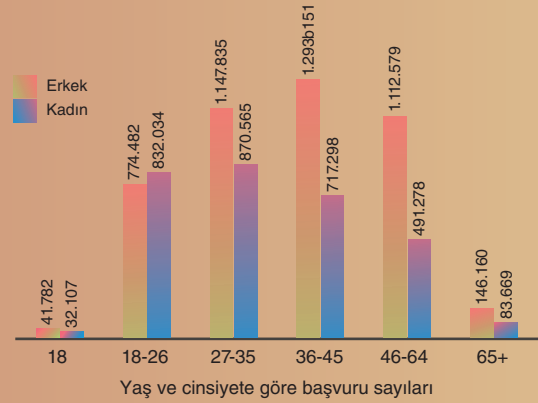
CİMER'in Başarıları

Vatandaşların dilekçe hakkını etkin bir şekilde kullanması için geliştirilmiş geniş bir hizmet ağına sahip olan CİMER, başta Avrupa ülkeleri olmak üzere çoğu ülkede göremeyeceğimiz bir kamu hizmeti sunmaktadır. CİMER, 2019 yılında Birleşmiş Milletler Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından düzenlenen Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi Forumu'nda (WSIS) dünya genelinde "Bilgiye Erişim" kategorisinde Şampiyon Proje seçilmiştir. 2020 yılında Uluslararası Halkla İlişkiler Derneği (IPRA) tarafından düzenlenen "Altın Küre Mükemmellik Ödülleri"nde "Halkla İlişkiler" kategorisinde ödüle layık görülmüştür. 2021 yılında ise Türkiye Halkla İlişkiler Derneği tarafından Altın Pusula ödülünü kazanmıştır.

Bunun yanı sıra "Engelsiz CİMER" projesi, Türkiye Engelsiz Bilişim Platformu tarafından Türkiye'de engellilere yönelik yürütülen başarılı bilişim hizmetlerine verilen Engelsiz Bilişim Ödülleri kapsamında Jüri Özel Ödülü'ne layık görülmüştür.

Başvuranların Yaş ve Cinsiyet Dağılımları

Her iki cinsiyet grubunda da en çok başvurunun 27-35 yaş aralığındaki vatandaşlarımız tarafından yapılmış olduğu görülmektedir. 2023'te erkeklerin kadınlardan yaklaşık 1,5 milyon daha fazla başvuru yapmıştır. Yalnızca 18-26 yaş aralığındaki kadınlar, aynı yaş grubundaki erkeklerden daha fazla CİMER başvurusunda bulunmuştur.

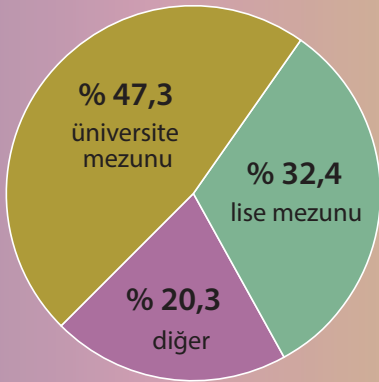

VERİLERLE CİMER

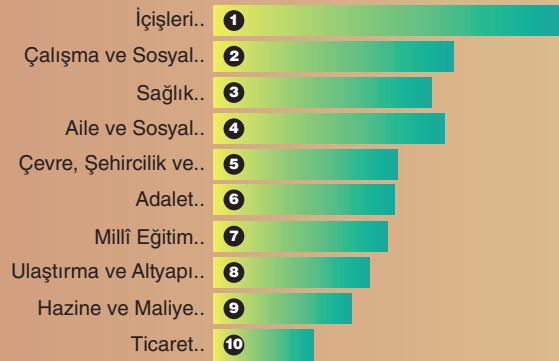
Başvuranların Eğitim Durumu

2023 yılında yapılan başvurular incelendiğinde, başvuru sahiplerin eğitim durumlarının çeşitlik gösterdiği görülmektedir. Bu dağılımda sırasıyla %47,3'lük dilimle "üniversite mezunu", %32,4'lük dilimle "lise" ve %20,3 dilimle ise "diğer" eğitim düzeyine sahip vatandaşlar takip etmektedir.

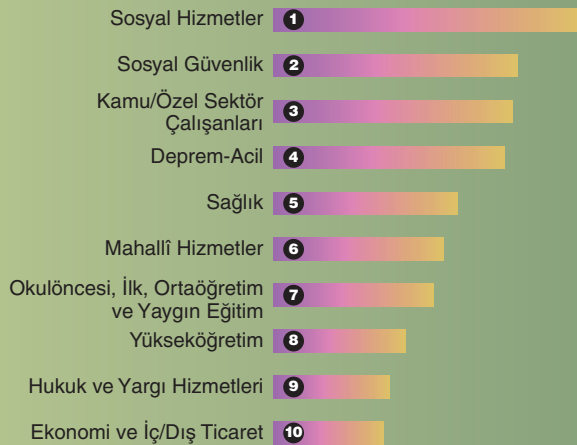
Başvuruların Bakanlıklara Göre Dağılımı

2023 yılında en çok başvuruyu "İçişleri Bakanlığı" almıştır. İkinci sırada "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı", üçüncü sırada ise "Sağlık Bakanlığı" yer almaktadır.

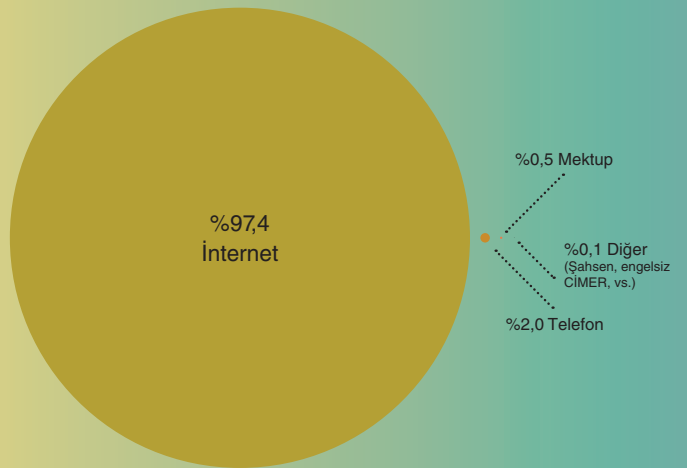
En Sık Başvuru Yapılan 10 Konu

2023 yılında en çok başvuru alan konu "sosyal hizmetler" olurken bunu "sosyal güvenlik" alanı izlemiştir.

Başvuranların Başvuru Yolları

CİMER'e başvuru yapan vatandaşlarımız %97 oranında interneti tercih etmişlerdir. Bunu %3 oranı ile telefon, mektup ve diğer yollarla yapılan başvurular takip etmektedir. İnternet kullanıcıları başvuru yapmak için daha çok mobil cihazları tercih etmektedir.

Türkiye Marka Ofisi

Türkiye Yüzyılı'nda Türkiye Markası

Türkiye'nin hemen hemen her alanda yükselişe geçen performansı ve “Marka Ülke” potansiyeli bugüne kadar sürdürülen ülke tanıtımı faaliyetlerinin ötesine geçilmesi ve ülke marka itibarının güçlendirilmesi, eşgüdüm ve bütüncül bir yaklaşımla yönetilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Bugün “Türkiye Markası”, stratejik, derinlikli, analitik, bütüncül ve kapsayıcı bir iletişim modeli doğrultusunda, Türkiye'nin uluslararası arenadaki özgün, eşsiz kimliği ve konumundan ilham alarak yeniden kurgulanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı koordinasyonunda, ülkemizin tüm kurum ve kuruluşları tarafından Türkiye Markası'nı merkezine alan çalışmalar tek bir çatı altında toplanmakta ve ülke markamızı uluslararası alanda daha da güçlü kılacak hedeflerin stratejik planlaması yapılmak-

tadır. Bu süreçte bir diğer önemli misyon da, hakikat ötesi çağda Türkiye'yi Türkiye yapan tüm değerleri ve ülkemizin hikâyesini tüm dünyaya doğru ve özgün bir dille anlatarak anlaşılmasını sağlamaktır.

Uluslararası alanda insanlığın ve dünyanın ihtiyaç duyduğu tüm konularda güçlü ve kararlı bir duruş sergileyen, çözüm odaklı, barışçıl ve inşa edici politikalar üreten Türkiye, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, 21'inci yüzyılın parlayan yıldızı olarak markalaşmaktadır. Küresel krizler karşısında inisiyatif alan yaklaşımı, köklü devlet geleneği ve değer-

lerinden ilham alan politikalarıyla mevcut uluslararası sistemin güçlü ve merkez aktörlerinden biri hâline gelen Türkiye'nin son yıllarda başta turizm, dizi-film endüstrisi, kültür, sanat, bilim, spor, teknoloji, çevre-iklim, eğitim, sağlık, uluslararası yayıncılık ve kamu diplomasisi gibi yumuşak güç alanlarındaki atılımları, Türkiye Markası'nın en güçlü bileşenleri hâline gelmiştir.

Türkiye, dünya kültürel ve doğal mirasında kendisini ayrıcalıklı kılan konumu, eşsiz coğrafi özellikleri, dinamik nüfusu ve ulusal karakteristiği ile tüm bu alanlarda

TÜRKİYE
ULUS MARKALAMA
FORUMU
TÜRKİYE NATION BRANDING FORUM

Türkiye'nin gerçek renkleriyle tanışın.

Meet the true colors of Türkiye.

16 - 17 Aralık / December 2022
TİM GÖSTERİ MERKEZİ, MASLAK / İSTANBUL

Hemen Kayıt Olun / Register Now
www.turkiyebrandforum.com

hâlihazırda güçlü bir ülke ve ulus markasına sahiptir.

Özellikle son 20 yılı aşkın süredir Türkiye'nin güvenlik, adalet, uluslararası ilişkiler ve ekonomi alanındaki kapasitesi günden güne artmaktadır. Bunun yanında turizm, eğitim, kültür endüstrisi, sanat, yayıncılık, bilim, teknoloji, savunma sanayi, çevre, sağlık alanında ürettiği hizmet ve ürünlerle de dünya çapında bir cazibe merkezi hâline gelmektedir. Ülkemiz bu alanlarda sürekli yükselen performansı ve dünya çapındaki başarılarıyla yenilikçi, sürdürülebilir, barışçıl, insanlığın kolektif iyiliği, güvenliği ve sağlığını merkeze alan politikalarıyla her alanda göz doldurmaktadır.

Bölgesel ve küresel konulardaki durumu ve düşünceleriyle bütün dünyada takip edilen, dünyanın en önemli lider markalarından biri olan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın

ulusal ve uluslararası siyasetteki tecrübesi ve birikimi ile ürettiği etki alanı Türkiye'nin sadece devletler değil toplumlar nezdinde de merak edilmesi ve bir cazibe merkezi hâline gelmesini sağlamaktadır. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Dünya 5'ten Büyüktür" ve "Daha Adil Bir Dünya Mümkün" vurgularının dünyanın kuzeyden güneye, doğudan batıya kadar farklı coğrafyalarında aynı heyecanla dillendirilmesi ise Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın marka lider kimliğinin gücünü ortaya koymaktadır.

Türkiye Neden Ülke Markalama Çalışmalarına Başladı?

Türkiye'nin hemen hemen her alanda yükselişe geçen performansı ve "Marka Ülke" potansiyeli bugüne kadar sürdürülen ülke tanıtımı faaliyetlerinin ötesine

geçilmesi ve ülke marka itibarının güçlendirilmesi, eşgüdüm ve bütüncül bir yaklaşımla yönetilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, kuruluşundan bu yana ortaya koyduğu "360 Derece İletişim Modeli" vizyonu çerçevesinde tüm faaliyetlerinin merkezine ulusal ve uluslararası alanda "Türkiye Markası"nın güçlendirilmesi, kalıcı ve sürdürülebilir hâle getirilmesi çalışmalarını yerleştirmiştir.

Kuruluşunun 100'üncü yılında "Türkiye Yüzyılı" kampanyası etrafında tüm yerleşik ve dinamik, soyut-somut değer ve kapasitelerini küresel ölçekteki mevcut konumunun işaret ettiğinden çok daha güçlü bir ülke markası altında birleştirme çalışmalarına ağırlık veren Türkiye, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı koordi-

nasyonunda tüm kamu kurumları, özel sektör aktörleri ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği hâlinde Ulusal Kamu Diplomasisi Stratejisi ve Eylem Planını hayata geçirmiştir.

İletişim Başkanlığı'nın temel misyon ve hedeflerinden biri de Türkiye'nin "gerçek" hikâyesini tüm iletişim kapasiteleri ile dünyaya özgün bir şekilde anlatmak ve en etkin yöntemlerle Türkiye'nin uluslararası alandaki itibarını ve imajını güçlü bir "Türkiye Markası" altında tahkim etmek ve güçlendirmektir.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında, bölgesinde ve dünyada ekonomik, askerî, sosyal, siyasî ve kültürel açıdan eskisinden çok daha güçlü bir aktör olan Türkiye'nin bu başarısında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın vizyoner, kararlı ve güçlü liderliği büyük rol oynamaktadır.

Küresel oyuncu olma yolunda emin adımlarla ilerleyen Türkiye, yumuşak güç dinamiklerini uluslararası alanda uygulamayı ve tanıtmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda, bilimden dijital, kül-

türden turizme, spordan sanata, insanî diplomasiden kamu diplomasisine tüm faaliyetler bütüncül bir strateji ile güven ve itibar temasıyla sürdürülmektedir.

Bu çalışmalar yapılırken kısa vadeli tanıtım ve pazarlama kampanyalarından ziyade uzun vadeli bir marka kimliği oluşturmak amacıyla Türkiye'nin ilgili tüm alanlardaki kapasitesinden güç ve ilham alınmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Türkiye'nin ülke markalama çabaları hakkında özgür bir fikir alışverişi için alan açmanın yanında özel sektör, kamu, akademi, medya ve vatandaşlar dâhil tüm paydaşları bir araya getirerek Türkiye'nin küresel ölçekteki ülke markası potansiyelini yansıtacak girişim ve çabalara öncülük edilmekte, Türkiye'nin bugüne kadar anlatılmamış hikâyelerini anlatmaya odaklanılmaktadır.

Ülke Markalama ve Ülke Marka Değeri Nedir?

Ülkelerin kendilerini tanıtmaya ihtiyacı uzun bir geçmişe dayanmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalar yakın bir

tarihe kadar tanıtım faaliyetleri ve daha çok turizm sektörü üzerinden yürütülen çabalara karşılık gelmektedir. Ülke markalama faaliyetleri ise özellikle son 20-25 yıldır gündemimize girmiş durumda. Tanıtım faaliyetlerini kapsayan ancak bunların ötesine geçen yeni bir kavram olan ülke markalama kapsamındaki faaliyetler, uluslararası imajını iyileştirmek isteyen ülkeler için günümüzde vazgeçilmez niteliktedir.

İletişim teknolojilerindeki gelişim ve küreselleşmedeki hız özellikle 1990'ların sonlarından itibaren ülkelerin mevcut imaj ve itibarlarını özgün, güçlü ve sonuç odaklı bir ülke markası üzerine inşa etme gereğini doğurdu. Ülkeler bu süreçte bir yandan küreselleşmeye ayak uydururken diğer yandan kendi ülkesinin millî, soyut ve somut kapasitelerini, zenginliklerini, farklılıklarını ve ürettiği tüm değerlerin toplamını 360 derece ve stratejik bir metodoloji ile yöneterek ülke markalarını inşa etmeye başladı.

Sofistike bir iletişim biçimi olan markalama sürecinde ülke markası, bir

“Bugün Türkiye’nin en büyük ve en güçlü markası Cumhurbaşkanı’mız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’dır.”

–İletişim Başkanı Fahrettin Altun

ülkenin tüm kimlik, imaj ve itibar değerlerinin toplamına etki eden unsurların stratejik ve bütüncül bir yaklaşımla markalaştırılması sürecidir. Ülke marka değeri, güçlendiği ölçüde ülkenin ekonomisine, politik ve diplomatik gücüne, sosyal yaşantısına, kültürel öğelerine katma değer sağlamaktadır. Ülke markalama süreci uzun yıllar emek isteyen, insanların kalplerinde ve zihinlerinde iz bırakmayı amaç edinen iletişim tekniklerinin hemen hepsinden faydalanmayı gerektiren çok yönlü bir iletişim yöntemidir. Bu yüzden ülkelerin bu yöndeki çalışmaları artık alışlagelmiş tanıtım faaliyetlerinden ve iletişim biçimlerinden çok daha stratejik bir sürecin işletilmesini gerektirmektedir.

Bugün dünyaya baktığımızda ülkelerin gücünün, uluslararası arenadaki konumları yanında ürettiği markaların gücüyle de ölçüldüğünü görmekteyiz. Ülkelerin uluslararası algıları, ürettikleri markaların satış değeri ve algılarıyla doğru orantılı gelişmekte; ülke markasının güçlü ve zayıf yönlerine ilişkin algılar, o ülkeye yönelik turist, yatırımcı ya da yerleşme amaçlı tercihler üzerinde etkili olmaktadır.

Ülke markalama, iletişim disiplini çatısı altında pazarlamadan uluslararası ilişkilere, birden fazla alanı kapsamaktadır. Ülke markalama, benzer çalışma alanları olan itibar ve prestij inşası, imaj yönetimi, ve halka ilişkiler/tanıtım faaliyetleri gibi birçok alanı kapsayan ancak bunların ötesine geçen çok disiplinli bir niteliğe sahiptir. Bu kapsayıcı yönüyle kamu diplomasisi gibi bir yumuşak güç aracı olan ülke markalamayı özgün bir çalışma alanı kılan şey, ülke markasına

4 Aralık 2021 CUMARTESİ

Resmî Gazete

Sayı : 31679

GENELGE

Cumhurbaşkanlığından:
Konu: Marka Olarak “Türkiye”
İbaresinin Kullanımı

GENELGE
2021/24

Türkiye Cumhuriyeti Devleti; binlerce yıllık devlet geleneğinin ışığında, kadim Türk milletine yakışır, nitelikli ve değerli çalışmalar gerçekleştirerek milletimizin kültür ve değerlerini muhafaza etmeyi ve yüceltmeyi temel görevlerinden biri olarak kabul etmiştir.

Yurt içi ve yurt dışında bu anlayışla sürdürülen çalışmalarda; Türk milletinin köklü tarihinden gelen değerlerine büyük bir özen gösterilerek, “Türkiye” markası ulusal ve uluslararası mecrada ülkemizin çatı markası olarak kabul edilmiştir.

“Türkiye” ibaresi Türk milletinin kültür, medeniyet ve değerlerini en iyi şekilde temsil ve ifade etmektedir. Bu kapsamda ihraç ürünlerimizde “Made in Turkey” yerine “Made in Türkiye” ibaresi kullanılmaya başlanarak, ülkemizin uluslararası ticarete gururu olan ürünlerimiz “Türkiye” ibaresi ile tanıtılmış ve tüm dünya ile buluşturulmuştur. Bundan sonra da her alanda Devletimiz ve milletimizin binlerce yıllık birikiminin “Türkiye” markası altında temsili hedeflenmektedir.

Bu çerçevede, “Türkiye” markasını güçlendirme çalışmaları kapsamında; başta diğer devletler ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla resmi ilişkilerde olmak üzere, her türlü faaliyet ve yazışmalarda “Turkey”, “Turkei”, “Turquie” vb. ibareler yerine “Türkiye” ibaresinin kullanımı konusunda gerekli hassasiyet gösterilecektir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

3 Aralık 2021

Günümüzde ülkeler artık markaları, markalar da ülkeleri ile müsemma hâline gelmiştir.

Fahrettin Altun
@fahrettinaltun

İletişim Başkanlığımızın çatısı altında Türkiye Marka Ofisimizi kurduk.

Türkiye markasını güçlendirmeye yönelik çalışmalarımızın gerçekleşeceği ofisimizin koordinatörü olarak atanan Nur Özkan Erbay arkadaşımızı tebrik eder, kendisine başarılar dilerim.

ÖS 10:44 - 9 May 2022

katkı sağlayan markaların ve değerlerin kapsayıcı bir hikâyesinin yazılması, bu hikâyenin uluslararası boyuta ulaştırılması ve ülke markasının güçlendirilmesinin hedeflenmesidir. Geniş bir alana yayılan kaynaklara ve hedeflere sahip olması sebebiyle ülke markalama, diğer yumuşak güç araçlarıyla (kamu diplomasisi, ticarî markalar, yabancı yatırım-

lar, turizm, tarihî miras, diaspora, sanat, spor ve bilim alanındaki başarılı figürler vb.) etkileşim içerisinde yürütüldüğü zaman daha verimli sonuçlar vermektedir.

Türkiye Marka Ofisi, 360 derece iletişim modeli doğrultusunda Türkiye'nin markalama faaliyetlerini kimlik değerlerinin gücüne dayanarak daha sofistike iletişim yöntemleriyle ele almak ve söz

konusu çalışmalarda kurumlar arası etkin koordinasyonu sağlamak amacıyla Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bünyesinde kurulmuştur.

3 Aralık 2021'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile kurulan Türkiye Marka Ofisi'nin, 9 Mayıs 2022'de Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Fahrettin Altun tarafından faaliyete geçtiği ilan edilmiştir.

"Ülke Markalama" kavramını "Türkiye Markası"nı ihya ve inşa faaliyetlerinin temeline yerleştiren Türkiye Marka Ofisi, tanıtımdan markalama faaliyetlerine dönüşümü gerçekleştirmek için çalışmalar yapmakta, "Türkiye Yüzyılı" vizyonunun ayrılmaz bir parçası olan "Türkiye Markası"nın güçlendirilmesi ve bu yöndeki çalışmaların kurumsallaştırılması çabalarına öncülük etmektedir.

Misyonumuz;

- Türkiye İletişim Modeli'ni referans alarak Cumhuriyetimizin yüzüncü yılında 2053-2071 vizyonuyla Türkiye Markası'nın potansiyelini dünyaya yansıtmak ve onu güçlü kılabilecek faaliyetler yürütmek,
- Türkiye'nin ülke marka kimliğinin temel unsurlarını belirlemek ve geliştirmek, bu unsurları kavramsallaştıran bir markalama stratejisi oluşturmak,
- Türkiye İletişim Modeli ile birlikte Türk markalarının güçlü temsilini sağlamak,
- Türkiye'nin uluslararası alandaki imaj ve itibarını güçlendirmek.

Hedeflerimiz;

- Türkiye Markası'nı ülke marka endekslerinde üst sıralara çıkarmak,
- Tanıtımdan markalama sürecine dönüşümü gerçekleştirmek,
- Türkiye menşeli ürün ve hizmetlerimizin Türkiye Markası ile anılmasını yaygınlaştırmak,
- Dünyada pozitif bir Türkiye algısı oluşturmak,
- Türkiye'nin uluslararası alanda tanıtımını etkin, verimli ve sistemli bir şekilde gerçekleştirmek.

Stratejik Yaklaşımımız;

- Türkiye'nin başarılı olduğu tüm alanlarda güçlü yönlerini sembolize eden değer ve markalarının, ülke markası ile bütünleşik ve koordineli bir markalama stratejisi izlemesini temin etmek,
- Ülke markalama sürecine 360 derece anlayışla yaklaşmak; kamu, özel sektör, sivil toplum, yurt içi ve yurt dışında yaşayan tüm vatandaşlarımızı da içine alan kapsayıcı bir yaklaşımla ilgili paydaşların bu alandaki farkındalıklarını artırmak ve çalışmalarını takip etmek,
- Türkiye'nin ülke marka kimliğinin etkin ve etkili biçimde yeniden kurgulanmasını gerçekleştirmek, dünyadaki ülke markası konumlandırmasını yapmak, marka algısını ölçümlemek ve bu alandaki çalışmalara stratejik derinlik kazandırmak,
- Yeni kamu diplomasisi ve ülke markalamadaki son trend doğrultusunda Türkiye'nin Ülke Markalama Modelinde gerekli güncellemeleri yapmak.

Bu misyon ve hedefler doğrultusunda, Cumhuriyetin 100'üncü yılında dünyaya Türkiye'nin bir manifestosu olarak ilan edilen "Türkiye Yüzyılı" kampanyası ülkemizin kadim kültürel, toplumsal, tarihî değerleri ve medeniyet

mirası ile dünyanın geleceği için umut olan güçlü insanı, siyasî ve ekonomik kapasitelerinden beslenmektedir.

Tüm bunları yaparken amaç, ülke ve ülke menşeli üretilen her türlü somut-soyut çıktı ve politikalara ilişkin akıllarda ve kalplerde iz bırakan, kalıcı ve sürdürülebilir pozitif bir hafıza yaratmak, ülkemize yönelik dünyadaki algılar ile stereotipleri öğrenmek ve bunları değiştirmek, bu yolla yabancı ülkelerdeki kamuoyları ve doğrudan vatandaşlar nezdinde politik söylemlerden bağımsız bir alanda, Türkiye'yi ve Türkiye'ye özgü soyut ve somut ürün ve değerlere olan cazibeyi artırmak ve tüm algıları olumluya çevirmektir. Oluşan bu algıların ilişkilerimize yansması ve hem ticarî hem siyasî çıktılara pozitif yönde etki etmesi sonucu, itibar ve prestijiyile daha güçlü bir Türkiye Markası ortaya çıkacaktır.

‘Kıbrıs Gerçekleri’ sergisi

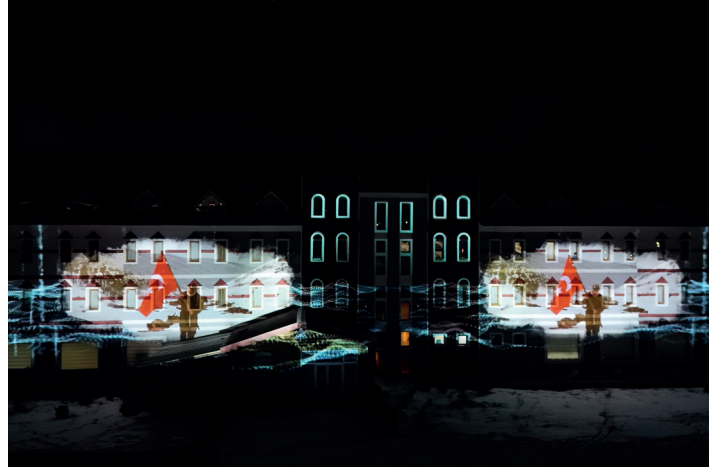
Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının desteğiyle
Ankara’da “Kıbrıs Gerçekleri” sergisi açıldı.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ile birlikte Ankara Sanat Galerisi ve Müzayecilik Evi'nde "Kıbrıs Gerçekleri" sergisine katıldı. İletişim Başkanı Altun ve KKTC Cumhurbaşkanı Tatar birlikte sergiyi gezerek yetkililerden sergi ve fotoğraflar hakkında bilgi aldı.

İletişim Başkanı Altun, Kıbrıs Gerçekleri sergilerini, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümünde yapıyor olmaktan dolayı büyük bir memnuniyet ve şeref duyduklarını belirterek, "Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50. yıl dönümünde Kıbrıs gerçeklerini ulusal ve uluslararası kamuoyuna anlatmak için biz bu sergimizle birlikte birçok etkinliği bu yıl içerisinde hayata geçireceğiz. Bu anlamda Kıbrıs Gerçekleri sergimiz bu yönde atacağımız adımların ilkidir. "Kıbrıs Gerçekleri" dediğimizde aslında meselenin 2 boyutu var: bir, yaşanan mezalim var; ikinci olarak bu yaşanan mezalim karşısında Kıbrıs Türkü'nün şanlı direnişi, mağrur direnişi var. Aslında böylelikle bir taraftan Kıbrıs Türkü'nü kırma girişimleri çok yoğun bir şekilde devam ederken diğer taraftan buna yönelik olarak yine Kıbrıs Türkü'nün verdiği istiklal mücadelesini görebiliyoruz." şeklinde konuştu.

Kıbrıs Gerçekleri sergisi, geçmişten günümüze yaşanan trajedilerin görünür kılınması, Kıbrıslı Türklerin maruz kaldığı soykırım ile katliamların hatırlanması ve Kıbrıs'a dair hafızanın ve hassasiyetin canlı tutulması amacı taşıyor. Kıbrıs'taki mezalime son veren "Kıbrıs Barış Harekâtı"na kadar yaşananların ele alındığı sergide döneme ait pek çok sayıda fotoğraf, gazete ve haber notları yer alıyor.

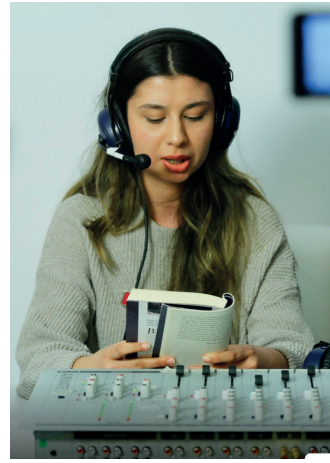
Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından Sarıkamış Harekâtı'nın 109. yılı anma etkinlikleri kapsamında Sarıkamış Marşı için hazırlanan klabin gösterimi yapıldı.

Sarıkamış şehitleri anısına meşaleli kayak ve 3D gösterisi

Allahuekber Dağları'nda 109 yıl önce donarak şehit olan askerlerin anısına Sarıkamış Kayak Merkezinde düzenlenen etkinlikte Jandarma Arama Kurtarma (JAK) ekipleri tarafından meşaleli kayak ve 3D gösterisi yapıldı. Ardından kayak merkezinde bir otelin dış yüzeyine yansıtılan görüntülerle Sarıkamış Şehitleri Mapping 3D gösterisi düzenlendi. Mapping gösterisinde, Sarıkamış şehitlerinin hikâyesi anlatıldı, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından Sarıkamış Marşı için hazırlanan klip gösterildi.

Yenilikçi ve Öncü medya okulu TRT Akademi

İletişim Başkanlığının ilişkili kuruluşlarından olan Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) tarafından ulusal ve uluslararası alanda medya ve iletişim profesyonellerinin yetiştirilmesine katkı sağlama, yenilikçi ve öncü bir medya okulu olma hedefiyle TRT Akademi hayata geçirildi.

İletişim Başkanı Fahrettin Altun, TRT Akademi'nin tanıtım programında yaptığı konuşmada Türkiye'yi daha güçlü ve kutlu bir geleceğe taşıma gayreti içinde olduklarını belirtti. Konuşmasında "Fiilen aslında Türkiye'de bir medya okulu olarak faaliyet gösteren TRT, artık eğitim fonksiyonunu kurumsal bir çerçeveye oturtmuştur TRT Akademiyle birlikte." diyen Altun, "TRT Akademi, Türkiye'nin uluslararası bir marka olmasının ötesine geçerek ülkemizi dünyada iletişim

merkezlerinden biri hâline getirmeye matuf, bu yönde büyük katkılar sağlayabilecek müstesna bir projedir." ifadelerini kullandı.

TRT, yayıncılık alanındaki yaklaşık yüz yıllık deneyimini, araştırma ve teknoloji altyapısını kullanarak, onlarca kategoride, yüzlerce eğitimle TRT Akademi'ye aktarmayı planlıyor. Akademi video eğitimler 10 kategoride 25 eğitim başlığı ve 191 bölümden, yüz yüze eğitimler 9

kategoride 23 eğitim başlığından, sanal sınıf eğitimleri 2 kategoride 5 eğitim başlığından, podcast içerikleri 6 kategoride 50 bölümden, yayınlar kategorisi eğitim serisi (8 kitap) ve sinema serisinden (10 kitap) oluşacak. Yüz yüze ve hibrit eğitimlerde uygulama sınavları ve ölçme değerlendirme sorularında başarılı olan katılımcılara sertifika verilecek. Belgeler, e-devlet üzerinden ve web sitesinde "sertifika ID" ve "barkod"la sorgulanabilecek.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun ile Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Hacıyev görüşmesi

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Hikmet Hacıyev ile görüştü. Sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, Hacıyev ile bir araya gelerek verimli bir görüşme gerçekleştirdiklerini belirten İletişim Başkanı Altun şunları kaydetti:

“Bölgesel ve küresel düzlemde dost ve kardeş Türkiye ve Azerbaycan arasında gerek iletişim, medya ve kamu diplomasisi alanlarında gerekse dezenformasyonla mücadele alanında iş birliklerini güçlendirmeye büyük bir önem atfediyoruz. Bundan sonraki süreçte de medya ve iletişim alanındaki iş birliklerimizi artıracak, uluslararası alanda iki dost ve kardeş ülke olarak hakikat mücadelemizi vermeye devam edeceğiz.”

TRT World Citizen Ödülleri

TRT sosyal sorumluluk girişimleri arasında olan World Citizen Ödülleri sahiplerini buldu. TRT'nin pozitif değişime ilham olmak için 2017'de başlattığı inisiyatif bir kez daha dünyada farkındalık yaratan isimleri öne çıkardı.

Törende konuşan Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, “İsrail, kara propaganda faaliyetleri ve sistematik dezenformasyon saldırıları yürütüyor. Türkiye olarak her zaman olduğu gibi bu saldırılar konusunda da açık ve net bir tepki ortaya koyduk. Mazlum Filistin halkının yanında durduk, durmaya da devam edeceğiz.” dedi.

TRT World Citizen Ödülleri, Eğitim, İletişim, Gençlik, Yılın Dünya Vatandaşı ve Yaşam Boyu Başarı olmak üzere toplam 5 kategoride verildi.

Hafıza

Geçmişten günümüze

Basın Kartı

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılmasının ardından basın kartına dair ilk uygulama Matbûât ve İstihbârât Müdüriyet-i Umûmiyesi'nin 7 Haziran 1920'de kurulmasıyla başlamıştır.

Basın kartı, basın mensuplarının meslekî nitelikteki çalışmalarını yerine getirirken hamiline birtakım yetki ve ayrıcalıklar sağlayan resmî nitelikte bir kimlik belgesidir.

Basın kartı, İletişim Başkanlığı Basın ve Yayın Dairesi'nin sekreteryasını yaptığı ve basın meslek örgütlerinin temsilcilerinden oluşan Basın Kartı Komisyonu tarafından verilmektedir.

Basın Kartının Türleri

- **Göreve bağlı basın kartı:** Bir medya kuruluşuna bağlı olarak çalışan Türk vatandaşları medya mensuplarına ve enformasyon görevlilerine verilen basın kartıdır.
- **Sürekli basın kartı:** Görev alanı Türkiye'yi kapsayan yabancı medya mensuplarına verilen basın kartıdır.
- **Geçici basın kartı:** Görev alanı Türkiye'yi kapsamamakla beraber geçici bir süreyle Türkiye'ye haber amaçlı gelen yabancı medya mensuplarına verilen basın kartıdır.
- **Serbest basın kartı:** Geçici bir süreyle çalışmayan veya yurt dışında serbest gazetecilik yapan Türk vatandaşları medya mensuplarına verilen basın kartıdır.
- **Sürekli basın kartı:** En az on sekiz yıl mesleki hizmeti bulunan medya mensupları ve enformasyon görevlilerine ömür boyu verilen basın kartıdır.

Basın Kartının Tarihsel Gelişimi

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılmasının ardından basın kartına dair ilk uygulama Matbûat ve İstihbârât Müdiriyet-i Umûmiyesi'nin 7 Haziran 1920'de kurulmasıyla başlamıştır. Umum Müdürlük, "Hüviyet Varakası" adıyla yerel ve ulusal basın mensupları ile Türkiye'de görev yapan yabancı basın mensuplarına "basın kartı" tahsis etmekte, basın mensubunun bilgileri bir Künye Albümü'ne kaydedilmektedir. Kaydedilen bilgiler arasında tahsis yapılan gazetecinin adı, çalıştığı veya temsil ettiği süreli yayın, görevi ile kartın verililiş tarihi yer almaktadır.

Basın tarihimizde önemli bir yeri olan "Türk Basın Birliği", 1935 yılında toplanan Basın Kongresi'nden üç yıl sonra 1938'de 3511 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Söz konusu Kanun ile gazetecilerin mesleki anlamda kimlik belgesi olan basın kartları, 1938-1942 yılları arasında Türk Basın Birliği tarafından düzenlenmiş ve Matbûat Umum Müdürlüğü tarafından onaylanarak basın kartı olarak kullanılmıştır.

1942 yılında Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe giren "Basın Kartı Nizamnamesi", gazetecilerin mesleki anlamda kimlik belgesi olan basın kartı uygulaması konusunda ülkemizde yapılan önemli bir hukuکی düzenlemedir. İlgili düzenlemede basın kartları sarı, yeşil ve mavi olmak üzere üç gruba ayrılmıştır. Sarı basın kartı gazete sahiplerine ve çalışanlarına, yeşil basın kartı

meslekten çekilmiş gazeteciler ile serbest yazarlara, mavi basın kartı ise Türkiye'de çıkan yabancı gazete ve dergilerde çalışanlara verilmiştir.

Bu düzenlemeyi takiben 1947 yılında ilk Basın Kartı Yönetmeliği yayımlanmış ve basın kartı Basın ve Yayın Genel Müdürlüğü tarafından vermeye başlanmıştır.

Basın-Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü tarafından 1951-1963 yılları arasında düzenlenen basın kartları ilgili Genel Müdürlüğün 1963'te kapatılmasıyla basın kartlarına dair iş ve işlemler Turizm ve Tanıtma Bakanlığı vasıtasıyla gerçekleştirilmiştir.

1962 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Basın Kartı Yönetmeliği'nde basın şeref kartı ilk defa yer almış ve 25 yıl gazetecilik yapanlara "serbest gazeteci" ünvanıyla verilmiştir. 1980 tarihinde yayımlanan Basın Kartı Yönetmeliği ile "basın şeref kartı" basın kartı türleri arasından kaldırılmış ve bunun yerine "sürekli basın kartı" verilmiştir. Günümüzde basın şeref kartı sahibi 38 basın mensubu bulunmaktadır.

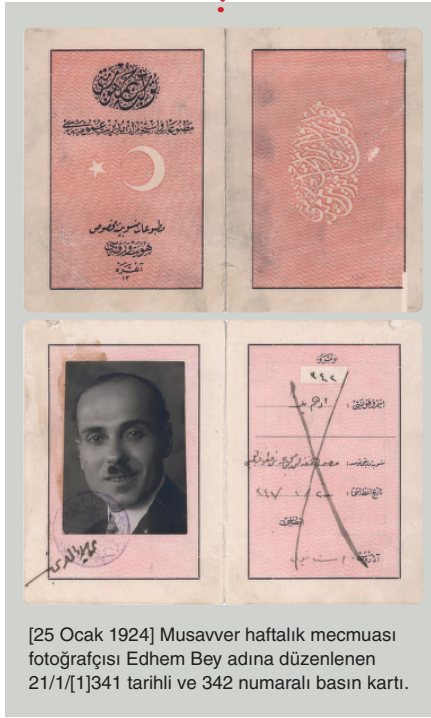
Cumhurbaşkanlığı onayı ile 1968 tarihinde Başbakanlığa bağlı Basın-Yayın Genel Müdürlüğü'nün kurulması ile basın kartlarının verilmesi ve Yönetmelik hükümlerinin yürütülmesi görevi Genel Müdürlüğe verilmiştir.

1984-2018 yılları arasında Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen basın kartları, 2018'de

Basın kartı ile ilgili veriler

Sayısal veriler 11 Ocak 2024 tarihinde İletişim Başkanlığı Basın Yayın Kuruluşları Başvuru ve Bildirim Sistemi'ne akredite olan basın mensupları ve yayın kuruluşlarını içermektedir.

13.807 Basın Kartı	38 Basın Şeref Kartı	24 Serbest Basın Kartı	7078 Sürekli Basın Kartı	20.947 Toplam		
1370 Gazete	348 Televizyon	289 Dergi	81 Haber ve fotoğraf ajansı	379 Radyo	347 İnternet haber sitesi	2814 Toplam

[25 Ocak 1924] Musavver haftalık mecmuası fotoğrafçısı Edhem Bey adına düzenlenen 21/1/1341 tarihli ve 342 numaralı basın kartı.

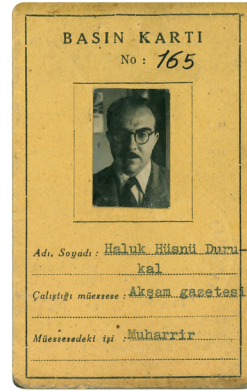
[24 Ekim 1925] Daily Telegraph ve Christian Science Monitor gazetelerinin Türkiye muhabiri Mister Walton adına düzenlenen 24/10/1341 tarihli ve 401 numaralı basın kartı.

Basın Kartı 1941

Basın Kartı 1989

Basın Kartı 1947

Basın Kartı 1964

Basın Kartı 1954

Basın Kartı 1960

Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın düzenlenmeye başlanmıştır.

Yeni iletişim teknolojileriyle beraber haber üretim süreçlerinde kullanılan geleneksel araçların değişimi gazetecilik mesleğinin de dönüşüme uğramasına yol açmıştır. Bu kapsamda Başkanlığımızca, 10 Nisan 2023 tarihli ve 32159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Basın Kartı Yönetmeliği ile internet haber sitelerinde çalışan basın mensuplarına basın kartı taşıma hakkı getirilmiştir.

Basın Kartı Yönetmeliği Değişikliğinin Getirdiği Yenilikler

- İnternet haber sitelerinde çalışan basın mensuplarına basın kartı alma imkânı getirildi.
- Basın kartlarının geçerlilik süresi üç yıldan on yıla çıkarıldı.
- Basın mensuplarına, basın kartı alırken uygulanan bekleme süreleri kaldırıldı.
- Basın Kartı Komisyonu'nun kapsamı genişletilerek üye sayısı dokuzdan on dokuz'a çıkarıldı.
- Sürekli basın kartı için daha önce yirmi yıl olarak uygulanan mesleki hizmet süresi on sekiz yıla indirildi.

Basın Kartı Sahiplerine Sağlanan Kolaylıklar

Basın Kartı Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde verilen basın kartı, hamiline mesleki avantajlar getirmenin yanı sıra çeşitli kolaylıklardan yararlanma imkânı da sunmaktadır. Bu kolaylıklar aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Fıilî hizmet süresi zammından yararlanma,
- Hizmet Damgalı Pasaport uygulamasından yararlanma,
- Belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmelerce yürütülen toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz faydalanma,
- Kamuya ait müze, galeri, sergi, stadyum ve hipodromlar ile benzeri yerlere ücretsiz girme,
- Silah taşıma ruhsatı alabilme,
- Resmî törenlere, görev yapmayı kolaylaştıracak bir konumda katılabilme,
- Basın trafik kartını ibraz etmek şartıyla park etme, durma, duraklama ve geçiş kolaylığı gibi imkânlardan faydalanma,
- İletişim Başkanlığı koordinesinde sağlanan diğer indirim ve kolaylıklardan yararlanma.

آینة و مَنارِ حَمْد

Hafıza

100 yıl önce Ayın Tarihi gündemi

Kanunusani 1340 / Ocak 1924

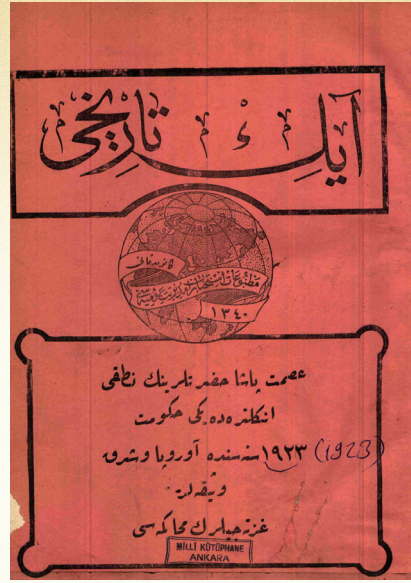
Cilt: 2, Numara: 5

(Matbuat ve İstihbarat Müdüriyet-i Umumiyesi)

Ayın Tarihi'nin yayımcısı Matbuat ve İstihbarat Müdüriyet-i Umumiyesi, 7 Haziran 1920'de Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen 6 sayılı Kanun'la kuruldu. Kuruluş amacı, Kurtuluş Savaşı'nın ateşli günlerinde, Millî Mücadele'nin sesini ülke ve dünya kamuoyuna duyurmaktı.

Ayın Tarihi'nin ilk sayısı eylül 1923'te yayımlandı. Yayın hayatını 1923 yılında aylık olarak sürdüren dergi, yıl içinde toplam dört sayı çıktı. Bu ilk dört sayı Ayın Tarihi'nin "Birinci Cilt"ini oluşturmaktadır.

1924 yılı ocak ayından itibaren 5. sayı ve 2. cilt şeklinde çıkmaya devam etti. Derginin temel misyonu, Genel Müdürlüğün kuruluş kanununda da belirtildiği üzere, "Alelumum dâhilî ve haricî neşriyat ve irşadat ve istihbarat işleriyle meşgul olmak"tı. Bu gayeye uygun olarak, her sayıda yurt ve dünya gündemin-

den derlenmiş haber ve köşe yazılarına yer veriliyordu.

Ayın Tarihi, Umum Müdürlüğün Ankara'da kurduğu "Matbuat ve İstihbarat Matbaası"nda basılıyordu. Derginin boyutları, dönem içinde aynı kategoride çı-

kan pek çok yayında olduğu gibi, 17x25 cm olarak belirlenmişti.

İçeriğinde bir ay boyunca ülkede yaşanan önemli olayların haber ve analizinin yanı sıra özellikle dünya basınından köşe yazılarının tercümeleri, makaleler ve haberlere de hatırı sayılır oranda yer veriliyordu.

Ocak 1924 tarihli 5. sayının kapağında, dönemin Başvekili "İsmet Paşa Hazretleri'nin Nutku", "İngiltere'de Yeni Hükûmet", "Vesikalar", "1923 Senesinde Avrupa ve Şark", "Gazetecilerin Muhakemesi" gibi dergide öne çıkarılan haber ve yazıların başlıkları duyuruluyordu. Kapakta göze çarpan önemli unsurlardan biri de Umum Müdürlük için tasarlanmış bir logonun da yer almasıydı. Derginin bu sayısında toplam 23 haber ve makaleye yer verilmişti.

1924 yılı ocak ayının yurt ve dünya gündemini Ayın Tarihi'nin sayfalarından izlemeye başlayalım:

Ocak 1924 sayı 5 içindekiler

Derginin 23 haber ve makaleye yer verdiği Kanunisanı 1340 (Ocak 1924) cilt 2 sayı 5 içindekiler sayfası.

İngiltere'de Yeni Hükûmet

İlk yazının başlığı: "İngiltere'de Yeni Hükûmet." Bu yazıda, kasım 1923 seçimlerinde yenilgiye uğrayan Muhafazakâr Başvekil Stanley Baldwin'ın istifasının ardından, İşçi Partisi öncülüğünde Ramsay MacDonald tarafından kurulan yeni hükûmetin göreve başlaması ve yankılarına yer veriliyor. Haberin özetinde bu gelişme, "İngiltere tarihinde birinci defa olarak Amele Partisi"nin yönetimi ele aldığı şeklinde ifade ediliyordu.

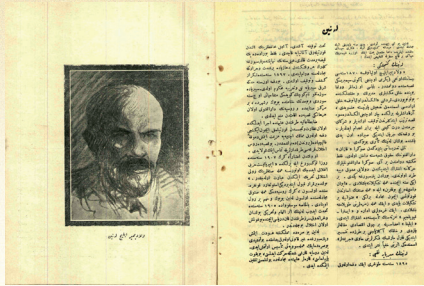

İsmet Paşa'nın Nutku

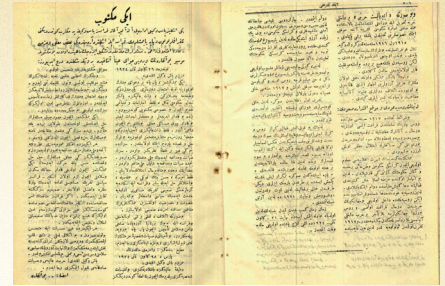
Derginin ikinci yazısının başlığı "İsmet Paşa'nın Nutku"dur. İnönü Zaferi'nin üçüncü yıl dönümü münasebetiyle "Türkiye Muallime ve Muallimler Dernekleri Birliği" İsmet Paşa şerefine bir çay ziyafeti düzenler. Dergide, İsmet Paşa'nın bu ziyafette yaptığı uzun konuşmanın metni yer alıyor.

Venizelos'un Müsadif Olduğu Müşkilât
Yabancı bir gazetede yayımlanan, 16 Aralık 1923 seçimlerinde yeniden milletvekili seçilerek Yunanistan'a dönen "Venizelos'un karşı karşıya kaldığı sorunları" özetleyen bir makalenin tercümesidir.

Lenin
Rusya Bolşevik Devrimi'nin lideri Vladimir İlyiç Ulyanov, bilinen adıyla Lenin 21 Ocak 1924'te hayatını kaybeder. Ayın Tarihi, "ileride daha mufassal (ayrıntılı) bahsetmek" üzere Lenin'in hayat hikâyesini özetlemektedir.

İki Mektup
Yeni İngiltere Başvekili, göreve gelir gelmez Fransa Başvekili'ne iki ülke arasında çözüm bekleyen sorunlara dair bir mektup gönderir. Bu mektup, gazeteler aracılığıyla bütün dünyaya duyurulur. İngiliz Başvekil Ramsay MacDonald'ın mektubu ile Fransız Başvekil Mösyö Poincaré'nin cevabı mektubu aynen yayımlanmıştır.

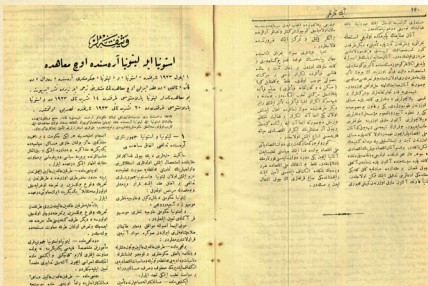
Küçük Asya Macerası Yunanistan'a Kaça Mal Oldu?
Yunanistan'ın eski maliye bakanının Yunan ordusunun Anadolu'ya düzenlediği seferin maliyetine dair ayrıntılı bir değerlendirmesi, rakamlarla anlatılmaktadır.

1923 Senesinde Avrupa
1923 Senesinde Yakın Şark
İlk makalenin önemli bölümlerinden biri "Lozan Muahedesi ve Yeni Türkiye" başlığını taşıyor. İkinci makalede ise, yine başta Lozan Antlaşması'nın yeni Ortadoğu'yu nasıl şekillendireceği olmak üzere, bölge ile ilgili diğer konular değerlendiriliyor.

Kânunusani Zarfında Almanya
1924 yılı ocak ayı içerisinde Almanya'nın iç ve dış politikasında yaşadığı gelişmeler ele alınıyor. Bu kapsamda Almanya'nın içerisinde ve dışarıda yaşadığı sorunlar ile ekonomisi analiz ediliyor. Ayrıca komşularıyla sorunları ve ilişkileri de yazının bir diğer boyutunu teşkil ediyor.

Vesikalar: Estonya ile Letonya Arasında Üç Muahede
Birinci Dünya Savaşı sonrası Avrupa'da sınırlar ve ittifaklar yeniden şekillenmeye başlar. Bu habere göre, iki komşu Baltık ülkesi Estonya ile Letonya çeşitli konularda üç anlaşma ile aralarındaki sorunları çözüme kavuşturmaktadırlar.

Çin İhtibahı ve Ehemmiyeti
Bu yazı, *The Contemporary Review* isimli İngiliz dergisinden tercüme edilmiştir. Yirminci yüzyılın başında Çin'in yaşadığı "İhtibah/uyaniş"ın muhtemel sonuçları uzun uzadıya analiz ediliyor.

Meksika İhtilali ve Sebepleri
Yirminci yüzyılın ilk büyük devrimi olarak tarihe geçen Meksika Devrimi'ni (1910-1917) ele alan bu yazı bir Amerikan yayınından tercüme edilmiştir.

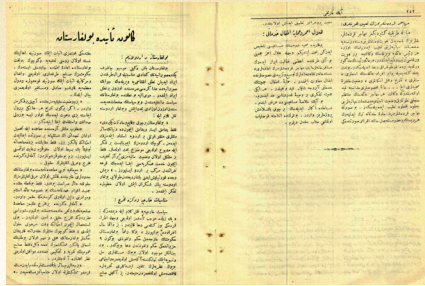
İmar Vekâletinin Kânunusani Mesaisi
Mübadele, İskân ve İmar Vekili Necati Bey'in (Mustafa Necati Uğural), Bakanlığın 1924 yılı ocak ayında gerçekleştirdiği faaliyetleri hakkında yaptığı açıklamalar bütün detaylarıyla dergi sayfalarında yer bulmuşt.

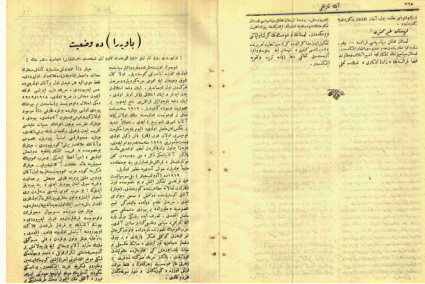
Fransa-Çekoslovakya İttifaki
Fransa ve Çekoslovakya arasında kurulan ittifak, “Yeni yılın ilk ayında vukua gelen hâdisâtın (olayların) en mühimi” olarak nitelendiriliyor. İttifakın, savaş sonrası Avrupa’ında istikrar ve barışın tesisi için önemine değiniliyor.

Avusturya’nın Umur-u Maliyesinin İslah ve İhyası
Birinci Dünya Savaşı’ndan yenik çıkan Avusturya-Macaristan İmparatorluğu topraklarında kurulan ikinci devlet, yeni Avusturya’nın savaş öncesinde ve sonrasında girdiği mali kriz analiz ediliyor.

Kânunusani’de Bulgaristan
Bulgaristan Başbakanı Aleksandar Cankov’un, 1924 yılı ocak ayında yaptığı uzun konuşmada dile getirdiği, Bulgaristan’ın ekonomi, iç siyaset, sağlık, askerî durumu gibi konuların özeti bu haberde yer alıyor.

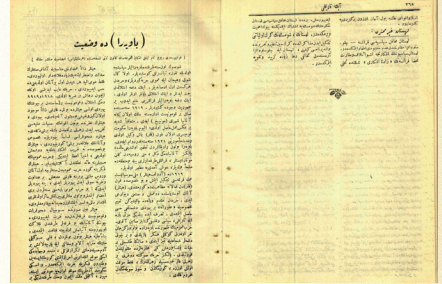
Bavyera’da Vaziyet
The Contemporary Review dergisinde yer alan Bavyera’nın durumu ile ilgili bir yazıda, Birinci Dünya Savaşı öncesi Alman İmparatorluğu yönetimi altına giren Bavyera’nın savaş sonunda yaşadığı karışıklıkları dile getiriliyor. Sovyet Cumhuriyeti, sağ darbeler vs. ele alınıyor.

Vesikalar: Fransa ile Çekoslovakya Arasında Münakid İttifak Muahedenamesi
“Vesikalar (Belgeler)” başlığı altında, “Fransa ile Çekoslovakya Arasında İmzalanan İttifak Anlaşması”nın metnine yer veriliyor.

İmza Olunan Yeni Muahedenameler
İngiliz The Times gazetesinin 27 Ocak tarihli nüshasında yayımladığı başmakalesi tercüme edilerek *Ayın Tarihi*’nin bu sayısına konulmuş. Yazı, “Şu iki üç gün zarfında biri Fransa ile Çekoslovakya, diğeri İtalya ile Yugoslavya arasında iki mühim Avrupa muahedenamesi imza edilmiştir.” cümlesiyle başlıyor.

Rusya ve İngiltere
1919 savaşı sonrası, İngiltere’nin, Afganistan’a komşu Doğu Hindistan topraklarındaki suikast ve cinayetlerle ilgili “katillerin takibi, baskınların önünün alınması”nı talep ettiği sırada Rusya’nın bazı açıklamaları ile İngiliz-Rus ilişkilerinde gerilim yaşanır.

Küçük İtilaf Konferansı
1920-1921 yıllarında, Küçük Antant adıyla Fransa’nın da desteğiyle Çekoslovakya, Romanya ve Yugoslavya arasında kurulan savunma paktının, 1924 yılı ocak ayında Belgrad’daki toplantısı ve sonuçları değerlendiriliyor.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Yayınları

Yaşanabilir Bir Dünya İçin Türkiye'nin Sıfır Atık Yolculuğu

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Sayın Emine Erdoğan tarafından başlatılan ve bir dünya markası hâline gelen "Sıfır Atık Projesi" hakkında detaylı bilgiler içeren Yaşanabilir Bir Dünya için Türkiye'nin Sıfır Atık Yolculuğu kitabı, Türkiye'nin sıfır atık konusunda atmış olduğu adımları ve bununla ilgili yapılan çalışmaları ele alıyor.

Çevre sorunlarını insanlığın lehine bertaraf etmekte ulusal, bölgesel ve uluslararası iş birliğinin önemine değinen kitap "Atık Yönetimi ve Çevre Sorunları", "Türkiye'de Atık Yönetimi ile İlgili Kurumsal Yapı", "Türkiye'de Atık Yönetimi ile İlgili Hukuki Düzenlemeler" ve "Sıfır Atık Hareketi" başlıklı dört bölümden oluşuyor.

Türkçe ve İngilizce dilinde hazırlanan kitap, çevre ve atık yönetimine ilişkin önemli kavramlarla dünyada atık yöneti-

mi ve çevre sorunları hakkında değerli bilgiler içeriyor. Ayrıca kitapta ülkemizde atık yönetimiyle ilgili kurumsal yapı ve hukuki düzenlemeler anlatılıyor. Kitabın son bölümünde etkisi sınırları aşıp dünyaya yayılan "Sıfır Atık Hareketi"nin ülkemizdeki başarılı uygulamalarına yer veriliyor. Bu çerçevede kitap çevre duyarlılığı alanında farkındalık oluşturmayı amaçlayan bir eğitim yayını olarak öne çıkıyor.

21. Yüzyılın Parlayan Yıldızı: Türk Devletleri Teşkilatı

İletişim Başkanlığımızın güzide yayınları arasında yerini alan 21. Yüzyılın Parlayan Yıldızı: Türk Devletleri Teşkilatı kitabı, Türk Devletleri arasındaki iş birliğini güçlendirmek amacıyla 2009 yılında kurulan ve kardeşlik duygularını pekiştirmek üzere kapsamlı faaliyetlerde bulunan Türk Devletleri

Teşkilatı'nın kuruluşundan bu yana geçen 14 yıllık sürecin özetini sunuyor.

Takdim yazısını Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın kaleme aldığı kitap "Bir Organizasyon Olarak Türk Devletleri Teşkilatı", "Ortak Geçmiş Güçlü Gelecek: İş Birliği Alanları" ve "Zor Günlerde Hep Birlikte" başlıklı üç bölümden oluşuyor.

Kitap Türkiye'nin, Türk Devletleri Teşkilatı üye ülkeleriyle geçmişten bugüne dostluk ve kardeşlik bağları ile perçinlenen ilişkilerini; ekonomiden kültüre, ulaşımdan enerjiye, sağlıktan eğitime, medyadan bilim ve teknolojiye kadar birçok alanda detaylı bir şekilde ortaya koyuyor. Bu anlamda Türk Dünyası için önemli bir arşiv çalışması niteliği taşıyor.

Aynı Coğrafyada Barış İçinde Farklı İnanış Ortak Anlayış

Küresel hoşgörü iklimine gölge düşüren tahammülsüzlüklerin çığ gibi büyüdüğü çağımızda birleştirici ve hoşgörüye dayalı anlayış bu dönemin en zaruri ihtiyacı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu farkındalık doğrultusunda İletişim Başkanlığımızca hazırlanan Aynı Coğrafyada Barış İçinde Farklı İnanış Ortak Anlayış isimli kitap ülkemizde son 21 yılda farklı din ve inanca mensup vatandaşlara yönelik olarak gerçekleştirilen reformları anlatılırken aynı zamanda 2002 yılından günümüze kadar yürütülen çalışmaların ve reformların kronolojik bir özetini sunuyor.

Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilde hazırlanan, altı bölümden oluşan çalışmada; farklı dil ve lehçelerin kullanıl-

masının önündeki engellerin kaldırılması, eğitim sisteminde yapılan düzenlemeler, farklı din ve inanç gruplarının kültürel haklarının ve özgürlük alanlarının genişletilmesi, restore edilen ibadethaneler ve bu alanda yapılan tüm faaliyetler detaylı olarak yer alıyor. Kitapta ayrıca Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın farklı din ve inanç gruplarının temsilcileriyle yaptığı tarihi görüşmelere ve bu alanda yapılan çalışmaların kronolojisine de yer veriliyor.

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde hiçbir ayırım gözetmeksizin gerçekleştirilen demokratik iyileşme adımlarının, hukuki düzenlemelerin ve uygulamaların detaylı bir biçimde ortaya konulduğu Aynı Coğrafyada Barış İçinde Farklı İnanış Ortak Anlayış kitabı "Dünya Beşten Büyüktür"le başlayan ve "Daha Adil Bir Dünya Mümkün" motto-suyla daha da güçlenen davanın ürünü olarak İletişim Başkanlığımızın kıymetli eserleri arasında yer alıyor.

İşgal Altındaki Filistin'in Haklı Davasında Türkiye'nin Barış Diplomasisi

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Sayın Emine Erdoğan'ın ev sahipliğinde birçok ülkenin devlet ve hükümet başkanlarının eşleri ile özel temsilcilerinin katılımıyla İstanbul'da gerçekleştirilen "Filistin İçin Tek Yürek" konulu zirveye özel hazırlanan İşgal Altındaki Filistin'in Haklı Davasında Türkiye'nin Barış Diplomasisi kitabı Türkiye'nin Filistin davasında ki mücadelesini kayıt altına alan önemli bir eser olarak öne çıkıyor.

İletişim Başkanlığımızın seçkin yayınları arasında yerini

alan kitap, Gazze’de yaşanan insanlık dramını dünyaya duyurmayı amaçlıyor. Ayrıca kitapta İsrail saldırılarının durdurulması ve barışın tesis edilmesi noktasında Türkiye’nin yurt içinde ve yurt dışında yaptığı girişimlere de yer veriliyor.

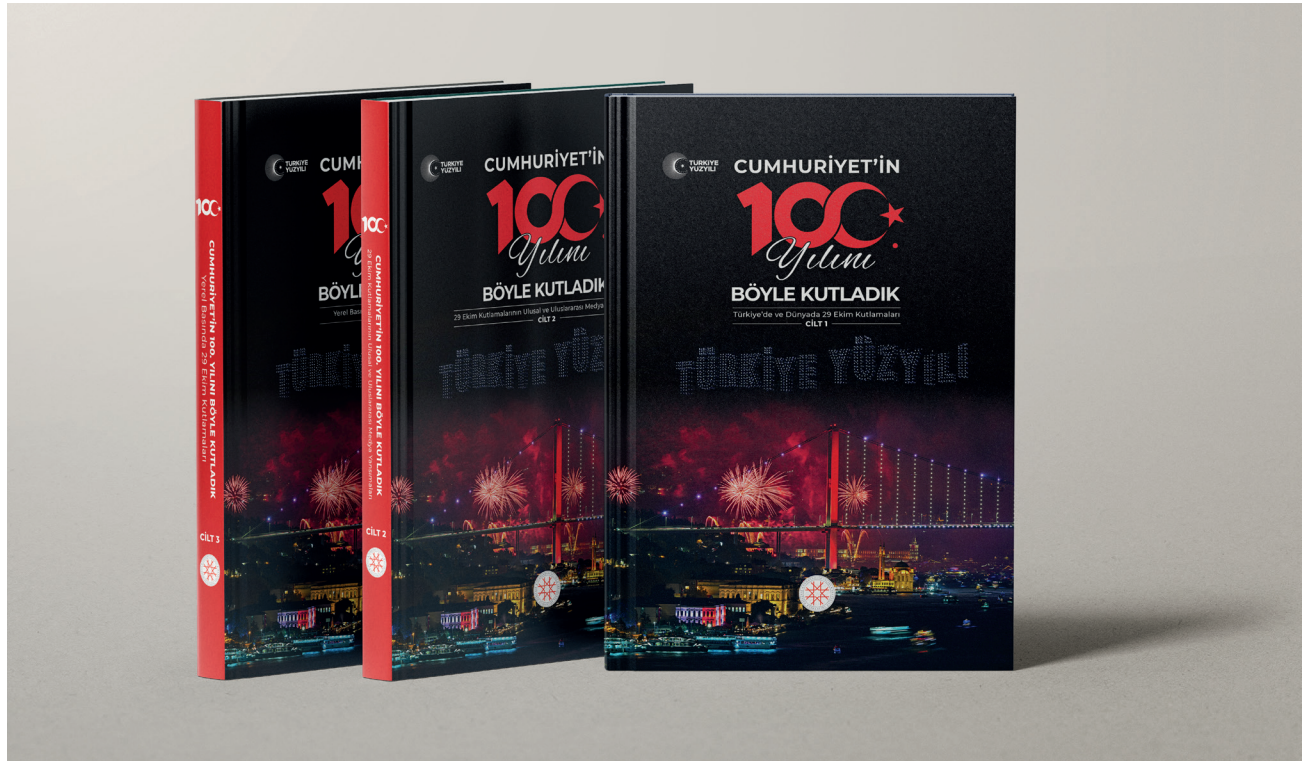
Türkçe, İngilizce ve Arapça olmak üzere üç dilde hazırlanan eser; “İsrail-Filistin Meselesinin Tarihsel Arka Planı”, “İsrail’in Filistinlilere Yönelik 7 Ekim 2023 Tarihinde Başlayan Soykırım Girişimi”, “İsrail’in Saldırılarında Hayatlarını Kaybeden Siviller”, “Filistinli ve İsrailli Yetkililerin Açıklamaları”, “Uluslararası Toplumun İsrail-Filistin Meselesine Yaklaşımı”, “İsrail Barbarlığının Ulusal ve Uluslararası Medya Yansımaları”, “Türkiye’nin Filistin Davasına Desteği” ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Barış Girişimleri” başlıklı yedi bölümden oluşuyor.

Cumhuriyet’in 100. Yılına Böyle Kutladık

İletişim Başkanlığımızca prestij kitap olarak hazırlanan Cumhuriyet’in 100. Yılına Böyle Kutladık kitap serisi Cumhuriyet heyecanının ve sevincinin bütünleştirici gücünü ortaya koyuyor. “Türkiye Yüzyılı”na yaraşacak şekilde tüm kurumlarımızın katkılarıyla yurt genelinde ve dünya çapında gerçekleştirilen Cumhuriyetimizin 100. yıl kutlamalarını yerel, ulusal ve uluslararası medyadaki yansımalarıyla gözler önüne seren bu eser, tarihi bir vesika niteliği taşıyor.

16 bölümden ve toplam 2621 sayfadan oluşan üç ciltlik eserin Türkiye’de ve Dünyada 29 Ekim Kutlamaları başlıklı birinci cildinde Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının koordinasyonunda Ankara, İstanbul ve İzmir’de gerçekleştirilen üst düzey etkinliklerin yanı sıra 81 vilayetimizde ve 62 ülkede yapılan kutlamalar aktarılıyor. 29 Ekim Kutlamalarının Ulusal ve Uluslararası Medya Yansımaları başlıklı ikinci cilt konvansiyonel ve dijital medyada gerçekleştirilen kapsamlı bir taramanın ürünü oluşturuyor. Beş yüzden fazla habere ek olarak Devlet Enformasyon Sistemi’nde yer alan ve İletişim Müşavirliklerince 33 ülkeden 25 dilde hazırlanan yüz ellinin üzerinde uluslararası gazete, televizyon ve internet haberini de içeriyor. Yerel Basında 29 Ekim Kutlamaları başlıklı üçüncü cilt ise yine kapsamlı bir taramayla elde edilen dört yüze yakın yerel gazetenin manşet haber ve iç haberlerinde yer alan Cumhuriyetimizin 100. yılı kutlamalarından oluşuyor.

Cumhuriyet’in 100. Yılına Böyle Kutladık kitabı ülkemizin ve dünyanın dört bir yanında hissedilen Cumhuriyet coşkusunu ve millî beraberliği görsel bir anlatıyla zenginleştiriyor. Yoğun bir gayretin ürünü olan bu kitap serisi 2053 ve 2071 hedeflerine doğru yol alırken tarihe kaynaklık eden benzersiz bir çalışma olarak değerlendiriliyor.

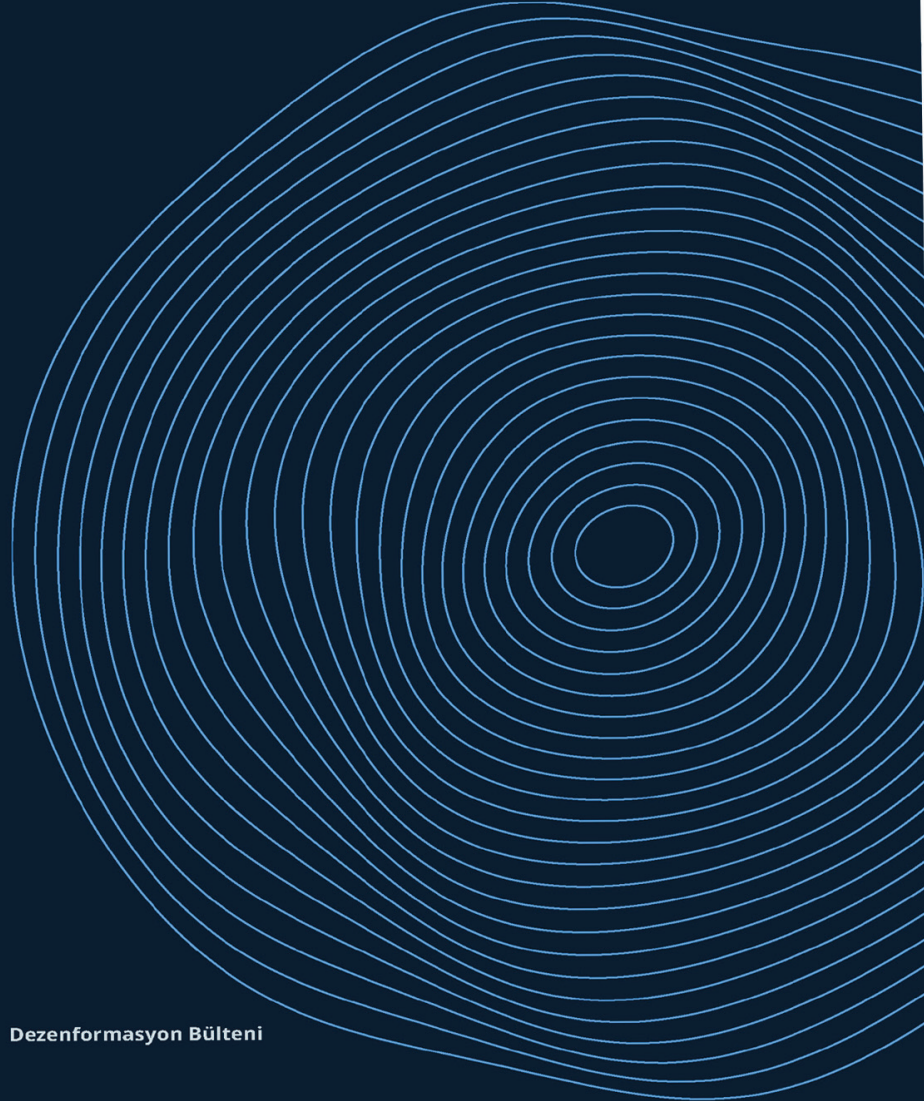
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
**İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI**

DMM

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI
Dezenformasyonla Mücadele Merkezi

DMM

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI
Dezenformasyonla Mücadele Merkezi

Dezenformasyon Bülteni

İSTİKLALDEN İSTİKBALE

CUMHURİYETİMİZİN 100. YILI KUTLU OLSUN

“Türkiye Yüzyılı”nı
buradan izleyin.
yuzuncuyil.gov.tr/

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

Cumhurbaşkanlığı
İletişim Başkanlığı
Yayınları

ISSN 1301-9325

9 771301 932000